KORDA ISTVÁN

CUTEZĂTORII

MLAȘTINILE SE APĂRĂ

EDITURA TINERETULUI

CUTEXATORIA

KORDA ISTVÁN

MLAŞTINILE SE APĂRĂ

— Roman —

EDITURA TINERETULUI

În românește : **GELU PĂTEANU**

Coperta de DEAC FERENC

PĂMÎNT PENTRU BUMBAC

Personaje mai de seamă din cuprinsul romanului :

ANDREW JACKSON — preşedintele Statelor Unite (1767—1845)
JOHN CALDWELL CALHOUN — vicepreşedinte
JEROME SAYLOR — maior ; mai tîrziu general
ALICE GORT — soţia lui Saylor
CYRUS GORT — moşier
ROBERT T. CONNOLLY — plantator de bumbac din Georgia
DUPRES DU COTENTIN — plantator de bumbac, creol
JAMES FENIMORE COOPER — scriitor (1798—1851)
OSCEOLA — şef de trib al indienilor seminoli
MARELE URS — şef de trib al indienilor cherokee
BIZONUL SĂLBATIC — şef de trib al indienilor maskogi (kri)
„CEL CE A VĂZUT MOARTEA" — vraci indian
RUTH — sclavă, soţia lui Osceola
SIGURD THORSSEN — trapper (vînător de blănuri, la capcană)
PETE HOLLKINS — vînător de blănuri.
EZEKIEL MORRILL — cow-boy (văcar) ; mai tîrziu vînător de blănuri.
ANNE PERKINS — învăţătoare
WILLEY THOMPSON — general
THOMAS JESSUP — general

Acţiunea romanului se desfăşoară în Statele Unite ale Americii, între anii 1828—1840.

1

— Old Hickory !... Old Hickory !... Strigătul se înalţă din mii de gîtlejuri. Este un salut adus noului preşedinte al Statelor Unite. Numele acesta de alint i s-a dat încă din tinereţe.

Bătrînul Hickory... Copacul se aseamănă cu nucul nostru: înalt, elastic, tare şi rezistent, cu o enormă coroană rotată, arborele trăieşte secole în şir. Ce-i drept, e drept : numele se potriveşte de minune cu bărbatul care face semne mulţimii, din balconul primăriei de la Nashville. Statură impunătoare şi un trecut plin de lupte ; om oţelit şi brăzdat de viaţă, Andrew Jackson, noul preşedinte — al şaptelea, în istoria Statelor Unite — a pornit de jos, din necunoscut.

Sîntem în anul 1828 ; Nashville, capitala statului Tennessee, îşi sărbătoreşte fostul senator, venit încoace într-o scurtă vizită, înainte de a se lăsa copleşit de treburile statului. Festivitatea oficială au organizat-o plantatorii, însă mulţimea îngrămădită în faţa primăriei — fermieri bărboşi, vînători de blănuri cu căciuli de castor, meşteşugari, negustori, metişi de prin păduri — nu-l sărbătoresc pe senator şi nici pe preşedinte, ci pe omul tuturor simpatiilor, pe eroul războiului împotriva Angliei, pe cuceritorul Floridei.

— Old Hickory ! Old Hickory ! — Strigătul răsună plin, iar preşedintele îl ascultă bucuros, însă cuprins de sentimente contradictorii. El ştie preabine că oamenii aceştia care il aclamă, văd într-însul încă tot pe vechiul Jackson, pe oşteanul curajos, pe copilandrul plecat la cincisprezece ani să lupte pentru libertatea ţării sale. Eheeei, unde-s vremurile acelea ? !...

Uriaşul din balcon se întristează. Face un pas înapoi, pentru ca obrazul să nu-i trădeze umbrele aşternute pe suflet.

— Ce ştiu ei despre politică ! Nu-i aşa Jerome ? — îi spune el maiorului Saylor, aflat alături. Sînt prieteni buni şi

— cu toate că blondul și bărbosul Saylor e cu douăzeci de ani mai tînăr — diferența de vîrstă dintre ei nu se prea observă. Poate și din pricină că, urmînd moda din Noua Anglie, Jackson își rade mustața și nu poartă decît niște favoriți scurți, ușor încărunțiți.

Saylor îl ia de braț pe noul președinte și intră cu el într-o spațioasă cameră de lucru. Maiorul se poartă respectuos cu prietenul său, acest om voluntar și ferm, care a știut să năzuiască cu atîta dîrzenie către putere.

— Andrew, au venit domnii plantatori...

— Știu. Luăm masa împreună.

— Doresc să-ți vorbească chiar acum domnii din Georgia... Connolly... avocatul Lefort... și Dupres du Cotentin...

— A venit și el ?

— Da.

— Cu circul lui de maimuțe ?

— După cîte văd, a sosit cu trei calești — zice maiorul, privind în stradă.

— Ce vor ?

— Multe.

— Bănuiam. Urmează plata. Nu-i destul Florida, drept zestre prezidențială ?

— Ei zic că-s multe mlaștini acolo. Le trebuie pămînturile indienilor cherokee și kri, din Georgia.

— În nouă ani au înghițit două milioane de acri. Cele mai bune pămînturi. De-atunci, indienii cherokee au devenit vînători nomazi, cu toate că începuseră să se priceapă și la agricultură.

— Le trebuie tot.

— Nesătuii !

— De fapt, hotărîrea privind evacuarea triburilor e luată.

În ochii cenușii ai noului președinte, luci — timp de o clipă — îngrijorarea tăinuită. Statura uriașă se înălța deasupra vastului birou de mahon, aidoma unui copil de giganți.

— Tu știi, Jerome, că una e să lupți împotriva indienilor — și alta să duci treburile de stat... Am impresia că noi, ostașii, scoatem întotdeauna castanele din foc.

— Deh, ce să-i faci ? ! Ostașul e ostaș, politicianul politician, — zice Saylor, dîndu-și aere. Au să primească un teritoriu nou, dincolo de Mississippi... Semnăm un contract și

fumăm calumetul, închinîndu-l celor patru puncte cardinale. Am reuşit să-i adunăm şi pe şefi.

— Sînt aici ?

— Da.

— Şi Marele Urs ?

— Şi el.

— Neplăcută treabă ! Am legat cîndva, cu el, prietenie veşnică.

— Am aranjat totul. Ne întrunim în sala mică după masă. Din partea guvernului vorbeşte Benston, însă de tine nu ne putem lipsi. În tine au încredere.

— Tocmai din cauza asta mi-e neplăcut. Faceţi treaba asta fără mine.

— Nu se poate. Fără Old Hickory, nu vor să audă de tratative. Gîndeşte-te la voturi. N-au fost pe gratis.

— Fireşte. Acum urmează nota de plată.

— Încă nu. Asta nu-i decît pe deasupra.

— Frumos !... Să poftească domnii.

Iată-i pe mai marii plantatorilor din Sud. În fruntea grupului, vine — congestionat, zgomotos şi coleric — Robert T. Connolly, însoţit de nepotul şi moştenitorul său Vincent Hunter. Plantatorul e îmbrăcat simplu, în negru ; în schimb, nepotul s-a împăunat cu o haină de mătasă verde-închis. Totuşi, strălucirea ei dispare cînd o compari cu luxul seniorial, desfăşurat acum la intrarea sălii. Valetul negru cu turban roşu ; maestrul de ceremonii cu panaş la pălărie ; directorul de bunuri metis înveşmîntat pompos. Ai zice că a reînviat lumea lui Ludovic al XV-lea. Însoţit de nenumăraţi servitori şi de o ceată de pestriţe rude sudice, îşi face apariţia domnul Dupres du Cotentin. Poartă straie azurii împodobite cu dantelă, ciorapi de mătasă, pantaloni strîmţi, portocalii şi perucă pudrată. Descendent al unei vechi familii de plantatori din Louisiana, el este stăpîn pe viaţă şi pe moarte peste mii de oameni şi de hectare. N-are mai mult de patruzeci de ani, însă face impresia unui om bătrîn, căci e descărnat, are trăsături seci, privire îndurerată şi buze cărnoase dar fleşcăite.

În sfîrşit, cortegiul se încheie cu mărunţelul Benjamin Lefort, agentul electoral al Partidului Democrat, recent înfiinţat în Tennessee.

Robert T. Connolly îl salută pe noul președinte, vorbind cu glas puternic și profund; vinele de pe tîmplă îi sînt umflate.

— S-a isprăvit cu secretarii de stat... Sper că odată și pentru totdeauna. Nu-i așa, domnule președinte? De cînd tot spun eu că lucrurile depind de micile înțelepciuni. Da, de micile înțelepciuni.

Domnul Connolly trage cu ochiul, a complicitate și continuă:

— De-acu' vine vremea noastră. A democraților. Domnilor, partidul ăsta democrat, al nostru, e un adevărat berbece de spart ziduri... Nu ne mai rămîne decît să intrăm în Troia, și să-i scoatem în brînci pe împilatorii noștri! Praf le facem politica vamală și financiară!... Și o să extindem statele producătoare de bumbac.

Dupres du Cotentin încuviințează din cap; nu prea înțelege englezește, însă știe că poate încuviința liniștit, cînd îl aude zbierînd pe fiara asta de Connolly.

Cu totul alte păreri au moșierii din Tennessee, adunați în cealaltă parte. Oamenii schimbă priviri și șușotesc între ei: nu sînt sudici decît pe jumătate. Ce-i drept, în valea fluviului Mississippi bumbacul este înfloritor, iar vaierul sclavilor se ridică pînă-n nori. În regiunea colinelor locuiesc însă anglicanii cultivatori de tutun și crescători de vite, mari amatori de psaltiri; aceștia privesc cu antipatie propășirea negustorilor de robi.

— Ne-am dat în cîrdășie cu iezebeii papiștași — mormăie reverendul pastor Tillson, sticlindu-și ochii negri, cu căutătură aspră. Ne amestecăm cu semințiа idolatrilor și-a stăpînilor de sclavi.

— Fii pe pace, reverendissime; în Old Hickory putem avea toată încrederea. A fost omul nostru, din totdeauna — intervine împăciuitor mărunțelul Durham, un grăsun care este administratorul moșiei Morrill. Hai să recunoaștem cinstit, domnilor: la ei sînt banii, și puterea...

— ... și flăcările iadului! Reverendissimul a vorbit atît de tare, încît unii tresar ca de înțepătură, iar Connolly le aruncă celor din Tennessee o privire plină de provocări.

Președintele Jackson simte că atmosfera este încărcată și caută s-o destindă cumva; de ce să sară în aer proaspătul Partid Democrat, încă de la prima sa victorie?

— Ce aud, domnilor ? Aţi venit pentru chestiunea pămînturilor cherokee şi kri ? V-am dat tot ce se putea da !

Feţele se luminează instantaneu. În chestiunea aceasta nu există divergenţe între Nord şi Sud, între regii bumbacului şi crescătorii de vite. Tennessee ascultă cu plăcere vocea groasă a domnului Connolly, care îi zugrăveşte preşedintelui primejdia reprezentată de indieni.

— Înţelegeţi-ne, domnule preşedinte. O puteţi face, căci aţi luptat destul împotriva nemernicilor de piei roşii, în Florida. Georgia, Georgia noastră nu se poate dezvolta, nu poate propăşi, atîta vreme cît e infectată de otrava indiană. Ştiţi unde-i cleanciul, domnule Jackson ? Am fixat preţ prea mic pentru scalpurile indienilor. De mult am fi scăpat de ei, dacă plăteam şi noi un dolar pentru scalpul bărbătesc, şaptezeci de cenţi pentru cel de femeie şi cincizeci pentru cel de copil — aşa cum a făcut, pe vremuri, Tennessee.

Jackson intervine :

— Ştiţi şi dumneavoastră, domnule Connolly, că nu-i vina noastră dacă se mai află încă indieni în Georgia. A trebuit să încheiem pace cu ei, căci sînt seminţii harnice şi neagresive.

— Seminţii neagresive ? ! Regele bumbacului se uită consternat la preşedinte. Nişte sălbatici, nişte păgîni ! Găzduiesc sclavii fugiţi. Toţi derbedeii negri ştiu că găsesc adăpost prin pădurile lor.

— Am căzut la înţelegere cu ei.

— N-are nici o valoare — se grăbeşte avocatul Lefort să sară în ajutorul plantatorilor. Negrii noştri atîta ştiu că, deşi creştini, ei rămîn sclavi, pe cînd păgînii de indieni nu se supun nimănui. Prost şi primejdios exemplu !

Toţi încuviinţează din cap ; argumentul li se pare dintre cele mai întemeiate. Connolly, înfuriat la culme, face spume la gură ; ochii săi, verzi, i s-au bulbucat de tot.

— Hoarda indienilor trebuie să dispară, domnule preşedinte ; în chestiunea aceasta nu ştim de glumă. Să se ducă naibii dincolo de Mississippi. De altfel, după cîte ştiu, guvernul doreşte acelaşi lucru.

— Guvernul se străduieşte să rezolve problema pe cale paşnică — perorează Lefort. După masă începem tratativele cu şefii de trib.

— Da, este vorba de un contract... Dă glas domnișorul Vincent, care stătuse pînă acum mut ca peștele. Pieile roșii vor contract... „Atîta vreme cît va crește iarba și vor susura apele..." Așa începe fiecare ; nu-i așa, domnule președinte ?

Jackson se prefăcu că nu a sesizat nuanța de ironie.

— Da. Vor primi un nou teritoriu, dincolo de Mississippi.

— Unde nu răzbate nici pasărea măiastră...

— Destul, Vincent — zice regele bumbacului. Dacă e contract, apoi contract să fie ! Important e să se care de aici.

Domnul Dupres du Cotentin înaintează cîțiva pași, spre a-l saluta pe președintele cel nou, într-o franțuzească din cele mai alese. A cumpărat și în Georgia ceva pămînt — ei, nu mult : cîteva mii de acri — și de aceea se simte solidar cu plantatorii din acest stat. E alături de ei în privința tîrgului de sclavi care ar trebui înființat la Savannah ; de ce să fii silit să te duci tocmai pînă-n Nouvelle Orléans, pentru fiecare pîrlit de negru ? ! Acum, după ce candidatul lor a cucerit victoria, domnul Dupres nădăjduiește că nu mai există piedici în chestiunea aceasta.

Saylor stă cu ochii țintă la prietenul mai vîrstnic, și constată că nici o tresărire nu i-a tulburat trăsăturile ; știe să se stăpînească — își zice maiorul, satisfăcut. Într-adevăr, Jackson nu-și iese din fire ; domnului marchiz îi răspunde cu același sînge rece de pînă acum.

— Trebuie să vă mărturisesc, domnilor, că avem prieteni europeni, în fața cărora mă simt rușinat din pricina sclavajului. E o regretabilă tară morală a țării noastre.

Cotentin se uită la Connolly ; acesta însă nu pune la inimă declarația președintelui. Firește, de dragul nătărăilor de nordici, trebuie să spui și să susții din cînd în cînd și asta : deaceea-i președinte președintele. Trebuie să procedeze în felul acesta, dacă nu vrea o ruptură definitivă. Barem să... mai știi ? Poate ar fi mai bine așa... Te-ai scăpa, dintr-o lovitură, de fabrici, de muncitori, de quakeri.

Lefort pune problema vămilor de protecție.

— E o veche doleanță a noastră — se dezlănțuie mititelul avocat ; intonația pe care o întrebuințează i-a adus și pînă acum destul bumbac. Ne-au impus cu forța blestematele alea de taxe vamale, deși n-avem nevoie de industrie. Cumpărăm din Europa tot ce ne trebuie : marfă mai bună și mai ieftină

decît cea pe care vor să ne-o vîre pe gît cei din Nord. De-aia există repartiția muncii ! Sîntem oameni pașnici, domnule președinte ; nu vrem fabrici și necazuri...

...Ar fi în stare să înnece țara în valurile lor de vată — își zice proaspătul președinte, luîndu-și rămas bun de la oaspeți. Vede clar ce vor de la el și ce poate să-i aducă lui, mult doritul scaun prezidențial.

Cînd rămîn singuri, îi spune maiorului, cu un aer de adîncă oboseală :

— Jerome, mă întreb acum dacă m-au ales nordicii ca să pun capăt sclavajului — sau sudicii, ca să înființez pe undeva pe aici o nouă piață de sclavi pe seama domnului Dupres du Cotentin ?...

— Oricum, ești un fiu al Sudului, Andrew... îi răspunde Saylor, cu o anume intonație.

După casele mari, de cărămidă roșie, împodobite cu stîlpi, urmează grădinile din Nashville, pline de magnolii și parfum de garoafe. Aici locuiesc moșierii de prin împrejurimi, cînd vin la oraș după treburi. Într-o astfel de casă cu grădină îl așteaptă pe maiorul Saylor tînăra sa soție.

— Cooper n-a sosit ?... Păcat ; ne-ar fi putut istorisi multe despre anii petrecuți în Europa — zice ea, cu părere de rău.

Doamna Saylor l-a cunoscut pe scriitor pe cînd era o fetiță mică și se numea Alice Gort ; de atunci, îi cultivă prietenia cu multă rîvnă.

— Poate nici nu s-a întors încă din Europa... Maiorul descalecă și predă calul. Nu te mai las să te plictisești, draga mea... După masă te iau cu mine, la o ședință interesantă... Firește, dacă vrei. Plantatorii din Georgia rîvnesc la pămînturile indienilor. Tratativele se vor desfășura la primărie.

— Indieni ?

— Da. Trebuie să particip. Vine și președintele ; Ai să faci cunoștință cu el.

— Așa mai zic și eu. Jackson e un om interesant... Old Hickory i se spune parcă...

— Soldații săi și oamenii de rînd îi zic așa.

— Old Hickory... Minunat nume !... Spune-mi, Jerome, Jackson mai este încă tot un hickory ?

— Mi-e teamă, draga mea, că nu mai e decît președinte.

2

Nashville este un oraș vechi ; pe strada sa principală hoinărește oameni de tot felul... Găsești printre ei reprezentanți ai oricărei categorii ; în cîrciuma lui moș Parker însă își dau întîlnire doar cei cu punga ușoară. Văcari, geambași șmecheri sub pălăriile lor cu boruri largi, fel de fel de aventurieri și vînători de chilipiruri lărmuiesc la mesele de scîndură, strigînd care mai de care. Unul vrea să vîndă un cal (doar el știe de unde l-a furat) ; altul le oferă ortacilor de petrecere un îndepărtat teren de vînătoare, deosebit de bogat în blănuri ; al treilea e dornic să se înroleze în armata federală : a auzit că în Florida se plătește soldă bună.

Într-un colț, șade un vînător deșirat ca prăjina : e un trapper, cum se spune pe aici — adică lucrează cu capcane. Și-a așezat alături traista și arma cu țeavă lungă ; acum își fumează luleaua, tăcut. Lîngă el, un moșneag lat în spete, cu o enormă barbă de patriarh biblic, și-a împreunat mîinile cu gestul obișnuit al predicatorilor.

Nici unul nu scoate o vorbă.

Vînătorul privește fumul pipei.

Cam la un sfert de ceas, bătrînul zice, cu o voce surprinzător de puternică pentru vîrsta lui :

— Scot din staul măgarul orfanilor și iau zălog boul văduvei... Îl îmbrîncesc din drum pe sărac... Iată, pustia le dă pîine... Dorm goi și n-au cu ce se înveli în frig. Îi bate ploaia munților — și neavînd sălaș, îmbrățișează stîncile...

Moșneagul tace din nou. Vînătorului nu-i pasă de citatele biblice ; în schimb, își avertizează tovarășul, vorbind în șoaptă.

— Hiram, ia uită-te la hoțomanii ăia trei de colo din colț. Observă-l pe cel din margine. S-a înfofolit bine, dar nu destul cînd e vorba de ochii lui Sigurd Thorssen. Are un fular gros în jurul gîtului ; să nu răcească, scumpul de el !

— Gît-Crestat — zice bătrînul.

— Așa-i că e el ? Glasul calm al vînătorului trădează acum mînie. Ții minte ? El a dat foc satului de indieni picioare-negre, acolo în munții Wyoming. O ceată de desperados

căuta aur... Cadavre, fum, flăcări... Mînie și ură. Din cauza lor a trebuit să părăsim ținutul acela, bogat în ale vînatului.

— Așa este. Țara noastră e raiul lui Dumnezeu — dar ăștia o transformă în iad.

— Eu îl cunosc de mult. Thorssen conteneşte pufăitul, pentru a evoca amintiri, în fraze scurte, butucănoase. Eram militar, cînd l-am întîlnit prima dată. Luptam în Florida ; purta și el uniformă, dar numai ca să-și ascundă murdăria din suflet... În bătălii nu l-am văzut. Cu atît mai des îl zăream prin cîrciumi. Atunci l-a cinstit cineva cu tăietura de la gît. După cîte știu, și-a luat tălpășița ca să nu încapă pe mîna curții marțiale... E mare țara ; cine știe pe unde a umblat și ce-a făcut... Bine nu, asta e sigur... Odată numai, apare tam-nesam în Vest... Ții minte, moș Hiram, pieile acelea minunate, de castor ?

— De cînd mă știu, n-am văzut unele ca acelea — constată moșneagul încruntînd sprîncenele groase. Încă un drum ca atunci, nepoate Sigurd — și ai fi putut trăi lipsit de griji.

— Înseamnă că știi de ce îl urăsc pe omul acesta. M-a făcut să-mi pierd cel mai bun teren de vînătoare...

Cei doi tac din nou, o vreme ; apoi moș Hiram, bătrînul quaker, zice :

— Ăia de colo plănuiesc ceva. Altminteri ce rost ar avea șușoteala ? Păcat că nu-l putem aranja aici, pe loc.

Thorssen, suedezul cel înalt, se ridică, apropiindu-se de tejghea, unde schimbă cîteva cuvinte cu moș Parker, cîrciumarul cu păr rar și un picior lipsă.

— Așa-i cum spui tu, Hiram — anunță suedezul, așezîndu-se din nou la masă. Au venit domnii din Sud ; guvernul duce tratative cu indienii. Ăștia ar fi capabili să înghită și restul pămînturilor indiene.

— Ahaaa. Înțeleg : Gît-Crestat și cu ortacii lui ar vrea să pescuiască nițel în apă tulbure.

— Las-că se găsesc și printre domnii din Georgia chiar destui în stare să işte o leacă de zarvă — că-s dornici să isprăvească repede... Dacă șefii sînt linșați, războiul cu indienii izbucnește la sigur ; cît despre triburi, ele n-au decît să plece-n lume... Pricepi, Hiram ?

— Am face bine să ne înfățișăm și noi. Îi gîdilăm un pic pe domnișorii ăștia... Unde are să izbucnească tevatura ?

— Moş Parker zice că la primărie. A venit şi noul preşedinte. Old Hickory... Mi-a fost comandant... Atîta numai, şi mi-e destul să nu îngădui niscaiva întîmplări. Ai dreptate, Hiram ; s-or găsi pe-acolo cîţiva oameni de treabă în afară de noi — şi poate nici pumnii noştri nu-s de lepădat.

Ochii vînătorului scapără scîntei.

— Destul de rău că locul nu-i potrivit pentru răfuială. În afară de paguba pe care mi-a făcut-o nemernicul, i-am făgăduit şefului picioarelor negre să răzbun femeile şi copiii ucişi. Sper că dacă ne înrolăm în armata din Florida, avem să-l întîlnim din nou.

Bătrînul se ridică.

— Haide Sigurd, să vedem ce au scornit domnii plantatori.

Plantatorii scorniseră într-adevăr ceva. Se vedea cît de colo, după aspectul pieţii din faţa încăpătoarei clădiri cu arcade a primăriei din Nashville. Domnul Connolly şi acoliţii săi voiau cu orice preţ să-i alunge pe indieni : dacă nu se va putea altfel, se va putea prin forţă. Voiau să-i demonstreze preşedintelui, că situaţia nu mai poate dăinui ; drept asigurare, făceau paradă cu bandele lor. Slugile, supraveghetorii, oamenii de încredere şi adunăturile plătite ocupaseră împrejurimile primăriei, răspunzînd la îndemnul de luptă, cu înjurături şi fluierături sonore. Demnitarii care soseau, erau primiţi ba cu urale, ba cu înjurături şi batjocură — după cum erau oameni de ai sudiştilor sau ai celor din nord.

Sfatul din Nashville îi mobilizase pe „minutemen"-i ; aceştia menţineau ordinea în jurul primăriei. Denumirea de „minuteman" se născuse pe vremea războiului de neatîrnare, în epoca plină de primejdii a colonizării — căci oamenii aceştia puteau fi mobilizaţi în cîteva minute. Veniseră şi acum veteranii oraşului, bărbaţi în jur de şaizeci de ani, cu pălării largi şi flinte învechite. Mulţimea îi primi cu hohote batjocoritoare.

— Moşule, ce-ţi fac nepoţcii ?...

— Nu ţi-e teamă că te prinde junghiul ?

— Ehei, carabina aia damblageşte oasele de boşorog Joe... Mai bine leapăd-o !

Batjocoriţii scrîşneau din dinţi, înjurînd adunătura de haimanale georgiene, însă nu le puteau face nimic. Aveau ordin să se limiteze la menţinerea ordinei. În felul acesta, pătrun-

dea în primărie oricine poftea. Gît-Crestat şi ortacii săi se foia tocmai în faţa estradei despărţite de restul sălii printr-o balustradă.

Galeria fusese rezervată protipendadei. Acolo se instalase şi maiorul Saylor cu nevasta. În curînd îşi făcu intrarea sfatul orăşenesc, cu şeriful districtual, reprezentant al ordinii publice. Statura impunătoare a lui Old Hickory îi domina pe stăpînii statului Tenessee.

Maiorul i-o prezentă pe Alice preşedintelui. Jackson se ridică înclinîndu-se pentru a rosti un compliment de o politeţe desuetă.

— Pentru atîta frumuseţe, face într-adevăr să aştepţi şi să lupţi. Doamnă, sînt încîntat că am avut prilejul să vă cunosc. Îl stimez mult pe tatăl dumneavoastră ; am luptat împreună la Pensacola. Vă rog transmiteţi-i salutările mele.

Alice scruta faţa prelungă, ovală. Descoperi, în priviri, îngrijorare şi osteneală. Mai apoi, ea îi împărtăşi maiorului impresia.

— Draga mea, preşedintele se teme de pretenţiile agenţilor săi electorali, căci le-a promis unele lucruri pe care nu le poate realiza şi altele, multe, pe care nu le-ar îndeplini cu plăcere... Uite-i, că au şi sosit.

Plantatorii formau o procesiune orgolioasă ; domnul Connolly, nepotul spilcuit, Dupres du Cotentin cu peruca lui argintie, vicleanul doctor Lefort. Maiorul specifica numele tuturor somităţilor.

Domnişorul Vincent o descoperi imediat pe Alice, o salută din cap cu o înclinare aproape imperceptibilă, în timp ce privirea sa îl ignora complet pe maior.

— Domnişorul ăsta e obişnuit să obţină tot ce poftеşte — observă maiorul.

— E într-adevăr deosebit de antipatic. Toţi oamenii de pe moşie se tem de firea lui vicleană şi brutală — zise tînăra doamnă.

În sală se statornici o tăcere de ghiaţă. Prin uşa din stînga, larg deschisă, intrau şefii indieni, împodobiţi cu tradiţionalele lor pene.

Saylor îi cunoştea şi pe aceştia.

— Bărbatul acela înalt, cu priviri leonine, este Marele Urs, căpetenia tribului cherokee. Nu e numai puternic, ci şi inteligent. Un adversar redutabil. Ştii că seminţiile cherokee

au pînă şi un alfabet propriu ? L-a întocmit un metis indian, numit Sequoia.

— Foarte interesant. Ai văzut vreodată scrierea lor ?

— Da. Este vorba de un aşa-numit alfabet silabic. Pentru moment, se plănuieşte editarea unui ziar săptămînal, în limbile engleză şi cherokee... Indianul acela bătrîn şi uscăţiv de lîngă Marele Urs, este Bizonul Sălbatic, şeful tribului kri, sau maskogi, cum îşi zic ei. Observă te rog coafura şi luleaua de şef, împodobită cu pene multicolore. La Pensacola a luptat împotriva noastră, alături de spanioli. Mizase prost. Pe tînărul de lîngă căpetenie, nu-l cunosc ; oare cine-o fi ? Nu-mi dau seama nici măcar din ce trib face parte.

Tînărul părea mai degrabă spaniol decît indian. Era un bărbat foarte frumos şi nu avea obişnuitele trăsături ale crolilor. Privirile — de loc focoase — păreau a scruta depărtarea ; nasul acvilin trăda îndrăzneală.

— Nu pricep. Nici bătrînul nu e de-al lor — constată Saylor, nedumerit. Insignele şi portul sînt de indian asedj. Ce caută ăsta aici ? Păi, asedjii...

Saylor nu apucă să termine, căci în clipa aceea răsună în sală un sălbatic cor de urlete, fluierături şi ocări.

— Moarte pieilor roşii ! Ce caută aici ? Vrem scalpurile lor ! Moarte ! Să piară toţi ! răcneau canaliile de prin bănci.

Grupul de indieni stătea locului, împietrit, aidoma unei cete de statui. Alice îi privea pe rînd : Marele Urs, Bizonul Sălbatic, tînărul ; nici un muşchi nu tresărea pe faţa lor. Deşi nu ştia prea multe despre indieni, tînăra doamnă simţea intens dramatismul momentului. Mîna aceea de oameni era alcătuită din vechii stăpîni de drept ai ţării ; ei erau cei a căror moarte se cerea şi tot ei erau aceia care răspundeau injuriilor, arborînd o tăcere plină de dispreţ.

Jackson nu se clintise, mulţumindu-se să arunce o privire întrebătoare înspre plantatorii care-şi zîmbeau cinic. Abia pe urmă, preşedintele se ridică spre a chema la ordine auditoriul.

— Cine vrea scalpuri, să poftească în Florida sau dincolo de Marele Fluviu... Acolo vă puteţi bate cu indienii. Aici, ei se află sub protecţia noastră !

Multă lume din sală îl cunoştea pe Old Hickory. Timp de o clipă, chiar duşmanii ordinei rămaseră consternaţi în urma apostrofei. Nici unul n-avea chef să treacă Marele Fluviu sau să se încurce prin mlaştinile din Florida. Tot mai mare-i tihna

în cîrciuma lui moș Parker... Oamenii mîrîiau nehotărîți ; pe urmă începură să urle din nou, încercînd să zădărnicească tratativele. Banii nu se iau pe degeaba !

Brusc însă, în mersul lucrurilor interveni o întorsătură neașteptată. Brațe vînjoase îi luară în primire pe cei mai gălăgioși : Thorssen, trapperul, și cîțiva văcari se apucară de lucru. Ai fi zis că a intrat în funcție un ciur enorm, ca să cearnă publicul din sală. Hiram, quakerul cu barbă de patriarh, dovedea din plin că se pricepe și la altceva, în afară de psaltire.

Încetul cu încetul, ordinea se restabili. Domnii plantatori căscau gurile ; Connolly își rodea mustața, enervat ; Jackson — „Marele Părinte Alb" al indienilor — le strigă flăcăilor, privindu-i admirativ :

— Sigurd Thorssen !

— Prezent, domnule general — răspunse vînătorul milităreşte, în timp ce își zvînta fața lucioasă de transpirație.

— A fost unul dintre cei mai buni soldați ai mei — le explica președintele, domnilor de la Nashville; apoi se ridică de la masă, pentru a da mîna cu Thorssen.

— Îmi pare bine că ne-am reîntîlnit. De ce nu-mi faci o vizită, plutonier ? Am nevoie de oameni destoinici și curajoși.

— Plec în Florida ; poate îmbrac din nou uniforma — răspunse cu simplitate vînătorul.

Între timp, indienii se așezaseră la unul din capetele mesei de consiliu. Ședința începea în sfîrșit. Secretarul Benston vorbea despre egala bunăvoință manifestată de către guvernul din Washington față de fiii albi și roșii ai țării și despre hotărîrea de a le desemna semințiilor maskogi teritorii noi, dincolo de Mississippi, unde indienii au să poată viețui în fericire și pace, netulburați de nimeni „atîta vreme cît va crește iarba și vor susura apele". Cînd secretarul rosti poetica formulă, domnișorul Vincent Hunter rînji sarcastic, aruncîndu-i unchiului său o privire care voia să spună : „vezi ?, nu-ți spusei eu ?" — dar fața bătrînului Connolly nu exprima decît îngîmfare și aviditate, fixate în trăsături adînci și respingătoare. Domnul Dupres du Cotentin își ascundea tensiunea sub indiferența plină de demnitate a bunei cuviințe.

Președintele stătea cu ochii pironiți în gol. Căuta să evite privirile șefilor indieni, veniți doar de dragul lui în mijlocul taberei dușmane, căci aveau încredere în ținuta sa de militar,

în onestitatea sa personală. Cum era să le spună că în clipele acelea el plătește alegerea sa în scaunul prezidențial, dînd în schimb viața lor, a copiilor și femeilor lor ? !

Primul luă cuvîntul șeful tribului cherokee, Marele Urs. Glasul său profund umplu toată sala. Maiorul — cunoscător al limbii cherokee — îi tălmăcea nevestei sale cuvintele rostite într-un poetic limbaj al simbolurilor.

— Neamul meu este venit de lîngă Minnehaha — de pe țărmurile apei care rîde. Strămoșii noștri au venit foarte demult și în număr atît de mare ca firele de nisip de pe plaja mării sărate Guitche Gami. Înțelepții noștri spun că deasupra capetelor noastre umbla Iscudah, steaua cu coadă, arătîndu-ne drumul... Am avut o viață fericită ; Savondar-Si, vîntul de miazăzi, mîngîia molatec părul fetelor ; tinerii curajoși își deschideau inima Hurricanului, otelindu-se în furtuni. Manito ne-a învățat cum să-i cerem roade pămîntului și cum să îmblînzim bivolii sălbatici... În luna frăguțelor, viața se deschidea îmbelșugată ; prin fața wigwamurilor se auzeau cîntece de leagăn — și cîntece de dragoste răsunau în lumina lunii...

Vorbind despre fericirea trecutului, glasul căpeteniei răsuna metalic și plin, revărsîndu-se asemeni talazurilor mării ; inunda aproape totul, atît era de îmbelșugat.

Apoi, brusc, glasul se frînse. Plinătatea lui secă în durere și într-o amară deznădejde ; rezonanțele metalice pieriseră dintr-însul. Figura căpeteniei, masiva figură leonină, brăzdată de cute adînci, care propovăduise pînă atunci triumful și nesecatul belșug al vieții, se transformă ca prin miracol, îmbrăcînd zăbranicul cenușiu al ostenelii bătrînești.

— Vahonomin... strigăt de durere... Asta e acum viața noastră ! Kabibonokka... vîntul de miazănoapte vuiește peste wigwamurile noastre... Zîmbetul din inima noastră a înghețat.

Alice vedea parcă cu ochii tabăra indienilor, încercuită în strînsoarea fatală a plantațiilor.

— Floarea albă a morții înflorește azi pe pămîntul străbunilor — zise Marele Urs — și tînăra doamnă înțelese că această floare albă este bumbacul. Aproape că nu mai urmărea traducerea improvizată de maior ; era covîrșită de vorbele căpeteniei, de graiul pe care numai un popor care gîndește în imagini l-a putut înzestra cu atîta muzicalitate. Despre ce vorbea de fapt căpetenia ? Despre bumbacul alb, devenit fatal pentru ei ; despre bumbacul care înflorește în sunetul tîngu-

ioaselor cîntece ale sclavilor şi care acum răpeşte patria unor oameni liberi.

Cuvîntarea căpeteniei cherokee — despre sîngerosul război împotriva englezilor — fu îndelungată şi furtunoasă. Indienii crezuseră că vor cuceri dreptul la viaţă şi pentru ei înşişi, dar iată că stăpînii florilor albe şi ai sclavilor negri îi alungă acum de pe pămîntul strămoşilor. Oratorul vorbi despre convenţia mai veche, care determinase poporul său să renunţe la jumătate din teritoriul său, garantîndu-i în schimb cealaltă jumătate, pentru vecii vecilor. De ce albii îi silesc să ia toiagul pribegiei? De ce trebuie să pălească zîmbetul copiilor şi rîsul femeilor lor?

— Să-l fi uitat Old Hickory pe bătrînul său prieten? — întrebă căpetenia, întorcîndu-se către preşedinte. Acesta şedea cu capul plecat — dar nu se putu stăpîni să nu exclame:

— Nu, Old Hickory nu l-a uitat pe bătrînul său prieten!

Era un moment de tensiune. Alice simţea că asistă la lupta dusă de un popor, pentru existenţa nudă, pentru păstrarea căminului.

Îşi privi bărbatul, întrebîndu-se oare el ce gîndeşte?

Maiorul simţi şi îi răspunse printr-un gest de lehamite:

— Nu mai există scăpare... Sau ei, sau noi...

După Marele Urs, vorbi căpetenia kri. Peste cămaşa din piele de cerb, Bizonul Sălbatic purta un vampum multicolor, împodobit cu scoici — o tăbliţă-totem. Căpetenia trecuse de amiaza vieţii şi nu se putea măsura cu Marele Urs nici în privinţa sonorităţii glasului, nici în a măiestriei oratoriceşti. Vorbea şters, bătrîneşte. Nu aminti de zîmbetul copiilor, nici de pacea din wigwamuri sau de vechile înţelegeri.

— Seminţiile maskogi s-au călit în lupte — zise, scuturîndu-şi pestriţa podoabă de pene. Au dat multe bătălii victorioase împotriva duşmanilor lor şi nu-şi vor lăsa pămînturile pe mîna stăpînilor florilor albe şi ai sclavilor negri. Marele Părinte Alb de la Washington a făgăduit poporului maskogi că acesta va putea trăi în vecii vecilor neturburat pe pămîntul strămoşesc. Dacă feţele palide îşi calcă cuvîntul dat, atunci nici seminţiile aliate ale indienilor maskogi şi cherokee nu vor mai ţine seamă de el.

Preşedintele îşi dădu seama că indianu-i impută lipsa de lealitate şi se grăbi să ia cuvîntul:

— Marele Urs să nu creadă că mă pregătesc să alung poporul Cherokee. Noi nu ne folosim de forţă ; încercăm să-l convingem că pieile roşii nu pot rămîne acolo unde locuiesc astăzi. Glasul lui Jackson deveni mai tăios. Bizonul Sălbatic să nu uite că poporul maskogi a dat multe bătălii şi a pierdut mulţi morţi. Ameninţările nu ne sperie. Old Hickory este cunoscut şi de pe cîmpul de luptă şi de la focurile păcii. Poporul kri ar face bine să aleagă pacea.

Cuvintele preşedintelui i se părură prea blajine domnului Connolly, drept care se grăbi să ia cuvîntul, dînd drumul vocii sale profunde şi agresive.

— Spune-le pieilor roşii — porunci el, întorcîndu-se către interpret — că avem treabă ; n-am venit aici ca să ascultăm palavre lungi. Teritoriul indian este refugiul sclavilor fugari ; nu mai putem tolera aşa ceva. Guvernul poate fi răbdător ; noi însă nu. Indienii să accepte propunerea oficială, căci pe urmă va fi prea tîrziu şi-o să le pară rău că nu şi-au băgat minţile în cap. Într-un fel sau în celălalt, tot trebuie să plece de aici !

Domnul Connolly se aşeză gîfîind.

Acum ieşi la vedere tînărul indian cu aspect de spaniol şi — spre uluirea asistenţei — îi răspunse regelui bumbacului, vorbind o englezească impecabilă. Doar pe alocuri îşi amesteca graiul cu expresii spaniole. Tînărul purta părul bogat şi negru prins cu o curea, însă nu se împodobise cu pene.

— Domnii moşieri ai feţelor palide se plîng că le fug sclavii. Vreţi să spuneţi că şi pentru asta noi răspundem şi nu biciul supraveghetorilor ? Îi găsim pe sclavi înfometaţi şi zdrenţăroşi ; ce aţi vrea să le facem, într-o asemenea stare ? Care este, în această privinţă, învăţătura dumnezeului feţelor palide, sau a fiului său răstignit pe cruce ?

Alicei i se tăiase respiraţia. Maiorul tăcea. Sala era mută. Jackson îl privi atent pe vorbitor.

— Ce caută aici seminolul ?

Îi cunoştea prea bine : zece ani luptase împotriva lor, prin mlaştinile Floridei.

Tînărul orator se întoarse către căpetenia kri :

— Bizonul Sălbatic să spună dacă Osceola are sau nu dreptul să ia parte la sfatul căpeteniilor maskogi ? !

Bizonul Sălbatic răspunse solemn :

— Seminolii sînt părtaşi la focul sfatului maskogi. Tatăl mamei lui Osceola a plecat dintre noi, mutîndu-se către miazăzi cu întregul său popor. De aceea i se zice seminol — adică „dus departe". Ei s-au dus de la noi, dar au rămas sub totemul nostru. Osceola are tot dreptul să ia parte la sfatul căpeteniilor maskogi.

Old Hickory cunoştea înrudirea dintre seminoli şi maskogi. Nu răspunse nimic, văzîndu-se silit să tolereze ca tînărul seminol să spulbere orice speranţă de bună învoială.

— S-a spus aici, că războinicii cherokee şi maskogi vor primi alte pămînturi, dincolo de Părintele Fluviilor. Feţele palide ne dăruiesc ceva ce nu e al lor : pămînturile triburilor dakota şi iahete. Învoiala aceasta e vorbă goală.

Continuă ca în faţa unei viziuni de coşmar :

— Triburile senecas, ciotka, viandotte, pottavatomi au pribegit departe, spre apus. Ştie oare Marele Părinte Alb cum se numeşte acest drum ce duce dincolo de Mississippi ? Poteca Lacrimilor îi zice !

Plantatorii tuşeau încurcaţi, schimbînd priviri mînioase, dar prezenţa preşedintelui îi tempera. Gazde fiind, consilierii sfatului din Nashville nu se simţeau de loc în largul lor, auzind că se pomeneşte de Poteca Lacrimilor — căci pe aceeaşi potecă îşi alungase indienii şi statul Tenessee.

Osceola aruncă o privire peste umăr, spre moşneagul din spatele lui :

— „Cel ce a văzut Moartea", gessakidul de odinioară al tribului asedj, are să spună ce este Poteca Lacrimilor.

Gessakid se numea vraciul tribului ; cît despre asedji, ei fuseseră cîndva un trib de seamă.

Moşneagul infirm se ridică în picioare. El era „Cel ce a văzut Moartea" : vraciul tribului asedj. Fugise din surghiun, înfruntînd greutăţi îngrozitoare şi ajunsese înapoi fără de ai săi. Acum stătea în faţa Marelui Părinte Alb, a respectabililor consilieri şi a sălii întregi, vorbind cu glas profund, gutural, în melodica limbă asedj :

— A pornit la drum poporul ; în faţa lui zburătăcea Oveissa, pasărea albastră... Iar în urma noastră şi pe de laturi călăreau oameni îmbrăcaţi în uniformă. Copilul zicea : „Mamă, mi-e foame". Mama îi zîmbea şi nu-i putea da decît zîmbetul. Apoi s-a ofilit şi zîmbetul. Oveissa îşi luase zborul... Squaw — femeia — îi zicea războinicului : „Du-te mai de-

parte ; eu mă odihnesc." Şi odihnea în vecii vecilor. Încetul cu încetul, trecură la odihnă toate femeile şi toţi copiii — iar oamenii îmbrăcaţi în uniformă călcau cu caii peste ei. Gaşkevan, întunericul, îşi aşternea vălurile peste poporul meu.

— Destul !! răcni Connolly congestionat. Cît o să mai tolerăm acuzele acestui indian fugit ? !

Domnul Dupres du Cotentin încuviinţă din cap ; preşedintele îi făcu semn lui Benston, iar acesta îi şopti ceva interpretului.

„Cel ce a văzut Moartea" se retrase cu paşi domoli, anevoioşi. Căpeteniile piciorilor roşii schimbară cîteva cuvinte, continuînd să şadă pe locurile lor, în neclintirea unor statui cu feţe lipsite de expresie. Stătură cu toţii aşa, timp de vreun minut. Apoi Marele Urs se ridică, rostind hotărîrea cu glas de tunet :

— Nu mai fumăm încă o dată pipa păcii ; am fumat-o o dată ! Dacă feţele palide vor străvechile noastre cîmpii de vînătoare, noi vom dezgropa securea războiului !

Se ridicară şi ceilalţi. Grupul de indieni părăsi sala.

3

— A fost palpitant şi a durat mult — zise maiorul. Parcă regret că te-am luat cu mine.

— Nu regreta Jerome ; acum ştiu mai multe. Mi-am dat seama că şi indianul e om : trebuie să ţii seamă de el...

— Dacă dumneata, draga mea, ai fi văzut atîţia indieni morţi cîţi am văzut eu, nu te-ai bucura de loc că ştii mai multe. Vezi, Alice, noi soldaţii sîntem soldaţi numai atîta timp cît nu gîndim.

— N-aş crede. Bunicii noştri erau oşteni conştienţi, nu marionete în uniformă. Aşa mi-a spus tata întotdeauna.

— Aşa a fost odinioară. Îmi pare rău că n-am trăit atunci. Totul era incomparabil mai simplu.

— Tînărul seminol pare inteligent. Ar trebui instruit...

— Cred că nu are astfel de vise.

Mama Alicei murise cu trei ani în urmă ; în poarta vilei îi aştepta numai tatăl, Cyrus Gort, moşier şi veteran al oastei.

— Zice-se că indienii au părăsit consfătuirea. Ce-i drept, nici eu n-aş sta să pertractez cu domnul Connolly.

Gort avea faimă de liberal. Bătrînul cu favoriţi albi se trăgea dintr-o familie din Noua-Anglie ; toate rudele sale trăiau în Vermont ; el însuşi rămăsese un nordic pur-sînge.

Intrară în grădină. Maiorul îi transmise bătrînului salutările lui Jackson.

— Mi-e teamă că arborele Hickory e ros de viermii bumbacului. Noi, nordicii, i-am dat deasemenea votul nostru şi-acum, poftim : ne pică plocon un preşedinte sudic — protestă bătrînul domn. Apoi continuă să-l ponegrească pe Connolly.

— Oamenii ca el duc ţara la pierzanie. Nici de la destrămarea confederaţiei nu s-ar da înapoi, numai ca să poată menţine sclavagismul acesta ruşinos. N-am să uit niciodată vizita pe care mi-a făcut-o în numele nepotului său. Parcă ar fi discutat o tranzacţie comercială ! Cînd i-am spus că e cazul s-o întrebăm şi pe Alice, s-a zgîit o dată la mine cu ochii lui bulbucaţi, ca şi cum ar fi văzut în faţa lui un nebun. „Vai de mine, domnule Gort, nu dumneata stăpîneşti şi porunceşti în casa asta ?“ „Ba da, domnule Connolly — i-am răspuns — dar în casa mea nu există sclavi.“ A făcut stînga-mprejur şi dus a fost. Ei, aşa om e Connolly.

Terminînd expozeul, bătrînul domn îşi dădu seama că tinerii ar prefera să rămînă singuri, aşa că intră în casă.

A doua zi, Andrew Jackson plecă în Nord. De data aceasta, moşierii nu mai organizară nici o festivitate. Cît despre poporul care îl votase pe Old Hickory — poporul era îngîndurat.

Încă în aceeaşi zi, domnul Dupres du Cotentin porni şi el la drum, cu toată suita de slujitori. Furiosul domn Connolly făcea deasemenea pregătiri de călătorie.

— Preşedintele i-a păzit cu garda lui ! Are să ne-o plătească, domnul preşedinte. Cu vîrf şi îndesat. Îi alungăm noi pe indieni fără ajutorul său ! Ce zici, Fred ? — îl întrebă el pe unul dintre oamenii săi de încredere.

— Zic ce zice și domnia voastră. Eu însumi am credința că le venim noi de hac, cumva, pieilor roșii. Guvernul Georgiei n-o să ne părăsească la greu.

— Nu zău!

Domnișorul Vincent se amestecă și el:

— Încă nu e totul pierdut, Robert... L-am trimis pe Gît-Crestat să ia urma răzvrătitului ăluia de seminol.

Moșierul schimbă o privire cu doctorul Lefort.

— Ce părere ai, domnule avocat? Connolly, plin de mîndrie, îl bătu pe umăr pe Hunter. Vezi, nouă nu ne-a dat prin cap așa ceva. O să avem mare nevoie de băieți, împotriva indienilor. Două-trei încăierări ca lumea — și să vezi cum se urnesc și trupele federale. Așa-i domnule Lefort?

Avocatul — care, fără știrea stăpînului său, un creol francez, căuta prietenia atotputernicului plantator — aprobă din toată inima. Da, da, flăcăii aceștia destoinici și îndrăzneți trebuiesc folosiți din plin.

— De vreme ce m-ai lăudat, Robert, ai putea să mi-o dai pe Ruth.

— Ia te uită la el, ce nesățul! făcu unchiul cu jumătate gură, dar încercînd să pară cît mai amuzat. A pus ochii pe cea mai frumoasă metisă a mea. Știi bine, Vincent, că bunicul ei mi-a încredințat-o mie.

— I-ai purtat de grijă, ai crescut-o. De-acum o să-i port eu de grijă. Cînd m-oi plictisi de ea, am să-i caut chiar eu bărbat.

Rîseră tustrei.

Calașca uriașă, de cedru lăcuit galben, se urni încet. Pe capră ședea un vizitiu negru; pe unul din cai era încălecat un grăjdar negru; pe scăunelul din spatele trăsurii se ghemuiseră doi servitori negri — cu toții proprietate personală a domnului Connolly. În interiorul încăpător și umbros al caretei, hainele albe, de pînză, ale plantatorului și ale domnului Lefort alcătuiau două pete luminoase. Avocatul purta joben alb, lărgit spre partea de sus; plantatorul își împodobise creștetul, pentru călătorie, cu un soi de șapcă din împletitură de pai. Cel mai arătos era domnișorul Vincent, cu haina lui de mătase albastră și cu pantalonii de călărie strînși pe picior. Țineau drum drept spre Sud, străbătînd lumea prietenă a plantațiilor de bumbac; iar tînărul moștenitor voia să le placă domnișoarelor de pe la conace.

Fort Izard... Apa mîloasă a rîului Vitlakochi se lasă parcă dusă alene spre locul de vărsare, ca sub apăsarea cerului încins. Din depărtare se aude un murmur surd și uniform : marea Caraibilor. Viața caimanilor și țestoaselor de pe malul rîului e acompaniată de vuietul estompat al brizanților. Seara, bărcuțe mici și fragile plutesc pe Vitlakochi ; umbra lor abia se distinge din cenușiul peisajului destrămat în amurg. E ceasul la care indienii, vechi băștinași ai ținutului, încep să circule, cu siguranța și îndrăzneala omului înfrățit cu locurile.

În amurg, fortul se pleacă deasupra rîului, ca un uriaș amenințător. Clădirea centrală, construită din stejari de mlaștină și din cedri, pare prinsă în potcoava grajdurilor, depozitelor de arme și a altor clădiri auxiliare, așezate la capătul din spate. Înspre rîu se află un gard de stîlpi neîmbinați. Obscuritatea te face să crezi că gardul acesta a înfrunzit : vîntul de seară, pornit dinspre rîu, clatină bucăți de piele omenească, scalpuri ale victoriei. Înspăimîntătoarea și lugubra podoabă e demnă de Willey Thompson, generalul temut, stăpînul fortului Izard. Nu degeaba a fost supranumit „vînătorul de scalpuri" ; generalul Willey se străduiește să-și merite atributul. Deasupra funestei recolte omenești, drapelele atîrnă pleoștite.

Doar spre seară prinde viață fortăreața. Arșița sudului încinge clădirile de trunchi ; în timpul zilei abia auzi pe ici pe colo glas omenesc ; doar cîte un cal nechează în răstimpuri, însetat. Numai santinelele sînt la posturi ; restul trupei se odihnește sau își curăță armele și îmbrăcămintea. Zorii zilei sînt rezervați instrucției și marșurilor călare, efectuate pentru intimidare ; deocamdată însă pînă și cărțile pleoscăie greoi pe masa de joc din încăperea rezervată ofițerilor. Generalul și statul său major, plictisiți de moarte, caută să-și alunge urîtul, să scape de zăpușeală și de somn, jucînd mereu. E un obicei. Puternic ca un bivol, pistruiat și congestionat, roșcovanul Willey Thompson își zburlește părul în răstimpuri, aruncîndu-le celorlalți cîte o privire mustrătoare.

— Ar trebui să-i facem seama dintr-o lovitură, blestematei ăsteia de bande indiene ; pe urmă, hai acasă, în Connecticut !... Acolo, încalte, respiri aer...

Generalul are ochii verzi, plini de cruzime : nimănui nu-i place să-l privească drept. Doctorul Perrose, medicul fortului, care stă pe scaunul din faţa lui — în calitate de partener fără voia sa — îşi zice (şi nu pentru întîia oară) că numai ucigaşii au astfel de ochi. Apoi se sperie, la gîndul că generalul i-ar putea intui părerea — aşa că începe să vorbească :

— Nu pricep de ce vă pierdeţi bunătate de vreme pe-aici, domnule general... Se ştie că ar fi de ajuns o scrisoare adresată lui Jackson şi...

— Eu am cerut Fort Izard — îl întrerupse vocea neplăcut de aspră a lui Thompson. Eu am cerut, dacă vrei să ştii, doctore. Iar dacă eşti curios, pot să-ţi spun că un pariu mă ţine legat de cuibul acesta infect ! Am pus rămăşag cu băieţii, în Arkansas, că nu mă opresc pînă la cinci sute de scalpuri indiene. De-aceea sînt aici.

Medicul se înfioară. Cu privirea în pămînt, întreabă abia auzit :

— Şi... la al cîtelea aţi ajuns, domnule general ?

Thompson stă puţin pe gînduri.

— Dacă socotesc bine, trebuie să fie ca la două sute... Ei, dar cine naiba drămuieşte atîta ? ! Fac eu rost de celelalte, pe-aici. Eu sînt Willey Thompson, „vînătorul de scalpuri". Nu-i aşa Charly ?

Interpelatul este maiorul Fergusson ; a participat la o serie întreagă de ciocniri, în tovărăşia lui Thompson ; acum îngaimă, beat :

— Willey... Bătrîne Willey... Nu te-ai săturat încă ? Bagă de seamă ; seminolii ăştia se pitulează şi umblă furiş ca moartea...

Maiorul bea avid ; bea whisky, duşcă după duşcă ; poate pentru a se gîndi mai puţin la moartea „pitulată şi furişă". Dar figura lui Thompson exprimă mulţumirea omului sigur de sine.

— Moartea ? Aşa zici tu, Charly ? Nu mi-e teamă de ea. Am să pun piciorul pe grumazii seminolilor. Unul singur trebuie să-mi cadă-n labă ; unul anume dintre ei : o căpetenie tînără. Ceilalţi apucă drumul pribegiei sau se duc de bună voie la moarte... Unul anume îmi trebuie... Un şarpe tînăr...

— Osceola... — completează medicul.

— Bine zici, doctore ; dumnealui este. „Băutura Neagră" — căci doar noi îi zicem Osceola. Numele său adevărat... Ia spune tu, Charly, că mie mi se rupe limba-n gură pînă îl rostesc.

— Os-Se-He-Ho-Lar... Băutura Neagră... — Cuvintele graiului seminol răsar din creierul înegurat al lui Fergusson, cu o precizie uimitoare. Maiorul are o memorie excelentă : e tot ce i-a mai rămas din visele universitare.

— Așa este. Băutura Neagră... Lichidul acesta trebuie vărsat undeva... Atunci o să avem liniște pe-aici. Da, Charly ?

Medicul e îngîndurat.

— Zice-se că nu are nici treizeci de ani.

Lui Thompson i se umflară vinele pe fruntea brobonită de sudoare. Numele, ciudatul nume indian, îl scoase din răbdări.

— Metis nemernic !... Ăștia-s cei mai răi. L-am cunoscut pe taică-su, Willey Powel, a fost un „squaw-man" tipic. S-a însurat cu o indiană — ca să-și fumeze luleaua liniștit, cît era ziulica de mare. Cînd s-a născut copilul, dumnealui a șters-o mai departe, spre Vest... Beți, fraților ! Plutonier, trimite după vin de cel vechi... Dacă ni se mai aduce vreodată poșircă, te pun pe dumneata s-o bei toată. Într-un cuvînt, e metis... Și pun rămășag pe orice, că tocmai pe tat-su l-ar lichida primul.

— N-a făcut nimic pentru el ?

— Prea multe nu. Mai tîrziu, băiatul a fost trimis la o școală a misionarilor spanioli, după cîte știu. El însă a fugit înapoi la seminoli.

— Poate din încăpățînare — își dă părerea medicul.

Generalul ridică din umeri.

— Tot un drac, motivul. Află însă, că întotdeauna ai necazuri cu metișii. Osceola ăsta al nostru e cea mai primejdioasă dintre bestii, dar pariez, o sută contra unu, că vracii n-au să-l îngăduie la Sărbătoarea Porumbului Verde și nici n-o să-i ofere băutura vrăjită, cu toate că îi e încrustată în nume... Ce părere ai, Charly ?

— Cert este că om alb n-a participat încă la asemenea serbare îngînă maiorul.

Subiectul îl înviorează pînă și pe medic.

— Nici dumneata n-ai cunoştinţă, maior Fergusson? Dumneata care ai trecut prin toate iadurile..

Maiorul stă cu bărbia în piept. Ai zice că a adormit. Apoi, fără să deschidă ochii, începe să înşire, rostind propoziţiuni surprinzătoare de rotunjite şi corecte — ca un şcolar :

— În prima zi se aprinde focul sacru... Apoi urmează baia rituală în rîu ; anul nou trebuie întîmpinat în curăţenie. A doua zi fărîmă cu toţii în palme boabe de porumb încă lăptoase, mînjindu-şi faţa şi pieptul... În ziua a treia, bărbaţii şi femeile dansează dansul curcanilor. În ziua a patra se interpretează dansul „găinii şchioape", iar oamenii îşi mînjesc corpul cu cenuşa focului sacru. În a cincea zi, bărbaţii beau „Băutura Neagră" preparată de vrăjitori ; lichidul acesta stupefiant îi cufundă într-un îndelung somn cu halucinaţii...

Generalul repetă trebăluind cu cărţile de joc de pe masă :

— N-au să-l admită pe individ... Căpetenia de acuma... Cum dracu îi zice? Da, Pantera a spus că au să-l alunge...

— Ştii, Willey, necazul e că... Maiorul înalţă fruntea şi priveşte însetat paharul gol din faţa lui. Necazul e că Os-Se-He-Ho-Lar nu se prea sinchiseşte de vraci şi de băuturi fermecate. Toate popoarele maskogi serbează Sărbătoarea Porumbului Verde. Tribul mikasuki, din Sud, deasemenea... În schimb, seminolii ăştia din Nord... Pariez cu tine, Willey, că Osceola va deveni căpetenia lor. Îi cunosc.

— Nu va deveni căpetenie ! — răcneşte Thompson, rînjind ca un tigru. Nu va deveni căpetenia lor, Charly. Aici, aici au să-i putrezească ciolanele !

Şi face un gest spre scalpurile care fluturâ pe gard. Medicul nu-şi dă seama dacă simte frisoanele febrei sau ale apropierii fizice a lui Thompson.

— Seminolii sînt excepţii... Maiorului i s-a îngreuiat limba.

— Ai dreptate Charly. Seminolii sînt excepţii. Ei primesc în trib pe oricine, fie el chiar negru sau metis.... E greu s-o scoţi la capăt cu asemenea hoardă.

Thompson roteşte priviri feroce în căutarea cuiva care să-l contrazică. Nimeni nu îndrăzneşte însă. E mult prea cald.

Au amuţit cu toţii. Noroc că o trîmbiţă vesteşte sosirea poştei. Sunetul îi înviorează ; fiecare aşteaptă cîte ceva din lumea exterioară — pînă şi cei ce n-au de la cine aştepta.

Thompson deschide întîi curierul oficial.

— Poftim, cîtă dreptate am avut! Prăpădiții ăștia de seminoli au stîrnit toată țara!

Generalul se reazemă de spetcaza scaunului; sudoarea îi curge șiroaie de pe frunte.

— Mi se scrie din Jacksonville, că printr-o nouă notă, Mexicul pretinde extrădarea sclavilor fugari; vreau să zic: a celor fugiți la seminoli.

— Tot acolo se duc și negrii noștri — constată medicul, obiectiv. El n-a primit nici-o scrisoare și s-ar retrage să-și facă siesta — însă Thompson n-a isprăvit încă de citit.

— Căpetenia seminolilor a refuzat extrădarea sclavilor. Din această cauză, îndepărtarea seminolilor a rămas un lucru hotărît.

Mînia generalului se evaporează ca prin farmec.

— Bine că poruncii vin de cel bun... De-acum s-a isprăvit cu menajamentele. Altminteri, scapă toți de cuțitul meu. Căpetenia seminolilor... Oare despre cine vorbesc ăștia?... Doar n-o fi...

Generalul are ochii tulburi de atîta băutură.

5

Osceola și căpeteniile călăreau, prost dispuși, prin ținutul colinelor răsăritene din Tennessee. Pornirile combative ale Bizonului Sălbatic se spulberaseră; acum tocmai el era acela care căuta să critice atitudinea tînărului seminol. Nimeni nu zice că Osceola nu e părtaș cu drepturi depline la focul sfatului maskogilor. Totuși, tinerețea l-a făcut să se pripească, acolo, în adunarea fețelor palide. Căpetenia seminolă are să-și cîștige prieteni printre războinicii tineri; dar ce să le răspundă Bizonul Sălbatic femeilor și bătrînilor pentru care doar pacea mai poate însemna viață?

Osceola știa că invidia stîrnită de popularitatea sa în rîndul Tinerilor Jaguari nu este de dată recentă. Pe de altă parte, trăia în surghiun silit, departe de poporul său, fiind oaspetele maskogilor și deci nu voia să se pună rău cu Bizonul Sălbatic. Se pregătea să răspundă împăciuitor, dar bătrînul său prieten Marele Urs, căpetenia cherokee, i-o luă înainte.

— Căpetenia seminolă a vorbit cumpătat. Bizonul Sălbatic poate fi mîndru de oaspetele său. El a rostit adevărul. Fețele palide vor să ne împingă pe „Poteca Lacrimilor". Femeile și bătrînii vor suferi cel mai mult ; numai puțini dintre ei au să ajungă dincolo de Marele Fluviu.

Căpetenia maskogi — el însuși un bărbat vîrstnic și slăbit — învălui într-o privire plină de amărăciune statura herculeană a cherokeeului care călărea alături.

— Ce să le spun deci războinicilor ?

Marele Urs nu-i răspunse imediat. Aflat parcă în dispută cu sine însuși, el evoca trecutul și destinul propriului său popor. Bizonul Sălbatic a auzit de bună seamă că poporul cherokee a făcut parte din marea uniune irokeză, răspîndită de la Marile Ape din miazănoapte, pînă la munții din sud. În tinerețe, ori încotro ar fi călărit, Marele Urs era găzduit de seminții înrudite : senecas, viandoții, tuscaroras. În marele război în care yankeii s-au încăierat cu oștile regelui, înfloritoarea uniune s-a spulberat în vînt. Triburile cherokee au fost izolate de rudele lor și au luptat singuratice, pentru existență. Pînă la urmă vor fi alungate : vor trebui să treacă Marele Fluviu. Dar Marele Urs e de părere că această călătorie îndelungată trebuie bine pregătită ; e nevoie de multe alimente și de antrenament, atît pentru oameni cît și pentru animale, în vederea grelei încercări.

Cele două căpetenii căzură de acord în privința faptului că „Cel ce a văzut Moartea", vraciul asedj, nu mai poate locui în corturile maskogilor, nici în ale cherokeeilor.

Datorită îndelungatelor convorbiri și cumpăneli, vremea trecu repede ; încă de a doua zi, Osceola se despărți de tovarășii săi de drum, coti nd spre miazăzi.

Tînărul călărea acum prin valea Cedar Springs. Toamna poleise frunzișul cu aur și argint. Sus, sus de tot, gîștele sălbatice zburau spre sud. Osceola se gîndea la Florida, patria sa. Tristețea surghiunului îl îndurera. Păsările aveau voie să zboare liber spre țara lacurilor, a stufărișului și-a pădurilor

de cedru ; numai el se afla sub oprelistea sfatului bătrînilor. Doar în taină se putea duce acasă ; Pantera pusese mîna pe putere şi nu ar sta în cumpănă să se descotorosească de el, nepotul căpeteniilor. De aceea trebuie să piardă acum vremea în ţara copacilor desfrunziţi.

— Vuuu... Vuuu... Ce-i asta ? Uguit de porumbel sălbatic?... Ciudat uguit...

Osceola bătu uşurel, cu palma, în chip de alint, grumazul calului :

— Mai repede, Vijelie !

Animalul prinse a galopa. Printre copaci apărură călăreţi ; ceata se luă, hăulind, pe urmele fugarului.

Osceola se lămuri dintr-o singură privire aruncată peste umăr. Un pîlc de haimanale, sub conducerea unui individ cu priviri de uliu. Alături de el, un om cu capul înfăşurat în tulpan violet.

Încet, urmăritorii pierdură teren. Vijelie mai era în puteri, deşi făcuse drum de trei zile neîntrerupt, pînă aici, în sudul statului Tennessee.

De la o vreme însă, calul năduşi, încetinind pasul. Duşmanii se apropiau din nou. Să tot fi fost zece-doisprezece.

— Vijelie... Mai repede, Vijelie dragă ! Ce-i cu tine ? Hai, mai repede...

Încordîndu-şi ultimele puteri, calul accentuă alerta, cîştigînd din nou teren. Urmăritorii rămaseră mult în urmă.

Apoi, brusc, animalul se istovi complet. Făcu spume la gură, se poticni, sforăi de cîteva ori, horcăind şi dînd din picioare. Dinspre ceată, se auzi o voce tăioasă, şuierată — vocea lui Gît-Crestat :

— Osceola, căpetenie seminolă, predă-te !

Indianul îşi dădu seama că identitatea sa e cunoscută. Îl urmăriseră deci încă de la Nashville. Din pricină că vorbise, spulberîndu-le nădejdile.

La un fluierat, haidamacii se năpustiră asupra sa din toate părţile. Vreo zece atîrnau acum de el. Miroseau cu toţii a rachiu şi erau zdrenţăroşi nevoie-mare. De la distanţă sigură, unul îi tot îndemna : „Scalpul, băieţi !... Scalpul !"

Osceola împărţea pumni şi ghionţi cu ghiotura, dar abia se mai mişca sub povara trupurilor agăţate de el. Îl prinseră în laţ, îl legară şi-i puseră căluş în gură. Apoi, urlînd victo-

rioşi, îl împinseră de-a rostogolul la picioarele lui Gît-Crestat.

Banditul cu mutră de uliu îl ridică în sus, ca pe-un balot şi, privindu-l batjocoritor drept în ochi, îl lovi de mai multe ori peste obraz.

— Indian mizerabil ! Am alergat cu sufletul la gură, din pricina ta !

— De-acu', haidem cu scalpul lui la domnul Connolly — strigă omul cu turban violet, pe semne un soi de ajutor al şefului.

Gît-Crestat îl puse la punct :

— Sîntem aproape de Florida. I-l predăm lui Willey Thompson. La urma urmei, domnul Connolly nu doreşte decît să-l ştie în mîini bune. O să vedeţi, băieţi, ce primire ne va face Willey. Scalp ca ăsta nu-i pică nici lui în orice zi ! O să ne udăm zdravăn gîtlejurile. Băieţi, seminolul ăsta intră în atribuţiile lui. Aţi înţeles ?

Cum să nu fi înţeles ! Gît-Crestat era mintea bandei ; mai fusese prin Florida şi ştia dincotro bate vîntul... Oamenii socoteau să ajungă la Fort Izard în două zile. Îşi legară prizonierul pe un cal ; apoi adunătura de brute părăsi coastele sudice ale Munţilor de Mijloc, pornind în iureş nebun spre meleagurile fierbinţi ale mării Caraibilor. Peste trei zile îşi făceau intrarea, înfumuraţi şi gălăgioşi în curtea fortăreţei.

Era tocmai ora obişnuitei odihne. Thompson încremeni cu mîna în aer, uitînd să lepede cărţile. Chiar Osceola să fie prizonierul ? Nemernicul acela de metis ? Trebuia să-l vadă. Ordonă să fie adus în faţa lui.

Osceola — cu mîinile şi picioarele legate — abia se ţinea drept. Frînghiile îi intrau în carne, pricinuindu-i dureri aproape insuportabile, dar el nu se plîngea. Nimeni nu auzise un cuvînt de la el. Acum, cînd se afla în faţa lui Thompson, a faimosului ucigaş de indieni, tînărul era hotărît să nu-şi piardă nici măcar pentru o clipă demnitatea de războinic.

Congestionat de băutură şi de mînie, herculeanul comandant ordonă să se scoată căluşul din gura prizonierului. Se apropie de el, îl privi mult timp şi zise batjocoritor :

— Iată-l deci pe vestitul şi formidabilul Băutură Neagră, intransigenta căpetenie a seminolilor, din cauza căruia statele

sînt silite să schimbe note diplomatice... Uitați-vă domnilor, cît valorează eroismul acesta.

Se îndesă și mai mult în prizonier.

— Metis mizerabil ! Calci pe urmele lui tat'-tu ?

Răsuflarea lui cu miros de alcool îl făcu pe Osceola să-și rețină respirația, timp de o clipă. Apoi indianul răspunse dîrz :

— Tatăl meu a fost căpetenia seminolilor — și tot asta sînt și eu...

— Ohooo ! Atenție, domnilor ! Ați auzit ? — Thompson rîdea cu hohote, acompaniat complicitar de subalternii săi. Pe urmă generalul se întoarse cu o mișcare fulgerătoare, din nou spre prizonier. Ochii îi scăpărau de mînie.

— Căpetenia seminolilor ! Cîine corcit, asta ești ! Văzut-ai scalpurile, pe stîlpi ? Tot acolo are să ajungă și al tău ! Știi cine-s eu ?

Indianul tăcea.

— Duceți-l în depozitul de la etaj... — porunci Thompson.

Era pe înserat. Osceola zăcea pe podeaua de scînduri a unei încăperi aproape goale. Într-un colț erau îngrămădite lăzi și saci. Indianului îi mai vîjîia capul de osteneala drumului lung ; umilirile suferite îi dezlănțuiseră în cap un sălbatic iureș de gînduri.

Pomeniseră de tatăl său... Nu-l uitase, așa cum nu-l uitase tribul întreg, care îl respectase mult. Tocmai de aceea i-o dăduseră în căsătorie pe fiica șefului de trib — și de aceea ajunsese și el căpetenie. Da, William Powel, tatăl său, se dezbărase de albi : îi ura. Iar acum, albii de teapa lui Thompson îl considerau trădător.

Pe vremuri, seminolii luptaseră împotriva yankeilor, cot la cot cu spaniolii. Cînd Osceola ajunse măricel, fusese trimis — împreună cu alți copii — la școala misionarilor din San Agostino. Acolo învățase buchile, engleza și spaniola. Totuși, fățărnicia albilor și veșnicele slujbe religioase nu-i erau pe plac. Nu voia să se călugărească. Pornirile lăuntrice îl îndemnau să se întoarcă la poporul său, în codri, în mijlocul naturii. La sfîrșitul anului școlar, Osceola plecă înapoi, la seminoli. I se făcu în curînd inițierea și, fiind inteligent și curajos, fu ales de timpuriu în sfatul căpeteniilor.

În sufletul său se trezeau acum amintirile copilăriei şi ale tinereţii... Îi ponegriseră tatăl, cu toate că era un om superior lui Thompson, „vînătorul de scalpuri". Dar al-de-ăştia consideră că indianul nu e om ; îl hăituiesc ca pe o sălbăticiune şi fac colecţii de scalpuri. Din pricina unora ca el a prins ură pe feţele palide. Cum să se mai simtă consîngean de-al albilor ?

Gîndurile acestea chinuitoare îl făcură să uite aproape în ce situaţie se afla. Dar cînd se prăbuşise pe duşumele, una din legături îngăduise puţin : mîna dreaptă îi era liberă. Osceola aşteptă să se întunece bine, nădăjduind că după aceea va fi lăsat în pace pînă dimineaţă.

La tropice, noaptea se lasă repede ; într-o jumătate de oră, pe indian îl învăluia un întuneric de smoală. De fapt, greutatea cea mare nu consta în eliberarea mîinilor şi picioarelor, ci în accelerarea circulaţiei sîngelui din membrele amorţite ; în recîştigarea flexibilităţii muşchilor anchilozaţi. Oricîtă durere îi pricinuia mişcarea, indianul strîngea şi deschidea mereu palma, îşi îndoia braţele, picioarele, mijlocul, ca să scape de amorţeală. Se antrenă astfel mai bine de un ceas ; năduşise tot, însă simţea revenindu-i treptat flexibilitatea trupului, siguranţa braţului, degajarea pasului. Se furişă la uşă ; era încuiată. Încăperea avea şi o fereastră cu tăblii de lemn. Le înlătură cu uşurinţă. Ieşi pe fereastră, fără a sări însă la pămînt ; nici riscul unui căţărat tiptil nu-l voia, ştiind că s-ar năpusti drept în braţele santinelelor. Trebuia să ajungă în coridor ; de acolo şi pînă la gardul exterior nu era mai mult decît o azvîrlitură de piatră. Înşfăcă deci capătul de grindă de sub fereastră şi trecu, atîrnat în mîini, la fereastra vecină.

Era odaia lui Thompson ; lumina stelelor nopţii tropicale îi îngădui indianului să desluşească limpede trupul mătăhălos al „vînătorului de scalpuri" zgîlţîit de respiraţia iuţită datorită alcoolului şi zăpuşelii. Revolverul şi cuţitul erau azvîrlite pe masă.

Indianul nu era în stare să ucidă omul prin somn, oricîte injurii îi adresase acesta. Însăşi înţelepciunea îl sfătuia să-l lase în pace. Ţinu deci drum drept spre uşa odăii. Totuşi, Thompson tresări din somn, dîndu-şi seama în cîteva frînturi

de clipă că-l paşte primejdia. Sări în picioare şi întinse mîna după armă.

Osceola îşi dădu seama că totul depinde de calmul său. Zise scurt ;

— Lasă arma de foc, „vînătorule de scalpuri"... Sînt eu, Osceola, Băutura Neagră... Liber... Dacă dai alarma, eşti un om mort. Măsoară-te cu mine ca un bărbat cu un alt bărbat ; ca un războinic cu un alt războinic.

În sufletul lui Thompson se dădea o aprigă bătălie între mîndrie şi teamă. Să strige după ajutor, însemna moarte sigură, căci celălalt era avantajat : pusese mîna pe revolverul încărcat. O astfel de moarte ar fi într-adevăr ruşinoasă... Ei, dar poate că mai are şi el atîta îndemînare cît indianul ăsta subţirel.

Se dezvăţase de lupta corp la corp şi devenise cam greoi ; nu mai jinduia decît la prăzi uşoare. Cuţitul se mai afla încă pe masă ; îl înşfăcă şi se năpusti la adversar. Simţi însă că braţul i se prinde într-un cleşte de oţel ; scăpă cuţitul din mînă.

Willey Thompson pierdu, odată şi pentru totdeauna, rămăşagul din Arkansas...

6

Rîul era prins într-un tiv des, cafeniu închis şi negru verzui : un desiş nepătruns, alcătuit din plante agăţătoare, groase cît braţul şi din tufişuri de mangrove. Văzduhul umed al junglei de pe ţărmuri era greu de miasmele plantelor acvatice în descompunere, a copacilor putreziţi, a nămolului, amestecate cu parfumul dens şi îmbătător al florilor multicolore. Miliarde de ţînţari dansau neobosit în aerul apăsător.

Într-un golfuleţ alcătuit de un banc de nămol sălăşluiau caimani : o mulţime de buturugi negre şi nemişcate.

Sus, sus de tot deasupra apei rotea un vultur alb, țipînd cu glas ca de trîmbiță. În desiș sporovăia un stol de papagali cafenii.

Printre lianele de pe țărm șerpuia trupul uriaș al unei anaconde ; petele cafenii-verzui se mișcau încet, dînd impresia că se rotește trunchiul în jurul căruia se încolăcise animalul.

Era liniște ; numai papagalii lărmuiau undeva spre inima pădurii. Pe neașteptate, tufișul de lîngă mal prinse a foșni ; o pisică gigantică, cu trup bălțat de pete, se apropie în fugă de apă. Adăpîndu-se nu observă că unul dintre trunchii din apă s-a urnit încet din loc, tîrîndu-se către ea. În clipa următoare, caimanul țîșni din rîu, înhățînd animalul și îl tîrî spre larg. Liniștea țărmului se spulberă în mîrîitul furios al felinei. Jaguarul căuta să scape, folosindu-se de colții săi, dar aceștia nu întîlneau decît rezistența platoșei rigide a reptilei preistorice. Mîrîitul se curmă într-un horcăit înăbușit. Gigantica pisică se răsuci pe-o rînă, peste spinarea caimanului și-i înfipse colții în bot, în timp ce laba rămasă liberă căuta burta, ca s-o sfîșie — dar degeaba. Uriașul împlătoșat își tîrî povara grea, încet încet, pînă în apa adîncă. Suprafața golfuletului îmbălat de vegetație se coloră în roșu stins. Un ultim răget semnală inevitabilul. Apa sumbră, mîloasă, se vînzolea răscolită ; ai fi zis că a reînviat o lume preistorică în vîrtejurile acelea puturoase. Peste cîteva minute, răpitoarea din junglă era sfîșiată în bucăți. Apoi se făcu din nou liniște — și mai desăvîrșită încă. Păsările nu mai cîrîiau ; jungla tăcu o clipă, în semn de doliu.

Un om fusese martorul luptei pe viață și pe moarte dintre caiman și jaguar. Ședea pe mal, la capătul de sus al golfului, unde un izvor subteran primenea apa rîului. Omul pescuia. Mut, nemișcat și aproape invizibil ; părea mai degrabă o parte din vegetația țărmului. Era un indian bătrîn, smead, cu straie înegrite de vreme. Pe cămașa sa de piele se distingeau conturele vagi ale unei broaște țestoase.

Cînd liniștea se așternu din nou peste țărm, indianul se ridică, pentru a-și controla undițele. Unul din cîrlige trebuia scos din vegetația în care se încurcase ; celălalt avea nevoie de nadă nouă, căci i-o furaseră peștii. Pradă nu se găsea decît în undița din margine. Bătrînul avu de furcă pînă să

scoată peştele din apă ; apoi îl spintecă acolo pe loc, aruncîndu-i măruntaiele.

După aceasta, indianul şuieră într-un fel anume ; la acest semnal, o ţestoasă bătrînă, lungă de vre-un metru, veni înot spre mal, scoţînd capul din apă. Era o veche cunoştinţă. Indianul îi oferi rămăşiţele peştelui, vorbindu-i solemn :

„Eşti înţeleaptă şi ageră la minte,
protectoare a poporului meu,
broască ţestoasă,
totem, mare totem !
Dă-mi pradă multă,
trimite peştii la undiţele mele
şi alungă duhul apelor..."

Animalul mîncă toată porţia, spre bucuria indianului care consideră aceasta drept un semn bun. Aşteptă să plece întîi ţestoasa ; pe urmă părăsi şi el ţărmul.

În desiş era pitulată o colibă mititică, acoperită cu frunziş şi stuf, contopindu-se total cu penumbra tufărişului dimprejur. Aici se adăpostise „Cel ce a văzut Moartea" — căci după eşecul consfătuirii de la Nashville, atît tribul kri, cît şi seminţia cherokee îl poftiseră pe vraciul asediilor să-i părăsească. Ambele triburi se fereau de orice lucru pe care albii l-ar fi putut interpreta drept provocare, aşa că — de la ultima primenire a Lunii — moşneagul trăia singuratic, hrănindu-se cu ce îi dăruia rîul. Sosind de la apă, cercetă întîi şi-ntîi împrejurimile, ca să vadă dacă nu se apropiase cineva de ascunzătoarea lui. Intră în colibă numai după ce se convinse că totul era în regulă. Tăie peştele felii, învelindu-le în nişte frunze cu miros condimentat. Făcu focul, aşeză cîteva vreascuri peste vatra scobită în pămînt şi se apucă să frigă la foc mic prada din ziua aceea.

Carnea nu apucase încă a se rumeni, cînd moşneagul prinse, din depărtare, cloncănitul profund şi ciudat al unui curcan sălbatic. Lăsă îndeletnicirile gospodăreşti, spre a putea urmări sunetul. Acesta se repetă, însă mult mai aproape. Atunci indianul ieşi din colibă, imitînd glasul femelei — şi repetă semnalul după o scurtă pauză. Peste cîteva minute, printr-o spărtură a desişului, apăru în faţa vraciului Marele Urs, căpetenia tribului cherokee.

„Cel ce a văzut Moartea" își pofti oaspetele în colibă, făcîndu-i parte din prînzul său modest. Marele Urs primi, dîndu-i în schimb mirodenii și cîrlige de undiță.

O vreme, cei doi șezură tăcuți ; după un răstimp, vorbi primul căpetenia, cu glasul său melodios :

— Vraciul asedjilor mi-a spus odată, că Oveissa, pasărea albastră, zbura în fruntea poporului său.

Vraciul încuviință cu un semn al capului.

— Printre adăposturile semințiilor roșii zboară păsările morții. Hoitarii ne-au năpădit pădurile — continuă căpetenia. Mai deunăzi, o bandă de fețe palide a dat foc unui sat maskogi, jefuindu-l. Războinicii se aflau la vînătoare. Cînd s-au întors, n-au mai găsit decît tăciuni în locul wigwamurilor — și leșurilor bătrînilor, ale femeilor și copiilor ; toate scalpate.

— Ce a făcut Bizonul Sălbatic, ca să răzbune victimele și să-i pedepsească pe ucigași ? — întrebă „Cel ce a văzut Moartea".

— Căpetenia maskogi voia să-i urmărească, însă n-a fost chip deoarece la hotarul lor de miazănoapte se adună cete îmbrăcate în uniformă. Urma ucigașilor ducea pînă la marile plantații, acolo unde trăiesc stăpînii slujitorilor negri. Așadar, urmărirea ar fi însemnat război.

Vraciul tăcea. Marele Urs mărturisi adevăratul scop al vizitei sale.

— Vraciul asedjilor a ajuns pînă la Marele Fluviu. Îl rog să-mi povestească ce fel de semințiile trăiesc dincolo de el și cum îi primesc aceste popoare pe cei ce caută noi plaiuri de vînătoare.

„Cel ce a văzut Moartea" tăcea îngîndurat. Numai după ce, pe semne, își adună amintirile, începu să vorbească :

— Dincolo de Marele Fluviu sălășluiesc popoarele celor Șapte Focuri ale sfatului : dakoții. La început, ei ziceau : Marele Spirit dă fiecăruia dintre fiii săi cîte ceva din prada cîmpiilor. Apoi s-a întîmplat ca ultima ceată seneca rămasă în viață, să răspîndească dincolo de fluviu moartea neagră, căreia fețele palide îi zic vărsat. De atunci tetonii, ianctii, ogallalașii și celelalte popoare ale celor Șapte Focuri, păzesc malul și ucid pe oricine se încumetă dincolo.

Vraciul își continuă trista povestire, cu totul diferită de făgăduielile guvernului de la Washington.

— În afară de aceasta, căpeteniile dakota mai spun că acela care nu a fost vrednic să apere pămîntul strămoșilor săi, nu merită să trăiască.

Marele Urs încuviință din cap.

— Mitșimalsas — oamenii în uniformă — se feresc de încăierările cu războinicii celor Șapte Focuri — continuă vizionarul. De la o vreme, triburile sînt mînate spre alte ținuturi, pustii, în locurile sterpe de la miazăzi de fluviul Missouri, unde țîșnește din pămînt o zeamă puturoasă, în loc de apă... Acolo pier toate neamurile, iar cei ce vor să pribegească mai departe, sînt întorși din drum cu focuri de armă.

Căpetenia cherokee oftă.

— Războinicii mei cei tineri sînt nemulțumiți. Ei vor să dezgropăm securea războiului și să începem lupta. Vraciul asedj știe că neamul cherokee a dus-o numai în bătălii un șir lung de ani și între timp s-a împuținat ca Luna cînd descrește.

Moșneagul se plecă spre urechea căpeteniei, ca pentru a întreba lucru neîngăduit.

— Marele Urs își mai amintește de Tekumseh ?

Un spasm străbătu trăsăturile căpeteniei, cînd auzi numele evocat.

— Marele Urs a fost la Tippekano, cu ceata sa. Amintirea marii căpetenii Tekumseh este respectată în toate wigwamurile. Bătrînii le povestesc copiilor despre el ; pilda sa îi însuflețește pe tinerii războinici.

— „Cel ce a văzut Moartea" l-a cunoscut pe Tekumseh. El zicea că toate semințiile trebuie să se unească ; numai în felul acesta li se vor putea împotrivi cotropitorilor. A trimis soli la toate triburile și s-a dus și el însuși să le cerceteze. A fost trădat de propriul său frate.

Marele Urs se ridică. Podoaba sa de pene atingea tavanul colibei.

— Tîrziu. Prea tîrziu. Oveissa și-a luat zborul...

Vocea indianului trăda o profundă amărăciune. Vraciul nu-i răspunse nimic. Își însoți oaspetele în tăcere, pînă la marginea desișului. Adăstă acolo un răstimp, pînă cînd statura uriașă a căpeteniei dispăru în tufăriș.

7.

Plantația de bumbac Connolly se lăfăie în partea de sud a Georgiei, între rîurile Ogochi și Okoni. Spre miazănoapte se mărginește cu niște mlaștini, iar înspre mare cu o lagună adîncă, inaccesibilă. Multe mii de hectare pline cu flori albe ca de vată ; din zori și pînă-n seară se aude doar cîntecul monoton al negreselor care trudesc acolo.

„Tu vezi, doamne, că bumbacul este alb,
Tu vezi, doamne, că sufletul nostru este alb,
Și ne vezi lacrimile și rănile,
Ne vezi suferința..."

Înălțat cu naivitate și umilință copilărească spre puteri supranaturale, cîntecul se poticnește, dens, sub cerul senin, revărsîndu-se printre arbuștii albi : o impalpabilă, dar organică parte din peisaj.

Glasul sclavilor ieșiți la muncă se întrețese, alcătuind un singur fluviu melodic, revărsat în ritmuri peste oceanul de vată.

Spre seară, totul se liniști. O ceată de călăreți sosi în galop pe moșie : banda de tîlhari condusă de Gît-Crestat aducea scalpuri indiene, pline încă de sînge proaspăt, atîrnate la oblînc. La poartă, un anume Penton — zbir de meserie — și cu metisul Pedro, priveau grămada de oaspeți neașteptați. Deși văzuse multe porcării la zilele lui, Pedro părea scîrbit de asemenea spectacol.

— Nici un scalp de războinic — observă el. Au adus numai scalpuri de femei și copii !

— Ce-ți pasă ? ! — rîse celălalt. Tot au făcut treabă bună ; zice-se că au dat foc unui sat întreg. O să-i pară bine stăpînului.

În cinstea veneticilor se dădu cep, pe dată, unei bute de rachiu.

Totuși, șeful bandei nu era în apele lui : la rădăcina nasului acvilin, ochii scînteiau prevestitori de rele.

— Ni s-a acrit cu promisiunile, stimate domn — îi zise el lui Penton. Pînă acum n-am dat ochii cu stăpînul dumitale.

Dar află că nu sîntem niscaiva papă-lapte ! Ne pricepem să descurcăm un vicleşug, acolo.

Ridică tonul.

— Cum îi venirăm de hac satului aceluia kri, o să putem da foc şi conacului domnului Connolly, dacă vrei să ştii...

Ca să-l mai îmbune, Penton îl introduse la domnul Connolly

Plantatorul avusese de curînd o neînţelegere cu Pedro, supraveghetorul metis. Pedro acesta crescuse pe plantaţie ; avea aceeaşi vîrstă cu stăpînul ; Connolly se putea bizui pe el ca pe sine însuşi. Deşi credincios ca un cîine, Pedro era împotriva cruzimilor inutile. De aceea se manifestase împotriva meschinăriei vînătorilor de scalpuri. Acum, cînd cu diferendul de adineaori, i se înfăţişase domnului Connolly din pricina domnişorului Hunter. Domnişorul îi bătea pe oameni cu harapnicul. Fetele şi femeile se temeau de el ca de moarte, căci se dezlănţuia ca o bestie, mai ales cînd era beat.

— De la o vreme a pus ochii pe Ruth... Măria ta ştii despre cine vorbesc. E cea mai bună dintre lucrătoarele mele. Abia trecută de vîrsta copilăriei, căci nu are decît şaisprezece ani ; totuşi, e atît de îndemînatică, încît îi întrece pe cei mai mulţi muncitori vechi. Acum însă stă mereu ascunsă. Mă înţelegeţi... domnişorul nu ştie de îndurare ; zice-se că are şi ceva boală. Vă vorbesc deschis : e bolnav de cînd a fost la Orléans. Faceţi ceva, ca s-o lase în pace pe biata fată. Nu-i destul că s-a născut sclavă ?

Domnului Connolly i se umflară vinele de pe frunte. Totul era întocmai cum spunea Pedro ; stăpînul ştia şi de boala nepotului — numai cît nu vroia să audă de ea... Vincent îi era singurul moştenitor.

— Mai bine vezi-ţi de treabă, Pedro — îi răspunse mînios. Domnişorul e bărbat în toată firea. Iar dacă întîmplător pune ochii pe cîte o negresă, muierea n-are decît să se simtă onorată... Drept cine mă iei ? Ce sînt eu aici ? Paznicul bunelor moravuri ? Vei fi ştiind şi tu că, pe moşie, nu barza aduce copiii.

Bătuse în retragere glumind — dar după plecarea lui Pedro, avu o senzaţie neplăcută : i se părea că a scăpat frînele din mînă. Şezînd tăcut la masa lui de lucru din mahon, revedea mereu ochii de zurbagiu ai nepotului său — şi începea să-i fie frică de el.

În starea aceasta îl găsi Penton, venind cu Gît-Crestat. Regele bumbacului își ascunse proasta dispoziție și dădu mîna cu șeful bandei.

— Văd că vă țineți de cuvînt. Continuați tot așa, prieteni ! Făceți-i pe mizerabili să le piară pofta de aceste meleaguri !

— Așa, așa... Gît-Crestat se tot foia, nervos. Dar vedeți dumneavoastră, domnule, nu numai de asta e vorba... Vreau să zic că știm și noi să punem mîna, dacă sîntem poftiți.

Connolly făcu o mutră foarte mirată.

— Să nu vă fi spus Penton ? Primiți cotă din pămînturile indienilor. Puteți începe o viață nouă. O să ajungeți cetățeni de vază ai țării.

Promisiunea avu efectul scontat.

— Că bine ziceți. Așa să fie !

Cînd spune ceva un boier atît de mare, nu mai încape îndoială.

Moșierul îl urmări din priviri, prin fereastră.

— Vorbeați serios ? — întrebă Penton curios.

— Cînd ?

— Cînd cu pămînturile indienilor.

Regele bumbacului rîse brutal.

— Foarte serios. Patru pași în lung, doi în lat — atîta le dau.

8

Domeniul Gort avea un oaspete demult așteptat ; era un bărbat mai în vîrstă, osos, cu aspect bolnăvicios, însă cu trăsături care trădau energie și inteligență. Purta straie lipsite de pretenții ; totuși — de la vizitiul poștalionului și pînă la pasageri — toată lumea îl trata cu mult respect și manifesta față de el o dragoste grijulie. Era cel mai popular romancier al tinerei Americi, primul care nu imita romantismul bătrînei Europe, ci își căuta și își găsea subiectele în patrie.

Da, pe domeniul Gort i se face o bună primire oaspetelui sosit din Nord. Însuși stăpînul casei, bătrînul Cyrus Gort se grăbește să-l întîmpine la coborîrea din diligență.

— Te așteptăm demult, dragă Fenimore. Vino, vino și despachetează aerul proaspăt și liber al Nordului!

— Aerul liber al Nordului... Intonația scriitorului trăda un strop de ironie. Dragă Cyrus, mesajul însoritului Sud ne sosește de aici de la dumneavoastră, în baloturi atît de masive, încît aerul e plin de bumbac, pe la noi... Toată viața noastră publică tușește din cauza lui. Și prinse a tuși vehement, ca pentru a-și sublinia afirmația.

Alice îl primi pe oaspete în capul scărilor largi, așezate între stîlpi de stejar. Cele două familii erau legate printr-o veche prietenie. Alice era o adolescentă cînd îl cunoscuse pe scriitor, într-o vizită mai îndelungată la niște rude din Nord. Drăgălășenia și spiritul ei vioi îi făcuseră o adîncă impresie lui Cooper. Mai tîrziu, scriitorul plecă în Europa; era îmbătrînit de-a binelea și simțea o oarecare nostalgie, oferindu-i tinerei femei brațul pentrù a se lăsa condus în camera de primire. Ostenceala îl cotropi îndată după ce se cufundă în fotoliul larg: fața îi deveni pămîntie, respirația se iuți brusc. Amfitrioana se îngriji de el cu multă dragoste, poruncind să i se aducă răcoritoare; apoi, bătrînul Gort îl conduse în odaia pentru oaspeți.

Pînă seara, Cooper se simți reconfortat. La cină, se vădi a fi din nou vechiul conviv plin de vervă. Alice îl asculta cu plăcere, căci scriitorul navigase mult, cunoștea marile orașe ale Europei — iar acum se retrăsese la moșie. Avea o largă perspectivă asupra epocii despre care lumea plantațiilor din Tennessee primea numai vești rapsodice și lacunare. Așadar, nu era un fapt întîmplător că — după obligatoriile întrebări referitoare la viața de acasă și la fiica sa Susanne — Alice dirija conversația în așa fel, ca să primească știri din lumea mare.

— A murit Goethe, gigantul spiritului. A fost un geniu; poate chiar prea mare, ca să poată fi jelit la modul obișnuit. Moartea sa n-a reușit să-mi meargă la inimă în măsura în care m-a impresionat stingerea bunului și bătrînului cavaler Walter Scott, cu care m-am simțit întotdeauna înrudit sufletește.

Alice își zise mirată că într-adevăr nu se gîndise pînă acum la asemănarea dintre eroii lui Cooper și ai lui Scott; da, de ambele părți găsești ori cavaleri fără pată și prihană, ori ne-

mernici înrăiți... Caractere moștenite de la cavalerii medievali. Dar nu-și rosti gîndul, temîndu-se că își va jigni oaspetele ; în schimb, se grăbi să aducă vorba despre evenimentele recente.

— Sper că n-ai uitat încă, domnule Cooper : știi că mă număr printre cititorii dumitale cei mai entuziaști. Vezi, de la o vreme trebuie să cred că lupta dintre indieni și albi e mai mult decît o tragedie individuală.

Alice îi povesti desfășurarea tratativelor de la Nashville. Bătrînul Gort — care, pînă atunci, pufăise liniștit din lulea — interveni :

— Le trebuie pămînt pentru bumbac. Asta e problema indiană. Cingaciguk al dumitale, dragă Fenimore, trebuie să părăsească plaiurile de vînătoare, silit de motive economice. Sau crezi că nu din cauze similare am cumpărat Florida, plătind pentru ea cinci milioane în cap ?

Cooper se întunecă la față.

— Excesul acesta de spirit negustoresc poartă nu numai pieirea indienilor, ci și germenii care vor infecta toată viața noastră publică. Ai vorbit despre aerul liber al Nordului, Cyrus. Știi dumneata că astăzi demnitățile publice sînt negociate de samsari politici ? Și că situația aceasta există de cînd dumneavoastră l-ați făcut președinte pe Jackson ? ! Întotdeauna m-am ferit de președinții în uniformă ! Nu pun la îndoială onestitatea personală a lui Old Hickory — dar ce folos de ea, dacă în spatele și-n jurul ei colcăie o tîrguială scîrboasă ?

— Ei... asta... Mmmm... Amfitrionul începu să tușească ; expresiile scriitorului i se păreau prea tari. Dacă e cum zici dumneata, Fenimore, atunci n-aș crede ca președintele să tolereze multă vreme negoțul acesta... Îl cunosc. E om dintr-o bucată.

Cyrus Gort închină paharul în cinstea președintelui ; oaspetele bău în sănătatea amfitrionilor ; vinul focos, de Sud, nu întîrzie să destindă întrucîtva atmosfera. Alice se interesa de spectacole și teatre — iar scriitorul începu să-i vorbească despre piesa la care lucra.

— Aș vrea să înfierez politica devenită la noi prea de tot un scop în sine ; emulația aceasta publică nefastă, care în curînd va evoca murdăriile Romei antice.

Fața i se îmbujorase ; ochii îi străluceau vioi ; își expunea cu însuflețire planurile și ideile.

— În liniștea moșiei de la Coopersville, impresiile adunate în Europa se maturizează treptat, în mintea mea. Interesant că acum, aici, de la distanță, relațiile vieții bătrînului continent îmi apar mult mai limpede. Sînt convins că zilele tiranilor din Sfînta Alianță sînt numărate.

Ochii scriitorului urmăreau licărul cristalin al vinului din pahar ; într-un tîrziu, ei căutară privirea amfitrioanei :

— Povestirile mele cu indieni ?... Să nu crezi, Alice, că nu văd mai departe și mai clar decît atunci cînd am așternut pe hîrtie viața bătrînului Daniel Boone. Nețărmurita dragoste față de patria mea m-a făcut să scriu cărțile acelea ; respirația înrourată și pură a pădurilor sale ; dorul după străvechii codri neumblați de om, dar plini de cîntecul păsărilor. Cine știe ? Poate că odată și odată, numai copiii vor mai citi aceste cărți ; dar dacă ele vor trezi și în ei dorul naturii cu o mie de glasuri, atunci e sigur că în acest dor va bate din nou inima mea demult moartă.

Stăpîna casei îl privi înduioșată.

— Lirismul cărților dumitale este nemuritor, domnule Cooper — zise ea încet, cu vocea ei plăcută.

În lumina uriașelor lumînări de pe masă Alice era acum atît de frumoasă și de strălucitoare în bucuria ei, cum nu mai fusese poate niciînd. Piepțănat spre creștet, aurul părului ei încadra o frunte de prospețimea piersicii. Scriitorul ar fi adăstat cu plăcere la această priveliște, dar întrebările ironice ale bătrînului Gort îl siliră să se întoarcă în lumea cotidianului.

— Ascultă, Fenimore, cum arată vehicolul acela pufăitor, despre care se vorbește atîta, în ultima vreme ?... După cîte știu, își va face apariția și la noi, cît mai curînd, ca să ne mînjească cu scrum norii și pășunile.

— Am călătorit pînă la Wilmington cu vehicolul acela. Pot să te asigur că e mai comod decît trăsura. Mai comod și, oricum, mai rapid. Trenul meu parcurgea douăzeci de mile pe oră, dar se spune că va veni vremea cînd pe distanțele mari se va circula de două ori mai repede... Cît despre scrum — Cooper se rezemă de speteaza jețului, ațintind privirea la flacăra lumînării — mi-e teamă că nu trenul ne mînjește viața, ci interesele aflate în spatele lui. Societățile feroviare iau pămînturile cu japca... Se practică o vastă speculație cu terenuri...

Gort se interesă de itinerariul scriitorului. Ce anume voia să vadă întîi și-ntîi ?

— Avem un tutun excelent... Am să te iau la uscătorii, Fenimore. Tii, ce mai miresme știe să dăruiască pămîntul bunului nostru Tennessee ! Să știi că eu prețuiesc tutunul mai mult decît orice floare — și cred că la fel gîndește orice fumător.

Cooper își asigură amfitrionul că el însuși se cufundă cu voluptate în norii înmiresmați ai fumului din lulea și că acestea sînt prilejurile cînd îi vin cele mai frumoase idei.

— Totuși, ceeace mă interesează mai mult, este omul... De aici plec în Louisiana ; invitat de un vechi prieten de la Orléans, vreau să fac cunoștință cu vechea Americă franceză.

— Ai să găsești acolo foarte multă trestie de zahăr ; nu miroase atît de bine ca tutunul... Și-i tare cald acolo... Unde mai pui că e focarul sclavajului. Vei putea vedea cum se cumpără și se vînd oamenii...

Bătrînul colonel se străduia de pe acum să schimbe gîndurile oaspetelui ; fiica sa îl ajuta, la rîndul ei.

— Lasă planurile acestea... Întîi odihnește-te aici, la noi. Călătoriile sînt obositoare, mai cu seamă în Sud. Tata are dreptate...

— Atunci să nu mai vorbim despre ele — zîmbi scriitorul. Să vorbim mai bine despre oamenii de prin partea locului...

— Ai să-i cunoști, căci vom trece pe la vecini — să ne lăudăm cu oaspetele nostru... Vei vedea că, aici în Sud, există și sudici și nordici.

— Cei care se ocupă de bumbac, sînt sclavagiști cu toții — precizâ Gort. Altminteri n-ar fi chip să găsească mînă de lucru.

— Atît de ieftină în nici un caz. Scriitorul se întărîtase. Dar imoralitatea n-o sesizează nimeni, Cyrus ? Lumea aceasta s-a cufundat în moravurile Romei și ale Bizanțului.

— Oho... La Nashville să nu prea pomenești de Bizanț, nici de Roma. Domnii de acolo sînt plantatori, fără excepție. Bieții noștri țărani săraci din regiunea colinelor n-au cuvînt.

Între timp, sosi stăpînul cel tînăr, maiorul Jerome Saylor. Își amintea de povestirile cu pici roșii ale lui Cooper.

— E o lectură frumoasă și interesantă, domnule Cooper. Toată considerațiunea mea pentru autor. Firește, scriitorul nu redă viața reală ; el îi dă culoare, o înfrumusețează. Saylor rîse larg, cu toți dinții, foarte sănătoși. Indienii — sau cel puțin indienii din Sud, împotriva cărora m-am bătut ală-

turi de bunul și bătrînul Hickory — nu sînt chiar atît de cavaleri... Tocmai acum sosesc din Georgia, de unde împingem spre Vest triburile cherokee și kri. Plantatorii se plîng că pieile roșii înlesnesc fuga sclavilor. Domnului Connolly, de pildă, i-au furat cea mai valoroasă sclavă. Așa că, pe zi ce trece, paharul se umple.

— Cea mai valoroasă sclavă ? — Cooper ridicase mult tonul. Ai zice că se vorbește despre o căpetenie maură... Ia spuneți-mi, Connolly ăsta se consideră creștin bun ?

Saylor zîmbi încurcat.

— Știi, domnule Cooper, pe la noi sînt alte stări de lucruri.

— Știu ; bumbacul... Firele lui plutesc pretutindeni. Iar quakerii noștri se întreabă cine-s păgîni : sclavii sau sclavagiștii ?

— Noi, soldații, nu ne pricepem la astea — bătu în retragere maiorul. Eu zic că e mai bine să nu ne amestecăm în vicleșugurile politicii. Îmi pare rău și de președinte, că are de a face cu toată șleahta de politicieni.

— Președintele a fost silit să facă concesii. Foarte rău că a schimbat aparatul administrativ. De-acum încolo, la fiecare alegere prezidențială se vor creia animozități în jurul chilipirurilor...

Oaspetele reușise să-l uluiască pe maiorul Saylor. Acesta să fie autorul poveștilor cu piei roșii ? Acest om vehement, viu interesat de chestiunile publice ?

Nu se răbdă să nu i-o mărturisească.

— Din cărțile dumneavoastră se degajă parfumul pădurilor virgine, domnule Cooper. De ce nu ați rămas, sufletește, acolo printre copacii codrilor ?

— Ai dreptate, domnule maior. Începuturile mele au fost acelea ale unui povestitor. Glasul lui Cooper trăda descurajare. Dar ce sînt eu de vină dacă viața îmi sfîșie în bucăți poveștirile ?

FLOARE DE NUFĂR

9

O fată se îndrepta spre rîu. Își zicea că poate are să găsească vreun trunchi de viitură, pe care să plutească pînă la mare... În felul acesta, cîinii i-ar pierde urma, dîndu-i răgaz să ajungă în vreun port, iar de-acolo în ținuturile din miază-noapte unde nu există sclavie.

În planul acesta își pusese Ruth nădejdea.

Luase cu ea o bucățică de mălai — și o mîncase toată, încă de la amiază. Spre seară își mințise foamea cu un pepene de mlaștină, apoi rămăsese în popas la marginea junglei. De cum se lăsase întunericul, apăruseră niște lilieci mari, plutind fără zgomot prin preajma ei. Altădată s-ar fi speriat, căci Eliza, mama ei adoptivă, îi spusese că liliecii sînt suflete rătăcitoare.

Osteneala îi dădea o stare de indiferență. Adormi îndată ce se așeză. În timpul nopții, se trezi de mai multe ori la rînd : i se părea că aude lătratul cîinilor. Odată cu zorile, ostenită și frîntă, Ruth își continuă drumul. Pătrunse în pădure, începînd bătălia cu tufișurile și lianele, pe o căldură grea ca plumbul. Lupta aceasta îi stoarse și ultimele rămășițe de putere.

Deodată, i se păru că a dat de o rarişte.

Să fie rîul ?...

Își încordă atenția.

Nu era rîul, ci doar o potecă.

Se opri în margine, prăbușindu-se la pămînt. Așa o găsi, cîteva ore mai tîrziu, o ceată de călăreți. Calul din frunte își curmă trapul în fața trupului întins pe jos ; călărețul se aplecă din șea și ridică fata pe oblînc.

Pe la marginile teritoriului lor, indienii găseau adesea negri chinuiți de foame și de suferințe : făpturi hotărîte să înfrunte pînă și moartea, în junglă, numai ca să scape de scla-

vie. Acum însă, Osceola dădea cu ochii de o fată tînără și frumoasă. Înfățișarea ei îi amintea de nuferii din mlaștină.

Își zicea că ar fi o mîrșăvie să părăsească această copilă în voia soartei. Osceola știa ce înseamnă să dai azil unui sclav fugit. El însuși era doar un oaspete al poporului kri.

Șuieră un semnal ; ceata își iuți trapul.

Călăriră așa, fără întrerupere, pînă într-amurg, urmind cursul rîului Ogochi. Ruth își reveni. La popasul de seară, ședea tăcută și timidă printre războinicii care nu se prea sinchiseau de ea. Își adăpară caii, făcură focul și rumeniră bucățile rămase dintr-un cerb vapiti. Osceola îi oferi fetii o bucată de friptură, iar ea primi ; mai prinsese puțin curaj, zicîndu-și că oamenii aceștia nu sînt răi, ci doar străini. Căpetenia lor, acela care o salvase pe ea, era un bărbat tăcut. Sau o fi supărat ? Așteptă să-l vadă isprăvind mîncarea, apoi se apropie de el și-i vorbi în limba de amestec, întrebuințată de toți creolii.

— Nu-i așa că nu mă duceți înapoi ?

O clipă, se simți înspăimîntată de propria ei voce. Oare ce se va întîmpla acum ? Sau te pomenești că indianul nu înțelesese nimic ! ?

— Nu-i așa că nu mă duceți înapoi la domnul Connolly ? — repetă Ruth în englezește.

Auzind numele, indianul impasibil avu o tresărire.

— La domnul cel mînios ?

— Îl cunoști ?

— Da. E dușmanul nostru.

— Atunci nu mă duceți înapoi ? — Înseninată, fața lui Ruth exprima încredere. Încredere și oarecare veselie... Cînd căpetenia o întrebă dacă a mai stat cîndva pe un cal, ea lămuri cu lux de amănunte că pe cînd era fetiță mică, Pedro — unul dintre supraveghetori — o suise în șea de mai multe ori.

Vorbi apoi despre caii moșiei — niște animale splendide — și despre flăcăii curajoși care îi deprind la călărie. Dar las-că se și bucură de prețuire, flăcăii aceia...

Tinerii războinici începură să asculte mai atenți. Nu pricepeau mare lucru din cuvintele ei, însă Ruth mima tot ce spunea : mișcările cabrate ale cailor și împotrivirea lor — iar toate acestea îi interesau pe indieni. Pe neobservate, focul se

stinse. Ruth nu-şi mai amintea decît de licărul tăciunilor ; apoi totul deveni confuz : fata adormi somn adînc.

A doua zi dimineaţă i se aduse un cal de schimb ; Ruth nu ezită, nu aruncă în jurul ei priviri rugătoare : îşi dădea seama că oamenii o observă şi că ei respectă curajul. Încălecă. Animalul — o iapă blîndă — nu se împotrivi.

Porniră la drum. Pe măsură ce înainta spre amiază, seninul zilei presăra milioane de scîntei incandescente peste frunzişul pădurii. Cerul părea un vulcan în flăcări ; văzduhul se încinsese ; caii osteneau repede. Ceata mergea acum la pas, dar războinicii nu descălecară, căci se îndreptau spre o ţintă precisă, pe cursul superior al rîului Ogochi. Încetul cu încetul, vegetaţia mangrove din mlaştinile sărate începu să dispară odată cu miliardele de ţînţari. Peisajul se schimba ; cursul rîului devenise nesigur şi sinuos în albia nămolită. Ţărmurile erau tivite cu majestuoşi stejari de mlaştină ; rădăcinile lor se înfigeau, dese, în solul nesigur. Sălciile întorceau spatele vecinelor, scăldîndu-şi frunţile pletoase în îmbrăţişarea apei.

Pe alocuri, poteca abia avea loc să se strecoare printre tufişul ţărmului mlăştinos şi apă. Era cît o panglică de îngustă, iar caii aveau mult de furcă pînă să găsească loc sigur pentru pas, în labirintul pietrişului şi bolovanilor aduşi de apă şi de ploi.

Rîul părea înflăcărat în bătaia potopitoare a luminii ; malurile şi bolovanii din albie păreau a vibra nesigur în vălurirea aerului încins.

Ruth călărea alături de Osceola, încercînd să intre în vorbă cu el. Indianul răspundea prompt, dar fără s-o privească. Şedea neclintit în şea, puţin aplecat înainte, scrutînd parcă neîncetat împrejurimile. Îi spuse fetii că se duc la tribul maskogi ; că el se numeşte Os-Se-He-Ho-Lar, „Băutura Neagră" şi că poporul său trăieşte departe spre Sud, în Florida. Totuşi, vorbea parcă mereu cu un străin. Pînă la urmă, Ruth îşi luă inima în dinţi şi-l întrebă :

— Seminolul nu zîmbeşte niciodată ?

Osceola o privi în faţă. Brusc, frumuseţea şi drăgălăşenia fetii îi merse drept la inimă. Floare de Nufăr...

... Seminolul nu zîmbeşte niciodată. De ce ar zîmbi ? ! De ce ar zîmbi bărbaţii aflaţi necontenit în bătălie ; de ce ar zîmbi femeile care îşi pierd copiii, furaţi de febra ucigătoare a mlaştinilor ?...

Niciodată Osceola nu văzuse pe nimeni zîmbind în jurul său. Școala misionarilor din San-Agostino ucisese orice germene de zîmbet dintr-însul ; cînd e în joc viața poporului, n-are nimeni motiv să rîdă.

Acum, călărește alături de Floare de Nufăr, cu fața luminată de surîsul tinereții. Privirile ei curioase și copilărești au înmuiat pînă și inima lui Osceola. Căpetenia nu mai privește în gol, cu ochi fix ca de mort : a simțit că o inimă curată caută să se apropie de marea lui însingurare.

Osceola nu răspunse la întrebarea fetii, dar Ruth îi înțelese tăcerea. Simți instinctiv că omul de lîngă ea este un mare singuratic. Poate că fiind drăguță cu el, sau zîmbindu-i, îi dăruiește totuși ceva ; la urma urmii el a salvat-o... Gînduri ca acestea umplură de recunoștință inima fetii.

Îi vorbi despre lumea plantațiilor, despre soarta sclavilor, despre domnul Connolly, pe care ei, negrii, abia dacă apucau să-l zărească din cînd în cînd ; despre domnișorul cel neomenos care cutreieră moșia cu harapnicul în mînă și le poruncește fetelor să se înfățișeze în iatacul lui.

Căpetenia pricepea această mizerabilă înfățișare a puterii și a stăpînirii : auzise chiar destule despre ea. La ei, la seminoli, războinicul își alege perechea — dar nimeni nu suferă silnicie. I-o spuse și fetii, amestecînd cuvintele spaniole cu cele englezești — și fără să priceapă el însuși prea bine ce anume îl scosese din apele lui, îndemnîndu-l la vorbă. Aruncă, în treacăt, o privire spre Floare de Nufăr. Oare primise și ea poruncă să se „înfățișeze" la stăpîn ?... Oare au biciuit-o ? Poate din cauza asta a fugit...

Nu putea s-o întrebe, dar privirile li se întîlniră, iar Ruth simți că Osceola știe tot ceea ce se sfiește ea să-i spună.

Taina aceasta nerostită dar totuși împărtășită îi apropie pe neașteptate. Deveniră tăcuți. Le ajungea cîte o frîntură de vorbă, cîte o privire furișă.

Sosiră la un pîrîu mai mărișor. Ceata se opri legînd caii la pripon. Soarele se ascunse după perdeaua pădurii. Totuși, fusese parcă numai un schimb de gardă : sora lui cea rece și noptatică se și ivi pe geana zării.

— Noaptea e răcoroasă și umedă... — Osceola îi dădu fetii o pătură de lînă.

Luna poleia cu argint copacii și frunzișul. Ferigile scînteiau într-o lumină lăptoasă. Vuietul rîului creșcu. Valurile sporovăiau voioase. În răstimpuri, cîte un pește țîșnea din apă, ca să privească cu ochii mijiți la lună. O bufniță zbura spre apă, aidoma unui ghemotoc de pene, moale și fără glas.

Tinerii făceau de strajă cu schimbul. Multă vreme, Osceola nu adormi ; stătea în marginea poienii — Ruth îl vedea din culcușul ei... Ar fi vrut să se apropie de el — dar nu se putea : pădurea își are legile ei. Ea, fata, nu are ce căuta printre războinici ; doar prestigiul lui Osceola o apără ; altminteri, indienii ar fi părăsit-o demult, lăsînd-o în voia soartei.

Unde au s-o ducă ? Ce o așteaptă ? — Ruth se zbătu o vreme în așternut ; apoi, osteneala o cotropi.

Dimineața porniră devreme. În strălucirea zorilor, lucrurile luară altă înfățișare. Osceola era prietenos. O întrebă dacă dormise bine și dacă nu-i fusese frig.

— Pătura a fost caldă ca un cuib moale — răspunse fata.

— Păturile acestea sînt țesute de femeile seminolilor, din lînă și din fire de iută.

Ruth era curioasă.

— În cele patru colțuri am văzut cîte un model rotund. Parcă erau ochi omenești.

— Floare de Nufăr a recunoscut desenul. Sînt într-adevăr ochi. Și se pun în țesătură, ca să-l însoțească pe cel căruia i se dăruiește pătura.

— Cine a țesut-o pe a dumitale ?

— O am de la mama.

De fapt, fata voise să știe dacă nu e de la iubită. Acum însă își regreta curiozitatea necugetată. Stînjenită, începu să-i vorbească lui Osceola despre copilăria ei. Unul din bunici fusese un alb, dar cu toate acestea, ea rămăsese sclavă.

... Ciudat — își zicea Osceola — omul alb, pe care îl uram atît de mult, trăiește și-n sîngele ei, și într-al meu !

Călărirră pînă la amiază, cînd zăpușeala îi sili să descalece. Poposiră și de data aceasta lîngă rîu. Cerbul Sprinten, un tînăr războinic, se duse la apă, după pește, dar nu cu niscaiva undiță, ci cu arcul și săgeata. Stătu cît stătu, apoi își încordă arcul și trase către mijlocul curentului. Săgeata se opri în mijlocul apei ; pe urmă începu să se zbuciume. Cerbul Sprinten scoase o știucă enormă. Peștii vînați cu săgeata se

rumenire în frigări ; după aceea li se adăugă puţin din sarea aflată la mare cinste printre indieni.

De cînd tînăra căpetenie înădise firul vorbei cu fata fugită de pe plantaţie, tinerii războinici îşi dădură seama că este vorba de o legătură ce făgăduieşte să se adîncească. Viaţa lor plină de greutăţi transformase mult sentimentele lor ; dragostea era pentru ei mai degrabă dorinţă — şi tocmai de aceea, nu-i adresau fetii nici măcar o privire răuvoitoare sau neprietenoasă. Luau pur şi simplu act că ea stă pe ţărm, lîngă Osceola.

Ruth îl întrebă pe indian pentru ce îi zice Floare de Nufăr. În loc de răspuns, acesta se ridică şi-i aduse, de pe o mică baltă, o floare cu petale galbene şi mătăsoase.

— Cît e de frumoasă... Va să zică asta e floarea de nufăr... Ruth se aplecă deasupra florii, privind-o îndelung ; într-un tîrziu exclamă :

— Eu nu sînt atît de frumoasă !

Îl privi pe Osceola într-un fel provocator, aţeptînd să-l audă lăudîndu-i părul sau ochii ; dar căpetenia se mulţumi să deslueşească, scump la vorbă ca deobicei :

— Mie îmi aminteşti de floarea de nufăr...

Zăpuşeala mai îngăduise. Deasupra malului apărură libelule uriaşe, cu aripi tăiate parcă din metal. De pe ţărmul opus se auzea strigătul răguşit şi plîngăreţ al unei păsări de baltă.

În seara aceea, Ruth nu mai era îngrijorată de soarta ei. I se părea că trecuse mult timp : acum vedea totul în alt fel. Era sigură că Osceola n-are s-o părăsească ; poate are s-o ajute să ajungă în Nord, unde poate găsi de lucru. Sau... dacă ar fi îndrăgit-o... De fapt, nu spune nimic frumos sau drăguţ... Nimic din lucrurile pe care le spun deobicei bărbaţii îndrăgostiţi fetelor...

Osceola nu făgăduieşte nimic... Totuşi, în purtarea şi-n privirile sale există ceva ce îi dă micuţei Ruth senzaţia fericirii.

Luna îşi luă rămas bun de la lume ; stelele licăreau ca nişte diamante. Ruth le cunoscuse şi le îndrăgise, ca pe nişte prieteni necuvîntători. În seara aceea însă stelele deveniseră grăitoare ; îndepărtatul lor mesaj vorbea despre dragoste. Ruth adormi cu gîndul acesta.

10

Cel mai mare dintre satele maskogi, reşedinţa Bizonului Sălbatic, era aşezat printre coline, şi număra multe sute de wigwamuri mai mici şi mai mari. La mijloc se afla un fel de piaţă străjuită dintr-o parte de un tipi rotund : o clădire mărişoară, pe jumătate cort, pe jumătate casă de bîrne.

Era sălaşul acelei seminţii kri care îşi atribuia cu mîndrie numele generic de maskogi. Tot maskogi erau şi triburile ciokt şi cikassa, dar numele tribului acestuia evoca amintirea originii comune şi a vremilor de demult, cînd — după mărturia legendelor — marele puhoi de oameni pornise de dincolo de marile ape, spre ţărmul celeilalte ape mari, sărate, din răsărit.

Caii suiră coasta unei coline sterpe ; de pe creastă zăriră desfăşurîndu-li-se la picioare satul maskogi. O sumedenie de corturi sărăcăcioase ; dincolo de ele, nişte porumbişti slabe, iar prin apropiere cîteva grădiniţe cît palma. Pămîntul era cultivat de femei ; unele din ele mai întrebuinţau vechea săpăligă din corn de cerb ; altele se foloseau de unelte din fier, cumpărate pe blănuri, din fortul apropiat.

Călăreţii pătrunseră în sat ; Ruth vedea acum din imediată apropiere tipi-ul rotund, şi, în faţa lui, stîlpul-totem sculptat în formă de şarpe.

Războinicii se împrăştiară care-ncotro. Rămas singur cu fata, Osceola descălecă şi intră în cortul căpeteniei, urmat de Ruth.

Înlăuntru era penumbră. În aer plutea o mireasmă amăruie şi ameţitoare. Într-un colţ licărea nişte jăratic. Mirosul straniu şi înecăcios se răspîndea din acest foc abia pîlpîit. În faţa vetrii bătea temenele vraciul tribului. Pe cap avea o mască de crocodil, iar pe braţe zurgălăi de alamă. Omul bătea ritmic o tobă.

Cortul era pardosit cu blănuri de urs ; pe pereţi atîrnau suliţe, arcuri, securi de luptă.

Bizonul Sălbatic şi alţi doi indieni urmăreau mişcările vraciului. Căpetenia era îmbrăcată de sărbătoare ; o şuviţă din părul desfăcut îi cădea în ochi ; pe creştet avea un mă-

nunchi de beţe culorate şi o podoabă din pene de mierlă. Mînecile hainei aveau franjuri ornate cu linioare ; pe piept îi atîrna şi acum vampumul împodobit cu scoici şi cu insemnele totemice — şarpele şi peştele ; omul purta pantaloni din piele de cerb argăsită fin şi un fel de vestă bogat brodată. Ceilalţi doi bătrîni aveau straie la fel, dar fără simbolul lunii pe piept — căci luna era insigna marii căpetenii de război.

Mişcările vraciului şi fumul cactuşilor arşi pe jăratic dăduseră celor trei căpetenii un fel de ameţeală, împiedicîndu-i să-i observe pe noii veniţi. De altfel ritualul se apropia de sfîrşit. Făptura cu mască de crocodil ţopăia tot mai vehement în faţa focului ; strigătele sale erau din ce în ce mai sacadate. Pînă la urmă vraciul se opri o clipă locului, drept ca lumînarea, dete un ţipăt ascuţit şi se prăbuşi la pămînt.

Bizonul Sălbatic şi cei doi tovarăşi ai săi se apropiară de omul leşinat, urmărindu-i mişcările buzelor. Era momentul cînd vrăjitorul transmitea o prezicere importantă. De sub falca de crocodil se auzi un bolborosit slab, ca de animal în agonie.

— Furtuna Neagră ne făgăduieşte victorie — comunică Bizonul Sălbatic.

Osceola dădu glas. Rezonanţa tinerească a vocii sale spulberă atmosfera apăsătoare din cort.

— Djessakizii făgăduiesc întotdeauna victorie. Bizonul Sălbatic să-şi amintească : la Tippekano nu tot victorie i-au prezis vracii lui Tekumseh, marea căpetenie ? Făgăduielile vracilor înseamnă adesea moarte.

Faţă bătrînei căpetenii se întunecă a mînie. Bizonul Sălbatic aruncă o privire iute spre intrarea cortului : nu-i plăcea tînărul războinic. Îşi temea popularitatea.

— Osceola a adus o străină în cortul căpeteniei maskogilor.

— Am adus o fugară.

Moşnegii schimbară o privire.

— Maskogii nu vor să aibă de a face cu fiii întunericului — ţipă cel mai bătrîn, care avea la gît un lanţ din colţi de crocodil.

Osceola ştia că poporul maskogi are de a face cu fiii fugari ai întunericului, ba că unii dintr-înşii îi pun chiar la lucru pe aceşti fii, sau îi primesc în rîndul familiei, amestecînd sîngele strămoşesc cu sînge de sclav fugit. Pe de altă parte, ştia

la fel de bine că adunarea de la Nashville schimbase lucrurile, impunîndu-le indienilor mai multă prudenţă. Dar Bizonul Sălbatic nu se sinchisea de observaţia tovarăşului său. Îl întrebă pe Osceola :

— Cum se numeşte străina ?

— Floare de Nufăr.

Bătrîna căpetenie îi aruncă războinicului o privire iscoditoare.

— Osceola se uită bucuros la Floare de Nufăr ? — întrebă el, cu vocea lui lipsită de intonaţie. Vorbea la persoana a treia, după obiceiul indian, practicat mai ales cînd e vorba de lucruri solemne — iar Osceola răspunse tot la persoana a treia, spre a-şi sublinia şi prin aceasta sentimentele.

— Da — zise el. Osceola se uită bucuros la Floare de Nufăr.

Declaraţiei îi urmă o linişte mormîntală.

Căpetenia kri era îngîndurată. Se întreba în ce fel ar putea scoate cît mai mult folos din prezenţa fetii... Dacă o găzduieşte în sat, iar Osceola intră în luptă alături de el, şansele îi cresc considerabil. Era cît pe aci să-şi ofere ospitalitatea, declarînd că — după vechea datină — e gata să ia apărarea fugarei chiar cu preţul luptei ; dar îşi aminti de Tippekano şi de vorbele prevestitoare de rele ale seminolului. Da, războiul înseamnă moarte. Bizonul Sălbatic era bătrîn de-acuma : se apropiase de moarte şi deci ţinea cu atît mai mult la viaţă. Dacă Osceola n-ar fi intervenit, poate că vorbele vraciului i-ar fi cîştigat încrederea — dar Bizonul Sălbatic trăise multe veri şi învăţase tot atît de multe. Nu-l iubea pe Osceola, însă îi asculta sfaturile, căci tînărul vădea o înţelepciune mai presus de vîrsta sa.

— La miazănoapte se adună războinici îmbrăcaţi în uniformă — se împotrivi el. Oameni răi au distrus satul maskogilor, iar Bizonul Sălbatic nu-i poate urmări pe ucigaşi, căci este ameninţat de oamenii în uniformă. Zice-se că şi calul de foc va fi adus încoace, pe meleagurile noastre... Iar atunci, noi trebuie să plecăm de-aici.

La ultimele sale cuvinte, celelalte două căpetenii dădură un scîncet dureros.

Fetii i se tăiase respiraţia. Nu înţelegea cuvintele, însă privirile bănuitoare ale moşnegilor o făcură să priceapă că era vorba de soarta ei.

— Floare de Nufăr nu poate rămîne aici decît o noapte — hotărî Bizonul Sălbatic ; Osceola nu avu cum să se împotrivească. Tocmai el fusese acela care îi amintise ororile și primejdia fatală a războiului. Era deci silit să se supună.

Ruth dormi în cortul unei văduve. O treziră odată cu ivirea zorilor. Osceola o aștepta în fața cortului, călare, gata de drum. În urma lui se înșirau patru tineri și Cerbul Sprinten. Se duceau numai pînă la tribul cherokee, învecinat cu al lor. Ruth își recunoscu, bucuroasă, calul din ajun ; nici animalul n-o uitase : văzînd-o, necheză ușor.

Așezarea cherokee-ilor avea un caracter mai puțin nomad decît satul tribului kri. Orășelul se întindea pe un clin și era alcătuit din case de lemn în formă de wigwam. Agricultura avea un rol de seamă, aici. La cîmp se muncea cu multă rîvnă — și vedeai la treabă nu numai femei, ci și bărbați. Războinicii maskogi făcură observații ironice la adresa „oamenilor-squaw", care „ar purta fuste". Numai Osceola nu-și bătea joc de ei și căuta să-i astîmpere și pe tinerii călăreți din spatele său.

— Poporul cherokee știe să învețe de la fețele palide tot ce este bun.

Cerbul Sprinten și tovarășii săi se simțiră rușinați.

Doi călăreți cherokee ieșiră în întîmpinarea oaspeților și-i conduseră la marele șef de război. Casa Marelui Urs se limita tot la o singură încăpere, însă era mai plăcută decît a căpeteniei maskogi. Pereții erau împodobiți nu numai cu securi de război și arcuri, ci și cu pături frumos lucrate, iar într-un colț se afla un fel de dulap, cu numeroase vase de lut pictat. Căpetenia purta wampumul cusut în dungi, adus în cruce peste piept. Fața sa masivă, leonină, era gravă și trăda îngrijorare. Marele Urs nu asculta de vraci, ci de propria sa inimă și minte.

— Dacă Osceola ia apărarea fetii fugite, atunci poporul cherokee va face la fel. Fiii poporului cherokee îl stimează și îl prețuiesc pe Osceola ; eu i-am dăruit prietenia mea și țin întotdeauna seamă de cuvîntul său —declară căpetenia. Adăugă însă că dreptul de azil este de competența sfatului căpeteniilor. Și-apoi, nu-i exclus ca fețele palide să pretindă fata.

În timp ce vorbea, cineva intră în cort, așezîndu-se lîngă căpetenie fără să rostească măcar o vorbă. Indianul de vîrstă

mijlocie purta strai simplu ; tot ceea ce se remarca la el erau ochii inteligenți și așezați foarte aproape de rădăcina nasului.

Căpetenia seminolă știa cine este omul acela : Sequoia, înțeleptul sfetnic al Marelui Urs, care știa să „picteze sunetele" și întocmise un alfabet pentru tribul său. Auzise că ar fi avut tată alb și că destinele lor se asemănau ; poate din cauza aceasta îi fusese drag încă înainte de a-l cunoaște.

„Învățătorul" îl cunoștea din auzite pe tînărul seminol. Cînd îi relatară istoria lui Ruth, omul tăcu multă vreme, îngîndurat.

— Marele Urs știe ce ar însemna războiul — zise el apoi, cu ochii în pămînt.

Da, Marele Urs știa ce ar însemna războiul. Fruntea largă a căpeteniei cherokee era umbrită de griji. Dar „învățătorul" nu se mulțumi cu atîta, ci continuă să discute problema războiului și a păcii. Aminti că, odinioară, poporul cherokee făcuse parte din marea Uniune a Irokezilor.

Da, Marele Urs cunoștea trecutul glorios, vremurile în care popoarele acestei alianțe trăiau în pace unele cu altele.

— Marele Urs știe de bună seamă cine a întemeiat marea Uniune a Irokezilor... Dekanavida a întemeiat-o, marele și gloriosul „orenda", căpetenia „bradul pădurilor". Și cum a întemeiat-o ?

Sequoia se ridică în picioare, recitînd în melodiosul grai cherokee marele „jurămînt al păcii", pe care se întemeiase alianța :

„... Eu, Dekanavida și căpeteniile aliate, zmulgem din pămînt bradul cel mai înalt din pădure și înmormîntăm în groapa aceasta, toate armele noastre de război. Ascundem în pămînt toate armele noastre de luptă ; le ascundem foarte adînc, acolo unde apa se răsfiră în direcții necunoscute... Le ascundem, pentru ca oamenii să nu le mai știe și apoi sădim copacul la loc. Iar aceasta să fie temeiul păcii celei mari."

Oratorul părea că crește, pătrunzîndu-se de puterea cuvintelor rostite.

Marele Urs îl asculta cu vădită plăcere, ca și Osceola de altfel. Acesta era așadar jurămîntul păcii ; acela care însemnase cîndva fericirea popoarelor. Poate că lui nu îi va fi dat niciciînd să-și îngroape armele.

— Aceasta a fost pacea. Dar ce a sfîșiat în bucăți alianța noastră ? Ce a fărîmițat-o și a împrăștiat-o în cele patru vîn-

turi, așa cum se împrăștie frunza toamnei ? — întrebă Sequoia, întorcîndu-se către căpetenie și dînd îndată el însuși răspuns, cu glas surd și adumbrit de durere : — Războiul.

Da, războiul este ceva fatal. Marele Urs era un om inteligent și învățase multe, din sîngeroasele războaie ale trecutului. Voia să evite orice conflicte cu albii. Era hotărît ca în cazul în care n-ar mai avea altă ieșire, să treacă dincolo de Mississippi, împreună cu toată seminția sa.

Sequoia plecă. Marele Urs tăcea, scoțînd nori de fum din pipă. Fumul înscria în văzduh gînduri și griji.

11

Curtea conacului Gort era despărțită de acareturi printr-o uscătorie de tutun, lungă de cîteva sute de metri. Bătrînul colonel îi arăta oaspetelui diferitele specii de tutun auriu, înșirate frumos și aromind de departe ; se vedea cît de colo că e deosebit de mîndru de ele.

— Miroase-l pe ăsta, domnule Cooper... O marfă dumnezeiască, din Porto Rico... Dincoace e un soi cubanez. Produce mai mult și-i ceva mai tare. Am să tai o lecuță din el, pentru pipa dumitale...

Scriitorul interveni cu o remarcă : era informat că nu e bine pentru sănătate, să schimbi prea des soiurile de tutun. Bătrînul Gort nega afirmația.

— Las-pe mine, amice Fenimore ; știu eu ce amestec trebuie, ca să nu pățești nimic.

Pe Cooper îl interesau și stăvarii și văcarii, ocupați cu obișnuita lor forfotă, pe cîmp.

— Ei sînt cu adevărat poporul nostru nou și tînăr — obișnuia să spună.

Cyrus Gort nu era nici pe departe atît de entuziasmat. American foarte lucid, avea drept principală zestre un puternic simț al afacerilor.

— Eu rămîn la convingerea că tutunul şi bumbacul sînt mai rentabile decît puturoşii de boi ! De altfel nu avem de ales : trebuie să ne reprofilăm pentru agricultură. Îndată ce se vor deschide preeriile de dincolo de Mississippi, flăcăii ăştia buni de gură n-au decît să-şi ia tălpăşiţa... Acolo pot să-şi găurească pieile reciproc cît or pofti.

— Tot ce e sănătos, pleacă spre Vest... Rămîn locului numai samsarii şi politicienii — se întărîtă Cooper. S-ar fi lansat într-o dispută cu amfitrionul, însă Alice îl pofti la o plimbare pe cai.

Maiorul Saylor era plecat la Washington. (Prietenul său, preşedintele, se ocupa tocmai de avansarea lui la gradul de colonel). Oaspetele şi amfitrioana colindară neturburaţi împrejurimile, reînviind multe şi vechi amintiri, discutînd numeroase subiecte care îi interesau deopotrivă. Scriitorul era preocupat mai ales de regiunea grănicerească de odinioară, pe cale acum de a deveni un stat din zona de mijloc : urmărea cu pasiune transformările omului şi ale pămîntului. Acum, în dimineaţa aceasta de toamnă timpurie, pe cînd călăreau alături, Cooper îi aminti Alicei vorbele bătrînului Gort.

— Tatăl dumitale este un om cu o gîndire practică. Bumbac şi tutun ; da, de bună seamă, ele sînt mai rentabile decît creşcătoria de animale. Peisajul se va transforma şi aici, întocmai cum s-a întîmplat mai demult în Noua Anglie.

— La noi, lucrurile nu merg atît de repede şi de simplu pe cît îşi imaginează tata — zîmbi Alice. Era deosebit de frumoasă, în lumina strălucitoare a dimineţii cu şuviţele ei de păr auriu revărsîndu-i-se de sub pălărie. Vorbi apoi despre moşierii de prin împrejurimi : toţi trăiau şi gîndeau altfel decît tatăl ei.

— Am să te duc la Morrill, ca să cunoşti şi oameni de felul lor. Familia Morrill ne este o veche duşmană — aşa cum se obişnuieşte între megieşi. S-a vărsat chiar sînge, cîndva, în conflictul dintre neamurile Gort şi Morrill.

Înaintară în trap grăbit pînă dincolo de prima colină, unde era hotarul domeniului Gort. Deşi devreme încă, în partea aceea se înălţau veritabili nori de praf ; peste întinderi plutea sunet de talăngi, chiuit, lătrat de cîini şi muget de vite, totul amestecîndu-se într-o muzică specifică. La un moment dat, cei doi fură întîmpinaţi de un călăreţ tinerel : un copilandru cu harapnic şi carabină.

— Ce mai e nou, Ezechiel ? Doamna Morrill e acasă ?

Flăcăul răspunse afirmativ. Da, mistress Morrill, stăpîna moşiei, se află acasă. În conacul larg, construit din piatră şi evocînd vremi de mult apuse, femeia înaltă, cu înfăţişare respectabilă, îşi primi la început oaspeţii cu o rezervă plină de distincţie. Bătrîna doamnă nu uitase războiul cu familia Gort. Pe de altă parte însă ţinea la Alice, care făcuse tot ce-i sta în putinţă pentru aplanarea duşmăniei.

— Nu te-am văzut de-un car de ani, drăguţo... Ştiu că — vorba Scripturii — căsătoria este o îndatorire serioasă. S-a isprăvit copilăria. Dumneata ai ajuns o femeie de toată frumuseţea ; eu, o babornită...

Cooper îşi spuse numele — însă doamna Morrill nu citea literatură.

— Eu nu mai răsfoiesc decît Biblia, dar fiul meu Josua vă cunoaşte. Josua e la colegiu. Luaţi loc ; oaspeţii sînt o raritate pe la noi. De cînd a murit moşneagul meu, ne-am şi dezvăţat... Noah, adu nişte vin... Ei, Noah, negru prostănac ! Din celălalt ; ştii tu...

Şedeau într-o încăpere mobilată în stil Chippendale ; piesele lăcuite, spetezele dantelate ale scaunelor şi bufetul evocau siluete de turnuri gotice. Cooper ştia că lucrurile acestea sînt fabricate de pricepuţii şi omenoşii tîmplari din Noua Anglie — şi era mîndru de ei. În odaie era răcoare ; milioanele de muşte fuseseră alungate de servitorime... Noah cel cu părul lînos aduse vinul celălalt, cel „adevărat" ; băură în sănătatea amfitrioanei, a soţilor Saylor şi a oaspetelui. Sosi şi administratorul — mister Durham — un bărbat bătrîior, scund şi grăsuţ ; el îl salută pe scriitor cu mult respect şi-l întrebă despre lume.

— Zice-se că pe Willey Thompson, vînătorul de scalpuri, l-au ucis pieile roşii din Florida... După cîte ştiu, Thompson i-a fost vechi prieten preşedintelui.

Cooper nu ştia nimic despre cazul Thompson ; trebuie să fie o întîmplare cu totul recentă, iar el vine din Nord, unde indienii nu mai trăiesc decît în povestirile bătrînilor.

— Şi în romanele dumitale, Fenimore. Alice lămuri pe dată că domnul Cooper este autorul aventurilor lui Ochi-de-Şoim. Doamna Morrill pomeni iarăşi de Biblie, însă domnul Durham îşi amintea ceva de cărţile cu pricina.

— Le citesc băieţii mei...

Scriitorul îl întrebă pe administrator dacă e adevărat că crescătoria de animale nu rentează și că viitorul e al tutunului și bumbacului. Burta respectabilă a domnului Durham începu să palpite de indignare.

— Domnul colonel Gort n-are decît să facă cum îl taie capul. Vă rog să mă iertați, scumpă doamnă — se scuză rotofeiul, întorcîndu-se către Alice. Noi sîntem mulțumiți cu vechea noastră meserie : nu are atîtea riscuri... Nu dau eu boii noștri grași pe nici un fel de tutun sau de bumbac !

Doamna Morrill încuviința din cap : se vedea clar că lasă totul în grija lui Durham. Nu, nu sînt pentru inovații, nici ei, nici Storton, nici Percival, nimeni în ținut. Iar dacă partidul democrat n-a fost bun decît pentru a-l face președinte pe Jackson și a le da mînă liberă păgînilor de sclavagiști, atunci au să-i se alăture cu toții vechiului partid — nu-i așa, Durham ? — partidul lui Franklin și Jefferson și n-au să mai aleagă niciodată un președinte din Sud.

— Dacă copacul Hickory e putred, îl tăiem din rădăcină — îi ținea isonul administratorul.

Atmosfera se încinse ; ieși la iveală că problema creșterii animalelor ascunde multe dedesubturi. Oaspeții își luară bun-rămas.

— Vezi, Fenimore, că nu-i chiar atît de simplu cum crede tata ? — Cooper încuviință cu un gest. Într-adevăr auzise, încă în Nord, că noul partid democrat e democrat numai cu numele ; și, în multe părți, i se pusese întrebarea ce fel de democrație o fi aceea care poate tolera sclavagismul.

— L-am întrebat și eu, de mai multe ori, pe soțul meu. Nu știe ce să-mi răspundă. Președintele Jackson se zbate între două pietre de moară.

Ca și cum viața însăși ar fi vrut să dea răspuns problemei puse, lîngă pădurea de pe colină întîlniră un convoi dezolant. Cîțiva călăreți înarmați cu carabina mînau din urmă negri legați fedeleș. Zdrențăroși și extenuați, bieții oameni umblau împleticiți, căutînd să țină pas cu zbirii lor.

— Poftim : acordul de la Missouri ! — exclamă scriitorul, roșu de mînie, cu pumnii strînși. Iată blestematul de acord care îngăduie accesul haiducilor trimiși de sclavagiști în statele noastre să cotropească nestînjeniți după nefericiții fugari !

Alice împărtășea mînia lui Cooper.

— Tatii să nu-i spunem nimic : s-ar enerva groaznic... Destule diferende a avut şi pînă acum, pe tema asta, cu soţul meu. Spune-mi, Fenimore, ce-ar zice bunicii noştri — cei al căror ideal a fost libertatea omului — ce-ar zice, dacă ar vedea acest trist convoi ?

— Ne-ar dispreţui, draga mea ! Ne-ar dispreţui ca pe nişte urmaşi degeneraţi — răspunse scriitorul, pătimaş. Dar sînt convins că lucrurile nu pot dura multă vreme în felul acesta... Sus, în Nord, e tot mai mare numărul patrioţilor cărora convieţuirea cu sclavagiştii li se pare din ce în ce mai insuportabilă... Toată lumea ne critică...

Îndemnaţi parcă de mînie, cei doi porniră spre casă în galop.

Urmă o veritabilă „vară a babelor" : toamnă molcomă şi caldă. Ieeşau zilnic să se plimbe călare ; într-un rînd, însoţiţi de mister Durham, ajunseră pînă la Marele Fluviu.

În ajunul plecării sale, Cooper cunoscu un nou oaspete al domeniului Gort : generalul Thomas Jessup, camarad şi superior al lui Saylor. Călătorea spre Nord şi nu ocolise nici casa lui Gort, socotind că îl va găsi acolo pe Saylor. Slab şi ştirb, dar cu atît mai vorbăreţ, Jessup ştia destule despre moartea lui Willey Thompson. Era mai bine informat decît administratorul moşiei Morrill.

— Seminolii l-au ucis pe Willey... Zău că-ţi vine să-i extermini personal pe toţi indienii... Drăcească fărădelege !... Există acolo o tînără căpetenie... Unul Osceola...

— Osceola... Alice îşi aminti de sala de consiliu de la Nashville.

— E acelaşi Willey Thompson de care a pomenit Durham şi care e supranumit în general „vînătorul de scalpuri", nu-i aşa ? — întrebă ea.

Jessup încuviinţă din cap, continuînd să sporovăiască grăbit. Istorisi că „fiara aceea de indian" nici nu e indian, deoarece se trage din tată englez. „Sălbăticiunea de păgîn" (căci cum poţi să-i zici altfel ?) îşi desface legăturile în timpul nopţii, se furişează în odaia lui Willey, îl lichidează — şi, înainte de a şterge putina — mai găseşte răgaz pentru a atîrna scalpul victimei sale alături de scalpurile indiene ale lui Willey, pe gardul fortului.

— Ingenios bărbat. Ingenios şi îndrăzneţ.

Intervenise Cooper.

Remarca nu-l deranjă pe Jessup ; îl privea pe „consumatorul de cerneală", pe jumătate respectuos, pe jumătate compătimitor.

— Domnule Cooper, toată stima mea, pentru artă... Poți să-ntrebi pe oricine ; nu găsești om să nu confirme această însușire a lui Thomas Jessup...

— Sînt convins — zise scriitorul, deși nu era de loc.

— Într-un cuvînt, seminolii sînt altfel decît indienii dumitale. Un neam de oameni vicleni și răi.

— Au învățat cîte ceva.

— Stai puțin, domnule Cooper. Indianul nostru e prea din cale afară de destoinic la învățătură. Curînd după crimă a răpit-o pe cea mai frumoasă dintre sclavele lui Connolly, bogătașul acela din Georgia.

„Cea mai frumoasă sclavă" ; Cooper auzise expresia și din gura lui Saylor. Acum, întrebă din nou dacă domnul Connolly era sau nu creștin.

Ochii cenușii-murdari ai lui Jessup exprimau nedumerire și dispreț.

— Viața de aici diferă de cea din Nord, mister Cooper... Aici, în țara bumbacului, nimeni nu s-ar putea descurca fără negri.

— Ohooo ! — Cooper își aminti de tristul convoi al sclavilor fugari. Nu cred că domnii plantatori ți-ar mulțumi pentru mărturisirea aceasta, mister Jessup. Căci dacă e așa cum zici, atunci dumnealor nu-s decît un soi de trîntori. Dar n-are rost să discutăm. Prefer să-mi mai vorbești despre sclava aceea, domnule general. E sigur că a fost răpită ? Eu înclin să cred că pur și simplu fata a fugit.

— E ascunsă la Osceola. Ce mi-e fugă, ce mi-e rapt...

— Nu-i chiar același lucru, generale ! Mulți sclavi sînt fugari și ascunși pretutindeni prin țară. Hăituiți ca niște sălbăticiuni. Dacă fata asta a căutat azil pe undeva, o fi avut motive s-o facă.

— Ce motive să aibă ? — Gura știrbă a lui Jessup rămase căscată de uimire.

— De pildă teama biciului... Sau nevoia de a-și apăra cinstea.

— Cinstea ? Unde trăiești dumneata, domnule Cooper ? ! Ohohohoh — generalul împroșca salivă în jurul lui, de tare ce rîdea. Dacă negri sînt o marfă, apoi în marfa asta se cu-

prinde totul. Inclusiv cinstea și virtutea. Adesea tocmai ele asigură plusul de valoare.

— Mai mare rușinea ! — Ochii scriitorului scăpărau scîntei. Dacă indianul acela a răpit într-adevăr fata și o ține ascunsă, apoi a crescut mult în ochii mei.

— Domnule Cooper, mi-e teamă că faci declarații necugetate. Oricum, seminolul e în primul rînd ucigașul lui Thompson.

— Știu. L-a scalpat pe „vînătorul de scalpuri".

Alice voi să pună capăt discuției tot mai aprinse.

— Prefer să-mi vorbești despre modă, Jessup. Ce poartă cucoanele din Jacksonville ?

Într-o clipită, Jessup uită de Thompson și de sclavă. Se simțea om de lume și — fost văcar — simțea o veritabilă adorație pentru „protipendadă".

— Acolo, la noi, moda e o chestiune complicată, mult stimată doamnă. Soția colonelului Fitzroy (o veche familie tory) își comandă jurnalele de modă de la Londra, iar rochiile din Boston... Acum poartă mîneci bufante, deși se spune că dincolo au început să se reducă dimensiunile. Pentru interior, cucoanele noastre s-au deprins cu rochiile lungi, ornamentate numai în regiunea umerilor și la încheietura mîinii ; balurile de la cazinoul ofițerilor nu mai etalează decolteuri îndrăznețe ca odinioară — oftă resemnat informatorul, continuîndu-și expunerea cu pălăriile : toate arată ca niște grădini cu flori ; fructele nu mai sînt la modă, iar penele — cînd se poartă — apar curbate înainte și nu înțepenite vertical, în spate, ca pînă acum.

— Într-un cuvînt, chestiunea nu e simplă de fel... (Cooper se minuna cît e de multilateral interesul manifestat de general). Doamnele din Nord se îmbracă la Boston ; cele două fetițe ale maiorului Pommaris și cu mămica lor creolă preferă Orléansul... Firește, e vorba de alt stil : culori și linie ceva mai îndrăznețe, sub influiența Parisului, cam îndepărtată, ce-i drept... Doar linia e parisiană ; culorile nu.

Lui Jessup nu-i mai tăcea gura ; vorbea într-una, despre pălării, manteluțe, volănașe și dantele, culori și croiuri, dînd dovadă de serioase aptitudini în acest domeniu. Era burlac și — după cum constatase Cooper — agreea deopotrivă „eleganța" londoneză și moda meridională, „puțin cam vioaie și îndrăzneață".

12

Părea că Ruth nu va găsi azil nicăieri. Cele două triburi de indieni — încercuite de armată şi ameninţate cu surghiunul, n-o puteau adăposti pe fugară. Osceola ştia că nici în Florida n-o poate duce, deoarece poporul seminol era condus de căpetenii duşmănoase şi conciliante. De cînd se răfuise cu Willey Thompson „vînătorul de scalpuri", era pus sub urmărire şi existau destui trădători dispuşi să-l dea pe mîna armatei yankeilor. Duşmanul său de căpetenie, Leopardul — actualul şef al tribului —, foarte sensibil la daruri şi mai ales la rachiu, era oricînd dispus să semneze, în schimbul lor, orice : fie şi sentinţa de moarte a întregului său popor.

Ruth pricepu că Osceola se gîndeşte la soarta unui popor întreg şi îşi dădu seama că nu trebuie să-i îngreuieze şi mai mult situaţia. Se impunea deci să găsească ea însuşi o soluţie.

În zilele acelea îşi aminti de o tînără fată. Cu vreo doi ani în urmă, miss Alice Gort, însoţită de tatăl ei, făcuse o vizită pe domeniul Connolly — şi se purtase atît de prietenos, atît de drăgălaş, cu micuţa sclavă, încît Ruth n-o putuse uita. Pe vremea aceea era încă aproape o copilă ; totuşi, domnişoara stătuse s-o descoase mult, interesîndu-se de soarta ei. Îşi mai amintea şi de faptul că Alice Gort îi propusese domnişorului Hunter s-o dea la şcoală ; pe semne că, domnişorul i-a răspuns tare urît, căci negresei îi rămăsese în ochi, zile întregi, înfăţişarea mînioasă şi revoltată a protectoarei sale. A doua zi, oaspeţii plecară, însă pe Ruth vizita a continuat s-o preocupe multă vreme. Pedro i-a spus apoi numele Alicei şi tot de la el ştia că locuieşte în Tennessee — iar mai tîrziu a aflat că s-a măritat cu maiorul Saylor, care obişnuia să vîneze ades în tovărăşia domnului Connolly.

Gîndurile acestea prinseră în mintea negresei rădăcini adînci, dînd naştere unei hotărîri.

— Miss Gort mi-ar da adăpost. Osceola este el însuşi un surghiunit. N-are cum să se îngrijească de mine...

Osceola ascultă toată istorisirea ; numai numele maiorului Saylor îi stîrni împotrivirea.

— E un vechi duşman — zise el. Şi-i prieten cu Old Hickory... Dar Ruth ţinea la planul ei.

Nici prin cap nu-i trecea să se întoarcă pe plantaţie — sau că ar putea fi dusă acolo cu forţa. În cîteva săptămîni, cunoscuse pădurea, libertatea şi dragostea. Se maturizase mult. Trecutul nu mai trăia într-însa decît ca umbra înspăimîntătoare şi groaznică a unei ameninţări : firea ei sănătoasă i-l ştersese din conştiinţă.

Nu ! Decît sclavia, mai bine moartea !

Osceola îi privea obrazul palid şi ochii febrili ; ştia că Ruth are nevoie de odihnă şi de linişte. Nu toate feţele palide sînt la fel ; poate că fata avea să găsească într-adevăr scut la doamna aceea străină.

Mai tîrziu, intră în cort Marele Urs aşezîndu-se pe o grămadă de piei de bizon, lînoase şi moi. De data aceasta se făcuse comod ; gol pînă la brîu, îşi strînsese muşchii puternici ai braţului într-o dublă brăţară mexicană.

— Feţele palide dornice să ne răpească pămîntul se aţin la graniţele noastre. Fostul stăpîn al Florii de Nufăr a adunat o bandă de ucigaşi şi nu aşteaptă decît un prilej pentru a vărsa sînge. El va continua s-o caute pe Floare de Nufăr, spuse căpetenia cherokee.

Se mulţumi să spună atît ; era însă limpede că le cerea grabă cît mai mare. Osceola umblase de mai multe ori prin ţinuturile locuite de albi, fără să fi fost recunoscut. O cămaşă de croi european şi o pălărie cu boruri largi sînt de ajuns să-i dea aspectul creolului din Sud sau al mexicanului.

Aşadar, un texan călătorea spre casă cu o fată de culoare. (Orb să fi fost şi tot trebuia să vezi că-i este iubită !). Traversară suişurile de la Blue Range, ţinutul colinelor şi văilor din Tennessee. Locul peisajului cald al Sudului fusese luat aici de pădurile înveşmîntate în ruginiul toamnei ; pe sub poala codrilor păşunau cirezi imense, păzite doar de doi-trei văcari. Cale de mile întregi, lumea se învăluia în colbul stîrnit de patrupede ; mugetele vitelor, dangătul talăngilor, pocnetul harapnicelor şi al pistoalelor stîrneau ecouri vălurite pînă departe. Numai în răstimpuri apărea cîte un om sau o vită, de după perdelele prafului aşternut peste lume. Se părea că seara îi va surprinde în cîmp, cînd — pe neaşteptate se ivi în faţa lor un călăreţ.

— Ahooo ! Ar fi bine să staţi locului ! Încotro vă duceţi ? Aici n-au ce căuta străinii ; vă aflaţi pe moşia Morrill, dacă

cumva n-aţi şti ! — chiui noul venit. Văzînd-o însă pe Ruth, se îmblînzi îndată.

— Încotro ? Poate aţi rătăcit drumul...

Era un bărbat tînăr de tot, pistruiat, cu pistol la cingătoare, îmbrăcat în obişnuita cămaşă brodată ; purta pantaloni largi şi cizme cu pinteni.

— Căutăm domeniul Gort, señor — îi răspunse Osceola.

Flăcăul îşi aranjă pălăria cu un bobîrnac ; apoi o scoase, fluturînd-o larg pe deasupra capului.

— Credeam că mergeţi la Morrill. V-aş fi condus cu plăcere la stăpînă... Îi sînt un soi de rudă : mă numesc Ezechiel Morrill.

— Domeniul Gort mai e departe ? — îl întrerupse Ruth pe vorbăreţ.

—Pămînturile bătrînului Cyrus Gort încep uite colo, la colinele acelea ; două ceasuri de drum.

O fată tînără e lucru dè preţ prin ţinutul acesta — mai ales dacă e şi drăguţă pe deasupra. Tînărul Morrill se ţinea scai de noile sale cunoştinţe.

— Pot să vă conduc, dacă vreţi... Îl cunosc foarte bine pe domnul Gort ; chiar şi pe domnişoara Alice. Adevărat : acum o cheamă doamna colonel Saylor — dar, pentru noi, tot miss Alice rămîne.

Vorbea cu vădită plăcere despre ea.

— Domnişoara Alice e un înger. Spun deschis — că aşa am eu obiceiul. Nu se poate să n-o îndrăgeşti. Pînă şi doamna Morrill recunoaşte ; or, asta se cheamă vorbă mare ! Neamurile Morrill şi Gort trăiau ca pisica şi cîinele ; bătrînul colonel e un om încăpăţînat. Fie-sa însă... fie-sa e altceva.

Osceola îl întrerupse.

— Putem pleca, señor.

Ezechiel porni în frunte. Îndată ce ajunseră în vîrful colinei, norul de praf se isprăvi, dezvăluindu-le tihna paşnică a amurgului : un peisaj împestriţat cu pîlcuri de pădure ; mai departe, lanuri de porumb, iar în fund, spre zare, şuviţe de fum.

— Acolo stau Gort... Flăcăul întinse mîna către firul de fum desenat pe cer. Îi dădu pălăriei alt bobîrnac şi făcu cale întoarsă.

Osceola n-o putea însoți pe Ruth pînă la casa colonelului Gort. Descălecară deci în marginea porumbiștei ; indianul își îmbrățișă iubita. Amîndoi simțeau bătăile inimii celuilalt.

— Dacă Floare de Nufăr va simți că nu poate rămîne acolo, sau dacă o vor refuza, mă găsește lîngă colină, la plopul de colo.

Osceola își priponi calul în vîrful colinei și aștepta. Stătu așa pînă-n seară. Atunci, fu sigur că Ruth avusese noroc așa că porni înapoi. În drum îl întîlni pe Ezechiel Morrill, care întorcea turmele spre casă. Văzîndu-l singur, flăcăul deveni curios :

— Încotro ? Doar nu vei fi vrînd să-ți petreci noaptea pe cîmp ?

Îl luă cu el la fermă.

Tînărul Ezechiel era o rudă îndepărtată : nu făcea parte dintre moșieri. Aceștia îl crescuseră — și îl exploataseră — de mic copil. Locuia afară, pe pășune, împreună cu ceilalți văcari ; toată averea lui încăpea pe o policioară, prinsă în perete deasupra patului. Își împărți cina și patul cu străinul, căci era un om prietenos, — și-apoi ar fi vrut să afle cîte ceva despre fata aceea drăgălașă ; numai că Osceola se simțea tare ostenit. Acum, cînd o știa în siguranță pe Ruth, încordarea atîtor săptămîni îl doborî brusc : se întinse pe pat și adormi fără zăbavă.

Zorile nu începuseră încă a miji de-a binelea, cînd toată lumea se trezi degrabă în scîrțîitul roților de la fîntîni și-n mugetul vitelor. Oaspetele își luă rămas bun de la Ezechiel, încălecă și dispăru în galop.

Văcarii porneau spre pășune ; moș Whisper se apropie de tînărul Morrill.

— Ce fel de oaspete avuși astănoapte, Ezechiel ? — întrebă el, cu vocea sa răgușită.

— Unul din Texas... A adus o tinerică la Gort. Mulatră, Jim, dar arătoasă, pe cinste !

Jim se mulțumi să mormăie ceva. Abia într-un tîrziu reluă firul vorbei.

— Tu n-ai văzut încă indieni, măi Ezechiel ?

— Nu, Jim. Acolo unde m-am născut eu, n-au mai rămas nici de sămînță.

— Fireşte... Pricep... Oaspetele ăsta al tău... O singură dată l-am privit în obraz... Nu încape îndoială... Musafirul tău, măi Ezechiel, era un indian.

Morrill dădu din umeri.

— Indian să fie ! Ce am eu cu el ?

Moş Whisper căscă ochii mari.

— De fapt, ai dreptate, băiete... Numai că... ştii... În tinereţea mea, am avut mult de furcă cu ei... Aşa ceva nu se uită cu una cu două...

Dar Ezechiel nu mai era atent. Se gîndi multă vreme la faţă. Ce să-i faci ? Flăcău ca toţi flăcăii.

13

Ruth îşi cîştigă repede simpatia tuturor, la moşia Gort. „Croitoreasa mea din Porto Rico..." — anunţase Alice. Însuşi bătrînul colonel o ştia ca atare, iar Alice avu grijă s-o înveţe amănuntele mai complicate ale croitoriei. Între timp, cele două femei aveau răgaz să stea de vorbă pe îndelete. Trecuseră două săptămîni de cînd Ruth apăruse la moşie în împrejurări destul de nebuloase. Alice îşi mai amintea de ea, datorită vizitei la domeniul Connolly. I se imprimase în memorie mai cu seamă un amănunt. Îi atrăsese atenţia lui Vincent Hunter asupra fetii, rugîndu-l s-o dea la învăţătură. Tînărul rîsese sarcastic :

— Arătoasă făptură, nu-i aşa ? Am remarcat-o şi eu... N-o să aibă nevoie de prea multă şcoală...

Domnişorul Hunter mai adăugase cîteva observaţii foarte puţin măgulitoare la adresa sexului slab. Fuseseră tocmai motivul pentru care Alice se hotărîse să-l refuze pe Vincent în calitatea sa de pretendent la mîna ei. Abia acum îşi dăduse seama că educaţia şi mîndria ei de nordică nu s-ar putea armoniza niciciînd cu concepţia sclavagismului.

Fata sosise într-un amurg, informînd-o că o rudă de-a ei o adusese pînă la domeniul Morrill. Privind-o insistent pe Alice cu ochii aceia mari și negri, zisese încet :

— Sînt fugară, mistress Gort... N-am unde să mă ascund nici măcar pentru o noapte...

Iar ea îi răspunse fără să stea pe gînduri :

— La mine poți să te odihnești... Nu admit sclavia. O consider un lucru dezonorant, rușinos.

O îmbrățișă pe Ruth ; fata începu să plîngă copilărește.

Doamna Saylor nu întrebase ce anume a determinat-o să fugă. Îi era de ajuns să-și amintească de figura ironică a lui Hunter. „Arătoasă făptură..." Da, atît era suficient ; nu mai trebuia să întrebe nimic.

Fata nu dădu amănunte asupra fugii ; îi destăinui doar atît că un indian o ascunsese de urmăritori. Vorbind despre asta, era vădit stînjenită, roșea și căuta să schimbe vorba. Dîndu-și seama că momentul se repetă de mai multe ori, Alice o privi odată iscoditor.

— Te pomenești că ți-a picat drag indianul acela !

Ruth dădu din colț în colț ; apoi mărturisi deschis :

— Da... Îl iubesc.

— Pe un sălbatic ? ! Oamenii ăștia nu cunosc sentimentele mai profunde ! — se minună Alice, nu însă fără a-și da seama că întrebuințează vocabularul generalului Jessup și al soțului ei.

Ruth deveni mai vorbăreață.

— El este foarte simțitor ; vă rog să mă credeți, domnișoară Alice. E un om foarte simțitor ; își dă seama pînă și de gîndurile mele... Este puternic și curajos... Și e în stare să mă apere, la nevoie.

Adorația aceasta o mișcă pe Alice. Cîndva, căutase și ea „omul puternic" și „sprijinul" în persoana lui Saylor. Dar povestea cu indianul e totuși altceva... Bărbatul ei este puternic avînd la spate forța unei societăți întregi. Indianul trăiește în conflict cu această societate... Pe semne, el iradiază totuși forță : o forță proprie. Sau poate forța adevărului și dreptății ? Cine știe ?

— Cum îl cheamă pe indianul tău ?

— Osceola...

— Copilă nefericită ! Tu nu știi cine-i Osceola ?

— Știu. Se vorbea de el și pe plantație. Tuturor le e teamă de Osceola. E un bărbat curajos... Și m-a salvat.

Cuvîntul din urmă — acel „m-a salvat", rostit ca o sentință dîrză și fără apel — îi închidea Alicei calea spre orice alt argument. Indianul, „sălbaticul", o scăpase pe fată de rușine, de sclavie, de moarte. Alice și-l amintea bine pe seminol : un bărbat frumos, cu ochi inteligenți. Cu cît curaj vorbise, acolo la Nashville !... Și cu cîtă înțelepciune. Aproape că îi făcuse de rușine pe albi. Ce îi spusese oare soțului ei, despre Osceola ?... Că ar putea fi transformat într-un om cult.

Alice se apropie de Ruth și îi mîngîie obrazul.

— Dacă ți-e drag... Și dacă și el te iubește... Cine știe, micuța mea Ruth, poate că într-adevăr el îți va aduce fericirea.

Își zise, într-o fulgerare de gînd, că, la urma urmii, oamenii lui Connolly pot s-o găsească în orice clipă — iar atunci nu există lege care să-i ia apărarea... Atunci nu-i mai rămîne altceva decît indianul.

Ruth se afla de vreo lună pe domeniul Gort, cînd temerile Alicei începură să se adeverească. Prin împrejurimi apărură cîteva figuri suspecte, și nu tăgăduiau că vînează negri fugari. Din fericire, pe acești vînători îi vîna la rîndul său altcineva : Sigurd Thorssen, trapperul. Într-o bună zi își făcu apariția în tovărășia bătrînului său prieten quaker, înfățișîndu-i-se colonelului Gort.

— Plutonierul Thorssen ! — Ce vînt te aduce pe la noi, plutoniere ? — Cyrus Gort îl cunoștea pe trapper încă din Florida.

Vînătorul de blănuri îi mărturisi că se îndreaptă spre Florida, pentru a se înrola în armată și că — deși nu întocmise încă niciodată capcane pentru oameni — de data aceasta ar fi bun-bucuros să-l prindă în cursă pe un mare nemernic zis Gît-Crestat, faptă care ar fi în folosul tuturor oamenilor cumsecade.

— Hoinărește pe-aici prin împrejurimi ; cred că umblă după noi găinării...

Bătrînul colonel ordonă să i se dea vînătorului de blănuri și tovarășului său de drum, toate cele trebuincioase. Banditii însă prinseseră de veste cîte ceva, pe semne. În schimb, într-o bună zi, domnișorul Vincent Hunter îi făcu Alicei o vizită.

— Sper că știi, doamnă, că acordul de la Missouri ne dă dreptul să-i căutăm pe sclavii fugiți? — o întrebă el, îngîmfat.

— Da, cunosc ruşinoasa convenție. Oamenii vînează oameni, așa cum copoii vînează sălbăticiuni.

Răspunsul îi stîrni lui Hunter un zîmbet cinic.

— Depinde dacă îi considerăm oameni pe sclavi...

— Eu îi consider oameni — replică Alice mînioasă. Oameni! Fără ei, plantațiile de bumbac s-ar îneca în bălării și ar fi din nou înghițite de junglă!

— Așa, supărată, ești deosebit de frumoasă — observă tînărul rege al bumbacului. Îmi pare rău, miss Gort, că n-am avut succes. Ei, dar chiar dacă ai avut dreptul să respingi pretențiile mele la adresa scumpei și frumoasei dumitale persoane, nu ai cîtuși de puțin îndreptățirea de a oferi azil sclavei care este proprietatea mea. Sper că știi că asemenea faptă este o încălcare a legii.

— Nu ofer azil nimănui. Dacă aș face-o, s-ar chema doar că ascult o poruncă a inimii și a conștiinței mele. Repet totuși: nu ofer azil nimănui.

— Atunci, ne permiteți să scotocim moșia?

— Dumitale, eventual, ți-aș permite.

— Dar oamenilor mei?

— Oamenilor dumitale? Mi-e teamă că la sfîrșitul scotocitului, n-am mai avea decît acoperișul gol deasupra capului.

— Bagă de seamă doamnă! Bagă de seamă să-ți rămînă măcar acest acoperiș! — strigă oaspetele, plecînd.

Satul cherokee se contopise aproape, cu toamna ruginie. Pe potecile dintre wigwamuri forfotea obișnuita viață de fiecare zi. Oamenii se purtau în așa fel, ca și cînd n-ar fi plutit deasupra capetelor lor amenințarea permanentă și directă de a fi alungați din patria lor. Femeile spălau și coseau, ori săpau cartofi, la cîmp. Bărbații reparau arcuri și securi sau își fumau luleaua în fața corturilor, iscodind cu coada ochiului dacă nu se apropie căpetenia, dinspre wigwamul cel mare din mijlocul așezării: erau dornici să-i citească veștile din expresia feții.

Perdeaua de la intrarea wigwamului rămînea însă nemișcată. Marele Urs ședea singur înlăuntru, de mai bine de un ceas încheiat, frămîntîndu-se crîncen. Tribul său trăia zile grele, iar el își zicea că poate nu-i îngăduit să ia o hotărîre

pripită în momente atît de critice. Pe de altă parte, tocmai împrejurarea aceasta îi cerea să nu fie îngăduitor : tribul nu trebuia să ia cu sine dușmani, trădători, oameni decăzuți și puși în slujba albilor. Pînă la urmă, căpetenia își călcă pe inimă și-l întrebă pe vraci :

— Cu ce se îndeletnicește Jderul Sprinten ?

Vraciul — care nu mai era decît un sfetnic de rînd — îi răspunse că, de două zile, Jderul Sprinten nu ieșise din cortul său, fiind robit de cătușele băuturii.

Căpetenia cherokee știa că popoare întregi se distruseseră și decăzuseră din cauza rachiului yankeilor. Porunci deci să i se înfățișeze Jderul Sprinten. Nu de mult, acesta fusese unul dintre cei mai curajoși războinici ai săi. Apoi îndrăgise apa de foc, distrugîndu-se trupește, și sufletește : nu mai era acum decît un fricos cu priviri nesigure.

Firește, rachiul nu se primește pe degeaba ; Jderul Sprinten îl plătea cu diferite servicii aduse plantatorilor. Îi însoțea la vînătoare, participa la căutarea sclavilor fugari și — palavragiu ca orice bețiv — le destăinuia toate secretele tribului.

Marele Urs ridică tonul puțin ; dar atît îi fu de ajuns Jderului Sprinten să tremure ca un laș. Nu negă că primise mult rachiu și că i se făgăduise încă și mai mult, dacă avea să dea de urma unei mulatre fugite din robie. Era vorba tocmai de fata pe care seminolul o însoțise pe pămînturile de odinioară ale celor din Tennessee.

Marele Urs îi aminti bețivului că poporul cherokee nu vînează femei și că tînăra căpetenie a seminolilor le e prieten. Jderul Sprinten se purtase în mod nedemn de un războinic și săvîrșise chiar o trădare. Rostind cuvintele acestea, căpetenia zmulse, cu o singură mișcare fulgerătoare, pana de războinic din părul Jderului Sprinten. De-acum, acesta se putea duce încotro poftea ; n-avea decît să-i slujească pe albi în schimbul rachiului — dar tribul său îl renegase.

După ce omul plecă, Marele Urs se așeză din nou la locul său. Tăcea, prost dispus, cu ochii ațintiți în gol. Așa îl găsi mai tîrziu Osceola.

— Pe Floare de Nufăr o paște primejdia... — zise căpetenia.

*

Cîinii hămăiau din răsputeri.

— Du-te Ezechiel, de vezi ce-i.

Nu era de loc plăcut, la vreme de toamnă tîrzie, în miez de noapte ca de smoală, să iei pușca atîrnată de peretele șopronului, să ieși în frig și să chemi calul cuprins și el de picoteală.

— Fulger... Haide încoace, Fulger... Haide o dată...

Calul se apropie domol. Nu era primul caz. Ezechiel fiind cel mai tînăr dintre văcari, era firesc că el duce întotdeauna tot greul.

Încălecă și ieși pe poartă în trap mic. Cîinii mîrîiau mereu ; ceva nu era în regulă.

Pe sub cerul nopții, vînturi de toamnă tîrzie șfichiuiau întunericul. Nici măcar după stele nu te puteai călăuzi ; Ezechiel era silit să se bizuie pe instinctul calului său. Trebuia să dea măcar un ocol fermei. Animalul păși încet, cu băgare de seamă, ferind gropile și mușuroaiele. Flăcăul nu ajunsese nici la jumătatea drumului plănuit cînd se pomeni nas în nas cu niște călăreți, ieșiți parcă din pămînt.

— Hei, flăcăule, ce treabă e asta ? Tineretul să doarmă, la vreme de noapte, căci mai are de crescut — mîrîi călărețul din mijloc, un om cu ochi scînteietori ca de panteră. Ceilalți doi îl prinseră între ei pe Ezechiel.

— E rîndul vostru să dați explicații ; eu sînt acasă la mine — dar pe voi nu v-a văzut nici naiba pe aici.

— Iaca na ! Auziți, măi ? ! Copilandrul ăsta face școală cu noi ! Apoi, ascultă aicea, dascăle...

Părea că vrea să se năpustească asupra lui, ca să-l sperie — dar Fulger se ținea bine : nu dădu înapoi.

Ezechiel înțelese că străinii nu vor să stîrnească vîlvă prea mare. Căpetenia lor — năsosul ăsta — părea că își împachetase glasul în vată.

— Ascultă băiete ! Noi cu tine nu avem nimic... Nici măcar de niște cai nu ni s-a făcut dor... Căutăm negri. Pricepi ? Adică : o fată fugită. O sclavă mulatră... Poți să-ți închipui că nu e tocmai urîtă, de vreme ce pornirăm atîția după ea. Să știi că luăm bani frumoși — și tu așișderea — dacă ne ajuți să-i dăm de urmă. Zice-se că s-ar afla dincolo, pe moșia Gort... Vei fi auzit și tu cîte ceva, de bună seamă... Hai, dă-i drumul, fecioraș.

Flăcăul își aminti de fața surprizător de frumoasă. Pusese și el ochii pe dînsa... Au dus-o la Gort și-a stat acolo o lună încheiată, dar tocmai cu două zile în urmă fusese unchiul ei s-o ia. Unchiul ? Ezechiel știa că nu-i vorba de vreun

unchi, ci de iubitul fetii. Căci numai din dragoste goneşti călare, zi şi noapte, fără să-ţi pese de osteneală şi de foame ori de sete — aşa cum a făcut indianul acela (căci trebuie să aibă dreptate moş Whisper : indian va fi fost !) — numai dragostea l-a putut îndemna să bată la uşa lui, gîfîind de alergătură şi de osteneală şi să-l roage :

— Du-te după ea ; e în primejdie.

Bărbatul ştia că unii umblă s-o caute pe fată ; poate că venise tocmai de la capătul pămîntului, atîta era de obosit, de înfrigurat şi de împrăştiat, şi el, şi calul.

— Crezi că dacă aş şti, ţi-aş spune ? ! Glasul lui Ezechiel era cît se poate de dispreţuitor. Străinii nu-i inspirau pic de teamă ; îl îmboldi încetişor pe Fulger. Calul începu să joace : despresurarea era fapt împlinit.

— Şi, mă rog, de ce nu mi-ai spune ?

— Treaba voastră ce faceţi voi ; dar Ezechiel Morrill nu se numără printre hoţii de oameni !

— I-auzi mă ! — Ochii năsosului scăpărau scîntei. Încăpăţînat copilandru ! Mă ia de sus... Lasă tu, că ştim noi să vorbim şi altfel.

Ezechiel se pomeni din nou încercuit. Schimbă deci tactica.

— Dacă vreţi neapărat să aflaţi ceva despre fată, pot să vă spun ce-am auzit... A fost într-adevăr aici, nu zic ba — numai că vezi, ce-a fost, a fost...

Tărăgăna intenţionat lucrurile, căci urechea sa ascuţită prinsese zvoană de tropot. Tot vorbind aşa, îl împinse pe Fulger într-un salt, ieşi dintre cei trei, scoase carabina şi trase un foc în aer.

Derbedeii se aşteptau la orice, numai la una ca asta nu. Prea era tinerel flăcăul... Şi avea o mutră de fată mare ! Omul cu nas acvilin smulse pistolul din teacă, dar era prea întuneric ca să poţi ochi bine : glonţul trecu pe lîngă urechea lui Ezechiel. Din depărtare se auzeau strigăte. Licări şi un foc de armă — aşa că agresorii îşi luară tălpăşiţa.

Ezechiel îi aşteptă pe cei ce se apropiau. Auzi o voce bătrînească, supărată rău :

— Ne-au scăpat, nemernicii... Feciori ai Edomului...

— Nu te mai necăji, Hiram. Ajung ei în faţa carabinelor noastre...

Din întuneric se desprinseră două siluete : Thorssen şi bătrînul său însoţitor.

Abia acum flăcăul își dădea seama că trecuse printr-o primejdie serioasă.

— Tocmai la vreme ați picat... Te pomenești că mă lichidau ăia...

— Vînători de negri... Mai nemernici decît ei, sînt numai cei ce i-au trimis. Trapperul îl privi atent pe flăcăul din fața lui. Nu pari prea vîrstnic... Cine ești ? Ce ești ? Văcar, parcă... Eu zic că asta nu-i treabă pentru asemenea flăcău. La anii tăi, eu cutreierasem toți munții din Wyoming.

Ezechiel simți inima bătîndu-i mai tare în piept.

— Încotro vă duceți ? Cu ce treburi ?

— Îl căutăm pe tîlharul acela. Am făgăduit să răzbun un sat indian, șters de pe fața pămîntului.

— Acum amușină după o sclavă, nemernicii.

— Știm. Pe unde trec ăștia, curg numai lacrimi și sînge.

Ezechiel stătu în cumpănă numai o jumătate de minut. Își puse la cîntar viața lui măruntă — apoi bătu palma cu Thorssen.

14

Careta galbenă a lui R. T. Connolly — foarte bătătoare la ochi — poate fi foarte des văzută, în ultima vreme, pe drumurile ce duc spre Atlanta și Savannah. Glasul adînc și întărîtat al plantatorului se face mereu auzit pe la adunările din Georgia.

— Da, domnilor ; să știți că nu mai sîntem în siguranță ! Viața și bunurile noastre de căpetenie rămîn mereu sub amenințare ! Uite, nu de mult, hoarda indienilor mi-a răpit o mulatră de pe moșie. Guvernul ? Ce face guvernul, ca să ne scape de pieile roșii ? Nimic, domnilor ! Totul a rămas precum fusese înainte de Nashville, deși s-a văzut limpede, încă de-atunci, că a sosit ceasul cînd trebuie să trecem la fapte ! Un obraznic de seminol mi-a spus verde în față că nu sîntem destul

de buni creştini. În ce mă priveşte, domnilor, eu le-am dat mai apoi cîteva lecţii ; aşa, ca să-i învăţ ce va să zică adevăratul creştinism !

Rîseră cu poftă. Toată lumea auzise de „orele de religie" ale domnului Connolly ; toată lumea ştia de satele indiene incendiate şi de zecile de scalpuri ; faima lui Gît-Crestat şi a oamenilor săi ajunsese pînă la urechile guvernului din Georgia. Domnii încuviinţau tacit toate aceste lucruri. Dacă fiecare ar fi făcut — pentru „cauză" — cît făcuse domnul Connolly, apoi pieile roşii ar fi dispărut de mult, fără urmă, din preajma plantaţiilor de bumbac.

Pentru moment, principalul subiect de discuţie este „răpirea" mulatrei. Bizonul Sălbatic şi Marele Urs l-au poftit pe Connolly să cerceteze satele, să-i interogheze pe oameni. Dar lui nici prin cap nu-i trece. Ştie dinainte că tot n-ar găsi fata. Indienii nu sînt guralivi din fire. Şi nici nu i-ar da sclava, dar domnului Connolly nu-i pasă. Căci atîta timp cît n-o găseşte, este îndreptăţit să fie mînios, să vîre intrigi şi să instige. Numai nebunul ăla de Vincent ia lucrurile în serios, încît domnul Connolly nu poate pricepe de ce anume se dă în vînt tocmai după fata aceea, cînd găseşte o sută ca ea, pe moşie. Dar domnişorului îi trebuie Ruth şi pace ; pînă-n Tennessee s-a dus după ea. Numai că s-a întors cu buzele umflate. De-atunci e nebun de furie ; îşi îndeamnă mereu unchiul să intervină la autorităţile federale.

Regele bumbacului şi-a adus aminte de mărunţelul şi destoinicul avocat care îi dăduse preşedintelui replica, folosindu-se de o retorică foarte destoinică şi inspirată, atunci, la Nashville. Îi trimise vorbă să treacă să-l vadă : plănuia că îl va convinge să plece la Washington şi să-l determine pe Jackson să se folosească de puterile prezidenţiale, pentru evacuarea triburilor kri şi cherokee.

Acum, avocatul Lefort şedea în faţa domnului Connolly, în odaia de lucru mobilată cu mahon — şi urmărea cu ochi viclean dezlănţuirile moşierului, gîndindu-se că domnul Dupres du Cotentin este totuşi un client mai comod : nu dă mereu din gură ci lasă totul în grija lui.

— Dificultatea cea mai mare constă în faptul că n-am convenit încă asupra teritoriilor — interveni Lefort.

Ochii bulbucaţi ai plantatorului îl priviră cu răutate.

— Guvernul federal dispune de pămînturi — dacă întîmplător nu știi, domnule avocat.

— Adevărat : guvernul federal. Nu ne este însă îngăduit să ne certăm în fața guvernului. Asta ne-ar pune într-o lumină nefavorabilă, acolo în Nord, stîrnind ecouri deosebit de dăunătoare.

— Nu pricep ce naiba ar putea da naștere la certuri, cînd totul e limpede ca bună ziua. După cîte știu, am convenit încă la Nashville ca domnul Cotentin să primească un sfert, domnii din Alabama altul, iar Georgia să rămînă cu jumătate.

— În privința proporției am căzut într-adevăr de acord, domnule Connolly. Din păcate însă — după cum am declarat încă de pe atunci — Ogochi nu curge peste tot prin teritoriile acestea. Vă mai amintiți poate că s-a discutat... Există regiuni deluroase, unde nu crește bumbacul. Vitele nu sînt nici pe departe atît de rentabile, mai ales dacă se va deschide marea preerie. Atunci, pășunile noastre nu vor valora decît jumătate...

Domnul Connolly se pregătea de o izbucnire vehementă. Voia să-i spună avocatului că el poartă toată povara luptei, că și din alegerile prezidențiale i-a revenit tot partea leului și că, la urma urmii, dacă domnilor nu le convine, apoi o să aibă de spus o vorbuliță două și guvernul statului Georgia. Voia tocmai să-și înceapă vulcanicul contraatac, cînd se pomeni cu Fred Penton, omul său de încredere.

— Ce s-a-ntîmplat ? De ce mă deranjezi ? — se răsti atotputernicul stăpîn.

Zbirul sclavilor făcu o plecăciune din cele mai umile.

— Aș vrea doar să vă raportez ultimele informații. Am aflat, măria ta, că fata a fost furată de Osceola.

— Osceola ?! Pretutindeni numai Osceola !?

— Un lucru e sigur : mulatra nu-i nici la tribul cherokee, nici la indienii kri.

— Și nici la Tennessee.

— Dar a fost. Știe și domnul Hunter.

— A fost... A fost... Doar nu i-or fi crescut aripi ?

— Nu se știe cum, dar a fugit mai departe. Gît-Crestat și ai săi i-au luat urma.

Domnul Connolly remarcă batjocoritor :

— Bagă de seamă, Fred ; într-o bună zi, flăcăii ăștia ai dumitale au să iasă în zbor pe ferestrele primăriei din Nashville.

Avocatul era îngîndurat.

— Osceola... Cine-i acest Osceola?

— Nu ţi-l aminteşti, domnule avocat? Seminolul care s-a purtat cu atîta neobrăzare, la Nashville. Ne-a dat lecţii de creştinism şi ne-a răsturnat toate planurile. Tot nu ştii, doctore? Ucigaşul lui Thompson.

— Ţin minte. Lefort zîmbi. Un şmecher de metis. Dar nu scapă el neprins. Cei din Washington n-au să-l uite pe ucigaşul lui Thompson, puteţi fi sigur, domnule Connolly. Doar n-o să ne încurce planurile un indian!

Indianul le încurca. Evacuarea triburilor suferea mereu noi amînări. Doctorul Lefort se întoarse acasă fără vreun rezultat. Prada nu era coaptă încă; vremea încăierării nu sosise.

San Agostino... Ai zice că un pictor gigantic a azvîrlit culori sumbre pe pînza cerului şi a pămîntului. Port din Sud. Cîndva, stătea aici, la ancoră, Flota de Argint a spaniolilor; pe străzi îşi zornăiau pintenii sumedenie de îngîmfaţi caballeros cu platoşe scumpe. Acum, oraşul este pustiu; vechile clădiri de piatră — mănăstiri şi biserici — rezistă timpului cu zidurile verzi de muşchi, pe ţărmul unei lagune cu apă pestilenţială, care exhală febre. În răstimpuri, vezi cîte-un călugăr îmbrăcat în rasă neagră: ostaş tîrziu al puterii spaniole. În celălalt capăt al aşezării, pe malul oceanului, portul nu mai e decît un adăpost pentru bărcile pescarilor surprinşi de furtună.

Oraşul le-a slujit drept cuib pînă şi piraţilor. De cînd yankeii i-au plătit pe spanioli cu cinci milioane de dolari, se nasc în Florida aşezări noi: mai spre Sud Jacksonville — oraşul care poartă numele preşedintelui — este marele concurent şi reşedinţa plantatorilor şi a noilor moşieri.

San Agostino exhală miasmele putreziciunii. Deasupra portului rotesc mereu vulturi hoitari şi vulturi de mare; mai spre uscat, acolo unde valurile negre întîlnesc estuarul rîului, pelicani greoi stau şiruri-şiruri, filtrînd apa prin ciocurile lor pîntecoase.

Lumea e învăluită încă în pîclele dimineţii; o canoe singuratică despică oglinda lagunei. Un singur bărbat şade în luntre, mînuind cu îndemînare vîsla cu două pene. Singuraticul îşi îndreaptă barca spre ţărmul dinspre oraş, acolo unde se înşiruie clădirile înnegrite de vreme şi de licheni. Tot printre ele se află şi mănăstirea San Lazaro. Clopotul ei bate toc-

mai de utrenie cînd luntrea acostează la mal în dreptul clădirii cu cinci colțuri. Vîslașul urcă grăbit, cu siguranța unui obișnuit al locurilor, treptele care duc spre poartă. Intră pe o ușă lăturalnică, intră în oratoriul comun, așteaptă încheierea ritualului, apoi se apropie de bătrînul abate gîrbovit de ani. Starețul îl privește cu căldură și zice binevoitor :

— Osceola... De multă vreme n-ai mai trecut pe la noi...

Își conduce oaspetele în arhondaric, și-l așează alături și caută să-i dezlege tîlcul privirilor. Să tot aibă vreo șaizeci de ani starețul ; fața lui încrustată în trăsături energice e dominată de un nas acvilin ; efectul se estompează însă datorită părului alb și liniei aproape senzuale, moi, a gurii.

— Nu v-am uitat — îi răspunde Osceola. N-am uitat că aici am învățat să scriu și să citesc... Regele catolic ne-a uitat însă...

Egumenul pleacă ochii în pămînt.

— Să-i dăm cezarului ce este al cezarului — și să nu-i judecăm faptele — mormăie el.

— A vîndut țara ; i-a vîndut pe oameni... Noi ne-am jertfit sîngele pentru el. Dumneata, părinte, știi că am fi continuat lupta. El însă a căzut totuși la învoială cu yankeii.

— Să nu-i judecăm faptele — repetă starețul. Apoi continuă ceva mai vioi :

— Vezi, fiule, am rămas și noi aici, orfani și însinguratți în țara ereticilor. Am rămas aici, căci trebuie să luptăm pentru singura credință dreaptă și pentru sfînta maică biserică ; trebuie să luptăm acolo unde ne aflăm. Am credința că ne așteaptă o chemare măreață pe aceste pămînturi, unde oamenii sînt încă aidoma copiilor. Au nevoie de cuvîntul mustrător și de îndreptarea bisericii...

Osceola îl ascultă frămîntat de o îndoială lăuntrică.

— Dar, părinte, acum e în joc viața noastră ! Vor să ne alunge de pe pămînturile noastre.

Seminolul nădăjduiește cuvinte de sprijin puternic din partea fostului aliat ; din partea celui ce mai ieri îl îndemna la luptă. Dar egumenul pleacă din nou privirile și repetă :

— Să-i dăm cezarului ce este al cezarului...

— Să-i dăm și viața ? Și căminul ! Și copiii și nevestele ? Pămîntul natal ? — exclamă Osceola. Nu, părinte ! Așa ceva nu ne poate cere nici dumnezeu, nici cezarul ! Atîta vreme cît mai avem brațele întregi și ochii văzători...

— Dreptatea, fiule, să n-o cauți în această mărunță lume pământeană — îl întrerupe starețul, ridicînd privirea spre cer. De la noi ai plecat; noi sîntem bucuroși să te reprimim aici. Vei putea propovădui cuvîntul sfintei biserici printre ai tăi.

Osceola dă din cap în semn de refuz.

— Nu, părinte. Altceva așteaptă acum de la mine ai mei. Alt fel de mîngîiere și de ajutor. Poporul meu se află la ananghie — iar eu vreau să-i fiu căpetenie.

Trăsăturile starețului se înăspresc — însă nu răspunde nimic. Își zice că Osceola este un răzvrătit primejdios; nu vrea să se solidarizeze cu el.

— Aș vrea să vorbesc cu fratele Fernando — continuă oaspetele, fără să-și dea seama de efectul cuvintelor sale. Abatele sună. Peste puțin timp, intră un călugăr tînăr. Are tenul închis, buzele groase ca ale negrilor și părul lînos. Face o plecăciune adîncă și se oprește în mijlocul încăperii, cu priviri pioase ațintite în pămînt — dar numai pînă ce starețul își ia rămas bun de la oaspete și-i lasă singuri. Atunci, călugărul își îndreaptă spinarea și exclamă, cu fața radioasă de bucurie:

— Lăudat fie numele domnului... Bine-ai venit, Osceola, căpetenie a poporului nostru!

— În surghiun — completează celălalt, cu amărăciune.

— Osceola nu știe încă? Pantera a murit de febră.

Culoarea ciudată, cafenie închisă, a feței sale și trăsăturile neobișnuite, îți destăinuiesc că fratele Fernando nu e negru, ci zambo: fiu al unui negru și al unei indiene. Printre seminoli există mulți ca el — căci sînt aproape o sută de ani de cînd seminolii îi primesc printre ei pe negrii fugari.

Vestea e neașteptată pentru Osceola. Celuilalt, tăcerea sa i se pare un semn de neîncredere.

— Osceola n-a mai călcat demult pe pămîntul străbunilor săi. De aceea n-a auzit despre moartea Panterei. Dar seminolii așteaptă întoarcerea sa. Din Jacksonville au plecat o sumedenie de soldați împotriva lor. Ei vor ca și poporul seminol să plece în necunoscut, spre Vest.

În timp ce ascultă glasul tînguios al tînărului călugăr, Osceola evocă un șir întreg de amintiri. El revede binecunoscutele colibe clădite pe stîlpi în insulițele ascunse prin mlaștinile Floridei; mamele hrănindu-și pruncii; bărbații îndeletnicindu-se cu pescuitul și vînătoarea pe țărmurile lagu-

nelor ; întregul popor evadat din timp pentru a-şi număra acum zilele într-o monotonă atemporalitate. Pentru o frîntură de clipă, inima lui Osceola se strînge sub apăsarea unei îngrozitoare şi corosive îndoieli ; cine ştie — poate însăşi fatalitatea împinge afară din viaţă acest popor, pas cu pas şi îl urmăreşte implacabil pînă şi printre mlaştinile bîntuite de febră — ca să-i ceară socoteală pentru mizerul şi toleratul lor cotidian... Poate însăşi destinul nu tolerează existenţa acestui popor ; poate are dreptate abatele cînd spune că e zadarnică şi fără folos orice luptă pe lumea asta...

Frînturi de clipă durează — numai frînturi de clipă — canonul acestor îndoieli.

Era aproape un copil, cînd soldaţii lui Old Hickory au străbătut peninsula Florida. Ei — abia cîteva mii de oameni — se apărau împotriva lor. Se apărau cu îndîrjirea disprețului față de moarte. Apoi, puterea albilor a întemeiat oraşe ; noii coloniști cultivă bumbac şi trestie de zahăr ; însă lumea mlaştinilor, a lagunelor şi lacurilor a rămas a lor, a seminolilor — iar plantatorul îşi ameninţă încă şi astăzi copiii, spunîndu-le : „Bagă de seamă, vin seminolii !"

Ei n-au depus armele. Pînă în ziua de astăzi, securea războiului a rămas neîngropată.

Această nestinsă flacără a luptei s-o înăbuşească el acum ? Spiritul de neîmpăcată dîrzenie a unui popor care luptă pentru libertate şi care nu poate trăi fără ea, să-l schimbe de bună voie pe confuza făgăduinţă a unei lumi de apoi ?

Celălalt aşteaptă, bănuind că în sufletul lui Osceola se frămîntă acum gînduri şi simţăminte neobişnuite, poate hotărîtoare pentru destinul unui popor întreg. Aceleaşi simţăminte şi gînduri s-au trezit adesea şi în el, ca în toţi cei ce trăiesc în neliniştitoarea dualitate a educaţiei spaniole şi a dorului de libertate seminol. Fernando locuieşte printre zidurile acestea mohorîte ; îşi recită rugăciunile zi de zi, săptămînă de săptămînă. A crescut în incandescentele ritualuri şi în negurosul misticism al bisericii spaniole ; cu toate acestea, în răstimpuri, de dincolo de dumnezeul încrustat în cuvinte şi turnat în slove, i se arată strălucirea pădurii şi a cîmpului, îi răsună în ureche fluviul cu miile sale de cîntece şi de chemări : cu făgăduinţa vieţii. În clipele acelea, Fernando e cuprins de o chinuitoare neliniște.

Osceola se apropie de el şi-l întreabă :

— Ai întîlnit oameni din neamul nostru, Fernando ?

— Vin adesea în oraș să vîndă pește. Mai ales bătrînii. Atunci trec și pe la mănăstire. Mi-au spus că nu mai pot veni multă vreme, deoarece militarii iau atitudine dușmănoasă ; noua putere vrea să-i surghiunească pe seminoli în depărtările de dincolo de zări, unde iarna cade din cer zăpadă, înghețînd inima oamenilor.

— Spune-le că în curînd voi fi printre ei. Spune-le să evite lupta fățișă ; dacă e nevoie, să se retragă spre Sud, fie chiar pînă la lacul Okichobi. Să se ferească din calea uniformelor. N-a bătut încă ceasul luptei. Ai înțeles, Fernando ? Așa să le spui bătrînilor.

Mai mult n-au răgaz să stea de vorbă. Fernando se retrage în chilia lui. Se gîndește la pădurea virgină, la poporul său, la libertate. Va trebui să țină post și să facă penitență, pentru asemenea gînduri.

EPOPEEA

15

Cooper tușea încetișor. Zăpușeala îi apăsa coșul pieptului ; respira greu, gîfîit. Nava părea că înaintează printr-un tunel supraîncălzit, pe canalul dintre Baton-Rouge și Orléans, artera de transport pentru bumbac și trestie de zahăr. Pe ambele maluri, trestiișul își purta — la doi-trei metri înălțime — inflorescențele țuguiate și mătăsoase. Mirosul lor pătrunzător îmbiba pînă la saturație văzduhul tropical.

Alături de scriitor, stătea, pe punte, prietenul său Jim Stenson ; deși cu cîțiva ani mai în vîrstă, dar lat în spete și vînjos, acesta suporta mult mai bine clima. Trăia de cincisprezece ani la Orléans, într-o casă cu grădină din cartierul creol Vieux Carré. Venea însă ades după treburi în împărăția trestiei de zahăr.

— Domnii aceștia creoli francezi au apărat Orléansul împotriva corăbiilor regale — și l-ar apăra și împotriva diavolului ; numai de negrii lor să nu se atingă nimeni... Să nu se atingă, Fenimore, căci dacă o face cineva, apoi se cheamă că aici totul se duce de rîpă — iar pe noi ne trimite drept în fundul iadului.

— Oho, prietene Jim, ai devenit fricos. De fapt, Old Hickory și cu flăcăii lui au apărat Orléansul și pe domni. Iar dacă ceva se duce de rîpă, înseamnă că istoria a vrut așa. Poate că pe urmă trestia nu va mai fi atît de înaltă — dar cred că va fi în schimb omul.

Stenson își luă de braț prietenul, cu un gest drăgăstos.

— Tu vei rămîne veșnic cel ce ai fost dintotdeauna, Fenimore... Viața nu reușește să te doboare. Dar privește în jurul tău ; privește puntea ; privește țărmurile... Marea asta de capete lînoase poartă aici greul trudei.

Într-adevăr, nava era ticsită de negri și, la fiecare escală, pe numeroasele cheiuri mărunte ale canalului munceau muți

și supuși o mulțime de sclavi negri, îndemnați mereu de supraveghetorii cu fețele buhăite și cu biciul nelipsit în mînă. Pe maluri, în zăpușeala toridă, muncitori negri tăiau trestia, încărcînd-o în căruțele trase de boi. Din cînd în cînd, zbirii cutreierau plantația — și era vai de sclavul care nu recoltase cantitatea prescrisă.

La bord se aflau și pasageri de clasa întîia : cîteva familii de creoli împopoțonați — numai volănașe și dantele. Nu numai graiul lor franțuzesc era desuet, ci și atitudinea sau îmbrăcămintea îți amintea de „l'ancien régime", de epoca regalității.

— Ai zice că vezi vechea Franță, unsă cu cremă de ghete — glumi Stenson. Tocmai din cauza asta te-am adus cu mine ; îmi ziceam că o să te intereseze sosul ăsta creol. Uite, colo se văd albind clădirile din Chateau Cotentin.

Stenson fusese invitat în vechiul cuib al familiei Dupres, pentru a discuta niște procese cu doctorul Lefort. Oaspeții erau așteptați de o trăsură ; vizitiul negru îi zîmbi lui Stenson ca unei vechi cunoștințe.

— Ce mai nou pe la castel, Sam ? Boierul cel mare e acasă ?

— Da, mister Stenson, boierul cel mare acasă. Astăzi mare sărbător... Vine domni și doamne...

Boierul cel mare era Francois Wilibald Dupres du Cotentin, stăpîn peste nesfîrșite plantații de trestie și bumbac ; peste nenumărate mori și rafinării de zahăr : un rege absolut în republică. Numele de „boierul cel mare" îl purta întru sublinierea deosebirii dintre el și boierii mai mărunței, care se străduiau să-și umple buzunarele în umbra domeniului. Printre aceștia se număra și Lefort. Avocatul locuia într-una din aripile secundare ale castelului.

Clădirea părea adusă direct din Bretagne ; atît numai, că aici albeața ei strălucea în vîrful unei coline artificiale. Fațada principală era împodobită cu arcade purtînd cîte un halebardier sculptat ; poarta era păzită de arhangheli cu trîmbițe mute. Colțurile aripilor laterale se aflau sub paza unor statui de cavaleri împlătoșați ; probabil se mirau și ei, săracii, cum de au ajuns tocmai în mijlocul acestei lumi a mlaștinilor. La poalele colinei, păduri de portocal înmiresmau aerul ; covoare de flori pestrițe și îmbătătoare slujeau drept podoabă aleii ce urca spre castel și grădinii din spatele acestuia. Pretutindeni, ochii lui Cooper dădeau de nenumărate slugi ; afară :

grădinari și vizitii ; înlăuntru : fete-n casă și valeți cu pas moale. Dintre boieri nu se vedea nimeni, în timpul zilei.

Micuțul și ingeniosul avocat Lefort era încîntat mai ales de Cooper.

— Trebuie să vă prezint neapărat domnului marchiz, monsieur Cooper. Avem o bibliotecă enormă, aici la castel ; noi, francezii din Louisiana iubim literatura și arta întocmai ca și cei din patrie.

— Domnul marchiz își mai poartă titlul ? — se interesă scriitorul.

Avocatul zîmbi confident.

— Mai mult doar spre uz casnic... În schimb, aici rangul este într-adevăr subvenționat de posibilități ; nu-i așa, monsieur Stenson ?

Stenson se grăbi să confirme că plantația domnului Dupres face cît o moșie din Bretagne. Poate chiar ceva mai mult...

Cooper își formase o părere despre lumea aceasta, încă mai demult, fără s-o fi văzut în realitate. I-o și spuse prietenului său, de îndată ce rămaseră singuri în odaia pentru oaspeți.

— Peste tot numai contradicții. Sper că tu, juristul, îți dai seama de asta, amice Jim. Dincolo, în lumea veche, revoluția a înlăturat feudalismul, căci feudalismului i-a trecut vremea. Cînd colo, ăștia de aici se întorc la sclavagism.

Stenson, juristul, pricepea contradicția — dar își rugă prietenul să pună stavilă spiritului critic și acuității sale atîta timp cît se vor afla aici drept oaspeți ai doctorului Lefort. De cînd antisclavagismul ia proporții în Nord, sudicii au devenit deosebit de sensibili la fiece cuvîntel.

Trecură în camera de lucru a avocatului ; gazda declarase că îi pofțește pe ambii domni la recepția din seara aceea. După amiază, Cooper răsfoi un vechi tratat franțuzesc ; unul de pe vremea cavalerului de la Salle și-a marchizului Iberville : vremea Societății Mississippi, cînd Louisiana concura Noua Anglie la egalitate. Ochii erau pe carte ; urechile însă urmăreau convorbirea celor doi avocați.

— ...Așa că, imaginează-ți mon cher collègue, că sînt de-a-dreptul rupt în bucăți... Interese în Georgia și Florida... legăturile cu Washingtonul... totul cere o atenție încordată... Te sfătuiesc să optezi pentru Portorico, domnule Stenson ; e o țigară deosebit de aromată... Monsieur Cooper, dacă vă place soiul acesta... Într-un cuvînt, marchizul nostru nu e omul zi-

lelor de azi. Pentru el baza și epicentrul tuturor lucrurilor este familia. Are foarte multe rude colaterale — și a trimis două din ele, doi nepoți de văr, la Washington. Imaginează-ți și dumneata, monsieur Stenson, cum pot face față acolo doi royaliști, cu tricornurile lor... Ce-i drept, sînt și eu francez — liqeurul e de contrabandă, din Curacao, dar las-că l-au și ținut la preț — sînt francez, zic, dar mentalitatea mea este pur americană.

— Nu mă îndoiesc, domnule Lefort — răspunse Stenson. Francezii din Louisiana sînt buni americani ; au dovedit-o cu vîrf și îndesat. Și chiar dacă modul lor de viață este... cum să zic... puțin cam conservator, asta nu înseamnă decît o culoare în plus pentru mozaicul tinerei noastre națiuni.

— Îmi pare bine că judeci lucrurile acestea cu atîta înțelegere, ca un adevărat democrat, monsieur Stenson. Există, sus, chiar destui necioplițti foarte dispuși să-și bată joc de demnitatea culturii noastre...

— Cultura dumneavoastră veche și bogată în conținut merită tot respectul nostru, domnule Lefort. Spiritul galic a făcut multe și pentru libertatea noastră, cîndva.

Cooper îi asculta fără să se amestece în discuție.

În seara aceea, arhanghelii țineau, în trîmbițele lor aurite, niște făclii enorme ; peronul era flancat de lachei negri în livrele, cu făclii și ei ; o altă ceată de slugi așterneau covoare și potriveau taburete la picioarele oaspeților coborîți din caleștile care trăgeau la portal. Reînvia Franța dinainte de Revoluție ; doamnele cu decolteuri adînci, crinolină și coafură înaltă, domnii cu frac Bourbon, vestă scurtă, ciorapi de mătasă și pălărie à l'Andromane cu borul semicircular în față și în spate, aduceau la Chateau Cotentin atmosfera unor vremi demult apuse. Nu lipseau lornioanele, plecăciunile pline de fast, piruetele grațioase și nici franceza colonială, ușor amestecată cu grai creol.

Candelabrele de argint ieșeau ca niște șerpi încolăciți, din pereții tapetați cu mătasă. Între oglinzile bogat aurite atîrnau tablouri de gen din Bretagne : vînătoare, primirea oaspeților, idilă.

...Artificial, totul. Adus de departe și lipsit de rădăcini... Cooper era scriitor, suflet sensibil ; un glas lăuntric îi spunea că se află printre niște morți. Numai servitorimea tăcută și gră-

bită, numai negrii aceştia ca nişte umbre mute sugerau realitatea în atmosfera fierbinte a deltei tropicale.

Se apropia de el „boierul cel mare", seniorul tuturor acestor bogăţii, domnul Dupres du Cotentin. Faţa îmbătrînită prea timpuriu zîmbea ; omul era drăguţ, îndatoritor, fin ; fiecare frază rostită de el era întesată cu „enchanté"... „épaté"...

— Vino, vino te rog, mon cher écrivain... Am să te călăuzesc între cărţile mele ; pentru mine e o adevărată fericire, o veritabilă emoţie, să-l am drept oaspete pe maestrul condeiului. Nu-i aşa că ai fost nu demult la Paris, în Parisul nostru, unde bietul bătrîn se zbate între concesiile acordate plebei şi promisiunile făcute patrioţilor...

„Bietul bătrîn" era de bună seamă Ludovic al XVIII-lea, regele restauraţiei. Portretul său burtos — de fel maiestuos — atîrna pe unul din pereţii imensei săli a bibliotecii.

Cooper privea cu dragoste opera giganţilor vechiului spirit francez. Pe masa de lucru, un Racine ; poate tocmai din ele citise „boierul cel mare" ; se aflau însă acolo şi precursorii Revoluţiei : Voltaire şi Rousseau. Cooper înregistra atent. Nu lipsea nici Contractul Social.

Amfitrionul îi arăta cu multă satisfacţie, vechi cărţi îngălbenite de vreme, volume in-folio, latineşti, decolorate amintiri ale epocii de înflorire a Americii Franceze.

— Cărţile acestea ţi-ar dărui multă bucurie, domnule Cooper... Aş fi încîntat să fii oaspetele meu ; gîndeşte-te, mon cher écrivain, sînt numai şi numai documente interesante, aici. Ai putea să le descoperi ; nu-i nici-o grabă să te întorci printre tăietorii ăia de lemne.

„Printre tăietorii ăia de lemne" — cuvintele mascau batjocură şi dispreţ.

Cooper roşi pînă-n albul ochilor.

— Nu uitaţi, domnule marchiz — şi apăsă, insistent, pe „marchiz" — nu uitaţi că şi bunicul meu a fost tăietor de lemne ; a defrişat păduri şi a întemeiat o patrie nouă... Sînt mîndru de el !

Domnul Dupres rămase o clipă confuz. Nu, la aşa ceva nu s-ar fi aşteptat. Un scriitor ! Un écrivain ! Este o fiinţă superioară... Aristocraţia franceză îi respecta pe scriitori... Îii, ce bădărănie...

Faţa sa plină de riduri exprima îngăduinţă zîmbitoare.

— Ce-ţi trecu prin minte, dragul meu scriitor ? Să te fi jignit ? N-aveam intenţia. Cu ce să te îmbun ? Vorbeam despre literatură, despre cultură, nu-i aşa ? Am zis „tăietori de lemne" doar simbolic. La figurat. Mă gîndeam la lipsă de fineţe în general — şi trebuie să recunoşti că lipsă de fineţe se găseşte din belşug, acolo în Nord, la dumneavoastră.

— Cărţile acestea — zise Cooper, cu un gest nestăpînit spre dulapurile cu uşi de sticlă — cărţile acestea sînt creaţii ale marilor spirite din vechea Franţă. Noi, cei din Nord... Noi, tăietorii de lemne...

Degetele băteau darabana pe piept, iar domnul Dupres însoţea gestul cu alt gest, de îmbunare.

— Noi, cei din Nord nu-i invocăm pe scriitorii Angliei... Noi ne mîndrim cu doctorul Franklin ; cu Jefferson, acest suflet nobil ; cu propriii noştri oameni de ştiinţă şi artişti — căci noi sîntem acum acasă la noi, iar scriitorul şi artistul trebuie să creeze acolo unde trăieşte neamul din care face parte... Unde sînt scriitorii Louisianei, domnule marchiz ? Noi, neciopliţii din Nord, am început totul de la capăt...

Domnul Dupres stătea locului, neclintit şi mut. Numai mişcarea vie a ridurilor feţei, numai regruparea lor continuă îi trăda mînia înghiţită. De fapt nu-l jigneau cuvintele interlocutorului său, ci lipsa lui de stăpînire : lipsa artei de a se preface...

— Da, da... Incontestabil, domnul Franclen a fost un om de seamă. (Pronunţase intenţionat „Franclen", spre a-i sublinia originea franceză). Nimeni nu contestă că în Nord există numeroase personalităţi eminente... Monsieur Jacqueson, preşedintele dumneavoastră, este de asemenea un bărbat eminent. Îl cunosc bine. Ne-a apărat oraşul...

Tonul nu mai avea nici o culoare ; devenise rece, sec, aproape maşinal. Marchizul nu mai zîmbea ; faţa lui nu exprima nimic.

Se întoarseră în sala mare ; marchizul făcu o plecăciune — şi iată-l conversînd cu alţii.

Într-un colţ al sălii luminate cu multe sute de lumînări, cînta o orchestră de negri — dar nu muzică „neagră", ci un menuet în toată legea. Doamnele dansau graţios ; domnii, cu demnitate — ca şi cum s-ar fi aflat la Versailles. Nu-i deranja nici măcar zăpuşeala înstăpînită peste încăpere în ciuda tuturor instalaţiilor de aerisire.

Cooper urmărea perechile, mişcările identice ; căldura îl făcea aproape să picotească. Se gîndea la Alice, la părul ei mătăsos : ce frumos ar luci în sala asta de bal. Prietenul său se apropie de el.

— Ce s-a întîmplat, Fenimore ? Văd că „boierul cel mare" te-a primit în graţii...

— N-a lipsit mult. Dar sînt un necioplit şi l-am contrazis. Negrii nu-l contrazic, de bună seamă. Imaginează-ţi : ne-a făcut „tăietori de lemne", pe noi, pe nordici.

Stenson rîse încurcat.

— Sudicii ăştia sînt mîndri de cultura lor. Ce-i drept, e drept, Fenimore. Ai văzut teatrul din Orléans ; sau crezi că găseşti multe biblioteci ca asta, pe la conacele noastre din provincie ?

— Ehei, prietene Jim, sosul negru nu ţi-a făcut bine. Parcă tu nu ştii că la noi totul se naşte acum ; pe cînd aici dai mereu peste trecut...

A doua zi dimineaţă, pe cînd ai casei mai dormeau cu toţii iar Stenson semna nişte documente, Cooper ieşi să hoinărească prin spatele castelului. Vizită moara de zahăr (iadul trebuie să arate aşa !) ; studie cotloanele în care locuia servitorimea ; stîlpul unde erau biciuiţi oamenii ; celălalt, la care erau legaţi...

— Cultură ca asta nu vrem, Jim — îi comunică el prietenului său jurist, după ce îşi luaseră bun rămas de la Lefort, îmbarcîndu-se pe vas.

16

Era o casă cu etaj, construită din gresie. Lipseau încă aripile laterale din marmoră albă ; lipsea şi rotonda cu picturi istorice ; lipsea cupola cea mare, cu statuia libertăţii. Într-un cuvînt, Capitoliul nu era încă, deocamdată, Capitoliu, ci o simplă casă în care se administrau treburile statului. La etaj, se afla biroul preşedintelui. Parcurile îmbrăţişau clădirea ; erau bogate, sălbatice — aproape o pădure.

Jackson se rezemă de speteaza jețului și privi cu jind frunzișul ruginiu al toamnei de afară.

— Încep vînătorile de toamnă... Știi, Fullham, e splendid să-ți întocmești sălaș între munți, sub cerul liber. Întinerești, Fullham. Dacă îmi pot face timp liber, plec călare la Adirondack.

Secretarul era un tînăr zîmbăreț, cu fața rozalie.

— Vînătoarea... A propos de vînătoare, domnule președinte ; societatea Atlantic Railway a acaparat de-acum teritorii mai întinse decît ar fi putut spera vreodată...

...Zi-i, hoțomanule, zi-i înainte... Jackson nu-l putea suferi pe secretar, unicul om pe care nu reușise să-l înlăture din post, deși știa că e spionul financiarilor. Încasează tantieme frumoase. Piatra aceea mare n-o avea încă la cravată, cu două săptămîni în urmă... Atlantic Railway... Oamenii de la Northern au mirosit ceva.

Se simțea neputincios, în cursa dintre forțele economice. Nordicii îl urau tot mai mult din pricina Băncii. Banca era dumnezeul lor, iar el îi nimicise puterea monopoliară, de dragul sudicilor. Totuși, nici aceștia nu au încredere în el. Cu toate că iubește atît de mult meleagurile însorite din miazăzi...

Era mișcat de-a binelea. Își aminti de Warshaw, micuța localitate din Carolina de Nord, unde se născuse și își petrecuse copilăria. Warshaw... Așezare întemeiată de polonezi fugiți din patria lor... De la ei moștenise radicalismul din tinerețe și dragostea de adevăr, de dreptate. Unde-i oare azi școlarul fugit de acasă pentru a se înrola în armata lui Washington ?

Peste puțin timp va veni mister Calhoun — vicepreședintele — ca să-i facă diferite aluzii, pe un ton din cele mai mieroase. Calhoun e cu trup și suflet al sudicilor și scrie articole despre misiunea Americii ; America înseamnă pentru el Sudul și sclavagismul... Stă mereu aplecat deasupra hărții, ca un conducător de oști... Texas... Mexico... Ar vrea să înghită jumătate globul și să-l planteze cu bumbac... În felul său, Calhoun este un fanatic. El, Jackson, nu i-a înțeles niciînd pe oamenii de soiul acesta. Lui i-a plăcut vinul, femeia, tovărășiile vesele.

Buzele subțiri se strînseră într-o linie și mai severă.

...Adevărat : de prieteni te scapi numai cu greu. Fiecare vrea cîte ceva. Pe urmă vine un Calhoun din ăsta și vorbește despre „domnia favoriților". La urma urmii, cine nu preferă să lucreze cu oameni de încredere, cu prieteni ? Cine se înconjoară

de străini ? În prieteni ai mai multă încredere. I-ar face vînt, cu dragă inimă, și purcelului ăstuia trandafiriu. Pe fereastră i-ar face vînt. Dar de vreme ce nu se poate — apoi măcar să-l distreze.

— Ce se mai aude prin lumea largă, Fullham ? Cred că ai știri interesante.

Secretarul e bucuros să-și poată etala informațiile.

— Poate ați auzit, domnule președinte, că Cotentin, milionarul din Louisiana și-a trimis încoace două rude ca să-i păzească banii... Ely Trenton, directorul societății Northern — știți, domnule președinte, fiul colonelului Trenton pe care l-am scos de la ministerul de război pe o chestie cu niște furnituri — vasăzică Ely intră la Hudson-Club din New-York, cu unul din domnii creoli. Întîmplător, în loja vecină se aflau alde Van Houten, cu alți cîțiva domni din categoria excluzi-viștilor. Au trimis vorbă dincolo, cu feciorul, că un „colonred" n-are ce căuta printre dînșii... Pînă la urmă... ce să mai dau amănunte ? — zburau farfuriile, ba chiar mesele, iar „colonred"-ul a ajuns „negru împuțit" și a fost dat afară cu tricorn cu tot... Ely jură că omul acela e mai alb decît el și că numai îmbrăcămintea a atras antipatia domnilor.

— În schimb, banii lor sînt buni. Aia n-au nici culoare, nici miros. Jackson ținea la prietenia cu Dupres du Cotentin și cu francezii din Orléans. Ar mai fi făcut cîteva observații usturătoare, dar din secretariatul învecinat se auziră vociferări ușa se deschise brusc și — fără să-i pese de protestele șefului de birou și ale ușierului — intră în sală, țipînd cît îl ținea gura, un bărbat burtos, cu niște mustăți cît toate zilele.

— Domnule președinte, dacă treburile noastre financiare continuă așa cum merg acum, zău că ajungem la sapă de lemn... Hoții și banditii de ei, au ajuns să-și esconteze la noi poliţele !

Era Ballart de la Banca Federală. În clipa cînd zări obrazul trandafiriu al secretarului, furia sa făcu un salt de termometru vîrît în apă clocotită.

— Fullham, spion mizerabil, bandit cu tantieme ! Ai să mi-o plătești !

Își smulse revolverul din buzunar și trase. Șeful de birou, aflat în imediata lui apropiere, îl lovi peste cot : glonțul ieși, șuierînd, prin fereastră. În clipa următoare apărură doi agenți

secreți, scoțîndu-l din biroul prezidențial pe înfuriatul care continua să zbiere.

Jackson nu se clinti în tot timpul scenei.

— Furniturile Trenton — remarcă el, sec.

Fullham își recăpătă sîngele rece ; era din nou calm și zîmbitor.

— Ba de loc. Să nu credeți, domnule președinte. Ce-a fost, a trecut. Ballard e furios pentru că Northern își montează afacerea fără el. Cu alte cuvinte, l-au dat la o parte de lîngă blidul cu friptură.

Cu o mișcare sprintenă — continuînd parcă scena de adineaori — așeză cîteva hîrtii în fața președintelui.

Jackson se ridică de la birou și începu să se plimbe prin încăpere.

— Nu știu ce e mai important aici : statul, sau blidul cu friptură ?

Voia să-i tragă niște înjurături, însă își aminti brusc că toate acestea sînt opera propriilor săi oameni. A acelora care l-au adus la putere. Și a acelora care sînt mereu la putere, datorită banului. Uite, și pe șoldanul ăsta rozaliu, ce fel de putere l-a menținut aici, ca să fie informată asupra fiecărui pas, asupra fiecărui cuvînt al său ?!

Se opri în dreptul mesei, aruncînd o privire peste hîrtii.

— Concesie de cale ferată în Sud, prin teritorul cherokee și kri... Interesant. Din trei puncte de vedere, interesant.

Se așeză din nou în jeț, bătînd darabana în masă cu un coupe-papier.

— Întîi și-ntîi, ce caută Northern Railway spre Sud ? După cîte știu, pînă și denumirea societății denunță cît e de serioasă afacerea.

— Este o intreprindere auxiliară, domnule președinte ; include și băncile din Sud.

— În rîndul al doilea : triburile cherokee și kri mai trăiesc acolo, conform acordului încheiat. Calea ferată ar urma să le îmbucătățească pămînturile.

— Știți prea bine, domnule președinte, că evacuarea lor e lucru hotărît. Și-apoi, gîndiți-vă la Thompson...

— Pe Thompson l-au ucis seminolii. Nici măcar seminolii, ci un anumit seminol. Osceola.

Thompson nu-l interesa în mod deosebit. Moarte de ostaș. Destule scalpuri a făcut. Totuși, îndrăzneala lui Osceola îl

enerva. Nemernicul ăsta stătuse cocoţat pe estrada primăriei din Nashville ; de-acolo le cuvîntase. Parcă a vorbit şi de Cristos.

Secretarul fusese bine inspirat, folosindu-se de numele lui Thompson, căci acesta îi amintise lui Jackson că problema seminolilor nu e rezolvată. Cîndva, el îi bătuse pe seminoli şi cucerise Florida ; acum, n-are decît să ia războiul de la capăt. Primejdios neam, seminolii ăştia ! Au ştiut spaniolii ce fac, cînd s-au scăpat de ei — căci nici lor nu li s-au supus. Aveau cîteva porturi la mare...

Nu voia să se vadă că e condus de impulsuri şi mînii personale.

— Hai, fie. Vocea era din nou cea dintotdeauna. Să admitem că evacuarea celor două triburi este un fapt împlinit. Să ne însuşim şi ideea că nu linia ferată atlantică o cîrmeşte spre Sud, ci cea nordică. Dar există un al treilea clenci : teritoriul respectiv l-am făgăduit, încă mai demult, plantatorilor de bumbac din Georgia. Nu ne putem lua cuvîntul înapoi.

Secretarul rîse înveselit, şterngăreşte. Avea aerul unui copil care îţi mărturiseşte cine ştie ce glumă.

— Vă amintii, domnule preşedinte, că Northren Railway a căzut de acord cu domnii din Sud. Ei le fac vînt pieilor roşii — cu ajutor federal — iar feroviarii le cumpără terenurile. După cîte ştiu, s-au înţeles pînă şi din preţ.

— Domnul Calhoun ce zice ?

— Domnul vicepreşedinte e de acord, considerînd că se construieşte o importantă linie ferată strategică în direcţia frontierei mexicane.

O frîntură de clipă, Jackson avu impresia că trebuie să-şi arate puterea. Să tragă un scuipat în blidul cu friptură... Să hotărească în favoarea societăţii Atlantic Railway. Asta ar fi atitudinea de om drept a unui soldat adevărat.

Întîmplător însă privirea i se opri la faţa secretarului, la smaraldul înfipt în cravată. Revăzu figura răvăşită a lui Ballard şi auzi din nou împuşcătura.

Afară, în pădurea virgină şi în mlaştini nu fusese un laş. În afară de asta, acolo totul era atît de simplu ! Simplu şi univoc. Aici însă, acum, încolţi în el un soi de teamă. Presimţea că are de a face cu lucruri mai primejdioase decît pădurea.

Semnă.

17

Capatul de Sud al munţilor Blue Ridge... Valea Teilor Aurii... Aşa se numea de cînd o ştiau oamenii, căci primăvara, peste argintul razelor de lună, ninge aici fulguirea de aur a florilor de tei.

— Ciudat. Parcă ne-am afla într-o ţară a aurului. Pînă acum am crezut că numai în basme există o astfel de lume. Cînd eram copilă, mama mea adoptivă îmi povestea despre pomul de aur. Zicea că negrii micuţi sînt atît de fragezi şi de aurii pentru că duhurile Pika Tarangu îi scaldă în frunzele pomului de aur. Tu nu ştii basme, Osceola ?

— Ţi-am mai spus că am plecat de mic la şcoala misionarilor. Acolo nu era decît tăcere posacă şi ziduri albe.

— Atunci, mie mi-a mers mai bine. Pe mine m-a crescut Eliza. Cîte basme ştia ! Care mai de care mai frumoase ! Oare ce s-o fi ales de ea ? N-or fi biciuit-o din cauza mea ? Îmi pare că sînt de-a dreptul o păcătoasă, simţind atîta fericire... Dar tu, ce ştii tu despre fericire, Osceola ?

— Războinicul trebuie să lupte pentru logodnica lui. Aşa ne învaţă legea bătrînilor. Cîndva, demult, bărbaţii din neamul pottavatomi, care trăia pe meleagurile acestea, îşi aduceau încoace iubitele cucerite. De aceea a venit şi Osceola — ca s-o cunoască pe Oveissa, pasărea fericirii.

— Vorbeşte-mi despre patria ta, Osceola...

— Patria mea e plină de rîuri, de păduri, de lagune, de mlaştini... Florida. Ţara Florilor. Şi-a sîngelui, şi-a lacrimilor. Poporul seminol ţine la ea mai presus decît la viaţă. Te-am adus aici, Floare de Nufăr, pentru că ştiu că nu mă mai aşteaptă decît lupta. Voiam să cunoşti Valea Teilor Aurii. Osceola e poate ultimul care şi-a mai putut aduce iubita pe aceste meleaguri. Dacă lipeşti urechea de pămînt, auzi, de departe, un zgomot ritmic : oamenii bat stîlpi în pămînt, măsoară drumul calului de foc. În curînd, calea ferată va trece pe aici, răspîndind aburi şi scîntei ; parfumul teilor nu se va mai simţi.

— Cînd eşti alături de mine, mă gîndesc ce bine ar fi să trăim în pace şi tihnă... În belşugul pămîntului şi al pădurii.

Pentru copiii care vor păşi pe urmele noastre. Dar nu pot trăi viaţa aceasta şi nu ţi-o pot dărui nici ţie.

— De ce vorbeşti aşa ? Fericirea noastră nu e pentru toată viaţa ? Noi nu putem avea copii ? Mi-l şi închipui pe cel dintîi : are să fie băiat, un băiat serios ca tatăl său ; un războinic adevărat. Simţi, Floare de Nufăr, că parfumul teilor a slăbit ? Zorile împrăştie neguri reci peste lume.

— Se face ziuă.

— Odată cu ziua vor sosi războinicii din Alianţa Tinerilor Jaguari. Ei îmi sînt credincioşi, iar dacă bătrîna căpetenie se va pleca stăpînirii yankee, aceştia mi se alătură, mărind puterea poporului seminol.

— Aş vrea să-ţi spun ceva, Osceola, încă înainte de ivirea zorilor. Să nu te superi dacă nu spun lucruri cuminţi. Acasă am văzut multe lucruri din acelea care îmbunătăţesc viaţa omului alb. Am văzut case frumoase şi mobilă frumoasă prin odăi. Am văzut şi oameni care călătoriseră chiar cu trenul — cu calul de foc, cum îi spuneţi voi. Nu există bidiviu sau trăsură care să se măsoare cu iuţeala trenului...

— Ai dreptate, Floare de Nufăr. Omul alb e mai priceput decît noi. Dar îşi întrebuinţează priceperea împotriva noastră. Vezi, calea ferată are să nimicească vetrele popoarelor noastre.

— Nu s-ar putea cădea la învoială cu feţele palide ? Gîndeşte-te la noi, Osceola ; gîndeşte-te la fericirea noastră ; la băieţaşul despre care ţi-am vorbit.

— Totul e zadarnic. Old Hickory, Marele Părinte Alb, pleacă urechea la cuvîntul lor. Popoarele cherokee şi maskogi pornesc în pribegie, ca să poarte război împotriva unor neamuri străine, dincolo de Marele Fluviu... Aşa se duşmănesc popoarele ; aşa se ucid între ele... Iar feţele palide îşi rîd în pumni.

— Atunci nu mai spun nimic. Eşti înţelept, Osceola, eşti curajos, eşti căpetenia unui popor.

Aurul teilor pălise, alungat de luminile reci ale dimineţii năboite peste vale. O ciocănitoare cu pieptar roşu îşi începu munca, zorită nevoie mare. Prin desiş, o puma se furişa către ascunzişul ei, după vînătoarea de noapte. Pe malul pîrîului şerpuit, ţopăia în soare o familie de ursuleţi spălători... Peste puţin, la intrarea văii apărură, împodobiţi cu pene, războinicii maskogi.

Să fi fost vreo cincizeci ; numai oameni tineri, membri ai unei societăți secrete. Disciplina interioară a tribului lor amenințat în existența sa, începea să se destrame ; situația îi mînase spre Osceola, imagine a căpeteniei ideale, pentru ei. Schimbară doar puține cuvinte ; căpetenia se așeză în fruntea cetei și plecară cu toții în galop.

Era o dimineață senină ; doar într-un colț de cer se ivise un nor negru.

Pîlcul gonea spre Cedar Springs, la vînătoare. Totuși, scopul principal era acela de a afla pînă unde înaintaseră oamenii căilor ferate și în ce direcție trasează linia. Nu din întîmplare deci, la poalele primei coline, Osceola îi spuse celui mai tînăr dintre războinici.

— Cerbul Sprinten să asculte pămîntul... Să afle ce spune el, despre munca oamenilor care bat pociumbi.

Cerbul Sprinten descălecă și își lipi urechea de pămînt. Peste puțin timp declară, ridicîndu-se :

— Prin Valea Teilor Aurii umblă cai potcoviți.

Fără o vorbă, Osceola își întoarse calul pe loc și porni în goană, urmat de vreo zece războinici ; grosul cetei ținu același drum, dar în ritm mai lent. Curînd, căpetenia se distanță și de cei zece ; cal și călăreț zburau printre tufișuri, închegați parcă într-o singură făptură — și înaintau cu atîta iuțeală, încît chiar un călăreț desăvîrșit o poate atinge numai cînd este îmboldit de setea răzbunării și a răfuielii.

Calul părea că nici nu mai atinge pămîntul ; despre călăreț ai fi zis că e trup din trupul minunii zburătoare. Tinerii războinici, văzînd cum dispare din fața lor călărețul tot mai mic pe zare, rostiră cu un fel de superstițioasă evlavie :

— Osceola e purtătorul morții.

Chiar așa era. În făptura seminolului nu trăia acum alt gînd decît acela de a-și salva iubita și de a se răfui definitiv cu urmăritorii ei. Trecu, furtună, pe lîngă Valea Teilor Aurii, fără să arunce măcar o privire într-acolo ; știa că ar fi curată pierdere de vreme. Condus de instinctul sigur al războinicului și al îndrăgostitului, ținea drum drept, simțind fără greș încotro trebuie să meargă. Urcă un clin, de unde zări în depărtare cîteva puncte mișcătoare și știu că numai acolo poate fi adversarul căutat. Zbura ca o săgeată pe urmele celor căutați. Erau mai mulți călăreți, dar băgă de seamă că unul dintr-în-

şii încetineşte puţin cursa. Poate pentru că mai avea pe cineva în şea...

Era întradevăr domnişorul Vincent Hunter, cu prada sa. Nu-şi forţa prea tare calul : nici nu se gîndea că răpirea fetii a fost observată atît de timpuriu. Avea cu el vreo zece oameni : Gît-Crestat şi banditii săi. Ei dibuiseră Valea Teilor Aurii ; ei îl puseseră pe urma cea bună pe moşierul însetat de răzbunare.

Urmăritorul fu observat mai întîi de calul lui Hunter : animalul sforîi o dată scurt şi începu să scuture capul. Stăpînul său aruncă o privire în urmă şi se lămuri. Totuşi, nu dădu importanţă faptului : el nu era singur în şea, iar dacă indianul e îngrijorat pentru fată, nu va îndrăzni să tragă. De altfel, ortacii sînt aici, la îndemînă. Într-o luptă corp la corp, agresorul va fi învins uşor.

Oamenii lui Gît-Crestat îl observară şi ei pe urmăritor. Unul dintre ei spuse :

— Băieţi, domnişorul e la ananghie ! Să-l aşteptăm !

Şeful aruncă şi el o privire peste umăr. Ochii lui de lynx prinseră şi alte amănunte.

— Mă mănîncă pielea capului... Văd nişte pene fluturînd în depărtare... Amintiţi-vă de satul kri.

Nimeni nu avea nevoie să i se împrospăteze memoria. În afară de aceasta, spre a nu lăsa îndoieli în privinţa intenţiilor sale, adăugă :

— Am venit încoace să mă fac moşier nu cadavru...

Hunter observă că tovarăşii săi se îndepărtează. Acum îi părea rău că fusese nepăsător ; nu mai privea înapoi.

Păcat că nu mai privea — sau, poate, era mai bine aşa, pentru el. Căci n-ar fi văzut decît arcul apărut cine ştie de unde, în mîna călăreţului care galopa în urma sa.

Osceola ochi cu grijă. În gestul lui era multă cumpătare. O greşeală putea însemna că o răneşte pe Ruth ; iar dacă adversarul se alege numai cu o rană uşoară, o ucide pe fată şi-şi cheamă ortacii într-ajutor. Osceola puse la cîntar viaţa sa şi a iubitei sale. Ochiul vulturesc îşi mai fixă o dată ţinta ; săgeata porni zbîrnîind. Hunter se înălţă în şea, ridicînd braţele ; apoi căzu de pe cal, cu faţa înainte, tîrînd-o în cădere şi pe mulatră.

Peste un minut, Osceola se afla lîngă ei. Sări din şea, tăie legăturile fetii şi o ajută să încalece.

Banditii trăgeau spre el, însă nu îndrăzniră să se lanseze într-o urmărire. Aşteptară să-i vadă plecaţi pe indieni ; numai după aceea se apropiară de Hunter, sau mai bine zis de cadavrul său, ca să-l ia cu ei.

— Să vedeţi voi ce baie de sînge o să iasă de aici — declară sumbru Gît-Crestat. Întîi Thompson, apoi domnişorul Hunter... Domnul Connolly are să strige răzbunare ! E capabil să se ducă pînă la Washington.

Avea dreptate.

În noaptea aceea — lîngă cadavrul lui Vincent Hunter, aşezat pe catafalc, între făclii — domnul Connolly se jură cu glas tare să-i stîrpească pe toţi indienii de prin împrejurimi.

În noaptea aceea, trupele federale încercuiră şi mai strîns teritoriile cherokee şi kri de unde urmau să fie alungate triburile.

În noaptea aceea Osceola porni spre Florida, întovărăşit de Ruth ; spre ţara mlaştinilor, a lagunelor şi florilor, a lacrimilor şi sîngelui.

A doua zi, norul acela negru se întinse peste tot cerul, prevestind furtună.

MAI MULT FACE UN NEGRU VIU...

18

John Caldwell Calhoun, vicepreşedintele Statelor Unite ale Americii are părul de culoare închisă şi faţa rotundă : un veritabil tip celtic. De la părinţii irlandezi a moştenit ura faţă de britanici, dar şi ambiţia. Ambiţia de a le arăta insularilor de ce este în stare, în condiţii noi, fiul unui popor condamnat la veşnică servitute şi la veşnică foame. Ambiţia aceasta a şters treptat, orice sentiment mai cald. În tinereţe, Calhoun s-a ocupat numai de studii. În timp ce Jackson îşi petrecea anii tineri în tabere militare, Calhoun sorbea, la universitate, înţelepciunea necesară unui conducător al statului. S-a impus de timpuriu, cu articolele, studiile, disputele sale, adînc pătrunse de credinţa într-un nou imperiu. Cariera sa a cunoscut o ascensiune rapidă. Jackson era mai bonom. „Copacul Hickory" îşi amintea de o tinereţe veselă ; era fiul unei generaţii nestăpînite şi avea vederi pe măsură. Tocmai de aceea, vicepreşedintele său îi pricinuia multe ceasuri de amărăciune, cu observaţiile sale consecvente, cu frecventele sale citate pline de cuvinte latineşti, din care el, Jackson, nu pricepea nici jumătate.

Acum, cînd stăteau împreună în camera preşedintelui, Calhoun făcea din nou aluzii la rezultatele fatale ale domniei favoriţilor din Roma antică.

— Ea a săpat groapa imensului imperiu, domnule Jackson. Zadarnic caută istoriografii mii de alte cauze... Adevărata cauză trebuie căutată în samavolniciile favoriţilor aleşi după bunul plac al cezarilor.

Jackson căscă. Imperiul roman îl plictisea de moarte. De ce nu vorbeşte deschis omul ăsta ? Ar înţelege la fel de bine — şi, poate, s-ar simţi mai puţin jignit. Aşa, face aluzii străvezii nu numai la slăbiciunile sale omeneşti, ci îi vîră sub nas şi propria sa cultură. Nu se răbdă deci să nu-l întrerupă.

— În general se spune că — mă iartă, nu mă prea pricep, dar atîta îmi amintesc și eu, din școală — se spune că imperiul roman s-a prăbușit datorită barbarilor. Și, firește, nenumăraților sclavi.

Lui Calhoun nu-i plăcea să audă despre sclavagism. Se trăgea din poporul oprimat al irlandezilor și ar fi trebuit să se afle în fruntea adversarilor Sudului. În loc de asta, vorbea despre un nou imperiu și se înțelegea de minune cu domnii plantatori. Poate chiar mai bine decît președintele său înzestrat cu o gîndire nedisciplinată. Calhoun își dădea seama de acest adevăr și se simțea stînjenit de el.

— Ceea ce aminteați dumneavoastră, domnule președinte, n-a fost decît o consecință — remarcă el, sec — adevărata cauză este domnia seculară a favoriților. Da, da, istoria imperiului roman este plină de învățăminte — mai ales pentru un imperiu în devenire.

Jackson se pregătea să-l întrebe pe vicepreședinte — folosind un ton cît mai tăios — pe cine anume dintre oamenii săi de încredere îi consideră favoriți; fu însă bucuros cînd șeful biroului prezidențial i-l anunță, pentru o audiență extraodinară, pe scriitorul Fenimore Cooper.

— Ai venit tocmai la vreme! — exclamă el. Poftește, mister Cooper! Cărțile dumitale îmi plac, chiar dacă pieile roșii nu sînt tocmai cavaleri fără prihană, cum îi descrii dumneata.

Calhoun se pregătea de plecare, făcînd o mutră cam acră, însă Jackson îl rugă să rămînă, fiind tot „un om al condeiului".

Cooper se folosise de popasul de la Washington, în drum spre casă, pentru a-i cere audiență președintelui.

— Aș vrea să mă înțelegeți, domnule președinte — începu el, după ce, cu o prietenoasă strîngere de mînă, Jackson îl pofti să ia loc. Am călătorit prin Sud, prin Sudul nostru pe care — mărturisesc deschis — îl cunoscusem mai puțin decît cunoșteam bătrîna Europă.

— Și ce ai văzut în țara palmierilor și a bumbacului, domnule scriitor? Cred că ai scrutat totul cu multă băgare de seamă — și teamă îmi este că agerimea prea mare nu le face întotdeauna bine unor ochi din Nord.

Jackson lua inițiativa atacului. Auzise de Cooper și-l știa democrat radical neconvertit după prima tinerețe, așa cum

era el, Jackson. Într-adevăr, aşteptările preşedintelui nu fură înşelate. Scriitorul i se adresă cu adevărată patimă :

— Agerimea ochiului este un dar al zeilor, domnule preşedinte. Poate că omul suferă din pricina ei, dar e şi mulţumit de ea, pentru că îi dăruieşte ştiinţa de a sesiza adevărul. Eu am văzut şi am sesizat, în Sud, tot ceea ce este uluitor de învechit şi depăşit, culpabil de crud : lucruri şi stări pe care ei nu le-ar mai tolera, de bună seamă, aici, la noi.

Zicînd „ei", făcu un gest spre portretele atîrnate în perete : Washington, cu trăsături blînde şi triste ; Jefferson, cu ochii lui calzi şi inteligenţi — şi Franklin, bătrînul înţelept.

Calhoun îi trimise preşedintelui o privire întrebătoare, vrînd parcă să spună că nu avea nici un rost să-şi strice ei tihna convorbirii, de dragul acestui nesuferit. Jackson însă nu pusese la inimă cuvintele tari, bănuind că ele nu însemnau decît vînătoare de efect. Zîmbi deci bine dispus.

— Da, mister Cooper, ştim şi noi că prietenii noştri din Sud sînt, puţin, conservatori. Totuşi, mărturisesc că eu mă simt bine printre dînşii ; atmosfera aceea patriarhală, cu sumedenia de negri care te servesc, nu-mi displace. Ieftin, simplu şi plăcut.

Calhoun voia să risipească proasta impresie a lui Cooper, aşa că interveni, foarte didactic :

— Cînd se construieşte un imperiu, mister Cooper, e nevoie şi de sclavi. Aşa a fost în vechiul Egipt ; aşa a fost şi în Roma.

Apoi adăugă repede :

— În ce mă priveşte, eu n-aş tolera sclavagismul nici măcar o clipă — dar legile de fier ale vieţii noastre economice ne silesc să-l menţinem.

— Nu cred, mister Calhoun. Nu cred în aceste legi de fier. Dimpotrivă, Louisiana mi s-a părut mai degrabă un cimitir... Nu se potriveşte cu viaţa de astăzi...

— Poate că în Louisiana unele lucruri sînt cam învechite ; totuşi, domnii din Sud sînt cît se poate de vii. De pildă, domnul Robert Connolly, georgianul... Un stîlp al Partidului Democrat. Dacă întrebi de el, mister Cooper, vei afla că ne ţine birourile sub un adevărat asediu, de cînd un indian i-a ucis nepotul.

— Am auzit. Osceola, căpetenia seminolă, şi-a eliberat iubita. Cooper stătu puţin pe gînduri ; apoi continuă cu

multă însufleţire : Nu vi se pare că totul e ca o epopee ? Cel puţin în ochii mei...

Cei doi bărbaţi de stat nu împărtăşeau cîtuşi de puţin entuziasmul scriitorului.

— Osceola ?! Merită un glonţ ! — fu de părere Jackson. Cît despre Calhoun, el formulă opinia oficială cu mai multă cumpătare.

— În orice rău poate fi şi un bine. De-acum, evacuarea pieilor roşii va merge ca pe roate...

Cooper pricepu că oamenii din faţa lui sînt în primul rînd preşedinţii „sudicilor". Nu degeaba au fost supranumiti aşa, în toată ţara. Jackson e împovărat de slăbiciuni omeneşti — dar vicepreşedintele... Ai zice că e lavă îngheţată ; există doar sub formă de tirade şi de citate din istorie.

Audienţa se sfîrşise. Jackson mai încercă o degajare :

— O dată am să te iau cu mine în Sud, mister Cooper. Atunci ai să vezi şi latura însorită a lucrurilor. Am petrecut acolo multe zile frumoase din tinereţea mea.

Cooper îi mulţumi preşedintelui pentru amabilitate, remarcînd însă că nu crede să se ivească vreun prilej. Era aşteptat acasă de familie, de nepoţi, de obligaţii ; înainte de toate îl aştepta masa de lucru.

— Înainte de a scăpa condeiul din mînă, aş vrea să mai scriu cîte ceva despre oameni.

Calhoun primi declaraţia cu o înclinare a capului, politicoasă şi rece, însă Jackson — privind statura fragilă a scriitorului oprit în prag — sesiză dramatica sinceritate din acest adio.

19

Tam... Tam... Tam... Tam...

Tam... Tam... Tam... Tam...

În satul-capitală al tribului maskogi, pămîntul pieţii dintre corturi se cutremură sub paşi cadenţaţi, în sunetul surd al tobei sacre.

E seară. În piaţa luminată cu făclii, sute de războinici maskogi dansează dansul războiului. Zugrăvite cu albastru, roşu şi alb, împodobite cu zurgălăi pentru dans, încondeiate cu desenul totemic, feţele lor îţi amintesc cîte un cap de mort.

Tam... Tam... Tam... Tam...

Sînt înşiruiţi cîte trei — în ordine de luptă. Paşii dansului le poartă trupurile înainte şi înapoi. Înainte şi înapoi...

Furtună Neagră — vraciul — stă în faţa cortului său, într-un costum împodobit cu piele ; pe cap poartă masca de crocodil, şi bate toba, neostenit, într-o continuitate fără capăt. Zdrăngăne brăţări, bombăne tobe ; în răstimpuri, strigăte sălbatice — strigătele de luptă ale tribului — îi întăreşte pe războinici.

E un dans de război, dar nu înseamnă începutul războiului. E un dans de război, dar nu mai duce decît simbolic spre cărările războiului.

Cu acest ultim dans de război, poporul kri îşi ia rămas bun de la vechiul său laş. De jur împrejur sînt înşiraţi ostaşii cu tunici albastre — şi ce preţ are tot avîntul acesta de luptă, în faţa armelor lor ?

În cortul Marii Căpetenii şade Bizonul Sălbatic, în tovărăşia cîtorva bătrîni şi a colonelului Saylor, comandantul suprem al evacuării. Cîţiva oameni scot din wigwam sărăcăcioasele bunuri ale căpeteniei, spre a le încărca pe samarele cailor. Saylor e un bărbat cu scaun la cap, părtaş al multor lupte cu indienii ; se străduieşte deci să manifeste cît mai mult tact. Acum stă în cortul bătrînei căpetenii, pentru că prezenţa lui să-i consolideze prestigiul compromis ; pentru ca războinicii şi poporul să înţeleagă că este vorba de un lucru făcut în bună înţelegere. Atitudinea jovială şi liniştitoare i se pare a fi cea mai potrivită.

— Pînă să piară din nou luna de pe cer, Bizonul Sălbatic îşi va ocîrmui poporul într-un nou teritoriu, liber şi asigurat.

Căpetenia aţinteşte în gol o privire sumbră.

— Pînă să piară din nou luna, Bizonul Sălbatic va sosi pe plaiuri străine şi necunoscute, în fruntea unui popor împuţinat de suferinţele unui drum lung... Ce crede căpetenia ostaşilor, ce vor zice indienii din preerie despre călătoria noastră ? Popoarele Celor Şapte Focuri ?

— Au să-şi primească fraţii cu multă înţelegere — răspunde colonelul şi schimbă vorba, începînd să discute amănuntele peregrinajului. În timp ce vorbeşte, toba de afară continuă să sune puternic ; lumina făcliilor pătrunde în cort, iar tropotul războinicilor se repetă unison şi înspăimîntător. Într-o frîntură de clipă, Saylor e încercat de îndoială : ce-ar fi dacă — mînaţi de întristare şi furie — războinicii aceştia şi-ar lua dansul, în serios, ridicînd armele asupră-i ? L-ar sfîşia în bucăţi. Colonelul Saylor alungă gîndul acesta ; în definitiv, bătrîna căpetenie, omul de încredere, Bizonul Sălbatic e lîngă el — şi nu mai doreşte laurii bătăliei. Ar vrea să treacă spre veşnicele plaiuri ale vînătoarei, bucurîndu-se de o bătrîneţe tihnită. Şi-apoi, colonelul Saylor are la brîu Coltul : o singură împuşcătură ar atrage toată suita rămasă la marginea satului.

Discuţia continuă deci în linişte, punctată de zgomotul dansului de război. Mai tîrziu se aude tropot de cal ; pe neaşteptate, intră în cort căpetenia seminolilor. Se opreşte lîngă perdea şi-l salută reverenţios pe Bizonul Sălbatic.

— Pentru ce ai venit, Osceola ? Vrei să fii martor mîhnirii poporului meu ? — horcăie căpetenia maskogi. Pentru ce ai venit încoace ? Poate nu ştii că faptele tale ne-au atras mînia feţelor palide, abătută asupra noastră aidoma unei furtuni pustiitoare ?

Osceola... Colonelul îşi zice că ar putea răzbuna moartea lui Thompson, punînd poate capăt, dintr-odată, războiului cu seminolii, care făgăduieşte să fie foarte incomod. Se ridică în picioare.

— Osceola, te arestez ! — şi duce mîna la centură.

În loc de răspuns, noul venit dă la o parte perdeaua cortului. O frîntură de clipă, colonelul vede rînduri dese de călăreţi înarmaţi cu carabine.

Nu... E mult mai uşor să vrei, decît să poţi. Osceola nu se sinchiseşte de mişcarea colonelului.

Se întoarce către bătrîna căpetenie şi îi vorbeşte :

— Bizonul Sălbatic ştie prea bine că nu din mînie îi fură feţele palide pămîntul strămoşesc ; ele îl iau pentru poftele lor hrăpăreţe. Albii iau tot ce doresc.

Saylor se gîndeşte la apropiatul război. Indianul acesta nu este numai curajos, ci primejdios de inteligent şi de receptiv.

— Căpetenia seminolilor știe că va curge mult sînge. Fețele palide sînt mai numeroase și au arme mai bune. Vărsarea de sînge este inutilă. Pentru ce seminolii nu urmează pilda fraților lor maskogi ?

— Seminolii au ales lupta pentru că nu se încred în promisiunile fețelor palide. Și pentru că iubesc țara plină de flori, în care s-au născut.

Bătrîna căpetenie intervine.

— De ce ai venit, deci, Osceola ?

— Ca să-mi iau rămas bun de la poporul maskogi și să-ți spun că Societatea Tinerilor Jaguari nu pleacă cu tribul.

— Tinerii nu vin cu noi ?

— Nu. Ei au ales lupta. L-au ales căpetenie pe Osceola.

— Mi-ai ademenit războinicii cu făgăduințe !

— Bizonul Sălbatic știe că seminolii sînt născuți din războinici maskogi. Acum se întîmplă ce s-a mai întîmplat pe vremea străbunilor : cei ce vrcau să lupte, devin seminoli. Bizonul Sălbatic e bătrîn de-acum. Oamenii săi nu pot aștepta de la el fapte de arme.

Cuvintele lui Osceola îl lovesc pe bătrîn ca o măciucă. El știe bine că seminolul are dreptate. Dacă ar fi tînăr, s-ar așeza acum el în fruntea Tinerilor Jaguari, lăsînd bătrînii și femeile să ia drumul pribegiei. Dar este bătrîn și neputincios ; prestigiul său atîrnă de fețele palide. Osceola este un luptător îndrăzneț și inteligent, în floarea vîrstei. Ultima căpetenie care mai rezistă, dincoace de Mississippi. În sinea lui, Bizonul Sălbatic îi dă dreptate, constatînd cu oarecare invidie, dar și cu satisfacție, că pînă și colonelul este neputincios în fața seminolului. L-a ucis pe moșierul acela bogat ? Bine a făcut ! Tinerii Jaguari i se alătură, iar el nu-i poate împiedica, pentru că au dreptate. Așa că Bizonul Sălbatic se mulțumește să-i facă lui Osceola un semn de încuviințare, cu capul :

— Ia-i pe tineri. Și să dai cu ei multe bătălii victorioase.

Osceola iese. De afară se aude zvonul tot mai slab al tropotelor.

— ...Oare pe unde au să răzbată ? Satul e împresurat de trupe — zice colonelul, neîncrezător.

— Au să răzbată. Îi conduce Osceola. Saylor înregistrează cu multă stînjeneală mîndria pe care o simte în intonația bă-

trînului indian. Seminolul e nădejdea lor. L-ar putea trage la răspundere pe Bizonul Sălbatic pentru că le-a permis tinerilor războinici să plece — însă cunoaşte dinainte răspunsul. Căpetenia ar spune că a fost silită să procedeze aşa. La urma urmei, el însuşi, Saylor, n-a putut face nimic. Oare numai din pricină că afară stăteau de pază războinicii ? Seminolul iradia o forţă şi o siguranţă înspăimîntătoare şi covîrşitoare. Colonelul se gîndeşte la cuvintele Alicei. La ceeace i-a spus atunci, la Nashiville, cînd l-a văzut pe indian şi l-a auzit vorbind : „Nu crezi că seminolul acesta ar putea ajunge un intelectual, dacă ar face şcoală ?" Amintirea aceasta îl neliniştește acum pe colonel. Este oare într-adevăr nevoie să împingi la răscoală şi la pieire popoare întregi, de dragul domnului Connolly sau al samsarilor politici ?

Asemenea gînduri trăiesc doar cîteva clipe. Saylor este, înainte de toate, ostaş — şi e învăţat să nu se întrebe niciodată „de ce ?". Căpetenia nu va fi observat nimic din frămîntarea sa, căci şade alături de el cu aceeaşi faţă şi ţinută împietrită. Colonelul face cîteva observaţii nerăbdătoare. Ar vrea să se descotorosească odată de sarcina aceasta penibilă.

Cînd Osceola ieşi din cortul căpeteniei, războinicii săi îi citiră de pe faţă împlinirea dorinţei lor. Noua căpetenie le spuse doar atît :

— Bizonul Sălbatic le urează noilor războinici seminoli lupte victorioase.

Răspunsul fu un strigăt de bucurie. Ceata porni fără zăbavă. La marginea orăşelului de corturi, trapul lor trecu în galop. Trei sute de războinici trecură ca o furtună prin faţa oştenilor lui Saylor, lăsîndu-i cu gurile căscate. Pînă să-şi vină în fire, călăreţii se mistuiră în depărtări, asemeni unei vedenii. La fel trecură şi peste alte posturi de pază. Soldaţii nu-i puteau nici măcar identifica, în parte din pricina întunericului care cobora şi în parte pentru că — sfătuiţi de Osceola — Tinerii Jaguari îşi îndepărtaseră de pe îmbrăcăminte insigna totemică. Acum goneau prin noapte, încredinţîndu-se priceperii căpeteniei lor. În zori trecură frontiera Floridei, înaintînd spre lacuri pe ţărmul apusean al peninsulei, mai puţin cunoscut.

Pe vremea aceea, Jacksonville — oraşul care purta numele preşedintelui şi care este astăzi o metropolă floridiană — nu era decît un fort la vărsarea largă a rîului St. Johns. Rîul acesta şerpuieşte printr-un ţinut bogat în lagune adînci şi mlaştini — şi chiar dacă peninsula, prea îngustă, nu-i îngăduie să atingă proporţiile unui fluviu, lipsa lungimii se compensează prin lăţime, avînd pe alocuri aspect de golf marin. Prin această mare poartă de ape au pătruns cuceritorii yankei pînă în interiorul peninsulei greu accesibile din altă direcţie — şi au înţesat ţărmurile rîului cu forturi, aceşti germeni ai aşezărilor de mai tîrziu. Trupele federale au înaintat pînă la latitudinea capului Canaveral, fie pe apă, fie pe ţărmurile ei — dar Florida nu era cîtuşi de puţin cucerită pe de-a-ntregul. Pădurile dinspre Vest, regiunea marelui lac Okichobi din Sud — faimosul „Everglades" — rămăseseră teritorii nesigure şi duşmănoase. Din cauza lor trebuiau pornite mereu noi campanii de cucerire. Banii plătiţi de Statele Unite, Spaniei, pentru Florida, rămîneau un simplu avans. Fiecare palmă de pămînt din peninsulă mai cerea şiroaie de sînge ; altminteri nu era chip să se statornicească acolo noii stăpîni.

Iată pentru ce, prin anul 1830, împrejurimile fortului Jacksonville răsunau de zgomotul luptelor ; iată pentru ce cîrciumele erau pline de nenumăraţi ostaşi. Acolo îl găsim şi pe Thorssen, vînătorul de blănuri, înconjurat de vechi prieteni şi camarazi. Alături de el, tînărul Ezechiel Morrill ascultă avid istorisirile veteranilor.

— Nu-mi vine să-mi cred ochilor, băieţi — zice trapperul, îndeletnicindu-se cu paharul său de vin. Odinioară, dacă ieşeai pe rîu prin locurile acestea, te primea o ploaie de săgeţi. Ce s-a ales din seminoli ?

— S-au retras. Toate aşezările au rămas goale. Au luat-o spre Sud — iar noi, după ei. Caporalul MacGregor, un flăcău lat în spete şi pistruiat, îl bate pe umăr pe Thorssen. Nu-i aşa că vii cu noi, Sigurd ? Nu-i de tine plicticoasa asta de viaţă civilă... Văd că-ţi doreşti o lecuţă de ploaie de săgeţi.

Ian coboară tu numai pînă la Fort Wilkinson, sau în regiunea Catlin — şi te asigur că dorinţa ţi se va împlini. Avem mare nevoie de flăcăi cu experienţă, ca tine. Dar nici tinerii nu-s de lepădat... Caporalul începu să-l „lucreze" acum pe Morrill. Viaţa noastră e frumoasă şi plină de aventuri. Cine are un pic de sînge într-însul, vine cu noi.

Ezechiel s-ar fi dus bun-bucuros. Constată însă cu uimire că vînătorul de blănuri se face că nu aude însufleţitoarea cuvîntare. În tot cazul, Thorssen nu bătu palma cu caporalul. Şedea tăcut.

— Zice-se că în curînd preia comanda colonelul Saylor. Îl ştii, Thorssen. E un soldat adevărat — interveni încurajator un plutonier, unul Stevens.

— Saylor ne-a fost vecin — îşi aminti Ezechiel. Vînătorul de blănuri nu se animă nici de data aceasta.

— Comandantul meu a fost Jackson... Old Hickory... Numai că... a îmbătrînit. A ajuns preşedinte. Şi-apoi — Thorssen îşi continuă vorba dîrz şi grav, ca omul căruia îi vine greu să continue, deoarece n-a mai rostit niciciînd ceva asemănător — vă spun sincer : nu am chef să vînez semeni de-ai mei.

— Te-ai făcut blajin ca un predicator. Cine a săvîrşit opera de convertire ? Moş Hiram ? — mormăi dezaprobator caporalul cel roşcovan.

— Nu sînt blajin de loc, băieţi. Voi nu ştiţi ce ţinuturi îndepărtate am colindat : Nebrasca, Wyoming. Ţinuturi în care poate n-a umblat picior de alb, înaintea mea. Am văzut fîntîni ţîşnitoare — minunate şi uriaşe — sus, prin împrejurimile Rîului Galben. Apa lor era atît de fierbinte, încît te ardea. Şi multe altele am mai văzut. Tot lucruri ciudate... Lumea e frumoasă, credeţi-mă dacă vă spun. M-am împrietenit cu mulţi indieni ; mi-au îngăduit să aşez capcane ; am mîncat din bucatele lor şi am fumat cu ei pipa păcii. Uite, de asta nu vreau să pornesc acum împotriva lor. Dacă e vorba să vînez oameni, prefer un nemernic, vreo fiară din acelea vîrîte în piele de om.

Trapperul îşi umplu pipa, enervat ; apoi o aprinse, trimiţînd rotogoale groase de fum spre grinzile necioplite ale tavanului.

— Există nenumărate făpturi din acelea. Mizerabilii de care vă vorbesc ni-l fac duşman pe indian ; vă mai miră dacă

arămiul se răzbună pe cine apucă? Uite şi de data aceasta urmăresc un astfel de bandit — cu Hiram şi cu flăcăul de alături. M-a păgubit rău de tot; din cauza lui am pierdut cel mai bun dintre terenurile mele de vînătoare. Îl cheamă Gît-Crestat; poate aţi auzit cîte ceva despre el. A exterminat un sat întreg de indieni, cu banda lui de adunături.

— Gît-Crestat? Are o tăietură mare, roşie, pe beregată — şi o ascunde sub un fular? — întrebă plutonierul Stevens, adăugînd îndată: Mi se pare că a fost cîndva în armată, chiar aici, în Florida. Ultima dată am văzut la San Agostino un asemenea individ; însoţise acolo un plantator bogat.

— El este. A intrat în pîine, mizerabilul, la un anume Hunter. După cum am auzit, pe Hunter ăsta l-a ucis Osceola, căpetenia seminolilor, căci voia să-i fure logodnica.

— Osceola! — exclamară deodată MacGregor şi plutonierul. Nu ştii, prietene, că tocmai împotriva lui pornim război? — întrebă apoi caporalul. Din pricina asta ni-l trimite pe colonel. Indianul e al dracului de primejdios. Nu s-a mai pomenit altul ca el, de cînd cu Tekumseh... Haideţi cu noi, Sigurd. Pătrundem pînă în interiorul peninsulei. Poţi vedea şi pe acolo ţinuturi cum n-ai mai văzut; poţi vîna şi pescui cît pofteşti. Numai să te lase seminolii.

Vînătorul de blănuri îşi bău restul de vin şi-i făcu semn lui Ezechiel, răspunzîndu-i caporalului doar după ce amîndoi se ridicaseră, deja, de la masă.

— Nu mergem cu voi, MacGregor. Nu luptăm împotriva lui Osceola. De ce nu? Motivul de căpetenie ţi l-am spus. În afară de asta — fie el indian sau nu — mie îmi place omul capabil să-şi apere aleasa chiar dacă a pus ochii pe ea un bogătan îngîmfat, un plantator doldora de bani. Da, băieţi! Rămîn vînător de blănuri; aşa pot să-mi aleg după bunul plac şi prietenii, şi duşmanii.

Din cîrciumă, cei doi se duseră drept la rîu. Hiram îi aştepta în barcă.

— Credeam că aţi şi îmbrăcat uniforma — mîrîi bătrînul bărbos.

Urniră luntrea de la mal, săriră într-însa şi se îndreptară — vîslind vîrtos — spre mijlocul golfului, unde o insuliţă se ascundea în desişul păpurişului.

Totul se scălda în lumina puternică a soarelui ; un stol de pescăruşi se rotea deasupra apei, ca nişte fulgi argintii. Casele, fortul, linia ţărmului, se conturau neverosimil de ascuţit.

— Coborîm mai jos, Hiram. Aşezăm două-trei capcane şi nişte laţuri prin preajma bălţilor. Poate găsim şi castori. Vînătorul făcu palma streaşină la ochi, pentru a scruta plaurii de pe lîngă ţărmuri. Mi se pare, Hiram, că păsările noastre au sosit.

La un semn al lui Thorssen, luntrea intră cît mai adînc în umbra plaurului. Pe mal apăru un şir de călăreţi. Trăsăturile de uliu ale celui din frunte se distingeau limpede. Pînă şi Ezechiel şi-l amintea. Era acel desperado care îi ceruse informaţii despre fată — mai cu vorbă bună, mai cu ameninţări.

— Hunter e mort ; derbedeii şi-au pierdut slujba. Îi atrage mirosul de sînge. Războiul. Acum se vor oferi să intre în armată. Vînătorul de blănuri îi aruncă o privire lui Ezechiel. Ai face bine să te antrenezi la tir, băiatule... Îmi simt umărul stîng : zice că în curînd vom avea treabă cu ăştia...

— Mă pricep la carabină. În Tennessee nu poţi fi văcar dacă îţi lipseşte arma — făcu flăcăul, cu ifose.

Ochii bătrînului quaker sticleau vicleni, în desetul bărbii.

— Aici, făt meu, nu tragi din puşcoace ca să sperii lumea. Sau ca să le placi fetelor. Derbedeii ăştia doresc glonţul de-a dreptul sub piele... Iar dacă nu-l serveşti, te taie cum tăiaţi voi viţeii mînzaţi. Aşa zău.

Ezechiel roşi. Nu-i prea departe de adevăr, moşul.

— Las-că mă antrenez eu. Dar mai am şi două braţe ; lupta corp la corp îmi place mai mult.

Thorssen îi privi admirativ umerii vînjoşi.

— Nu zic ba... deşi nu se ajunge întotdeauna la trîntă. Cînd e atîta lume, nu strică s-o răreşti nitel ; doar pe urmă intri în gros...

Acostară pe insulă. Dincolo de perdeaua stufului, se înşiruiau colibe părăsite. Thorssen cunoştea locurile încă de pe vremea milităriei.

— Aici a fost sălaş de indieni. Mi se pare că acum nu mai locuieşte nimeni prin preajmă.

Nu făcură focul, mulţumindu-se cu carnea de căprioară adusă cu ei. În amurg însă, Hiram nu se răbdă să nu coboare

la apă cu uneltele de pescuit. Thorssen ședea lîngă el. Ezechiel își curăța arma. Locurile erau cufundate într-o tăcere adîncă ; doar apa clipocea din cînd în cînd, stîrnită de vreun pește care sărea să prindă gîze adunate grămadă printre păpuriș.

Vînătorul îl înghionti pe moșneag. Urechea sa ascuțită auzise loviturile unei vîsle. Prin fața lor alunecă o canoe mînată de un călugăr tînăr, care acostă pe insulă, ceva mai sus de ei.

Thorssen se furișă pînă la prima colibă, culcîndu-se la pămînt, tocmai lîngă apă : în felul acesta auzea limpede fiecare vorbă. Conversația începu în spaniolă și se continuă în limba seminolilor.

— Ce naiba ? ! Doar nu s-a înăsprit controlul pînă și la San Agostino ! ? — întrebă glasul mai vîrstnic.

— De la o vreme sînt scotocite toate vasele — îi răspunse o voce tînără. Trapperul știa că este a călugărului. Mai ales corăbiile englezești și spaniole sînt controlate. Santa Margarita a reușit numai cu chiu cu vai să treacă peste blocadă.

După o scurtă pauză, din nou cealaltă voce :

— Două sute de arme de tip vechi. Nu-i mult. Atîta preț pune majestatea sa catolică pe foștii săi tovarăși de luptă ?

— Se zice că războiul s-a terminat. Popoarele maskogi și cherokee au plecat în bejenie spre Apus.

— Osceola e cu noi. A sosit cu trei sute de tineri maskogi ; poporul seminol pornește războiul.

— Da... Osceola... Glasul cel tînăr pronunță numele aproape cu evlavie. El este o mare căpetenie. Dacă i s-ar alătura și celelalte triburi... Noi, seminolii, sîntem puțini.

— Dar știm să lovim, dacă trebuie — replică bătrînul, destul de tare. Apele și trestiișul sînt de partea noastră... Părintele Fernando și-a uitat țara de baștină.

— Da. Am uitat-o... Vocea tînără era tristă și gîtuită.

Thorssen se retrase. Ceilalți doi îl așteptau nerăbdători.

— Ei, ce este ? — întrebă quakerul.

— Niște seminoli. Atîta lămurire dădu trapperul. Iar cînd se instalară în colibă, adăugă :

— Nu e războiul nostru.

Peste puțin timp, auziră loviturile de vîslă îndepărtîndu-se. Peste insulă cobora noaptea.

Cedri seculari, arini de Mexic, tufişuri roşii de campéche, alcătuiau o boltă deasă, iar pe fundalul mlaştinilor se înălţau, zvelţi, chiparoşii înrudiţi cu bradul. În adîncul desetului, flori ivorii de magnolia alcătuiau pete luminoase alături de flacăra roşiatică a crinilor sălbatici. Greu de aburi, văzduhul subtropical se aşternea peste fluviu, ţinînd sub presiune plămînii şi nervii oamenilor. Canoniera „Franklin" urca încet rîul St. Johns. În faţă, lîngă timonier, stătea pilotul, căci în zona aceea, apa era plină de obstacole şi bancuri de nisip ; adesea, doar caimanii semnalau primejdia capcanelor de nămol. Pilotul era un creol din Pensacola. Omul jurase că a străbătut rîul de mai multe ori, pînă sus la Moskito Inlet. Pretinsa lui experienţă vastă şi aşa-zisa cunoaştere a ţinutului, erau în flagrantă contradicţie cu dispoziţiile sale nesigure şi rapsodice, ca şi cu privirea posacă aţintită scrutător asupra rîului.

Trebuie să fi trecut multă vreme de cînd a umblat pe aici, iar bancurile astea îşi schimbă mereu locul — îşi zise timonierul îngrijorat. Căldura şi apăsarea grea a răspunderii îi broboniseră fruntea cu picături grele.

Ţinutul era necunoscut şi duşmănos. Soldaţii nu se mai foiau după bunul lor plac, aşa cum făcuseră în prima etapă a călătoriei. Aşteptau momentul debarcării, adunaţi în cala vasului, sub protecţia blindajului bordurilor.

Plutonierul Stevens se apropie de căpitanul Phillys, un ofiţer mai vîrstnic, chel şi cu faţa ca de bronz ; era comandantul unităţii de pe „Franklin".

— Mai avem mult, domnule comandant ? — întrebă el, scoţînd chipiul pentru a-şi zvînta creştetul asudat. Căpitanul era furios. Îşi dădea seama că mizerabila însărcinare i se dăduse numai ca să-l facă scăpat pe vreun ofiţeraş cu influenţă.

— Nu se poate şti. Treaba asta e misterioasă ca însăşi viaţa — răspunse el, cu voce ascuţită. Sîntem în mîna unui mizerabil de creol... Chiar aşa, plutonier ! Cînd rîul se îngusteaza ca şi acum, de pildă, nu-mi prea simt în siguranţă pielea de pe căpăţînă.

Stevens privi în jur. Rîul se îngustase ; jungla tăcută se apleca deasupra lor cu miasmele-i otrăvite. Din depărtare se auzeau țipete ; erau probabil niște maimuțe, sau poate papagali. Un trup sur și mlădiu se cățăra pe un trunchi gros cît mijlocul unui bărbat, crescut oblic peste apă.

— Uită-te ! Jaguarundi ! E o felină ; îi mai zice și eyra. Căpitanul, cuprins de patima cinegetică, întinse mîna după carabină. Apoi își aminti ordinele primite — și renunță întristat.

— Splendid animal — oftă el — și cum glasul i se ațînea mereu într-un falset ăcut, oftatul suna foarte comic... Într-adevăr, un cap ca de pisică, grațios și cu urechi mărunte, privea curios și drăgălaș în urma navei. Părea că știe de interdicția vînătorească : nici măcar nu se clinti din loc. Sau poate nu-l cunoștea încă pe cel mai mare dintre dușmani ?

— Ați observat, căpitane, că toate așezările negrilor sînt părăsite ? Asta li se datorește eminenților noștri camarazi de arme. Cum naiba de le-am îngăduit vizita din Florida ? — se oțărî plutonierul.

— Noi nu ne amestecăm în vînătoarea de sclavi. Oamenii aceia sînt trimiși de guvernul Georgiei, să vîneze sclavi fugari, — declară Phillys, privind cu ochi inexpresivi întunericul junglei.

— Guvernul Georgiei ?

— Ei, nu chiar... Mai degrabă domnii plantatori — sau sclavagiștii, ceea ce e tot una. De multă vreme, sclavii fugiți năzuiesc spre Florida, unde se ascund prin desișuri.

— Iar noi ne ducem după ei, și-i dăm pe mîna sclavagiștilor. Ehei, bunul moș Franklin ne-ar pune să-i ștergem numele de pe vas.

— Știi doar că nu împotriva negrilor am pornit, plutonier.

— Da, numai că acum toți negrii vor fugi la seminoli.

— Ce-ți pasă dumitale ? E treaba celor mari. Căpitanul era sătul de subiect. Îl părăsi pe plutonier, apropiindu-se de omul de la timonă. Dar, încă înainte de a ajunge la el, nava se opri, zguduită din toate încheieturile.

— Opriți motorul ! — răcni, roșu, comandantul canonierei „Franklin", un tînăr ofițer de marină foarte sîrguincios. Favoriții scurți tremurau de enervare.

— Am atins fundul — îi comunică el căpitanului Phillys.

Timonierul înjura și blestema de zor ; pilotul creol coborî spre apă, ca să constate ceea ce bănuiau toți și fără vreo constatare. „Franklin" era un vapor cu zbaturi, construit pentru ape adînci : fusese adus tocmai de pe Hudson River. Evident că zbaturile se loviseră de fundul stîncos al albiei.

La bord răsunau comenzi scurte ; trupa intra în stare de alarmă. Creolul începuse să se cațere înapoi, spre punte, dar înainte de a o fi atins, o săgeată venită din pădure i se opri între omoplați. Omul răcni înfiorător și se prăvăli în apa învolburată.

Două tunuri răspunseră de pe punte, cu detunături stridente. Ghiulelele căzură în desiș ; ecoul detunăturii pluti pînă departe pe întinderile apei. Apoi, fumul prafului de pușcă se risipi ; era din nou liniște mormîntală pretutindeni. Jungla nu dădu răspuns.

— Nemernicii vor să aștepte pînă la căderea nopții. Pe urmă au să atace vaporul — își dădu părerea căpitanul Phillys.

— Indienii nu atacă noaptea — mormăi Stevens.

Căpitanul rîse pițigăiat.

— Atîta lucru știu și eu, plutonier. Dar se poate că seminolii au adoptat obiceiuri noi. Ai auzit ceva despre unul Osceola ?

— Am auzit.

— Se spune că a făcut școală la misionari, în San Agostino. E învățat cu vicleșugurile, de la sfinții părinți.

Gîndurile căpitanului zburau întristate către camera de joc a cazinoului ofițeresc din Jacksonville, unde băieții se adună așa, pe înserat, să discute principalele evenimente ale bătăliei de whist din ajun. Înserarea de aici făgăduia să fie mult mai puțin prietenoasă. Zadarnic scrutau cu toții malurile apropiate : nu zăriră nici urmă de vietate. Deasupra, culoarul îngust al cerului ; în dreapta și-n stînga, gîtlejul negru, fără fund, al junglei. Amurgul tropical cobora iute, încîlcind contururile.

Trupa rămase în stare de alarmă ; bordul dinspre țărmul mai apropiat, primi întăriri speciale.

Vegheară toată noaptea — dar nu se întîmplă nimic. Doar în primele clipe ale mijitului zorilor, cînd toată lumea picotea după osteneala unei nopți petrecute în încordarea pîndei — la vremea vigilenței celei mai scăzute — canoele se apropiară de

navă, însă dinspre ţărmul mai îndepărtat, de unde naufragiaţii nu se aşteptau la vreun atac. Pînă să-şi vină în fire oamenii, se pomeniră loviţi în plin de nişte războinici vînjoşi, împodobiţi cu culorile războiului. Agresorii săriseră cu atîta iuţeală peste parapet, încît armele de foc nu mai folosiră mare lucru ; doar căpitanul Phillys şi comandantul navei îşi tot păcăneau pistoalele — cu folos îndoielnic de altfel — pînă cînd se pomeniră cu încărcătoarele goale. Se dădea o sălbatică luptă corp la corp ; strigătele agresorilor răsunau tot mai puternice ; pe punte soseau mereu noi întăriturí. Soldaţii se apărau cu baioneta şi patul armei, însă din apropierea imediată securea de război se dovedi a fi o unealtă mai de efect.

Vaporul fusese atacat de Societatea Tinerilor Jaguari, sub comanda Cerbului Sprinten. Era prima lor faptă de arme în Florida. Planul îi aparţinea lui Osceola, care avea un dublu scop : să împiedice pătrunderea în interiorul peninsulei şi să captureze o nouă cantitate de arme de foc. Unitatea militară transportată la bordul navei „Franklin" fu scoasă din luptă după o bătălie de aproape o oră. Apoi indienii adunară puştile, pistoalele, întregul stoc de gloanţe şi praf, transportîndu-le în bărci. Pe cei rămaşi în viaţă dintre învinşi — printre care şi doi ofiţeri — îi luară prizonieri, ducîndu-i cu ei spre interior.

În urma învingătorilor care plecau, canoniera ardea ca un rug.

22

O ceată de călăreţi — oameni de adunătură de prin cîrciumile ţinutului de graniţă — îşi făcea drum prin desiş. Gît-Crestat — căpetenia — se spilcuise amarnic (bineînţeles, pe socoteala plantaţiei Connolly). O pereche de cisme din piele de caribu, noi-nouţe ; costum de postav cafeniu, cumpărat la un preţ convenabil ; vestă de catifea albastră — iată semnele exterioare ale unei vădite bune-stări materiale. Nici cicatricea

de la gît nu mai era acoperită cu o cîrpă zdrențăroasă ; locul ei fusese luat de o năframă de mătasă pestriță, procurată de pe un vas de contrabandiști. Ceilalți nu erau nici pe departe atît de luxos îmbrăcați : cei mai mulți purtau pantaloni indieni, luați de la morți — și cămăși de calico, destul de rupte. Bărbile și mustățile crescuseră peste măsură, în hoinărelile îndelungate ; ochii luceau amenințători, a nemulțumire. De două săptămîni plecaseră de pe plantația georgiană ; băutura începea să le lipsească. Din această pricină, mîrîiau mereu, pomenind într-una de gîtlejurile lor uscate. Ce-i drept, nu insistau din cale afară, căci Gît-Crestat nu știa de glumă. Le explicase, scurt, despre ce era vorba :

— Mai mult face un negru viu decît un scalp de indian... Face să ne ostenim o leacă.

Stăpînii plantațiilor rupte din teritoriile indiene aveau mare nevoie de mînă de lucru. Domnul Connolly, de pildă, făgăduise aur pentru fiecare negru fugar readus.

— Cei din Florida, sînt toți de ai mei. Fugiți poate încă de la bunicu-meu... De-atunci s-or fi înmulțit.

Cu alte cuvinte, domnul Connolly considera că, de drept, toți negrii din Florida îi aparțin lui. Și, cine era să-i conteste dreptul ?

Pînă acum, ceata de tîlhari cutreierase lumea fără vreun rezultat. În Nord, așezările erau pustii : locuitorii fugiseră. Pînă la urmă găsiseră însă un sat, pe malul unui lac.

Lacul era ascuns în inima desișului. Spre miazănoapte, țărmurile sale erau împodobite cu chiparoși ; malul de Sud se pierdea în mlaștini. Odinioară se statorniciseră acolo castorii : se mai vedeau îndiguirile lor, făcute din trunchi doborîți. De zeci de ani însă, omul își făcuse sălaș pe aceste meleaguri, fiind la fel de hăituit ca și castorii : de aceea își alesese ținutul acesta greu accesibil. Localnicii erau negri fugiți de bicele supraveghetorilor. Dintre primii refugiați, mai erau în viață doar cîțiva ; copiii și nepoții lor trăiau însă netulburați. Cerul înalt, oglinda albastră a lacului, ciripitul păsărilor, îi făcuseră să uite soarta de sclav. Printre căsuțele acoperite cu frunze de palmier, înfloreau grădinițe pline de toate culorile Sudului : o străveche și caleidoscopică amintire adusă încă din Africa, patria de baștină. În puternic contrast cu umbra mută și sumbră a pădurii virgine, grădinițele acestea cu ochi de flori păreau a rîde mereu.

Viața se desfășura și în ziua aceea, la fel ca oricînd altădată. Bărbații pescuiau în lac, femeile trebăluiau prin grădini, copiii se hîrjoneau prin preajma caselor. Pe neașteptate, văzduhul se umplu de strigăte îngrijorate ; pretutindeni răsunau vaiete și țipete ; femei se tînguiau în gura mare ; cîteva acoperișuri începuseră a da chiar semnal de primejdie : șuvițele de fum ale incendiului. Banditii atacaseră din două părți ; pentru intimidare, aruncaseră făclii aprinse, pe case.

Cei atacați nu cunoșteau chinurile vieții de sclav, dar nici umilința înăscută sclavului. Încercară deci să se apere cu mîna goală, cu sape și hîrlețe, cu tot ce le cădea la îndemînă. Pe străduțele înguste șiroia sîngele ; caii treceau peste cadavre ; fumul înnecăcios al caselor aprinse înăbușea copii și bătrîni neputincioși. Agresorii mînau spre piața satului femei înlăcrimate, copii speriați : își adunau prizonierii. Fiecare făptură rămasă în viață, însemna aur pentru Gît-Crestat. Legați de o frînghie lungă, nefericiții din tristul convoi fură mînați fără zăbavă mai departe : nu li se dădu răgaz nici măcar să-și plîngă morții. Acolo unde în ajun se desfășurase o viață înfloritoare, nu vedeai acum decît tăciuni și cenușă ; fericirea firească a existenței se transformase în doliul și durerea unor oameni sortiți robiei.

Răufăcătorii atacară și așezarea de lîngă laguna Bonoti, la douăzeci de mile depărtare de teatrul primei lor mișelii. Prizonierii erau siliți să asiste la repetarea propriei lor tragedii ; la asasinarea sau capturarea fraților lor.

Cea de a treia așezare se afla în Sudul lagunei, tocmai la vîrsarea rîului Bonoti. Unul din locuitori — Isaiah Cartier, un septuagenar fugit cîndva de pe o plantație creolă, după ce fusese despărțit cu sila de nevasta lui — se trezi din somn, simțind miros de fum și vuiet de luptă. Moșneagul simți că se sufocă, însă mai avu destulă putere pentru a se tîrî pînă la fereastră. Văzu călăreții, lumina roșiatică reflectată de pe acoperișurile caselor incendiate ; auzi vaierele victimelor — și știu că totul se terminase. Apucă vechea sa flintă cu cremene, atîrnată în perete și-l ochi pe banditul care stătea călare în fața casei de peste drum. A pregăti încărcătura în pușcociul acela greoi, însemna să duci la bun sfîrșit o operațiune destul de îndelungată. Între timp, moșneagul avu un acces de tuse ; fumul pătruns din stradă îi irita ochii și gîtlejul. Totuși, o voce

lăuntrică îi spunea că nu-i îngăduit să moară pînă nu acționează și el, în felul său, luîndu-și revanșa pentru viața a doua oară distrusă. Duse la ochi arma, încordîndu-și ultimele puteri — și apăsă pe trăgaci. În detunătura puternică — cu ultima scînteie vie din ochii săi bătrîni — moșneagul mai apucă să vadă banditul prăbușindu-se din șea.

Pierderea neașteptată stîrni panică. Agresorii nu se așteptau la așa ceva. Momentul prielnic îngădui unui flăcăiandru și unei fete să fugă. Vînătorii de oameni îi zăriră pe evadați și le trimiseră pe urmă cîteva gloanțe și înjurături, însă nu-i putură urmări prin terenul mlăștinos și necunoscut lor. Gît-Crestat era furios. Fugarii au să împrăștie vestea atacurilor... Într-adevăr, satul următor era gol. Iar cînd voiră să înainteze pe urma lăsată de fugari, îi întîmpină, din deset, o rafală ucigătoare. Trei banditi căzură din șea. Trupa se retrase blestemînd. Omul cu turban violet se jura că aceștia nu mai pot fi decît seminolii. Gît-Crestat refuză să mai înainteze.

— Deocamdată să ne mulțumim cu atît... Prizonierii tot n-ar putea să reziste...

Șeful bandei se simțea de-acum negustor în toată legea. Își temea marfa.

O pasăre-țesător trudea să-și dureze cuib. Zburătăcea febrilă printre ramurile unui imens brad de terebentină, tot întărind „ancorele" construcției. Cuibul arăta ca o emisferă destul de mare.

— Nu mai lipsește decît mobilierul — constată caporalul MacGregor, admirativ. Urmărise performanța artistică a păsării, dimpreună cu doi camarazi, instalați și ei în turnul de observație de lîngă rîu.

— Cum așa, caporale ? Vrei să zici că are nevoie de masă și scaune ? Sau de vreun jeț din acelea în care se instalează, după prînz, căpitanul nostru ? — glumi Jimmy Seymore, un vlăjgan bronzat ca un indian.

Caporalul urmărea îngîndurat mișcările păsării.

— Nu știu, Jimmy. Dar sînt sigur că va conține tot ce este bun și comod pentru pui. Vezi, eu habar n-am ce e cu puișorii mei. Sînt mai rău decît pasărea asta, măi Jimmy.

Caporalul oftă.

Jimmy Seymore știa că superiorul său e din Nord și că de multă vreme nu mai primise nici-o veste de la familie. El era

flăcău neînsurat ; trecutul său nu conținea decît aventuri și lupte.

— Soldatul nu trebuie să tînjească după familie. Eu zic, caporale, să nu te necăjești din pricina puișorilor. Cresc ei și de capul lor, ca buruiana. Parcă eu nu așa m-am făcut om ? Niciodată nu l-am văzut pe tata. De fapt, nu-mi pasă că n-am dat ochii cu el că de — să nu mi-o ia nimeni în nume de rău — cred că era un om tare rău.

Jimmy trimise în rîu un scuipat frumos arcuit.

Cel de al treilea oștean era blînd, visător și scump la vorbă. După ieșirea camaradului său, zise :

— Nu-ți defăima tatăl, măi Jimmy ; de vreme ce nu-l cunoști, nu poți ști ce fel de om era. Fiecare poate avea griji și necazuri... Dacă ți se întîmplă și ție să lași în urmă, pe undeva, un plod ? Cu viața asta a noastră... Azi aici, mîine dincolo... Poate că era tot soldat și tatăl tău.

Jimmy Seymore stătu puțin pe gînduri.

— Apoi... nu zic ba. Poate să ai dreptate, Lucas. Numai că în mine toate sînt orînduite altfel decît în tine. Nu știu să gîndesc cu atîta blîndețe.

Roșcovanul caporal, MacGregor, mai era încă preocupat de familie. Apoi își aduse aminte de prietenul și ortacul său, plutonierul Stevens.

— Păzim și noi aici nimicul. Cît despre canonieră, praful s-a ales de ea. Cine știe dacă Stevens o mai fi în viață.

— Zice-se că seminolii fac și prizonieri — îl încurajă Seymore.

— Sînt în stare, nemernicii ! Cred că nu-i mare chilipir să fii prizonier la ei.

— Cîtă vreme ești prizonier, ai o șansă de scăpare. Jimmy tăcu brusc, apoi exclamă : Pe Fecioara Maria vă spun ! Am văzut mișcare în trestiiș. Uite colo !

Privea fix tivul verde al malului dimpotrivă. Ceilalți doi îi urmară exemplul, dar nu văzură nimic.

— Unduiește papura... O bate vîntul — opină caporalul. Se mulțumiră cu explicația lui.

Am halucinații — își zise Seymore.

Deși nu avea. Să fi fost mai aproape de locul acela, ar fi putut zări oameni furișîndu-se tiptil în lungul malului, sub protecția vegetației.

Doar înspre amiază, înainte de a se schimba garda, băgară de seamă că apa purta spre ei pete roșii.

— Asta ce-o mai fi ?

— Sînge ! Numai sînge poate să fie. Au sfîșiat caimanii vreo vietate. Caporalul clătina capul.

— Cum de nu s-a auzit nici un zgomot, nici un strigăt ? Ciudat.

Seara, cînd postul de observație de pe țărm ardea cu flacără mare, în timp ce pretutindeni răsuna binecunoscutul strigăt de război al seminolilor — după ce trupa se întoarse din patrularea eșuată — cei trei își amintiră întîmplarea de la amiază.

— Au înotat într-acolo pe după trestii și au încercuit pichetul de pază. Jimmy Seymore se gîndea la trestiișul mișcător. Dacă nu am fi avut schimb la amiază, eram acum...

Nu isprăvi ce avea de spus, însă atît caporalul, cît și Lucas știau la ce anume se gîndește. Da, acum ar zace ei, în chip de cadavre, prin preajma postului de observație.

În seara aceea, caporalul MacGregor se gîndi mult la prietenul său Sigurd Thorssen. Ce spunea el, în cîrciuma de la Jacksonville ? „N-am chef să-mi vînez semenii." Așa a zis. Poate că are dreptate. Ce altceva e asta, dacă nu vînătoare — și încă nu din cele mai lesnicioase ! ? Căci uneori vînătorul se transformă în vînat...

Pe cînd se frămînta așa, Lucas — care ședea alături — îngînă :

— Petele acelea roșii de pe apă...

Glasul său trăda emoție ; fruntea omului atît de calm în alte împrejurări, era acum brobonită de sudoare. Seymore, ghicindu-i gîndul, încuviință din cap :

— Da, știu ce s-a întîmplat : pe unul din ei l-au sfîrtecat caimanii.

Caporalul făcu ochii mari.

— Nu pricep. N-am auzit nimic. Nici măcar un țipăt.

— Nu pricepi ? Eu pricep. Omul a tăcut, ca să nu-i trădeze pe ceilalți. A preferat să se lase sfîșiat în bucăți.

Cei trei soldați schimbară o privire. În ochii lor se oglindea consternarea ; înțelegerea unui lucru înspăimîntător. Era o fulgerare care le deslușea superioritatea sufletească, aproape supraomenească, aproape monstruoasă de-acum, a inamicului.

23

Mărunțelul avocat Dr. Lefort din Louisiana cunoștea cît de folositoare este activitatea publică. Un gîtlej sănătos și cîteva fraze sonore își fac întotdeauna efectul... Pentru doctorul Lefort, viața publică înseamnă o rampă de lansare. Totuși, prezentîndu-se în audiență la J. D. Calhoun, vicepreședintele Statelor Unite, nu se așteptase ca doleanțele înșirate de el să constituie o armă politică în mîna partidului democrat. Ce-i drept, prietenii săi îl sfătuiseră să i se adreseze lui Calhoun și nu lui Old Hickory, căci — vorba lor — Calhoun era „omul viitorului", iar Sudul se sprijinea în primul rînd pe el ; nu-i destăinuiseră însă că vicepreședintele privește totul din punctul de vedere al unui nou imperiu. Cu atît mai mare îi fu mirarea atunci cînd — drept tipică doleanță „economică" și „juridică" — îi puse lui Calhoun problema nedreptei împărțiri a fostelor pămînturi indiene, ochii întunecoși, de irlandez, ai vicepreședintelui se îngustară, privind în gol cu expresia unui procuror.

— Guvernul din Georgia i-a favorizat pe domnii din Georgia. E simplu. Domnul Dupres se poate adresa tribunalului suprem, dar nu-mi place să-i văd pe domnii din Sud, subminîndu-și propriul prestigiu cu conflicte din astea meschine... Trebuie să privim mai departe, domnule avocat ; trebuie să vedem lucrurile în perspectivă. Nu cred că nu găsim în Florida pămînt potrivit pentru despăgubiri... Pe urmă, nici că ne mai oprim. Avem, tocmai la frontieră, binecuvîntatul teritoriu al Texasului ; nu mai e departe vremea cînd o să-l luăm oamenilor de culoare.

Pentru Calhoun, mexicanii erau tot „oameni de culoare", — ca și toți cei de la care voia să răpească cîte ceva, în numele democrației și culturii.

Auzind de Florida, doctorul Lefort aduse vorba despre cazul canonierei „Franklin". În astfel de condiții, nu este nădejde ca Florida să devină curînd un cîmp al posibilităților pentru oamenii de afaceri.

Atîta i-a trebuit vicepreședintelui !

— Numirea colonelului Saylor este o regretabilă greşeală — constată el. Domnul preşedinte are încredere în Saylor, deşi se ştie îndeobşte că soţia colonelului manifestă, prin orice gest al ei, ură împotriva statelor din Sud. Se şuşoteşte că de curînd ar fi dat azil unei sclave fugare. Se mai poate deci avea încredere în presupunerea că Saylor va reprezenta cu suficientă energie interesele Sudului ? Unii fac aluzii oarecum justificate, sugerînd că războiul din Florida nu s-ar tergiversa atît, dacă ar fi purtat în folosul quakerilor.

Aşa a aflat avocatul, că armonia dintre preşedinte şi vicepreşedinte nu e din cele mai desăvîrşite. Saylor e prieten bun cu „copacul Hickory" şi de la acesta din urmă îi vine şi numirea. Aşadar, Calhoun n-ar trebui să întrebuinţeze tonul pe care-l întrebuinţează. Firesc, domnul avocat nu avea de unde să bănuiască măcar, că după plecarea sa Calhoun va trece îndată pe la preşedinte pentru a desfăşura pe larg, în faţa acestuia, considerentele „politicii bumbacului".

— Guvernămîntul democratic este compromis de semipoliticieni şi de semi-strategi. Trebuie să vă atrag atenţia, domnule preşedinte, asupra unui „defect de frumuseţe" din viaţa familială a colonelului Saylor. Familia Gort ne duşmăneşte ; ca atare, Saylor nu ne poate fi prieten de încredere. Şi-apoi, numeroasele abuzuri de prin ministere...

Jackson încercă să traducă totul pe limba lui. Ce tot îndrugă tipul, cu căpăţîna lui de bostan ? Vrea să spună că tolerez o ceată de paraziţi în administraţie. Păi, nu ei sînt stîlpii partidului nostru ?

— Nu înţeleg cu cine te războieşti, domnule Calhoun. Împotriva cui şi alături de cine ? Ar fi vremea să precizăm.

— Eu lupt pentru un singur scop, domnule preşedinte : pentru onestitatea vieţii publice. Fără ea, nu vom construi decît un Babilon !

Preşedintele încercă să glumească :

— Sclavii îi avem gata asiguraţi... Nici amestecarea limbilor nu lipseşte. Cît despre turn — las-că se înalţă el singur.

Calhoun nu ştia de glumă.

— Ţelurile măreţe se pierd pe rînd, domnule preşedinte. Frumos lucru, prietenia — dar nu în viaţa publică !

Jackson continuă să reziste asediului. Ce-i drept, îşi ajută prietenii, înlesnindu-le cîte o afacere bună ; ei, dar un ade-

vărat american nu se scandalizează de așa ceva. Oare nu ghimpele invidiei îi dă ghes bunului nostru vicepreședinte ? Greu de crezut să existe și figuri ca el. Fachirii trăiesc pe undeva prin India... Dezagreabil om ! ! Uite, acum s-a legat de războiul din Florida ; evident : îl urgentează sudicii. Păi, dacă așa stăm, atunci trebuie să-i scriem lui Saylor, să se apuce odată de treabă. Doar nu ne-o lăsa de rușine ? ! Ușor nu poate fi în Florida ; știe el, din experiența proprie, că seminolii nu sînt la fel ca ceilalți indieni... Pe ăia îi auzi din bună vreme, după strigătul de război ; seminolii răcnesc doar la sfîrșit.

— Îi vom cere comandamentului să se grăbească — zise Jackson, distrat. Se gîndea că îi făgăduise lui Wilkinsson niște furnituri pentru armată și că unii s-au apucat să mîrîie din pricina aceasta. Wilkinsson e un băiat de treabă ; au petrecut împreună cîteva seri plăcute — și-i și vînător de mîna-ntîi. Ce mai cerb a împușcat deunăzi ! Un adevărat colos... Păcat că exemplarele acestea cu adevărat uriașe sînt din ce în ce mai rare.

— Vom pune în mișcare mașinăria de război — repetă el. Florida nu-i decît o chestiune de timp.

Și-i dădu a înțelege, printr-un gest, că — din parte-i — convorbirea luase sfîrșit.

După audiență, doctorul Lefort făcu un șir de vizite pe la judecătorii federali, vorbindu-le despre repartizarea nedreaptă a pămînturilor cherokee și kri. Domnul Dupres du Cotentin este matadorul partidului democrat, în Louisiana ; orice prejudiciu adus lui, este în detrimentul organizației locale a partidului. Judecătorii îl ascultară cu multă politețe, dar îndată ce aduse vorba despre R. T. Connolly, domnii deveniră cît se poate de rezervați. Îl cunoșteau pe atotputernicul plantator al cărui nepot fusese ucis de Osceola și știau că după aceea omul umblase de la Ana la Caiafa pentru a urgenta războiul din Florida. Nu, nu e de loc probabil ca domnul Connolly să piardă un astfel de proces ; judecătorii nu afirmară acest lucru, dar lăsau să se înțeleagă că așa este. Avocatul se convinse că domnul Connolly e mai tare decît marchizul, aici la Washington. Și își zise din nou că nu i-ar strica un astfel de aliat, în drumul spre îmbogățire.

În anii din urmă, Ezechiel Morrill se maturizase mult, cutreierînd depărtările în tovărăşia lui Thorssen şi a bătrînului quaker. Whisper din Tennessee nu l-ar fi recunoscut cu una cu două pe flăcăiaşul necopt de odinioară. Acum avea obrazul tăbăcit de furtunile şi viscolele munţilor din Vestul îndepărtat — şi se pricopsise cu cîteva cicatrice. Dar Ezechiel se schimbase nu numai la înfăţişare. Cînd îl vedeai stînd în cîrciuma din San Agostino, printre prietenii săi şi-i întîlneai privirea veselă, degajată, îţi dădeai seama că „ruda săracă" devenise un bărbat mîndru, care ştie că siguranţa de sine înseamnă jumătate de victorie.

Cei patru tovarăşi mîncau somon prăjit în ulei. Erau patru, de la o vreme, căci trapperul întîlnise la cîrciumă un vechi şi bun prieten : cercetaşul Pete Holkins. Cîndva, vînaseră împreună prin Munţii Stîncoşi. Unul din obrajii lui Holkins fusese înjumătăţit de un tomahawk, aşa că ochiul drept se ivea din cicatrice şi nici nasul nu rămăsese întreg. Bineînţeles, ciuntirea nu contribuise la a-i împrumuta o expresie mai prietenoasă, deşi în general era cunoscut drept un om binevoitor şi cinstit. Plănuise să-şi întemeieze un cămin de îndată ce avea să-şi facă suma din blănurile vînate. Înspăimîntătoarea cicatrice de pe obraz îl determina însă la modificarea planului iniţial.

— Nu găsesc eu muiere capabilă să suporte mutra asta hidoasă — zicea el, cu amărăciune.

Hiram tocmai îndepărta din carne coloana vertebrală a somonului, însoţindu-şi destoinica demonstraţie cu pilde biblice despre vanitatea şi superficialitate femeii.

— Fiice ale Sodomei — enunţă el, cu glasul său de stentor. Numai la zorzoane se gîndesc. Mai bine să le laşi în pace, Pete ! De ce să-ţi tulbure liniştea sufletului ? Nici ţie nu-ţi pot da sfat mai bun, Ezechiel, fiule.

Tînărul Morrill nu mai roşea atît de uşor ca pe vremuri, cînd o întîlnise pe Ruth. De altfel, se mai gîndise adesea la frumuseţea ciudată a fetii. Acum, cînd cu observaţia lui Hiram, se mulţumi să zică :

— Odată am văzut una potrivită pentru mine... Dar aceea era sortită altuia... — şi, ca să-şi dezbare gîndul, i se adresă noii cunoştinţe : Nici nu ne-ai spus, Holkins, ce vînt te poartă pe meleagurile astea.

— E un război cu indienii, pe aici ; unul din cele mai grele... Poate că armata are nevoie de un cercetaş încercat cum sînt eu. De asta am venit — şi cred că aceleaşi gînduri vă mînă şi pe voi.

— Ne-au mînat cîndva, e drept. Pe urmă ne-am schimbat intenţiile, — răspunse Thorssen. E mai bine de un an şi jumătate de cînd am fost pe aici ; lupta abia începuse. Am destui prieteni în garnizoană ; camarazi vechi, încă de pe vremea lui Old Hickory... M-au tot îndemnat să ne alăturăm lor, însă, nu ştiu cum se face, n-avem poftă de războiul acesta... Ştii, Pete, acum nu e vorba de obişnuitele încăierări cu pieile roşii. Adevărul este că sclavagiştii au nevoie de pămînt pentru plantaţiile de bumbac.

— Sclavagiştii ?

— Ei, arde-i-ar focul gheenei ! — Intervenise bătrînul quaker, pe tonul unui predicator. — Ei, nemernicii de păgîni ; filistenii ! De dragul lor s-a făcut războiul...

— Dar preşedintele ? Generalul Jackson ? — Holkins îi privea întrebător. Şi tu ai luptat sub comanda lui, prietene Sigurd.

— Da. Am luptat. Eram tînăr ca şi flăcăul ăsta de lîngă mine. Îl preţuiam mult pe Jackson. A fost idolul nostru : un bun oştean. Numai că acum este preşedintele sudicilor. Al regilor bumbacului. Ori, asta e altă poveste.

— Aşadar, mă sfătuieşti să nu îmbrac uniforma ?

— Cum crezi, Pete.

— Voi ce-nvîrtiţi pe-aici ?

— Istorie lungă — începu trapperul. Începutul a fost în ţinuturile îndepărtate unde îşi au sălaşurile indienii „picioare-negre" ; cei de sub porunca marii căpetenii Vahta Manu.

— Indienii „picioare-negre" ? ! Vahta Manu ? ! Spune, Sigurd, spune !

— Nu ştiu pentru ce te-o fi interesînd în mod special, dar uite : continui. Marea căpetenie ne-a îngăduit să vînăm şi să aşezăm capcane. Cerea în schimb blănuri. Noi i le-am dat cinstit. N-a fost nici o neînţelegere între noi. Odată însă, a apărut pe-acolo o bandă de derbedei, condusă de Gît-Cres-

tat, pe care îl cunoșteam și îl uram încă din vremea milităriei.

— Gît-Crestat! exclamă Holkins; jumătatea lui de față, cîtă o mai avea, trăda amărăciune și mînie.

— Da, Gît-Crestat. Îl cunoști?

— Dacă-l cunosc!? Păi, nu din cauza lui am ajuns cum sînt?!

Un hohot de plîns înecă ultimele cuvinte ale lui Holkins. Thorssen îi puse mîna pe umăr.

— Atunci știi restul. Banditii lui Gît-Crestat au exterminat satul întreg. Au pus la cazne moșnegi, arzîndu-i cu tăciuni, ca să le destăinuiască ascunzătoarea aurului. Atunci Vahta Manu a dezgropat securea războiului.

— Așa a fost. Glasul lui Holkins suna sec, dogit, indiferent. Într-o bună zi ne-au atacat indienii. După luptă, m-au lăsat locului, grav rănit. M-am tîrît cumva pînă la pădurea din apropiere, ca să nu fiu scalpat. Mi-am bandajat rana cu cămașa și am leșinat. A doua zi m-au găsit niște vînători cumsecade. Ei m-au salvat.

— Cu mine, lucrurile s-au petrecut altminteri. — Vînătorul de blănuri se grăbea să-și termine istorisirea. Indienii „picioare-negre" — deși prieteni cu mine, pînă atunci — m-au prins și m-au dus la căpetenie. El a înșirat toate fărădelegile comise împotriva tribului său. I-am făgăduit să-l urmăresc pe Gît-Crestat și să-l lichidez. Am făgăduit solemn, de față cu întregul trib. Nu odată l-am reîntîlnit apoi pe monstrul acela, însă pînă acum a reușit să-mi scape mereu.

— De trei ori ne-a intrat în bătaia puștii — și de trei ori l-am ratat — mormăi Hiram, furios. E dracul gol, individul ăsta...

— Drac, ne-drac, am impresia că acum îl avem în mînă. Banditul umblă acum prin Sud, vînînd negri ca să capete aur. Garantat dăm peste el.

Holkins strînse mîna lui Thorssen.

— Vă însoțesc.

Între timp, isprăviră somonul. Thorssen ceru vin; băură în sănătatea noului tovarăș, apoi plătiră și se duseră să-și ia caii din șopronul de lîngă han.

— Ați plănuit ceva hotărît? — se interesă Holkins.

Răspunsul i-l dete bătrînul quaker:

— Urcăm țărmul rîului... Așezăm capcane și lațuri. Cea mai mare dintre capcane este însă pentru el. Numai pe acolo pot face cale întoarsă, derbedeii ăștia. Căutăm un pîlcușor frumos de pădure ; cred că o să mai am răgaz să citesc și cîțiva psalmi, înainte de a mă chema Domnul la fapte.

Încălecară ; străbătînd călare străzile sumbre și întortocheate din San Agostino, se îndepărtară puțin de rîu, pentru a traversa o cîmpie. Vînătorul de blănuri și cu Holkins mergeau alături, scară la scară. Holkins găsi că momentul fiind prielnic, îi poate istorisi vechiului său prieten, tot ce are pe inimă. Scoase deci din buzunarul hainei o scrisoare îngălbenită de vreme.

— Fata trăiește în Pennsylvania. Ultima scrisoare e de acum trei luni. Zice că mă așteaptă... Barem că are școală. E învățătoare. Nu i-am răspuns nimic. Ce i-aș fi putut scrie ? Oftă.

— Las-să creadă că m-am prăpădit prin Vestul îndepărtat ; că m-au ucis sau am pierit într-un viscol. E mai bine așa. Tu ce zici, Sigurd ?

Vînătorul își dădea seama că omul de lîngă el așteaptă și nădăjduiește un cuvînt de îmbărbătare ; că are mai multă nevoie de el decît are nevoie de mîna salvatoare un înecat.

— Nu știu — răspunse, cu multă cumpătare. Nu știu ce fel de fată este. Poate că n-o interesează numai exteriorul.

— Asta e părerea ta ? Vorbești sincer, sau... sau numai din prietenie...

Holkins rămase o vreme pe gînduri ; într-un tîrziu adăugă, cu glas mic :

— Orice fel de fată ar fi, în halul ăsta nu mă pot duce la ea.

Thorssen îi aruncă o privire compătimitoare.

— Nu-i chiar așa, Pete... Fata te așteaptă ; tu însuți mi-ai spus. Te așteaptă. Dacă nu te întorci, poate că te va aștepta în vecii vecilor. Există și fete din astea. E mult mai bine dacă-i scrii ce s-a întîmplat. Îi scrii cinstit, sincer. Apoi aștepți să vezi dacă răspunde— și ce anume răspunde.

Holkins se liniști întrucîtva. Strecură scrisoarea la loc, sub haină. Pe urmă, nu mai pomeni, mult timp, de treburile sale.

În spatele lor călărea Hiram cu Ezechiel. Se împrieteniseră la catarama. Pentru Thorssen, noul vînător simțea mai

degrabă respect ; cu Hiram legase prietenie adevărată, căci în ciuda ironiilor sale, îl simţise om bun la inimă şi-i cerea adesea sfaturi. Ca de obicei, bătrînul quaker cu barbă de patriarh înnădi firul vorbei şi de data aceasta tot cu oarecare ironie.

— Nu ştiu, Ezechiel, fiule, ce să cred despre înfăţişarea ta războinică. Pasămite nu mai eşti flăcăiaşul ăla de la ţîţa vacii care mai an confunda carabina cu furca pentru fîn.

Ezechiel cu brîul lui împodobit cu desene, plin de cartuşe şi lăsînd să se întrezărească şi patul unui pistol cît toate zilele îi zîmbi tovarăşului său de drum.

— De la dumneata am învăţat, Hiram, că omul trebuie să fie bine pregătit cînd porneşte către primejdii. Numai cărţulia cu psalmi îmi lipseşte din buzunar...

— Apare şi ea, curînd — numai să ţi-o strecoare vreo fetişcană îngrijorată pentru zilele tale.

— Te pomeneşti că aşa ai primit-o şi dumneata ?

Moşneagul se posomorî fără veste.

— Nu, fiule. Cărţulia astă mi-a rămas de la buna mea nevastă, adormită întru Domnul.

Ezechiel îşi curmă glumele. Ştia că toată familia lui Hiram Jerston pierise într-un incendiu. De atunci, bătrînul cutreiera mereu depărtările, ca omul care nu-şi mai găseşte liniştea.

Tînărul se strădui să schimbe vorba.

— Ce crezi, îi găsim pe nemernicii ăia ?

— Cred că da. Acum doi ani ne-au scăpat printre degete, căci nu le cunoşteam umbletul. De data aceasta ştim pe unde se pot strecura din peninsulă, cu prada lor cu tot. Numai urmînd malul rîului se poate. Prin desiş, le-ar fugi prizonierii — sau ar pieri toţi.

Oglinda largă şi leneşă a rîului St. Johns lucea din nou în faţa lor, încadrată de ogoarele noilor colonişti. Erau mai ales orezării, prinse în plasa cenuşie-murdară a canalelor de irigaţie alimentate din apa rîului. De fapt, toată întinderea se afla sub apă ; nu se vedea decît verdele proaspăt al spicelor tinere. Cîţiva muncitori negri trebăluiau la vane. Dincolo de o pădurice de lămîi, călătorii găsiră casa plantatorului. Stăpînul moşiei era un spaniol şi se numea Garcia : un bărbat cărunt, cu priviri triste. Cînd se interesară de Gît-

Crestat și de banda lui, colonistul le răspunse că îi cunoaște ; au trecut de mai multe ori pe acolo.

— Îmi răpesc negrii. Sînt niște maledito picarros (porci mizerabili) — înjură gospodarul. Să vă binecuvinteze Santa Virginia, señores, dacă scăpați ținutul de ei.

Le oferi niște vin focos, specific Sudului, pe veranda umbroasă de după patio.

Señor Garcia rămăsese aici de pe vreme spaniolilor. Nu-l interesa politica ; era preocupat numai de prețul orezului pe piața mondială. Le ținu un lung expozeu despre viitorul orezului de Florida.

De pe veranda ridicată pe stîlpi groși de stejar, puteau vedea pînă departe spre apă. Aburind în bătaia soarelui, cîmpurile de orez învăluiau totul în pîcle opaline, întreținute de ciorchinii portocalii ai mănunchiurilor de raze. Peisajul acesta feeric îi impresionă pe toți. Ezechiel se simțea pătruns într-o lume străină și-l întrebă pe bătrînul său prieten dacă nu are aceeași sensație.

— Ar trebui să fiu tînăr, Ezechiel, fiule. Dar să nu crezi că nu mă simt bine ; numai că eu am nevoie și de cidru, pentru asta. Excelentă băutură ; poate chiar moartea s-ar apuca să danseze, dacă ar gusta-o. Moșneagul plescăi din limbă, trimițîndu-i amfitrionului o privire admirativă. Să trăiești la mulți ani, cu băutura dumitale, domnule Garcia !

Holkins era tăcut ; poate că îl preocupa iarăși nenorocirea sa.

Vînătorul de blănuri se întreba cum va fi arătat ținutul acesta în vremuri mai vechi.

— În locul orezăriilor zăreai numai abur de mlaștini ; nu-i așa, señor Garcia ?

Bătrînul spaniol se codea să răspundă. Nu știa ce să zică. Îl privi scrutător pe Thorssen.

— Aș minți, señor, dacă v-aș răspunde afirmativ. Aici au existat pămînturi roditoare de la bun început. Numai că odinioară le cultivau indienii.

— Indienii ?

— Da, señor. Pe vremea tatii locuiau aici indienii trimikutz ; acum, seminolii. Vecinul meu era un indian seminol ; un om de treabă și harnic.

— Ce s-a întîmplat cu ei ?

— Au fost alungați. Doar vei fi știind și dumneata. Poate că ai și luptat împotriva lor.

— Am luptat. Poate chiar eu l-am alungat pe vecinul dumitale. Poate că l-am ucis.

— Ei, vezi ?! Știai despre ei doar atît că sînt adversari redutabili. Nu-i știai acasă la ei... așa ca mine... Le cunoșteam îmbrăcămintea, obiceiurile, mîncarea. Sofki se numește mîncarea lor tradițională — și pot să te asigur că este excelentă. Se face din carne și nu mai știu ce fel de plantă ; e una foarte aromată și le slujește și la ritualurile magice.

— Nouă ni se spunea mereu că sînt niște monștri sîngeroși.

— Pe Santa Hermandad vă spun : erau agricultori, crescători de vite... Vorbesc de seminolii aceștia, din Nord ; de triburile okoni, pe cei din Sud nu-i cunosc.

Hiram interveni :

— Spune-mi, domnule Garcia, nu ți-e teamă că se vor întoarce ?

Spaniolul păli.

— De ce să neg ? Mi-e teamă. Noi i-am alungat în păduri. Odinioară trăiam în pace cu dînșii ; acum ne sînt dușmani de moarte. Din pricina războiului.

Își făcu cruce, tot pomenind de sfinți...

În clipa aceea, trapperului i se părea că vede răsărind flăcări în ținutul acela pașnic. Se înfioră. Da... Războiul ! Simți o adîncă mulțumire pentru că îl refuzase, cîndva, pe caporalul MacGregor.

25

Alice Gort era soție de militar ; obișnuită ca bărbatul să-i lipsească ades de acasă. Luîndu-și bun-rămas de la el cînd cu plecarea colonelului în Florida, tratase lucrurile cu ușurință, ca de obicei. Zgomotul luptelor cu indienii era un acompa-

niament aproape neîntrerupt al dezvoltării Americii. Nici războiul din Florida nu va fi altceva. Doar mai tîrziu, auzind mereu de Osceola, pomenit cînd cu ură, cînd cu spaimă — sau cînd află de cazul Hunter şi-i reveni în minte imaginea sclavei mulatre — doar atunci începu să cugete mai adînc, frămîntîndu-se, să-şi dea seama cine avea dreptate. Cu cîtă adoraţie vorbise atunci Ruth despre indian. Cum zicea? Parcă îi auzea şi acum cuvintele:

„...Îmi simte toate gîndurile... E puternic şi curajos... şi m-a salvat."

Voind să ştie cum sînt seminolii în realitate, îl întrebă pe generalul Jessup, pe mărunţelul şi guralivul general Jessup, cu prima ocazie cînd acesta mai făcu popas la ei.

— Seminolii, scumpă doamnă? Jessup îşi arăta înveselit, dantura şterbă. În sat la ei, ai impresia că vezi numai senatori romani. Sau mai degrabă sarcerdoţi azteci. Aceia trebuie să fi arătat aşa. Poartă nişte toge albe, împodobite cu tiv colorat. Poate că ntr-o bună zi îmbrăcămintea lor va deveni o modă. Aşa arată deci la exterior; nici pomeneală de aspectul sălbaticilor din Nord, învesmîntaţi în piei şi pene... Au nişte colibe curate. Ce-i drept, sînt foarte inflamabile, din cauza acoperişului de paie. Asta ne uşurează mult sarcina.

Jessup rîse. Alice rămase însă îngîndurată. Nu-i mai puse întrebări, căci nu-l învrednicea cu încrederea ei; se gîndea însă tot mai mult la Ruth. Pe unde o fi? E oare fericită? Poate că şi căminul ei a fost dat pradă flăcărilor...

Atunci, demult, îi spusese sincer soţului ei că pe moşie se află ascunsă o sclavă fugară — iar Saylor o rugase să fie prudentă, căci prietenii lor din Sud i-ar putea lua în nume de rău asemenea gesturi. Atîta îi fusese de ajuns ca mai apoi să-i tăinuiască restul: ameninţătoarea vizită a lui Hunter şi rolul lui Osceola în viaţa mulatrei.

Jessup continua să pălăvrăgească şi, fără să ştie, îi risipi viziunea sumbră asupra viitorului care o aştepta pe Ruth.

— Trebuie să vă mărturisesc că situaţia din Florida nu-i deloc bună. Nemernicii ăia îi dau mult de furcă prietenului meu Jerome. Sînt cam puţine colibe incendiabile. Sate goale, peste tot. Seminolii se retrag printre mlaştini, unde nu-i posibil să-i urmăreşti...

Apoi, după vechiul său obicei, generalul aduse vorba despre Jacksonville, despre moda cucoanelor, despre renaşterea mîne-

cilor bufante și a crinolinei. Bătrînul Gort fusese bolnav în ultima vreme și asista în tăcere, preocupat de cine știe ce gînduri ; plictisit însă de improvizata paradă a modei, interveni acum, irascibil :

— Am auzit că în loc de indieni, se vînează acolo negri. Asta să fie oare sarcina armatei federale ? Nobilă sarcină, n-am ce zice ! Îi slujim pur și simplu pe satrapii bumbacului. De bună seamă, acesta a fost și visul lui Jefferson — nu ești de părere, domnule general ?

Jessup găsi un răspuns evaziv :

— Washington al nostru avea nenumărați sclavi, domnule Gort — și totuși nu i-a reproșat-o nimeni !

— Faptul nu se numără printre mîndriile istoriei noastre. Îl respectăm pe Washington, eminentul strateg — dar ideile referitoare la libertate le-am învățat de la Franklin și Jefferson. Da, da, domnule Jessup.

Oaspetele găsi de cuviință să bată în retragere.

— În esență, este vorba de o problemă economică — zise el, revenind apoi grăbit la „subiectele preferate de doamne".

Cui să i se fi adresat Alice așadar, dacă nu lui Cooper ? Scrisorile nu se mai transportau cu diligența, ci cu trenul. În loc de cîteva săptămîni sau luni, scrisorile soseau în tot atîtea zile.

„Dragă Fenimore, ți-am scris cîndva despre ciudata sclavă care — puțin timp după plecarea dumitale — a căutat și a găsit adăpost la mine. Ești informat și asupra faptului că fata a fost salvată de Osceola, căpetenia indiană — și că din pricina ei a murit Hunter. Iată ce întîmplări sumbre s-au petrecut cu cîțiva ani în urmă — și poate că aș fi crezut tot ceea ce anturajul meu pălăvrăgește în legătură cu ele, dacă n-aș fi cunoscut-o personal și n-aș fi îndrăgit-o pe Ruth, care era drăgălășenia și blîndețea întruchipată. Dumneata, Fenimore, ți-ai închinat condeiul acelei tragedii pe care o trăiește nefericitul popor indian în plină decădere ; dumneata poți înțelege cel mai bine îndoielile mele tot mai neliniștitoare. Încetul cu încetul aflu că seminolii aceștia din Florida nu sînt nici măcar pe atît de „piei roșii" pe cît sînt indienii dumitale,

dragă Fenimore. Tot poporul numără abia cîteva mii de oameni, iar soțul meu conduce campania împotriva lor — evident, ca să nu mai rămînă nici urmă din ei. Mă întreb dacă este îngăduit ca armele noastre să fie comandate de instincte hrăpărețe, de pofta de îmbogățire a unora.

Plănuiesc să plec curînd la soțul meu ; vreau să văd cum arată acest război care durează de ani de zile și despre care se vorbește atît de contradictoriu. Cînd vin în vizită domni din Sud, ei pomenesc de Osceola ca de un diavol ; dar sub cuvintele lor se ascund — simt eu bine — interese legate de bumbac, de orez, de portocale. Există însă și alte păreri : vecina mea, doamna Morrill, ca și ceilalți crescători de vite, consideră că diavolii sînt plantatorii. Cît despre negri ? Dragă prietene Fenimore, eu îi tratez omenește și din cauza aceasta ei sînt sinceri față de mine. Habar n-am de la cine au auzit de Osceola, însă pe buzele lor groase, numele acesta are rezonanțe de dor nemărturisit... Dor al libertății. Toți sclavii din Florida au fugit la el — iar negrii știu asta. Poți să-i condamni, dacă singura lor speranță este indianul răsculat ?..."

Alice îi scrise bătrînului său prieten, destăinuindu-i toate gîndurile. Faptul acesta îi aduse o mare ușurare. Curînd, sosi răspunsul.

„Scumpă Alice, cunosc de mult familia Gort, de care mă leagă o strînsă prietenie; știu că voi luptați întotdeauna pentru dreptate. Mă bucur că deși ești soția comandantului suprem din Florida, ai rămas o „Gort". Ai dreptate : războiul din Florida este un război al plantatorilor din Sud. Odinioară m-am bucurat că am răscumpărat Florida de sub dominația clerului spaniol. Acum constat cu amărăciune că sub a doua prezidenție a lui Jackson, groaznica epidemie a sclavagismului se răspîndește tot mai mult. Nădăjduisem că acordul îi va pune stavilă — dar ne-a fost dat, în Florida, să trăim rușinea de a vedea cum negri se refugiază la indieni pentru a scăpa de armata federală. Pe deasupra, războiul acesta nici nu s-a terminat și vicepreședintele nostru Calhoun le oferă partea nordică a Mexicului, acoliților săi sclavagiști. Dar să le lăsăm toate acestea ; prefer să-ți scriu despre nepoții mei, care îmi pricinuiesc multă bucurie..."

Din fundul capcanei răzbătea mieunat amarnic. Un animal mic, bălţat, foarte vioi, le trimitea în sus priviri rugătoare, de pisicuţă.

— Pui de jaguar. L-a lăsat maică-sa aici, ca şi cînd ar şti că n-avem ce face cu el. În schimb, dumneaei a şters putina. Ia uitaţi-vă la urmele ghiarelor, pe marginea gropii. Uriaşe labe! Trebuie să fi fost un animal splendid — se necăji Thorssen.

Hiram era de părere că au căzut în groapă mai mulţi pui şi că femela coborîse după ei.

— Pe ăsta din urmă nu l-a mai putut lua, căci am venit noi.

Poposiseră pe malul unui lac, sub cerul liber. Florile de noapte îşi deschideau corolele, îmbălsămînd văzduhul cu parfumuri grele. Numai Hiram adormi imediat; obişnuia să se trezească îndată după miezul nopţii, căci adormea odată cu găinile şi n-avea somn decît cîteva ceasuri. Ezechiel privea stelele, visător. Holkins se frămînta cu gîndurile lui chinuitoare.

— Nu simţiţi nimic? — trapperul se săltă într-o rînă.

Atenţi de-acum cu toţii, prinseră mirosul de fum, acoperit pînă atunci de cel al florilor. Holkins confirmă:

— Ai dreptate, Sigurd. Arde ceva... Nu prea departe.

Thorssen se şi apropiase de apă, scrutînd împrejurimile. Nu avu nevoie să caute mult timp sursa mirosului de fum. Pe ţărmul din faţă, se vedea lumină mare. Ezechiel susţinea morţiş că focul e de la nişte colibe incendiate. Se trezi şi Hiram; acum priveau tuspatru.

A doua zi se treziră aproape deodată, fără să se fi înţeles în prealabil. Încălecară şi dădură ocol lacului. Umblară aşa preţ de vreo două ore, evitînd cu băgare de seamă tinoavele de pe ţărm. Apoi, o boare de vînt le aduse brusc mirosul amărui al tăciunilor stinşi. Nu departe de malul lacului, găsiră un luminiş împrejmuit cu palmieri şi cedri. Poiana era plină de ruine fumegînde. Caii se opriră, ciulind urechile: nu îndrăzneau să înainteze. Numai calul lui Thorssen — cal ostăşesc, trecut prin multe — păşi mai departe, indiferent la morţii

împrăştiaţi pe stradă. Ici o femeie, cu copilul alături. Braţele deschise, degetele încheircite ale mamei parcă vor să-şi apere pruncul pînă şi în moarte. Alături de un bărbat cu ţeasta fărîmată, îndesată în noroi, zace sapa cu care s-a apărat.

— Mai sînt şi alţii, pe sub dărîmături — zise Hiram ; apoi rosti o rugăciune pentru odihna morţilor.

— E opera lui Gît-Crestat — glăsui Thorssen, aruncîndu-i o privire lui Morrill. Cînd avem să-i întîlnim, fii cu gîndul la morţii aceştia, Ezechiel.

Nu vorbi mai mult — şi nu vorbiră nici ceilalţi. Încălecară şi se întoarseră, tăcuţi, la tabăra lor.

Două-trei zile trebăluiră pe loc, pescuind şi punînd laţuri ; apoi, într-o dimineaţă, Thorssen propuse :

— Să plecăm.

Îşi adunară bagajul sărăcăcios, încărcîndu-l pe cai şi porniră spre Vest, către rîu, ţinînd direcţia în aşa fel, încît a doua zi sosiră la o colină pe lîngă care curgea larg şi leneş St. Johns.

Priponiră caii şi aşteptară.

Peste două zile, apăru un convoi trist pe limba îngustă de pămînt de lîngă apă. Asemeni unui şarpe ostenit, şirul de oameni înceţinea, ba se oprea de tot, spre a se tîrî mai departe sub loviturile bicelor, sub îndemnul înjurăturilor. Peste o sută de bărbaţi, femei şi copii se tîrau extenuaţi, cu mîinile puse în cătuşe, escortaţi de lanţul călăreţilor înarmaţi. Mamele îşi duceau în braţe copiii osteniţi, spre a-i scăpa cu viaţă, chiar dacă viaţa aceea nu mai făgăduia decît robie veşnică. Cei mai mărişori, mai răsăriţi, se împleteiceau alături de ele.

Vînătorii de sclavi grăbeau convoiul, ştiind că întîrzierea împuţinează prada. Gît-Crestat făgăduise răsplată pentru fiecare zi economisită ; voia să ajungă cît mai grabnic la frontiera Georgiei.

— Sînt doisprezece la număr, nemernicii — număra bătrînul Hiram. Pe măsură ce convoiul se apropia de ei, cei patru tovarăşi se retrăgeau printre ferigile şi buruienile colinei.

Vînătorul de blănuri duse puşca la ochi.

— Pe şef lăsaţi-l în grija mea... Am dreptul la atîta satisfacţie. Şi-apoi, i-am făgăduit căpeteniei indienilor „picioare-negre“...

— Bine ar fi să culegem cîte unul din frunte şi unul din capăt — îşi dădu părerea Holkins. Îl iau asupra mea pe flăcăul ăla cu turban violet.

Ridică puşca fulgerător, descărcînd-o primul. Detunătura nici nu se risipise, cînd dădură glas şi celelalte.

Trei bandiţi se clătinară în şea ; trei căzură la pămînt ; trei cai fugiră în lumea largă, nechezînd, fără stăpîn. Holkins, nenea Hiram şi Ezechiel îşi lichidaseră ţintele — dar Gît-Crestat se aplecase pe gîtul calului, iar glonţul îi trecuse pe deasupra capului.

Ca la un semnal magic, coloana se opri, adunîndu-se buluc. Prizonierii simţeau aproape ceasul salvării. Se azvîrliră la pămînt, încercînd să-şi desfacă legăturile. Pentru cîteva clipe, vînătorii de sclavi rămaseră paralizaţi de surpriza atacului neaşteptat. Apoi se auziră strigăte puternice ; bandiţii galopau prin coloană, ameninţînd cu moartea. Unul dintre negri, reuşind să-şi rupă legăturile, se năpusti cu mîna goală la călăreţul din dreptul său. Gît-Crestat observă şi-i trimise un cartuş. Apoi le strigă ortacilor săi să încercuiască desişul.

În timp ce îşi reîncărca arma, Thorssen îşi simţi toţi nervii încordaţi la maximum. Nemernicul din faţa lui îi amărîse jumătate din viaţă. Încă de tînăr constatase cu dezgust că printre urmaşii luptătorilor pentru libertate se află şi oameni de teapa lui. În Munţii Stîncoşi, crima lui Gît-Crestat pusese capăt unei vînători fructuoase. Urmase apoi afacerea de la Nashville şi ororile din Florida... Thorssen ochi atent, foarte atent ; toată dorinţa lui de răzbunare i se concentrase în mîna încleştată pe armă. Se auzi o detunătură, şeful bandei îşi pierdu echilibrul, rămase o clipă nemişcat, apoi alunecă de pe cal, încet, sub imperiul unei forţe implacabile.

Bătrînul quaker se ridică şi făcu un pas înainte, poate pentru a vedea mai bine ţinta pe care şi-o alesese. Vînătorii de sclavi îl observară şi-i trimiseră o adevărată ploaie de gloanţe. Moşneagul scăpă arma şi se prăbuşi. Morrill veni tîrîş lîngă el, trăgîndu-l în tufiş. Dar nu avură timp să se mai ocupe de el, căci piraţii pădurilor săriseră de pe cai.

— Acum poţi să-ţi întrebuinţezi pumnii, Ezechiel, băiatule — îi strigă vînătorul de blănuri ; cel mai tînăr membru al tovărăşiei lor, palid de durere din pricina lui Hiram, îi aştepta dîrz pe agresori. Holkins nu avea nevoie de îndemn. Îi primi

pe bandiți cu experiența unui vînător destoinic, dînd iama în grosul trupei ; ochii scînteind sălbatic în fața hidoasă, semănară spaimă în jur.

Dorind lupta corp la corp, Ezechiel nu vorbise degeaba. Se gîndea la cadavrele acelea, la mama și la copilul care zăceau în noroi, la cadavrul cu țeasta sfărîmată, la Hiram, care e pe moarte, aici, la cîțiva pași...

Mînia și ura tînărului coborî toată în pumni — iar pumnii aceia din Tennessee ar fi fost buni pînă și la îmblăcit, fapt care avu darul să-i vîre în groaza morții pe derbedeii avansați vînători de sclavi. Nu se auzea decît scrîșnetul oaselor sparte și ai dinților fărîmați, acolo unde lovea Ezechiel Morrill. Eroii bătăliilor de prin toate cîrciumile nu rezistară prea mult : se năpustiră spre desiș, căutînd să se facă nevăzuți.

— Noi nu prea avem ce lucra aici, cumetre Pete ! — declară trapperul, uitîndu-se mulțumit la învățăcelul său. Într-adevăr, băiatul întrecuse toate așteptările : trei dintre haimanalele rămase în viață zăceau la pămînt ; ceilalți fugeau mîncînd pămîntul. Voiau să-și ia în stăpînire caii — dar acolo avură de a face cu sclavii setoși de răzbunare. Prizonierii nu voiau să știe ce e mila.

Thorssen nu mai voia să vadă nimic. Asemenea priveliște nu-i plăcuse niciodată. Pe de altă parte, nu există forță capabilă să-i oprească pe oamenii aceia de la răfuiala cu cei ce le distruseseră viața.

Mai tîrziu, negrii își aleseră o căpetenie ; adunară caii fără stăpîn și armele împrăștiate pretutindeni. Apoi le mulțumiră salvatorilor.

— Știți încotro s-o luați ? — îi întrebă trapperul.

— Cunoaștem drumul, domnule — răspunseră ei. Ne-am născut aici, în țara asta. Coborîm spre lacuri, acolo unde bietul negru mai poate trăi în libertate.

Thorssen se opri o clipă lîngă cadavrul lui Gît-Crestat. Banditul zăcea cu gura deschisă, cu ochii holbați.

— Scump plătită răzbunare — izbucni vînătorul.

Bătrînul său prieten — tovarăș nedespărțit atîtor călătorii — era pe moarte. Glonțul perforase plămînul ; hemoragia nu putea fi oprită. Moșneagul zăcea, pămîntiu, la rădăcina unui copac. Abia mai respira. Cuvintele i se dezlipeau cu greu de pe buze.

— Sigurd... Să ai... grijă... de băiatul... nostru...

Ezechiel stătea lîngă muribund. Bătrînul Hiram îi fusese tată în locul tatălui adevărat. Rudele nu-i dăruiseră decît nepăsare, Singur moşneagul fusese bun cu el.

— Fii pe pace, bătrîne prieten. Din ochii lui Thorssen se strecurau lacrimi grele. Muribundul le făcu semn că mai are de spus ceva important. Vînătorul se aplecă deasupra lui. Adunîndu-şi ultima scînteiere a puterilor, moş Hiram zise :

— Am lăsat... blănuri... lacul Laramie... multe... Sînt... ale voastre...

Trupul mai zvîcni o dată şi îşi dete sufletul.

Acolo l-au înmormîntat pe Hiram Jerston, lîngă apa rîului St. Johns, însemnîndu-i mormîntul cu o bucată de stîncă.

UNICUL ÎNVINGĂTOR

27.

Prin desetul junglei pline de abur înainta cu zgomot un opossum, cu cei zece pui înşiruiţi pe spinare, pe două rînduri, asemeni pasagerilor dintr-un omnibus. Ochişorii lor cît mărgeaua iscodeau curioşi tot ce era de văzut în rale, pe cînd mama adulmeca în dreapta şi-n stînga, căutînd pradă.

Brusc, ciudatul autocar se opri locului. Opossumul-femelă ciuli urechile. Se auzea un susur ciudat, neobişnuit, întîi foarte slab, apoi din ce în ce mai hotărît. Ai fi zis că un miliard de picioare fine bat darabana pe un milion de frunze. Zgomotul mic şi totuşi neliniştitor afecta timpanele sălbăticiunilor mărunte, ca un fel de avertisment al primejdiei. Opossumul îi acordă atenţia cuvenită — şi, îndată ce se convinse de proveniența sunetului, coti spre rîu fără a mai sta în cumpănă. Pe mal forfoteau castori, construind un dig din trunchiuri subţiri, roşi de lîngă rădăcină, spre a lega ţărmul cu fortăreaţa lor din mijlocul apei. Opossumul se strecură fără zăbavă în lungul stăvilarului îngust şi se statornici în vîrful locuinţei castorilor, deşi aceştia protestau energic prin fluierături şi agitaţie. Oaspetele nu rămase multă vreme singur, căci tabăra refugiaţilor spori cu un şarpe arămiu şi cu o antilopă pitică. Stăteau cu toţii buluc, foarte paşnici de data aceasta.

Solul pădurii părea pornit într-o mişcare rapidă. Un covor larg, alcătuit din poporul furnicilor peregrine roşii înainta — la o poruncă necunoscută — spre un ţel necunoscut. Ele făceau zgomotul acela ciudat. Tot ce cade în calea acestui covor purpuriu — fie insectă sau animal mai mic — e sfîşiat şi mistuit în cîteva minute. Rozătoare mărunte, omizi uriaşe, viu colorate, broaşte şi şopîrle se zvîrcoleau în mijlocul cetei bine înarmate, care se mişca lent înainte. Făpturile neatinse de primejdie se trăgeau deoparte înspăimîntate.

Încetul cu încetul, ronțăitul neîntrerupt se stinse în depărtare. Refugiații plecară din cetatea castorilor, iar locatarii mustăcioși își continuară viața de toate zilele, după ce fuseseră turburați în felul acesta neașteptat.

Prin junglă se furișau indieni — mai tiptil decît o făcuse adineaori procesiunea furnicilor. Nici măcar o frunză nu clintea sub mocasinii lor din piele de căprioară. Aluneacu ca niște umbre de la un copac la altul, tăind cu cuțitele liane încîlcite, fără a produce vreun zgomot. Erau vreo șaptezeci la număr, sub comanda Cerbului Sprinten, devenit seminol după ce fusese războinic kri. Sub scutul pădurii virgine, ceata ieși înaintea patrulei maiorului Robertson care umbla sub streașina pădurii, aproape paralel cu indienii.

Comandantul din Florida se mulțumea deocamdată cu o activitate de tatonare. Spera însă că va primi în curînd întăriri considerabile, putînd să treacă atunci la ofensivă. Lupta împotriva mlaștinilor și desișului o angajaseră numai unități antrenate, alcătuite din vînători cu experiență. Aceeași era și componența patrulei acesteia, de sub conducerea caporalului MacGregor : oameni din Vest, neobișnuiți cu zăpușeala Sudului. Jimmy Seymore, care mergea în rînd cu caporalul, își zvînta mereu fața pistruiată.

— Am avut parte de ger și de zăpezi de un metru... Credeam că nu mai ies om de acolo. Urechile îmi degerau sub căciulă și nu-mi mai simțeam vîrful nasului. Dar îți spun adevărat, caporale, că acum jinduiesc după ținutul acela înzăpezit și după lupii dintr-însul ! Pe ăia îi auzi măcar urlînd... Aștia de aici — și făcu un semn cu capul, înspre junglă — ăștia de aici urlă numai după ce s-a zis cu noi.

— N-are a face, Jimmy. Am mai auzit noi de cîteva ori strigătul de război al seminolilor și totuși iată-ne teferi și împreună.

Caporalul avea temei să fie încrezător. Lupta în Florida de peste zece ani și scăpase cu bine din toate capcanele. Celălalt scruta însă bănuitor, umbrele pădurii.

— E o prostie să umbli pe liziera, cînd ăia te pîndesc din lojă — mormăi el. Propun să ne îndreptăm spre rîu. Nu se vede pic de urmă ; cu atît mai rău. Nemernicii s-au ascuns în tufiș.

— Doar am trecut prin pădure ; ești o cobe, măi Jimmy.

Deși sudoarea îi șiroia sub pălăria cu bor, Jimmy Seymore zîmbi.

— Trăiești de vreo doisprezece ani în Florida, caporale, dar tot n-ai ajuns să-i cunoști pe indieni. Ei învață încă din copilărie umbletul fără urmă. Știu să păşească în aşa fel, încît își împart greutatea corpului în frînturi mărunte. Multe am învățat eu printre ei, dar de aşa ceva n-am să fiu în stare nicicînd.

— De-aceea ne folosim de cercetaşii metişi, chiar dacă nu-s chiar oameni de încredere, derbedeii... Caporalul strigă spre capul coloanei, folosindu-se de limba de amestec, specifică regiunii :

— Peştele Galben nu vede nimic ? Peştele Galben priveşte pădurea ?

Un om din rîndul întîi se întoarse. De sub pălăria cu bor larg, un obraz întunecos se ivea în ochii caporalului.

— Peştele Galben privit bine pădure. Nicăieri războinic seminol. Războinic seminol departe lîngă Marele Lac — răspunse metisul. Totuşi, spre a nu se arăta nesupus, dispăru în desiş cu un salt fulgerător. Reveni peste un sfert de ceas, raportînd satisfăcut :

— Peştele Galben spus adevăr ; nicăieri seminol... Duşman departe...

— Individul afirmă că se trage din tribul dispărut al indienilor maiemi. Dar se poate ca adevăratele sale rude să se ațină pe undeva prin apropiere — mormăi caporalul. Te pomeneşti că ai dreptate, Jimmy.

Ordonă schimbarea direcției. Drumul spre rîu ducea printr-o savană cu ierburi înalte ; căldura îi apăsa şi mai înăbuşitoare decît la marginea pădurii. Soldații se luptau cu oceanul de iarbă, cuprinşi de o sfîrşeală toropitoare. Numai Jimmy Seymore aruncă o privire fugară spre pădure, spunîndu-i caporalului :

— Uită-te înapoi, cumetre — dar nu care cumva să te prefaci într-o stană de sare !

MacGregor îi urmă sfatul. Jungla se înălța sumbră, aparent mută şi pustie. Dar cînd privirea obişnuită cu distanțele, începu să pătrundă penumbra, caporalul scoase un strigăt de surpriză. Aproape invizibili pe fundalul întunecos, războinicii indieni alcătuiau un semicerc în marginea junglei. Probabil ieşiseră tocmai în clipa aceea de sub copaci şi acum răreau rîndul, ca să-i încercuiască pe soldați.

În clipa următoare, patrula făcuse front spre pădure şi trăgea de zor. Părea că o mînă nevăzută ştersese imaginea indie-

nilor de pe tabloul de adineaori : pieriseră fără urmă ; albii nu mai vedeau decît jungla pustie.

— Se tîrăsc spre noi prin iarbă, din toate direcţiile. În curînd o să le gustăm săgeţile — mormăi Jimmy.

Caporalul era furios.

— Peşte Galben ! Unde eşti, mizerabile ? ! Ia să te joc eu o lecuţă !

Dar Peştele Galben se făcuse nevăzut în marea de ierburi.

— Înainte ! La rîu ! — strigă Jimmy. El singur îşi păstrase prezenţa de spirit.

MacGregor îl asculta neîncrezător.

— Ce vrei să facem acolo ? Poate caimanii sînt mai buni ? Prefer săgeata.

Seymore nu dădu explicaţii. Se mulţumea să-i grăbească :

— La rîu ! La rîu !

În curînd aveau în faţă apa gălbuie şi lipicioasă. Sosiseră la Kissimi.

Abia acum le destăinui Jimmy Seymore ce are de gînd.

— Ascultă-mă, caporale ! Odată, în preerie, am reuşit să scap teafăr, dînd foc ierburilor. Hai să le aprindem şi aici ; sînt destul de uscate. Să tot fie vreo jumătate de an de cînd n-a plouat.

— Putem încerca.

Într-un semicerc golaş de pe ţărm, soldaţii tăiau de zor buruienile şi iarba, adunîndu-le în grămăjoare cărora le dădeau foc. Somioagele ardeau sfîrîind şi transmiteau pojarul vegetaţiei de pe cîmp. Peste tot se lăfăiau valuri de fum înecăcios. Peste cîteva minute, spiriduşii flăcărilor jucau în plină savană ; apoi hora lor se contopi, înălţîndu-se mult.

Căldurii i se adăuga acum fumul înecăcios şi greu. Oamenii tuşeau, scuipînd de zor.

— Mă sufoc ! — zise caporalul, înjurînd.

Numai Seymore era mulţumit de rezultat.

— Pun rămăşag pe orice că seminolii au şters putina. Nasul lor fin adulmecă primejdia din vreme. N-au chef dumnealor să se transforme în friptură.

Cîmpul fusese cuprins de flăcări, dar focul se poticni în marginea pădurii umede şi lipsite de aer.

— N-ar strica să ne grăbim — îşi zorea camarazii Seymore. Pîrjolul are să-i reţină cîtva pe indieni ; poate în răstimp reuşim să ajungem la fort.

Nu era nevoie de ordine sau lămuriri. Oamenii știau că Seymore are dreptate. Primejdia nu trecuse încă. Pe țărmul rîului, se angajă întrecerea cu seara care se apropia rapid. Focul se stinse curînd ; doar un văl de fum sumbru mai plutea pe deasupra cîmpiei incendiate. Plutea jos de tot ca și cum ar fi menținut în echilibru o povară grea, între cer și pămînt.

28

1835.

Un cîrlig pescăresc se cufundă în apa lacului, făcînd un cerc mic. Unduirea tot mai largă a apei se mulcomi apoi mereu, pînă ce dispăru cu totul.

La fel văluresc anii, unii după alții, pierind în neant.

Există oare pe aici semne de trecerea vremii ?

Un cîrlig pescăresc s-a cufundat în apa lacului. Osceola pescuiește... Pescuiește și frămîntă gînduri.

Pămîntul acesta, lacurile și mlaștinile sînt ale triburilor mikassuki, seminolii din Sud. Pînă acum, ei au avut de a face mai puțin cu intrușii. Dar țara lor e plină de refugiați. Aici locuiește el, Osceola, cu poporul său ; tot aici s-a așezat și Cerbul Sprinten cu jaguarii săi — și a crescut mult și numărul sclavilor fugari. Sarcina sa este aceea de a îmbina toate aceste forțe într-un tot unitar. Grea sarcină ! Botezul focului a fost un succes : scufundarea canonierei și nimicirea patrulelor le-a reușit. Dar Osceola se teme că marea bătălie hotărîtoare i-ar măcina forțele sărăcăcioase.

Căpetenia simte o mînie apăsătoare, surdă. Fețele palide sînt numeroase, pe cînd ei nu au decît puțini oameni. Gîndurile sale zboară de sute de ori spre Vest, dincolo de Marele Fluviu, unde mai trăiesc încă popoare neînfrînte. Ce ar fi să se alieze toate semințiile pieilor roșii ? Așa a vrut și Tekumseh, cîndva... Ce ar fi să se ducă să le vorbească despre primejdia comună ?

În clipa aceea, hotărîrea era luată. Se va duce dincolo de Mississippi, să discute un plan de luptă comun ; planul unui atac paralel, pornit de toți odată.

Un bărbat cu plete și aspect de creol străbate călare ținuturile mărginașe din Arkansas. Fața, brăzdată adînc de greutățile vieții, nu exprimă nimic. Cînd i se vorbește, omul răspunde în spaniolă.

Privirile nepăsătoare ascund un interes viu. Călărețul singuratec vede cum se destramă vechea lume ; vede orașe înșghebate la repezeală, din scîndură ; vede forturi cu mulți soldați. Puterea care s-a răfuit cu indienii din Florida și Georgia, se îndreaptă acum spre Vest, spre a-i supune, alunga sau extermina pe cei încă liberi.

Pădurile rămîn în urma călărețului ; toată lumea aceasta de aici e încă pradă liberă pentru oricine ; pămînturile nu sînt înregistrate nicăieri ; drepturile îi aparțin aici celui mai puternic, mai îndrăzneț, mai necinstit.

Regiunea e bîntuită de bande de hoți : oameni care visează bogății cîștigate fără muncă. Fără țintă și patrie cutreieră pe aici și popoarele de piei roșii alungate din patria lor ; foametea și mînia neputincioasă îi decimează fără milă.

Osceola, indianul răzvrătit — unicul învingător — călărește singur prin acest ținut unde i se înșiruie prin fața ochilor atîtea imagini.

Într-o vale stearpă și tristă se pitulează corturi zdrențăroase. Obrazul pămîntiu al femeilor, burțile umflate și ochii febrili ai copiilor vorbesc despre o foame neîncetată. Este satul indienilor maskogi, cei cărora fețele palide le zic kri — satul rudelor trimise încoace pe temeiul „acordului". Printre șirele de corturi s-a înstăpînit o tăcere de țintirim. Pe alocuri, femeile fierb ceva buruieni, ca să mai astîmpere foamea copiilor. Bătrînii — cîți mai sînt — șed îndobitociți în fața corturilor : niște schelete cu ochii duși în fundul capului ; așteaptă cu toții să li se împlinească destinul.

— Guvernul ne-a făgăduit că ne trimite alimente, dar transportul întîrzie — zice Șoim Alb, cu amărăciune. Acum el este căpetenia, căci Bizonul Sălbatic s-a întors la strămoși.

Sosirea lui Osceola a trezit din apatie tribul. Cum să nu-l fi trezit, dacă aduce vești despre fiii lor, despre jaguarii pe

care i-au crezut morți demult. Toată lumea îl ascultă pe oaspete cu mîndrie.

— Poporul seminol mai trăiește încă și astăzi pe pămîntul străbunilor săi, cucerind mereu victorii. Pe ostașii cu haină albastră, i-am alungat în mlaștini. Am prins o corabie de a lor. Jaguarii sînt adevărați eroi ; poporul maskogi poate să fie mîndru de ei...

Veștile dau din nou viață locuitorilor din sărăcăcioasele corturi. Mulți vin să-l caute pe Osceola, cerîndu-i știri despre fiu sau frate. În schimb, oaspetele întreabă de poporul cherokee. Șoim Alb îi răspunde cu vădită invidie.

— Poporul cherokee nu suferă de foame, căci scurmă pămîntul și scoate viață dintr-însul. Războinicii maskogi nu suferă asemenea muncă, iar femeile sînt prea slabe ca s-o poată săvîrși. Dar viața războinicilor cherokee nu e demnă de adevărații bărbați.

Osceola se gîndește la Marele Urs, prietenul său — și observă :

— Marele Urs cîștigă viață pentru poporul său. Dacă războinicii maskogi au dorit poteca războiului, pentru ce nu au rămas cu mine și pentru ce nu au luptat împotriva fețelor palide ?

— Bizonul Sălbatic era bătrîn — răspunde evaziv și trist Șoim Alb.

A doua zi dimineață, oaspetele pornește călare spre teritoriul tribului cherokee. Lucrurile stau într-adevăr așa cum le-a zugrăvit Șoim Alb : bărbații trudesc pe ogoare, iar femeile sădesc legume prin grădini. Marele Urs șade în fața cortului său. Sînt cîțiva ani de cînd nu l-a mai văzut, dar bătrîna căpetenie a rămas tot un brad de om. Doar privirea i-a îmbătrînit, trădînd o oarecare resemnare ; poate aceea a renunțării la vechea viață de lupte.

— Osceola, vechi prieten al poporului meu, spune-mi de ce ai venit ? În glasul căpeteniei răsună bucurie. Vestea luptelor încununate de succes îi dă de gîndit.

— Osceola a avut dreptate. Drumul războinicilor este poteca războiului... Nici înfrînți n-am fi avut parte de ceva mai rău decît surghiunul. „Cel ce a văzut Moartea" ne spunea cîndva : „Oveissa, pasărea basmelor, zboară în fața noastră, dar noi n-o ajungem din urmă niciodată." Și chiar așa este.

— Între fluviu şi munţi trăiesc popoare mari. De ce nu păşesc ele, umăr la umăr, pe poteca războiului?

Toate ridurile de pe faţa leonină a căpeteniei se schimonosiră brusc.

— Să se ducă Osceola să vorbească acelor popoare mari. Atunci va înţelege pentru ce nu se întovărăşesc nici măcar seminţiile înfrăţite şi pentru ce nu pornesc ele împotriva primejdiei comune. Fiecare crede că vecinul său îi este duşman mai de temut decît feţele palide. Yanktonii luptă împotriva senonilor; senonii împotriva ogellalaşilor, shoshonii împotriva yatchilor, chippewas îi duşmănesc de moarte pe indienii „picioare-negre".

Comunicarea aceasta îl umplu pe Osceola de durerea dezamăgirii. Era sigur că bătrînul său prieten îi spune adevărul.

Totuşi, hotărî să pornească mai departe. Voia să privească adevărul în faţă. Poate că el avea să-l modifice totuşi.

29

Munţii scînteiau orbitor, însă sus pe cer începea să se încropească sobor de nori negri. Thorssen roti privirea.

— Mă tem că o să dea viscolul peste noi...

Erau trei. În afară de trapper, participau la aventură Ezechiel şi cu Pete Holkins; porniseră în căutarea blănurilor lui moş Hiram. Bătrînul quaker nu auirase; moştenirea o găsiră neatinsă. Acum erau în drum spre Est.

Pregătiţi temeinic să întîmpine iarna, purtau tustrei căciuli mari de blană, haine îmblănite şi pantaloni din piele de cerb.

Pete Holkins părea mai liniştit. Urmînd sfatul lui Thorssen, îi scrisese fetii totul, fără înconjur, comunicîndu-i că pleacă în Vest şi că va veni s-o vadă, dacă la întoarcere avea să-l aştepte vreo scrisoare din partea ei. Atunci, ea va

putea hotărî dacă se simte în stare să-i suporte o viaţă întreagă urîciunea pricinuită de rană. Firește, calmul lui Holkins era numai de suprafaţă, căci pe măsură ce se apropiau de lumea locuită de albi, vînătorul devenea tot mai neliniștit. Pe drum, reciti de zeci de ori vechea scrisoare îngălbenită de vreme.

— Slove şi iar slove ! Cine poate să-şi dea seama ce se ascunde în dosul lor ?!

— Bine, măi Pete, dar o cunoşti pe fata aceea ! — căuta să-l liniştească trapperul.

— O cunosc. Tocmai asta este... Dacă ai cunoaşte-o şi tu pe Anne, te-ar durea şi pe tine, Sigurd. E bunătatea şi blîndeţea întruchipată... Ştiu şi simt că numai din milă n-are să mă refuze. Vrei să-i distrug viaţa ?

Privi în jurul său cu expresia omului care nu vrea să se mai despartă de codru.

— Vezi, Sigurd, aici mă simt om. Doar aici îmi mai pot suporta propria mutră. În altă parte sînt ca o sperietoare de ciori. Pînă şi adunăturilor de prin cîrciumi le e teamă de mine.

Ezechiel, care venea agale în urma lor, interveni :

— Nu-ţi pese dumitale de haimanalele de prin birturi, Pete !... Gunoaie ! Oamenii de treabă respectă rănile primite în luptă.

Aşa vorbi Ezechiel, văcarul de odinioară. Începea să aibă un trecut frumuşel, băiatul ! Văzuse minunaţii geyziri, ţîşnind pînă la cer, în Munţii Stîncilor Galbene. Văzuse tronul lui Vakondah, muntele sacru al triburilor dakota. Cunoscuse popoare străine, dîndu-şi seama că indianul e om ca şi fata palidă ; că orice pădure îşi are uscăturile ei. Iar cînd auzea prin cîrciumi vreun flăcău lăudîndu-se cu aventurile cu piei roşii, Ezechiel rînjea batjocoritor. În general, se purta întocmai ca Thorssen : vînătorul de blănuri era pentru el pilda demnă de urmat.

Ar mai fi discutat ei despre treburile lui Holkins, însă vîntul îi gonea tot mai muşcător, spulberînd zăpada în jurul lor ; pînă să ajungă în vale, viscolul începuse a-i orbi cu fuioarele de nea azvîrlite la asalt.

— Blizzard... — mormăi Holkins, clătinînd capul. Thorssen era şi el neliniştit, mai ales din pricină că începea să se lase, cu mare iuteală, ceaţa. Ca înspăimîntaţi de o primejdie necu-

noscută, căluții încărcați cu blănuri se opriră sub o streașină de stîncă, refuzînd să continue drumul.

— Ciudat. Vînătorul de blănuri știa din experiență că animalele simt primejdia mult înaintea omului. Caii au mirosit ceva.

Vîntul șuiera atît de asurzitor, încît nu mai auzeau ce-și spun. Se întunecase, însă nu puteai ști dacă e din pricina negurii sau a volburilor de zăpadă.

Ezechiel fu primul care, prin urletul vîntului, își avertiză tovarășii că aude un zgomot străin. Vuietul surd se auzea din înălțimi și era din ce în ce mai puternic.

— Avalanșă ! — răcni Thorssen, fără să mai știe cui îi vorbește, căci peste o clipă totul era înecat în zăpadă ; cei trei oameni nu se mai zăreau de fel.

Trapperul rămase în apropierea stîncii, lîngă cai. Știe că e singurul lucru potrivit cu împrejurarea. Ezechiel, mînat de același gînd, sări tot într-acolo.

Vuietul creștea neîncetat : se apropia o forță gigantică și amenințătoare. Apoi trecu pe deasupra lor ceva care era cît pe ce să le înghețe sîngele în vine. Caii tremurau vargă. Aerul se răcise ca într-o peșteră de gheață. Cine știe cît a durat ? Timpul căpătase cu totul altă semnificație decît cea obișnuită ; însăși secundele se așchiau în milioane de fărîme spre a accentua și mai mult primejdia.

Sunetul care îi amenințase cu distrugerea, prindea a se îndepărta, răsunînd spre ei tot mai stins. Pînă la urmă, se pierdu cu totul în șuierul mînios al furtunii.

Stătură sub streașina de stîncă o bună bucată de vreme. Grămezi de zăpadă învîrtită în iureș sălbatec se îngrămădeau în imediata lor apropiere : nu mai vedeau aproape nimic.

Furtuna trecu pe cît de repede venise. Întunericul se destrăma și el — dar Pete Holkins nu dădea semne de viață.

— L-a tîrît zăpada pe undeva. Sau poate s-a adăpostit pe povîrniș, căci Pete e un flăcău trecut prin ciur și prin dîrmon — zicea vînătorul de blănuri, încurajîndu-se singur și îmbărbătîndu-l pe Ezechiel. Scotociră împrejurimile după un plan dinainte ticluit ; valea răsuna de strigătele lor.

— Pe... eee... te... ! Pe... eee... te... !

Răspuns nu venea de nicăieri. Pe înserat, reveniră osteniți de atîta căutat și își înjghebară popasul, rebegiți de frig.

Petrecură noaptea într-o atmosferă apăsătoare. Buna dispoziție nu le reveni cîtuși de puțin a doua zi dimineață, cînd văzură că s-a înseninat și că munții scînteiază din nou, argintii.

— Ne căţărăm spre şeaua de colo — zise Thorssen. Dacă avalanşa nu l-a măturat pe Pete, cu cal cu tot, devale, atunci a greşit doar direcţia — şi-i dăm de urmă la sigur.

Noaptea adusese un ger straşnic ; zăpada lipită de stînci se făcuse sticloasă ; cei doi urcau anevoie, călcîndu-şi în urme. Drumul de două ceasuri din ajun îi costă acum o jumătate de zi. Pînă să ajungă sus, pe creastă, soarele apucase să se ascundă după un nor mare, negru, în partea dinspre apus a cerului. Vîntul se stîrni din nou, gonind nebuneşte şi rîzînd printre trîmbele de zăpadă. Norii umbreau tot mai mult lumea ; globul mare, gălbui, cădea în diagonală spre orizont.

Înoptară acolo, pe creastă, sub pavăza a doi pereţi de stîncă sprijiniţi vertical unul de celălalt. A doua zi dimineaţă, Ezechiel se urni primul ; era ostenit şi frînt. De jur împrejur nu se vedea decît o mare de nori, contopită cu munţii. Totul părea atît de neverosimil şi dezolant, încît tînărul Morrill începu să-i vorbească tovarăşului său cu adîncă amărăciune.

— Nici dumnezeu sfîntul nu se mai poate orienta aici, Sigurd... Eu zic s-o luăm din loc, pînă ce nu ne apucă alt viscol. Să nu ne jucăm cu nenorocirea. Pară-ne bine că avalanşa de ieri...

— Nu-mi pare bine, Ezechiel — îi curmă vorba vînătorul de blănuri. Eşti tînăr, nu poţi preţui cum trebuie un adevărat prieten. Azi îl las eu de izbeliște pe Pete ; cine ştie dacă mîine nu mă lasă alţii pe mine, din pur egoism ! ? Ai fi putut să înveţi că aici, în Vest, prin pustietăţile acestea, prietenia este comoara cea mai de preţ... Zău că ai fi putut învăţa...

Cuvintele vînătorului cădeau aspre şi amare. Ezechiel se ruşină.

— Iartă-mă, Sigurd... S-a vîrît diavolul în mine ; el m-a pus să rostesc vorbe atît de nesăbuite. Crede-mă că dispariţia lui Holkins mă supără tot atît de mult ca pe dumneata. Numai că pustiul acesta fără sfîrşit, marea de nori şi pîrdalnica de noapte...

— Măi, că sperios te mai făcuşi. Printre dakoţi nu erai !

— N-o lua aşa. Aia a fost altă treabă. Printre oameni, faţă de oameni nu sînt un laş — dar avalanşa de ieri... Aia n-a fost o jucărie.

Mînia lui Thorssen se risipi.

— Mai eşti cam copilăros încă. Crezi că omul poate s-o ia la picior dinaintea destinului ? mormăi el, îmbunat. Gîndeşte-te la Hiram. Era numai viaţă, bătrînul, dar un nemernic de glonţ i-a fost de ajuns ca să-l doboare. Pe unii îi curăţă avalanşa, pe alţii un cartuş... Nu e multă deosebire...

Trapperul se apropie de cai.

— Mergem în lungul crestei. Mai trag încă nădejde. Aici, printre stînci, vîntul n-a spulberat zăpada ; poate s-a păstrat vreo urmă.

Thorssen umbla în frunte, ducîndu-şi calul de căpăstru. După el veneau caii de povară ; convoiul îl încheia Ezechiel, cu gîndurile lui. Trapperul scruta împrejurimile, adulmecînd ca un copoi, dar fără vreun rezultat ; vîntul îşi bătea joc de ei neîncetat. Înspre amiază, găsiră loc potrivit popasului : o adîncitură între stînci. Hotărîră să aştepte fie pînă şi a doua zi dimineaţă ; poate că vîntul avea să se oprească însfîrşit.

— Ce-o să zică stomacul ? — întrebă Ezechiel, dăruind toată tristeţea unei priviri, sacului de merinde gol goluţ. Partea mai de doamne ajută a proviziilor se afla pe calul lui Holkins.

Dispoziţia lui Thorssen se îndulci puţin, la vederea tînărului său prieten înzestrat cu o poftă de mîncare excepţională.

— Pînă acum ai avut noroc, Ezechiel. Habar n-ai ce înseamnă bucatele alese ; de pildă peticele de piele depilate sau curelele fierte. Dacă rămînem blocaţi aici o bucată de vreme, se prea poate să ai parte şi de aşa ceva...

Detunătura unei arme îi tăie vorba.

— Holkins !... Pete !... — Faţa trapperului radia de bucurie. Se năpusti dintre stînci. Ezechiel îl urmă îndeaproape.

— Poate că e altcineva — riscă tînărul Morrill.

— Cine să fie, în pustietatea asta ?! Cine are chef să tragă focuri, pe o vreme ca acum ? Şi-apoi, îi cunosc glasul armei. Thorssen îşi încărcă puşca şi trase un foc.

— Ia hîrleţele, Ezechiel — hotărî apoi.

Ezechiel descătărămă uneltele de pe samare. De obicei le întrebuinţau la săpatul capcanelor.

Se orientară în direcţia împuşcăturii, coborînd cu băgare de seamă printre stînci. Caii îi lăsaseră în tabără. Vîntul spulbera din nou nămeţii. Trapperul îi zise tînărului său prieten :

— Vezi, Ezechiel, în alte împrejurări m-aș strădui să ajung cît mai departe de primejdia avalanșei... Acum, mă foiesc pe-aici ca un orbete, fără să-mi pese de pericol. Îți spusei numai ca să vezi că adevărata prietenie nu-i o joacă ; adesea îți primejduiești pielea, de dragul ei.

Thorssen se opri o clipă, să-și tragă sufletul.

— Bine ar fi să repete Holkins semnalul. Doar o mai fi avînd vreun cartuș la el...

Ai fi zis că o zînă din basme ținea să-i îndeplinească dorințele : arma lui Pete detună iarăși, din imediata apropiere.

— Pete !... Pete !... Unde ești ? !

Răspunsul veni ostenit și frînt, parcă din măruntaiele pămîntului :

— Hîrletul a rămas la voi, Sigurd...

— Venim, old boy, venim !

Ezechiel se contaminase de emoția lui Thorssen. Munceau amîndoi din răsputeri, ca să-și scoată prietenul de după meterezele zăpezii. Gerul se înăsprea mereu, dar ei transpirau din abundență ; uneori, zăpada înghețată nu ceda decît sub tîrnăcop : erau prilejuri cînd forța herculeană a lui Ezechiel făcea minuni. Vrînd parcă să-și compenseze rușinoasa purtare de adineaori, băiatul punea o strădanie supraomenească în dislocarea și înlăturarea blocurilor de gheață de cîte o jumătate de chintal, înfipte printre stînci.

— Bravo, Ezechiel. Vînătorul nu spuse decît atît : acum nu era în stare de mai mult. Dar Ezechiel simți o căldură plăcută prin preajma inimii. Aceasta este așadar piatra de încercare a adevăratei prietenii !

Pînă să deschidă cale și să-și scoată prietenul din închisoarea de sloiuri, se lăsase înserarea. În timp ce îl duceau aproape pe sus către tabără, Holkins le povesti că după trecerea avalanșei, calul său se prăbușise în prăpastie, frîngîndu-și piciorul. Tot necăjindu-se cu el, greșise direcția și oricît se străduise să regăsească drumul bun, întîmpinase pretutindeni obstacolul zăpezii.

— Bine că ești din nou printre noi. Thorssen îl cuprinse drăgăstos pe după umeri. Să știi, Pete, că singur n-aș fi fost în stare. Brațele astea din Tennessee te-au dezgropat. Da zău.

Cel mai mare dintre satele dakoților se află într-o regiune de coline. Aici e doar poala muntelui ; spre Sud și Sud-est se întinde un nesfîrșit șes bogat în ierburi. Primii coloniști — niște francezi — i-au dat numele de „prairie". În dimineața cînd, după o călătorie îndelungată, Osceola sosi pe aceaste meleaguri, el admiră multă vreme șesul înzăpezit, scăldat în lumina soarelui. Ca niște insule întunecoase în permanentă mișcare, imense turme de bizoni colindau libere și neturburate pe întinderi, furnizînd mereu provizii popoarelor din preerie.

Pe alocuri se zăreau călăreți galopînd ca o furtună. Strigătul lor ciudat, acut, șuierător, era purtat de vînt pînă pe la poalele munților.

— Siiiii-uuuuu ! Siiiii-uuuuu !

Unii spun că datorită acestui strigăt, fețele palide i-au botezat siucși pe indienii din triburile Celor Șapte Focuri. Alții susțin că francezii le-au zis așa, după ultima silabă din numele lor strămoșesc, care este „Nedovassiu".

Osceola parcursese un drum ostenitor, pînă aici, avînd drept interpret un războinic din tribul picioarelor negre. Cutreierase toate așezările din preerie ; acum ședea în fața cortului căpeteniei unui sat de munte, așteptînd prezicerea djessakizilor — a vracilor. El nu mai credea demult în așa ceva ; cu atît mai vîrtos însă le dădea importanță gazda, căpetenia tribului sennon. Era un bărbat cît bradul, dar avea o față de copil ; pe cap purta podoabă din două coarne de bizon și sumedenie de pene. Omul ședea alături de oaspetele său, pe blana de urs așternută în fața cortului și asculta, cu superstițioasă teamă, răpăitul surd al tobelor fermecate și cuvintele fără șir ale djessakizilor care desenau tot felul de semne misterioase în nisipul colorat. Capetele vracilor sînt acoperite cu măști înspăimîntătoare, de animale și demoni. În lumina focului, ele par și mai hidoase decît sînt.

Căpetenia ascultă cu încordare și-i declară oaspetelui său :

— Vraciul nostru zice că străinul este un bărbat înțelept, dar că dușmanii noștri sînt ogellalașii ; cu ei trebuie să ne răfuim. După ce îi vom învinge, avem să dezgropăm securea

războiului împotriva feţelor palide. Aşa ne porunceşte Kuşka Kiuşkan, subpămînteanul.

Osceola se întoarce spre interpret.

— Războinicul din tribul picioarelor negre să-i spună marii căpetenii a dakoţilor, că poporul seminol luptă pentru viaţă, pentru ultima palmă de pămînt — şi nu-i mai ascultă pe djessakizi. Are să vină vremea cînd şi dakoţii vor lupta pentru viaţă, dîndu-şi seama că au greşit. Atunci prezicerile djessakizilor nu îi vor mai ajuta. Acesta este adevărul, indiferent ce spune Kuşka Kiuşkan, subpămînteanul.

A doua zi, Osceola porni mai departe. Marele Urs spusese adevărul : popoarele acestea nu şi-au dat seama cine era adevăratul duşman. E de temut că pînă se vor dumiri, va fi prea tîrziu.

Căpetenia seminolă ţine drum drept spre casă. Trei săptămîni încheiate călăreşte prin şesul acoperit cu zăpadă, pînă ce a dat cu ochii de casele primitive din Fort Arkansas. De aici a pornit în necunoscut, mînat de speranţe. Acum, ele s-au spulberat. Indianul intră în cîrciuma „La bătrînul veteran", străbate cu greu prin desetul de mese şi scaune şi se aşează la întîmplare, pe primul loc liber.

La masa aceea se mai află încă alţii trei : un bărbat înalt, cărunt ; un altul, cu faţa groaznic ciuntită — şi unul mai tinerel. Cuprins de osteneala atîtor săptămîni petrecute în şea, căpetenia nu le dădu nici o atenţie, mai ales că dinspre tejghea, zarva glasurilor amestecate ajunge pînă la el ca un fel de zumzet adormitor. Cîrciuma e plină de soldaţi. Toţi cîntă şi glumesc. Unii abia se mai ţin pe picioare. Unul vine împleticindu-se pînă la masa lui, îl priveşte de sus şi începe să răcnească :

— Un mexican ! O maimuţă mexicană ! Mă, culeratule ! Cară-te de aici !

Omul gesticulează împrăştiat ; răsuflarea îi e puturoasă de alcool. Osceola nu se clinteşte, nu răspunde. Ce să facă ? Birtul e plin de războinicii armatei federale — şi, la urma urmii, cum a ajuns el aici ? A fost o greşeală...

Beţivanul nu se lasă :

— Eşti surd, bă ? Cu tine vorbesc !

Îl apucă de braţ.

În clipa aceea se ridică cel mai vîrstnic dintre comeseni (abia acum se vede cît e de înalt şi de puternic) şi-l îmbrîn-

ceşte pe zurbagiu. Acesta se prăbuşeşte ca un trunchi trăznit. Doi dintre soldaţi îl cară afară, să nu-l găsească patrula.

Bărbatul cel înalt se aşează la loc.

— Proastă treabă şi băutura ! Nu-i aşa, señor Osceola ?

Cum ? ? Îi ştie numele ? Da : e comeseanul. Să nege ? Nu se poate. Omul îl priveşte foarte sigur de sine. Sigur de sine, însă nu duşmănos.

— De unde mă cunoşti ? — întreabă seminolul, dornic să isprăvească odată cu nesiguranţa.

— E o istorie lungă — zîmbeşte celălalt. Ia să vedem. Tocmai cu opt ani în urmă te-am văzut la Nashville, în sala primăriei... Sigurd Thorssen îşi aminteşte orice obraz pe care l-a văzut odată în viaţă... Şi dumneata şi eu eram mai tineri atunci, señor Osceola.

Indianul îl priveşte drept în ochi.

— De ce nu te duci la comandantul fortului ? Ai primi răsplată.

— Nici gînd. Nu sînt vînător de scalpuri — îi răspunde trapperul. Mai bine spune-mi dumneata, cum de ai ajuns la asemenea depărtare de Florida.

Thorssen rîde numai arareori. Acum, situaţia ciudată îl sîrneşte spre haz.

— Îi duci de nas... Tot comandamentul militar din Florida îl duci de nas. E haziu : ăia de colo nu fac nici un pas, iar dumneata te afli într-o cîrciumă din Arkansas.

— Am făcut o călătorie pe la popoarele de dincolo de Marele Fluviu...

— Rezultatul ?

— Seminţiile acelea sînt conduse de Oveissa, pasărea basmelor... Iar Oveissa le va călăuzi în moarte.

— Da. Starea aceasta de lucruri nu poate fi schimbată. Vremea lui Tekumseh a trecut. Popoarele pielor roşii se retrag pas cu pas din faţa armatelor noastre. Numai dumneata te mai ţii pe poziţii, señor Osceola... Departe de celelalte triburi ; singur şi fără ajutor ; totuşi mai rezişti. Eşti unicul învingător. Vînătorul adaugă, cu consideraţia omului experimentat în lupte : E o adevărată minune.

Osceola nu are zîmbet pentru omagiul care i se aduce.

— Lupta nu ne favorizează, domnule. Cu fiecare victorie, seminolii se împuţinează.

Holkins intră în vorbă.

— Un adevărat luptător nu are decît stimă pentru asemenea adversari... Căpetenia seminolilor poate vedea urma unui tomahawk pe obrazul meu — dar să nu se lase amăgit. Nu m-am numărat niciodată printre cei ce jinduiau la scalpuri ieftine.

Osceola îl priveşte pe Holkins drept în ochii aceia cinstiţi şi îşi dă seama că nu are de ce se teme. Feţele acestea palide nu sînt ca toate celelalte ; nu vor pieirea poporului seminol.

Thorssen aduce vorba din nou despre popoarele de dincolo de Marele Fluviu. Cunoaşte multe din ele, iar unora le este prieten.

— Le ameţeşte apa de foc şi descîntecele vracilor — zice Osceola. Ezechiel, care l-a recunoscut pe oaspetele său de odinioară, îl întreabă :

— Poporul seminol nu are vraci ? Cu ce i-a înlocuit ?

— Cu o bucăţică de pămînt mlăştinos, señor.

Îl priveşte pe tînăr şi îşi aminteşte de întîmplările trecutului. Se revede călărind alături de Floare de Nufăr, într-un imens nor de praf... Amîndoi sînt osteniţi ; fugari amîndoi... Din ceaţă se desprinde un călăreţ : flăcău tînăr. Acesta să fie ?

Ezechiel zîmbeşte.

— Eu sînt cel la care te gîndeşti. Numai că atunci eram mai tinerel.

Nu i-a vorbit niciodată trapperului despre aventura aceea. Acum se întoarce spre el :

— Imaginează-ţi Sigurd, atunci nici nu mi-am dat seama că era indian... Eram un greenhorn sadea !

„Greenhorn" înseamnă om necopt. Ageamiu. Ezechiel ar vrea să întrebe de Ruth. Osceola i-o ia înainte.

— Aceea pe care ai ajutat-o să-şi găsească refugiu, señor, este azi fericita mamă a fiului meu.

A fiului meu... Cîtă încredere în viitor, cîtă mîndrie vibrează în aceste cuvinte !

Cei patru bărbaţi mai stau împreună o bună bucată de vreme. Thorssen nu se simte la largul lui.

— Am luptat şi noi, cîndva, împotriva englezilor. Pentru pămînt ; pentru pămîntul nostru liber. A luptat şi bunicul meu.

Îl vede parcă aievea pe suedezul înalt şi osos, care nici măcar englezeşte nu ştia. Poate că bătrînul ar condamna multe din lucrurile de azi. Thorssen se gîndeşte la trăsăturile lui aspre şi severe ; de la el a moştenit tot ce consideră demn de respect : curajul, constanţa, dragostea de adevăr şi dreptate.

Osceola nu-i tulbură gîndurile ; abia într-un tîrziu spune :

— Am frecventat o şcoală de misionari, în San Agostino...

Poate am fost adversari la Pensacola — îşi zice vînătorul de blănuri, rostind apoi gîndul şi cu voce tare.

— Eram încă foarte tînăr pe atunci — răspunde Osceola. Aliaţii săi au părăsit poporul seminol, tocmai la cea mai grea ananghie. Osceola a învăţat că şi printre feţele palide există multe neamuri. Multe feluri de oameni şi de inimi.

Se ridică de la masă, adăugînd în chip de adio :

— Poporul seminol ar vrea să trăiască în pace.

Vînătorul de blănuri, Holkins şi Ezechiel rămîn îngînduraţi de ciudata întîlnire.

Cum a zis indianul ? „Multe feluri de oameni şi de inimi..."

31

Cei trei ortaci au mai stat multă vreme la masa din cîrciumă.

— Vedeţi, aşa se întîmplă cînd te apropii de ceva ce nu cunoşteai decît de la distanţă — începu Thorssen, trăgînd întărîtat din pipă. Război cu seminolii... Război cu seminolii... altceva nu mai auzeam ; atîta ştiau să întruge ofiţerii, atîta ştiau ziarele şi politicienii... Iar dacă îţi vîri pe după perdea mutra cea nebărbierită, ai să vezi cîţiva domni plantatori pentru care afacerea este de bună seamă rentabilă. Vreau să spun : dacă poţi admite că valurile de sînge vărsat se cheamă afacere.

Ezechiel ar fi vrut să ştie temeiurile raţionamentului.

— Temeiul meu e pur şi simplu flerul. Sînt un om simplu ; nu mă pricep la calcule şi nici la politică — dar flerul mi-a spus-o de la bun început : Nu te băga, Sigurd Thorssen, în războiul din Florida ; nu e pentru tine ; n-ai ce căuta acolo !

De la Florida, vorba trecu la Hiram.

— Bietul bătrîn a adunat fără ajutorul nostru sumedenia asta de blănuri splendide. O să-i înălţăm un monument funerar... Apoi vînătorul îl întrebă pe Ezechiel : Sper că nu regreţi că te-ai lăsat convins să alegi viaţa liberă ?

— Nu regret.

— Îmi pare bine. Deşi... de fapt nici n-ai motiv să regreţi. Dacă nu veneai cu noi, mai spălai şi azi putinile cu lapte. Dar într-o privinţă nu-i nevoie să-mi urmezi exemplul : n-are nici un rost să îmbătrîneşti şi tu prin codri... Holkins, tu ce ai de gînd ?

— O să văd. Deocamdată plec cu voi la Memphis — să văd dacă am vreo scrisoare de la fată... În afară de ea, n-am pe nimeni. Poate tocmai de-aia îmi doresc atît de mult căldura unui cămin.

Tăcură un timp ; apoi, Thorssen reveni la întîlnirea cu indianul. Se vedea cît de colo că îl preocupă intens.

— Nu vi se pare ciudat că tocmai un indian a rostit cuvîntul „pace" ?... Cu cîţiva ani în urmă nu i-aş fi dat nici o importanţă. Acum, de cînd am început să îmbătrînesc, am ureche şi pentru aşa ceva. De cînd am fost cu ultima dată acasă, la ferma Thorssen, familia fratelui mai mare a sporit cu al optulea copil.

Se întunecase. Circiuma era aproape goală.

— Hai să încheiem ziua de astăzi.

A doua zi în zori îşi continuară călătoria prin pitorescul Arkansas. Departe, în faţă licărea oglinda fluviului Mississippi. Pe ţărmul dimpotrivă se afla oraşul Memphis. Trecură cu o plută şi se îndreptară aţă spre oficiul poştal.

Holkins avea o scrisoare. Căutară gazdă şi se dichisiră puţin. Ajunseseră în lumea civilizată. Bărbile dispărură ; mustăţile cîştigară o formă ca lumea. Seara, la restaurant, Holkins le citi scrisoarea, emoţionat.

„Iubite prietene Pete !

Îmi dai voie să-ţi zic aşa de acum înainte ?... Vestea rănirii dumitale grave m-a lovit, dar mai mult mă înspăimîntă însă rana pe care o porţi în suflet. Îmi scrii că nu îndrăzneşti să apari în faţa mea, aşa desfigurat cum eşti. Nu-ţi poţi imagina cîtă durere mi-ai pricinuit. Înseamnă că nu ai destulă încredere în simpatia noastră reciprocă. Te rog să te gîndeşti la

mine mai mult decît pînă acum ; poate că în felul acesta vei avea o părere mai bună despre mine.

Vino să mă vezi cum te întorci.

Anne".

Holkins puse bărbia în piept, spre a-şi ascunde emoţia. Scrisoarea îl mişcase şi pe trapper şi pe Ezechiel. Amîndoi erau de părere că Pete trebuie să răspundă imediat. Îi cerură ospătarului condei şi cerneală şi întinseră pe masă o foaie de hîrtie. Totuşi, din scrisoare nu se alese nimic. Holkins nu prea era meşter în corespondenţă. Şi-apoi, era şi tare frămîntat. Pretextă că fata este învăţătoare. Ori, se ştie că învăţătoarele îţi studiază foarte atente scrisul — şi rămîi de ruşine...

— Cel mai bun lucru ar fi să te duci la ea. O să vezi îndată, ce fel de fată este. N-o cunoşti îndeajuns. Dacă e aşa cum mi-o imaginez din scrisoare, înseamnă că rămîne alături de tine, prietene Holkins — şi atunci nu pot decît să te invidiez — hotărî Thorssen, nu fără oarecare invidie.

A doua zi de dimineaţă se sfătuiră ce aveau de făcut. Holkins era nehotărît ; zicea că ar fi bine să-l însoţească unul dintr-înşii, ca să vorbească cu fata înainte de a i se înfăţişa el. Trapperul clătină capul.

— În locul tău, aş zbura, nu alta, să fi primit asemenea scrisoare, măi Holkins... Ei, dar dacă ai nevoie de suită, apoi o să te însoţească Ezechiel.

Se întoarse către mezinul tovărăşiei lor :

— Nu ştiu dacă eşti grozav de aşteptat în Tennessee, Ezechiel. Exceptînd cazul că vor să-ţi lase moştenire domeniul Morrill — dar de asta nu sînt chiar sigur...

Ezechiel ştia de glumă.

— N-aş crede că doamna Morrill o să-şi îmbrace călăreţii în straie de sărbătoare, cînd o fi să apar eu. Şi nici nu cred că o să dezmoştenească pe alţii, de dragul meu. Oricum însă, se află pe-acolo cîţiva flăcăi tomnateci care s-au purtat frumos cu mine.

— Ai toată vremea să te duci să-i vezi. Cea mai bună treabă ar fi să vii acum la mine la Vermont. Pe urmă îl însoţeşti pe Pete în peţit. Să ştii că nu-i rău să ajungi staroste de vătăşei.

Peste un ceas erau pe drum.

MLAȘTINILE SE APĂRĂ

32

1838.

Atîta scrie în calendar... acolo unde scrie.

Aici, unde ne aflăm noi, nu există calendar ; numai niște sunete ritmice împart timpul.

Pamm... pamm... pamm... Picăturile de apă cad la intervale regulate desprinzîndu-se de pe frunzele tufișului pentru a stropi putregaiul așternut în straturi pe jos.

Pamm... pamm... pamm... Atîta e, aici, măsurătoarea timpului ; orice alt sunet spulberă tăcerile pădurii numai ocazional și rapsodic.

Băiețașul stă la marginea desișului, ascultînd sunetul ritmic al picăturilor care cad.

— Osweya ! Unde ești, Osweya ? ! Vino la mîncare.

Copilul pornește. Nu trebuie să se ducă departe. Coliba în care locuiește — „chiki", cum îi zic seminolii — se află între lac și junglă.

„Chiki" se adaptează perfect la regiunea secetoasă și fierbinte. Din pămîntul ei bătut se înalță, la mijloc, un stîlp în patru muchii ; pe acesta se sprijină pereții, împărțind interiorul colibei în patru încăperi egale.

Băiețașul pășește ; nu-l mînă atît foamea, cît gîndul că ai săi se tem pentru el, știindu-l aproape de desișul dușmănos.

În vinele lui Osweya s-au amestecat multe feluri de sînge. European, negru, indian — toți au contribuit cu cîte ceva la formarea trăsăturilor copilului ; ținuta și obiceiurile sînt însă tipic seminole. Ce alt decît seminol ar putea să fie feciorul lui Osceola ?

Gîndul la tatăl său îl umple de mîndrie ; războinicii, femeile, bătrînii, tovarășii săi de joacă, toată lumea are numai cuvinte de laudă pentru Osceola.

Ar putea trăi liber poporul seminol, dacă nu l-ar avea drept căpetenie pe Osceola ? Şeful tribului ştie să-şi desfăşoare cu multă înţelepciune operaţiunile de război. Ba ici, ba colo, se aprinde pe nepusă masă cîte un post militar ; tot mai mulţi soldaţi ai trupelor federale sînt înghiţiţi de mlaştini. Băieţaşul le ştie toate acestea din vorbele vîrstnicilor ; pe măsură ce creşte, simte tot mai mult mîndria viitorului războinic.

Satul e apărat în faţă de lac ; în spate, de junglă. Coliba lor — „casa căpeteniei" — e doar ceva mai mare decît celelalte.

Maică-sa îl aşteaptă nerăbdătoare pe Osweya.

— Te îmbrac cu hăinuţele cele frumoase.

Băieţaşul e radios. Ştie ce înseamnă asta. Înseamnă că soseşte tata. Atunci i se dau de obicei haine curate, iar prînzul e mai bogat.

Ruth a devenit mai puternică. Ştie să reziste miilor de necazuri ale vieţii. Gospodărind toată ziua, se gîndeşte la ţinutul ciudat în care s-a statornicit. Mlaştini, lacuri, pîlcuri de pădure, cîmpii... Un rai al păsărilor de apă. Ibişi trandafirii, bîtlani, pescăruşi, mii de gîşte sălbatice. Şi cîte flori rare ! Coliba îngrijită de Ruth e mereu plină de flori roşii ca focul. În aerul acesta dens şi umed, toate florile sînt roşii. Florile albe ale Europei au aici variante roşii ; totul e plin de crini sălbatici, de garoafe sălbatice, de arbuşti aromatici. Pe malurile lacurilor şi mlaştinilor se înalţă palmieri zvelţi, cedri mîndri, baobabi. Mlaştinile şi lacurile sînt ţara broaştelor ţestoase. Unele sînt de-a dreptul uriaşe : Osweya poate călări pe spinarea lor. Nişte cai cam leneşi, ce-i drept ; dar îi găseşti pretutindeni primprejurul casei — şi sînt o friptură excelentă.

Ruth are multă treabă, multe îndatoriri. Ca nevastă a căpeteniei, ea trebuie să ia parte la îngrijirea răniţilor ; trebuie să ştie alina suferinţe ; în afară de propriul ei copil trebuie să le poarte de grijă orfanilor ; aşa cere legea poporului, pe care a învăţat-o şi şi-a însuşit-o de dragul lui Osceola. Pentru gospodărie, trebuie să macine făina „kunti" cea dătătoare de puteri, care se obţine din rădăcina cu acelaşi nume. Cuvîntul însuşi înseamnă „făină", în limba seminolă ; minunata rădăcină de palmier sălbatic îi fereşte de moartea prin foame. Seminolii au trebuit să renunţe la majoritatea ogoarelor lor de porumb, refugiindu-se printre mlaştini ; acum se hrănesc cu rădăcina kunti, această mană a pădurilor, uşor de găsit pretutindeni.

Ruth spală rădăcinile, apoi le sfărîmă într-un mojar de piatră şi adaugă apă, lăsînd pasta să fermenteze cîteva zile. Pe urmă o face turte, o usucă şi o pune la păstrare. Făina aceasta — care e nu numai hrănitoare, ci îţi dă cu adevărat puteri noi — se adaugă la orice mîncare şi tot cu ea se găteşte gustoasa mîncare „sofki". Aşadar, kunti este şi aliment, şi mirodenie.

Nici educarea lui Osweya nu-i un lucru simplu ; Ruth a crescut printre numeroşi copii, pe plantaţia de bumbac ; acolo însă nu se interesa nimeni de copiii sclavilor, lăsaţi de capul lor ca nişte biete buruieni. Copiii seminolilor sînt educaţi conform unor legi străvechi ; fiecare perioadă mai importantă a vieţii lor este marcată printr-un şir întreg de ritualuri. Osweya ştie de pe acum, cînd are să fie consacrat în rîndul bărbaţilor ; cînd va putea participa pentru prima dată la sărbătoarea porumbului, aceea care înseamnă începutul primăverii ; cînd o să ajungă în rîndul războinicilor. Tatăl său i-a explicat că a fi feciorul căpeteniei înseamnă a avea îndatoriri serioase.

Băiatul aude istorisiri interesante despre facerea lumii, despre originea poporului seminol. Povestitorul satului este bătrînul numit Bufniţa Pestriţă. El le povesteşte copiilor adunaţi în jurul său, cum Hiş-a-kit-a-miş „Cel ce dăruieşte răsuflarea", şi-a trimis fiul pe pămînt ca să-i creeze pe oameni. Băiatul a făcut omul din lut ars. Primul nu i-a reuşit prea bine : n-a ars destul şi a rămas palid ; a doua oară a ars prea tare, devenind negru ; doar a treia încercare a dat roade : omul de acum a ieşit frumos, brun-roşcat. Aşa s-au născut seminolii, — „ikanusalgii" — fiii peninsulei.

În timp ce Ruth îşi îmbracă băiatul cu haina de sărbătoare, făcută dintr-o ţesătură în dungi, şi deretică puţin prin casă, afară, la ţărm, acostează o barcă. Femeile se grăbesc să-i iasă înainte, dornice să vadă cărora le-au venit soţii cu canoea căpeteniei, sau măcar să audă veşti despre cei rămaşi departe.

Intrînd în casă, Osceola nu pune prea multe întrebări : caută să vadă singur dacă e ceva de făcut — dacă e nevoie de mînă de bărbat. Nimeni nu l-a învăţat vreodată să muncească, dar îi pare bine cînd poate înjgheba cîte ceva : un gard, o cocină, orice. Lucrînd, simte un fel de uşurare, ca şi cînd soarta l-ar mai îngădui, în astfel de prilejuri. Poate că trebăluitul prin gospodărie îi place pentru că Osweya se foieşte mereu în jurul său, punîndu-i tot felul de întrebări — iar el îl instruieşte,

străduindu-se să-i împărtășească fiului său tot ce a învățat în școala de la San Agostino : slovele, socotitul.

Nu odată, ceasurile de pașnic gospodărit sînt pentru Osceola răgaz să se gîndească la poporul cherokee. I-a văzut, le știe felul de viață, a aflat că ei stăpînesc taina vieții. Seminoli învață ușor : se pricep și ei la agricultură ; numai timp să aibă ; ar putea să-și transforme sălașurile în adevărate grădini.

Mîncarea e gata : pește prăjit în făină kunti. Se așează rostrei la masă, mîncînd în tăcere ; de vorbit, se vorbește numai după aceea. Băiețelul tace însă în continuare ; nu obișnuiește să se amestece în discuțiile celor mari ; în schimb, e numai urechi.

Osceola îi explică soției că a venit acasă pentru a convoca sfatul tribului. De cînd a cutreierat Vestul, știe că nu poate nădăjdui ajutor din afară. Inamicul vrea să atace : se ivește acum prilej să-l alunge din preajma lacului Okichobi. Ruth nu se pricepe la strategie, dar în fiecare seară se văd lumini din depărtare, iar oamenii spun că acelea sînt focurile de bivuac ale soldaților cu tunici albastre. Fețele palide au ajuns deci foarte aproape ; Ruth aude mereu femeile și bătrînii din sat ; niciodată dușmanul nu a ajuns încît atît de aproape ca acum. Războiul l-a adus — constată oamenii, cu amărăciune. Cei mai vîrstnici știu că pămîntul acesta era al regelui catolic, dar că nici oștenii acestuia n-au pătruns pînă la marele lac. Acum însă au venit yankeii, măsoară întinderile, bat pociumbi în pămînt, construiesc case : într-un cuvînt, se instalează. Din vorbele răzlețe, Ruth înțelege pasul oamenilor ; înțelege că ei așteaptă o strălucită faptă de arme, că nădăjduiesc în ea. După ce îl ascultă pe Osceola, Ruth nu zice decît atîta :

— Oamenii vor să lupte. Nu mai pot pescui în cealaltă parte a lacului.

În sinea sa, Osceola îi dă dreptate femeii, dar nu-i place să i se vorbească de treburile acestea. Ochii lui licăresc a mînie.

— Vorbe muierești ! De bună seamă au pălăvrăgit fiii întunericului.

Ruth se îmbujorează. Într-adevăr, negrii, foștii sclavi, sînt mai deschiși — și, poate, mai vorbăreți — față de ea. Nu tăinuiesc cîtuși de puțin că sclaviei îi preferă moartea. Iar ea îi înțelege, deoarece soarta lor e și soarta ei. De aceea, îl privește pe Osceola drept în ochi :

— Da, fraţii mei au vorbit. Ei vor să lupte, dar nu numai negrii vor, ci şi seminolii.

Cele trei grupuri de seminţii din sat îşi au căpeteniile lor militare, însă toate trei îi datorează ascultare lui Osceola.

Sfatul se adună, în aceeaşi după-amiază, în coliba de pămînt bătut. Atmosfera e cît se poate de războinică. Oamenii — şi mai ales indienii mikasuki — s-au plictisit de ciocnirile mărunte. Pînă acum, Tinerii Jaguari au trăit netulburaţi ; de data aceasta tocmai ei se neliniştesc mai mult, din pricina înaintării neîntrerupte a inamicului.

— Pe soldaţii cu straie albastre îi ucidem din ascunzători... În locul lor vin însă mereu alţii... Mlaştinile sînt întinse ; caimanii, flămînzi... Încetul cu încetul, seminolii se împuţinează, dacă nu păşesc pe cărarea războiului — zice, cu vocea lui adîncă şi guturală, căpetenia seminolilor din Sud, Ce-Ho-Sei, Şarpele cu Ghimpi, scuturîndu-şi creştetul împodobit cu pene.

Cerbul Sprinten e de partea lui.

— Jaguarii şi-au părăsit părinţii, apucînd cărarea războiului. Ei sînt nerăbdători şi dornici de victorie. Vor să se răzbune pentru pierderea patriei lor...

Seminolii sînt posaci şi dîrji cu toţii ; ameninţarea care planează asupra libertăţii şi existenţei poporului lor, îi apasă ca o povară nespus de grea. Cu cît sînt mai bine dispuşi, mai veseli, negrii, care — odată cu libertatea — şi-au recîştigat şi surîsul ! Uriaşul Joaquim se ridică, îşi deschide larg braţele cît stîlpii şi rosteşte aproape copilăros de simplu :

— Aş vrea să mai văd o păruială ca lumea. Ehei, bieţii negri, să vedeţi ce luptători au să fie ! Bieţii negri nu se întorc la vechile lor lanţuri ! Ehei, nici gînd să se întoarcă. Bieţii negri nu-l au azi decît pe Osceola. Ehei... Fraţii mei seminoli au să vadă cum ştiu secera braţele acestea. Cum ştiu ele secera moartea. Ehei, n-avem altceva. Numai mlaştinile şi moartea... mlaştinile şi moartea... n-avem altceva.

Osceola ştie că felul acesta copilăresc şi lăudăros ascunde o realitate serioasă : pe negrii aceştia se poate conta unde e mai mare primejdia. Printre neamurile mikasuki şi okoni ar putea exista căpetenii mai împăciuitoare, dispuse să bată în retragere după prima înfrîngere, însă printre negri nu va lua nimeni o astfel de atitudine — căci negrii n-au încotro !

Căpetenia supremă îi ascultă pe toţi. Ştie că trebuie să treacă la fapte, însă în prealabil doreşte să se convingă de

dîrzenia oamenilor săi. Au dreptate : dușmanul a înaintat mult ; dacă nu i se dă o lecție, are să-i alunge și dintre mlaștini. În adîncul sufletului său, Osceola e convins că numai hărțuielile constituie o metodă bună, deoarece ele înseamnă pierderi mici — însă știe că numai Joaquim ar fi în stare să-l înțeleagă.

— I-am ascultat pe frații mei. Oamenii îl urmăresc cu încordare. A venit într-adevăr vremea luptei fățișe. Clipa e prielnică : vestoanele albastre se pregătesc de atac : vor să încercuiască poporul seminol.

Atîta le spune, drept introducere ; apoi le spune ce au de făcut. Seminolii din miazăzi cunosc bine mlaștinile : au să umble pe urmele dușmanului, cum umblă moartea. Au să neliniștească armata, dîndu-i pierzării pe soldații rămași de grosul trupelor ; au să captureze arme... Semințiile okoni și negrii lui Joaquim deschid atacul. Sarcina cea mai grea — acțiunea de sacrificiu — îi așteaptă pe tinerii Jaguari. Ei vor porni asaltul fortului dinspre rîu, pentru a da de lucru garnizoanei și a-i bloca forțele.

Osceola mai face o ultimă încercare pentru a salva pacea. Îl trimite la inamic, cu o solie, pe căpitanul Phillys, căzut prizonier cînd cu distrugerea canonierei „Franklin". Căpetenia îl somează pe comandantul suprem să-și retragă trupele spre Nord, pînă la înălțimea capului Canaveral. Nimeni nu se împotrivește. Oamenii pricep că Osceola este nu numai căpetenie de război ci și conducătorul poporului său ; că el trebuie să facă totul spre a evita vărsarea de sînge.

Seara, după ce copilul a adormit, Osceola stă pe țărmul lacului, cu soția sa. La un moment dat, o întreabă :

— Știi tu, Floare de Nufăr (e numele pe care i-l dă întotdeauna în ceasurile de tandrețe) — știi tu că vestoanele albastre sînt sub comanda colonelului Saylor ?

Fața femeii pare că a pălit puțin.

— Colonelul Saylor ?

— Da. Soțul doamnei la care ai locuit.

— Oare mistress Alice e cu dînsul ?

— Nu știu. Colonelul a mai luptat împotriva noastră... în tinerețe, alături de Old Hickory. El, oricum, ne este dușman... Acum vrea să ne încercuiască. Așa mi-au raportat spionii noștri. Aruncînd o privire spre Ruth, vede că a pălit îngrozitor și

adaugă : Doamna nu ne e dușmană. Ei îi datorăm recunoștință.

Ruth se liniștește. Mistress Gort nu le e dușmană. Îi datorează recunoștință.

33

Alice Saylor călătorea în amontele rîului St. Johns. Doar cîte o boare de vînt se strecura peste punte, ca să mai aline zăpușeala.

— Ah, ce plăcut ! — Alice se aplecă peste parapet, dornică să nu scape nici un strop de răcoare.

Sublocotenentul Peters, trimis de colonel s-o întîmpine, remarcă politicos că asemenea curenți de aer se numără printre raritățile, prin partea locului și că de bună seamă acesta a răsărit de pe undeva, în cinstea Alicei, părăsind peșterile din Împărăția Vîntului.

Locotenentul, încă aproape copilandru, dădea multă importanță misiunii sale și considera că e datoria lui să-i facă complimente. Doamna Saylor îl găsea amuzant ; comportamentul și cuvintele tînărului îi sugerau candoarea unui plăcut cămin părintesc. Îl întrebă de unde se trage și află că Peters sînt o familie din Pennsylvania, fiind chiar vecini cu rudele neamului Gort. Amănuntul avu darul să anime conversația ; Alice ceru o sumedenie de amănunte asupra Floridei și a războiului. Venise să-și vadă soțul, dar în realitate, rolul principal îl deține totuși curiozitatea trezită în sufletul ei. Privirea gravă a sublocotenentului îi întări presupunerile : se vede treaba că lucrurile nu merg tocmai bine pe aici.

— Domnul comandant, soțul dumneavoastră este un oștean plin de curaj... Numai că, la noi, nu poate fi vorba de bătălii fățișe. Inamicul e invizibil. Nu-i exclus că ne pîndește, chiar acum, din tufișurile de pe țărmul opus ; eventual însă, e undeva departe, la o sută de mile de aici. Țara asta e

alcătuită numai din lacuri și mlaștini... Abia te poți orienta. Am angajat cercetași metiși ; ei ne taie poteci... Cîteodată, uită să se mai întoarcă la noi. Atunci nu știm dacă au trecut de partea dușmanului, sau zac morți în vreun fund de mlaștină.

Alice se înfioră.

— Îmi zugrăvești un tablou sumbru. Cînd văd mulțimea asta de flori, parcă nici nu-mi vine să cred că e război.

Sublocotenentul Peters privea valurile stîrnite de zbaturi.

— Da, mistress Saylor, e o țară splendidă. Adesea îmi zic că poate și din cauza aceasta, seminolii o apără pînă la ultima suflare,

Tăcu — însă Alicei i se părea că îi înțelege și cuvintele nerostite.

— E un război al Sudicilor, nu-i așa, Peters ? Valurile de sînge curg gîrlă din pricina bumbacului.

— Îngăduiți-mi să nu intru în amănunte, doamnă. Disciplina militară îmi interzice să comentez războiul.

Alice schimbă vorba, întrebîndu-l cu ce își omoară timpul liber.

— Vînăm păsări de apă ; sînt foarte multe, aici... Sau jucăm whist, la cantină ; e jocul de cărți preferat în garnizoană... Baie nu se poate face decît după ce caimanii au fost alungați pînă departe. Îi stîrpim din răsputeri. Printre cercetașii noștri se află băieți minunați, capabili să-i dea gata dintr-un cartuș, trimis drept în ochii bestiilor.

Sublocotenentul Peters mai povesti multe și mărunte, pînă să sosească vaporul în dreptul fortului.

Cînd soțul ei veni s-o îmbrățișeze, Alice fu uimită de expresia obosită care i se întipărise pe trăsături. Colonelul părea plin de griji.

— Aș regreta să fi picat la timp nepotrivit.

— Dumneata, draga mea, nu poți veni vreodată la timp nepotrivit, răspunse colonelul.

Totuși, din comportamentul său, Alice trase concluzia că Saylor era îngrijorat. De cum trecură pragul locuinței comandantului, ea îl întrebă :

— Adevărat că situația e gravă ? Acasă se vorbește de pierderi grele.

— Se exagerează. Saylor se întreba ce și cît să-i mărturisească din adevăr, nevestei sale. Se decise pentru sinceritate.

În tot cazul, atît e adevărat că terenul acesta este extrem de nefavorabil unei campanii militare obișnuite... Cu atît mai potrivit este însă pentru hîrțuieli ; pentru războiul de guerilla. În drum, ai văzut probabil desișurile încîlcite și întunecoase ; aici, în Sud, se mai adaugă nenumărate lacuri și mlaștini.

Glasul lui Saylor trăda oarecare enervare.

— Pe semne, Osceola a ajuns o celebritate ; pretutindeni se vorbește numai de el. Și pe bună dreptate — căci este un om primejdios. Moartea lui Thompson, atacul canonierei „Franklin", sînt lucruri pe care nu le vom putea uita nicicînd. L-ai văzut la Nashville, nu-i așa, dragă ? Imaginează-ți că o dată am avut ocazia să-l scot din luptă, tocmai pe cînd mă aflam în cortul căpeteniei kri. Dacă... ah, de n-ar fi fost acest „dacă" ! Trebuie să știi că avea cu el mult mai mulți războinici decît soldații de care dispuneam eu. Am fost silit să mă bucur că nu voise el să mă scoată din luptă.

Colonelul se opri în fața peretelui acoperit aproape în întregime cu harta Floridei.

— Două patrule de ale noastre au dispărut în săptămîna trecută. Acum însă o să-i venim de hac marii căpetenii. Am elaborat un vast plan de încercuire.

Alice nu participă la discutarea acestui plan. Trecu în camera pentru oaspeți, să se facă comodă. Se gîndea la ceea ce ajunsese iubirea ei cu început atît de romantic. Soțul ei era un militar destoinic ; destoinic mai cu seamă în jocul de șah al politicii. Jackson nu-și uită prietenii. În cercurile bine informate se știe că Saylor urmează să conducă — cu grad de general — campania ce urmează a se organiza „la cererea" poporului din Texas, „dornic de libertate". De aceea e atît de grăbit să isprăvească războiul din Florida ; de aceea are nevoie de planul de încercuire — indiferent cîte vieți îl costă. Seminolii luptă pentru libertate ; el, pentru tresele de general.

Alice își dădu seama că deosebirea dintre cele două țeluri este mult prea elocventă ; eșecurile repetate și îngrijorarea soțului ei, nu erau lucruri întîmplătoare.

Se apropie de fereastră, ca să privească afară. Văzu rîul pustiu și necunoscut. Străin și amenințător, ca întregul ținut.

În aceeași seară, vrînd-nevrînd, află amănunte în legătură cu pregătirea atacului. Luă masa cu ofițerii, pricinuind o înviorare a discuțiilor ; bucuroși de societatea unei doamne,

oamenii despărțiți de multă vreme de familiile lor și izolați aici, deveniră pe dată mai degajați. Frumusețea și drăgălășenia Alicei își cîștigară multe simpatii. În taină, ofițerii făceau o comparație între francheța și seninătatea ei — și personalitatea seacă, închisă, a colonelului. Ofițerii mai tineri se întreceau în a-i face curte frumoasei soții a comandantului. Mai ales sublocotenentul Peters considera că el are drepturi cîștigate. Se povestiră numeroase întîmplări vînătorești, istorii cu șerpi și cu luptele împotriva indienilor. Căpitanul Biggins vorbi despre experiența cîștigată de el în privința caimanilor ; ceilalți îl întrerupeau adesea, luîndu-l peste picior.

— Soluția cea mai inteligentă este respectul reciproc, cînd e vorba de caimani — strigă un locotenent, cu fața congestionată de băutură. Căpitanul se pregătea să-i răspundă, însă fu întrerupt de un zgomot neașteptat ; afară se auziră glasuri ; peste puțin timp își făcu apariția în prag caporalul MacGregor cel roșcovan.

— Domnule colonel, raportez că a sosit domnul căpitan Phillys.

Saylor făcu ochii mari.

— Da — întări caporalul. A sosit din prizonieratul de la seminoli.

Într-adevăr, jovialul și chelul căpitan Phillys — cel prins pe canoniera „Franklin" — intra acum pe ușă. Soarele îl bronzase mult ; hainele erau ceva mai roase decît ar fi fost necesar — și pierduse ceva kilograme. Numai calmul său nu avusese de suferit. Ofițerii se adunară împrejurul său, asaltîndu-l cu întrebări, dar colonelul se ridică de la masă, luîndu-l pe căpitan în biroul său.

— Te-ai întors deci, căpitane Phillys... Nu te-au tras în țeapă... Văd că ți-ai păstrat și scalpul.

— Nu m-au tras în țeapă. Am fost prizonierul lui Osceola — răspunse Phillys cu glasul său pițigăiat.

— Vei avea bunătatea să-mi explici cum ai ajuns din nou aici ? Sau te pomenești că ești în misiune ? ! — întrebă Saylor, tăios.

Întrebarea nu-l tulbură pe căpitan. O așteptase — căci niciodată nu se făcuse vreun schimb de prizonieri.

— Aveți dreptate, domnule colonel. Sînt într-un fel de misiune — recunoscu el. M-au trimis cu un mesaj.

Scoase din buzunar o hîrtie cu text spaniol. Colonelul cunoștea spaniola ; citi cu glas tare.

„Către comandantul trupelor federale din Florida ! Acest pămînt îi aparține poporului seminol ! Vă somez să vă retrageți trupele pînă la nivelul capului Canaveral ! Osceola."

Saylor păli întîi, apoi se îmbujoră.

— Ce obrăznicie ! Iar dumneata, căpitane Phillys, te angajezi poștaș !?

— Aveți impresia că un prizonier al indienilor își hotărește singur soarta, domnule colonel ?

— Nu, dar nădăjduiesc că ne vei informa în amănunt asupra secretelor inamicului. Degetele comandantului frămîntau nervoase hîrtia făcută cocoloș.

Căpitanul zîmbi aproape imperceptibil.

— Nu vă pot comunica nimic esențial. Secretele inamicului ? Știți prea bine că e vorba de băștinași slab înarmați cu arcuri și puști. Băștinași și negri, domnule colonel. Sclavi fugari. Cu ei avem de a face. Cît despre teren... Îl cunoaștem cu toții. Lacuri și mlaștini.

— Totuși... Unde sînt indienii ?

— Habar n-am. Nicăieri și pretutindeni. M-au purtat prin toate părțile, însă n-am văzut decît tufișuri și lacuri.

Enervat, Saylor îi făcu semn că nu mai are de pus întrebări. Convocă încă în aceeași seară toată ofițerimea, spre a-i împărtăși planurile sale.

— Inamicul ne-a trimis un mesaj plin de obrăznicie. Faptul mă întărește în intenția mea de a-l lichida. O vastă mișcare de încercuire are să-i macine rezistența. Mîine, o patrulă pleacă să controleze potecile marcate.

Făcu un gest larg, spre hartă.

— Am conceput lucrurile în felul următor : traversăm regiunea Everglades, ocolind marele lac ; în același timp înaintăm și dinspre Nord. Cleștele acesta va împinge inamicul în Mlaștinile Cedrilor. Operațiunea poate fi realizată în cîteva săptămîni. Atunci — Saylor intercală o pauză mai lungă, de dragul efectului-- atunci, toți ofițerii garnizoanei vor putea primi concedii.

Ideea stîrni entuziasm și spirit combativ.

A doua zi patrula plecă în recunoaștere.

În vremea asta, Alice căuta să cunoască ținutul atît de străin și de ciudat pentru ea. Cobora adesea la rîu, dornică să admire vegetația multicoloră a țărmului opus, sau pelicanii cu cioc galben și pescărușii argintii.

În apropiere se afla un mic sat de negri ; femeile veneau în canoe, să vîndă flori și fructe, oferindu-le în graiul lor melodios și cîntat. Una din femei se apropie furiș, de Alice :

— Luați orhideea asta, roșie ca focul, doamnă... V-o dau ieftin ; ieftin de tot...

Numai ochii i se vedeau de sub tulpanul pestriț, însă vocea i se părea Alicei atît de cunoscută, încît i se tăie respirația. În clipa următoare o recunoscu pe femeia care îi zîmbea din ochi :

— Ruth !

Soldații, respectuoși, se țineau la o distanță cuviincioasă ; nu voiau s-o deranjeze, în timp ce se tocmea pentru un buchet de flori.

— De ce ai venit încoace ! — întrebă Alice încet, vorbind repede.

Ruth își tot aranja florile din coș.

— Am venit pentru că vă datorez recunoștință veșnică, mistress Alice... Vreau să vă rog să plecați de aici. E un loc primejdios... Are să curgă sînge — și nu vreau să vi se întîmple ceva rău...

Alice era emoționată :

— Pleacă. Pleacă... Ai să stîrnești bănuieli... Bărbatul tău știe că ai venit încoace ?

— Nu pot să vă spun. Plecați de aici, mistress Saylor.

Alice nu-i răspunse. Oamenii începeau să privească insistent în direcția lor. Ruth fugi la canoe, luînd drumul rîului ; ea, cu buchetul în mînă, se întoarse în fort.

O preocupau gînduri neliniștitoare. Ce fel de război e acesta ? Ce fel de afacere ? Pentru ce se riscă viața atîtor oameni ? Să alungi din căminul său, un popor întreg ! ? Nu, nu este ceva demn de niște războinici.

Îl revedea în închipuire pe Osceola ; îi revedea privirile grave, curajoase, inteligente.

Și își zicea că nu se poate să nu fi știut de vizita nevestei sale. Dar aceasta înseamnă că Osceola face o deosebire între dușmani și prieteni.

Peste cîteva zile, Alice primi o scrisoare care îi ajută să se hotărească în sfîrșit. Îi scria tatăl ei. Bătrînul se îmbolnăvise grav și o ruga să se întoarcă acasă cît mai grabnic, căci gospodăria și moșia aveau mare nevoie de ea. Alice își făcu bagajele ; soțul ei luă act, vădit ușurat.

— Ne aflăm în ajunul unor evenimente hotărîtoare — se scuza el. Nu te pot ruga să rămîi.

Ofițerii regretau plecarea pripită a Alicei — dar se vedea cît de colo că îi stăpînește și pe ei tensiunea așteptării.

Sublocotenentul Peters o conduse pînă la Jacksonville.

Apoi mai trecură două zile fără ca patrula trimisă în recunoaștere să dea vreun semn de viață. Plictisit de așteptare, Saylor își începu operațiunile. Trei companii, conduse de Căpitanul Biggins — un oștean cu experiență — porniră către ținutul puțin cunoscut de la Everglades, o regiune presărată cu lacuri. Restul unităților din garnizoană îl păstră comandantul, în vederea mișcării de învăluire în direcția sud-vest.

Unitatea căpitanului Biggins luase cu ea pînă și cîteva mici tunuri de cîmp, înafară de căruțele cu muniții și cele rezervate răniților. În cîteva zile, vehicolele acestea începură să se cufunde în terenul mocirlos ; fiecare pas făcut înainte, impunea eforturi extenuante, căci nu se putea umbla decît pe poteci improvizate, urmă de urmă, din trunchiuri culcați în nămol. Nici pomeneală de inamic, pe undeva ; soldații erau însă obosiți de zăpușeală, de lupta neîncetată cu mlaștina și cu milioanele de țînțari.

De fapt, pe unde umblau ?

Coloana străbătea un șes care părea nesfîrșit ; o țară a lacurilor, bălților și mlaștinilor. Pe alocuri creșteau pitorești pîlcuri de chiparoși, palmieri, boababi ; prin preajma lacurilor și rîpelor exista o vegetație luxuriantă. Solul părea pretutindeni nesigur ; potecile marcate, construite cu prețul propriului lor sînge, deveneau tot mai nesigure. Hărțile întocmite nu erau cîtuși de puțin precise. Metisul angajat ca ghid afirma că este un bun cunoscător al ținutului și că în curînd aveau să scape din tinovăriile acelea. Într-adevăr, peste patru zile se aflau pe țărmul marelui lac. Părea mai degrabă o mare, căci se întindea pînă dincolo de orizont ; pîlcuri de ibiși albi și trandafirii se ridicau, ca niște nori, dintre păpurișuri, rotindu-se guresе deasupra soldaților. Terenul părea ceva mai

sigur ; trupa înainta spre Sud, urmînd linia țărmului. Ce-i drept, metisul se făcuse nevăzut, însă căpitanul Biggins nu se sinchisea :

— Las-că ne descurcăm noi și fără el.

Își consulta ades harta — dar partea sudică a lacului fusese schițată mai degrabă în chip de confuză și neguroasă bănuială : uscatul cotea brusc spre sud-est. Vechile necazuri reîncepură prompt ; roțile căruților se afundau tot mai adînc. Caii nechezau neputincioși, pierind pe capete. Unul, mușcat de un șarpe, zvîcni de cîteva ori din picioare — și gata. Plutonierul Tannis, artileristul, puse mîna pe fruntea hoitului și zise :

— El a fost norocos, sărmanul : a scăpat repede. Dar ceilalți ?

Nu se putea ști dacă plutonierul se gîndește numai la cai sau și la oameni.

34

Trupele comandantului suprem ieșiră din fort, mărșăluind într-o ordine exemplară, pe ritmul strident al trompetelor. În frunte mergeau cercetașii angajați dintre localnici ; călăreții aceștia era trecuți prin ciur și prin dîrmon ; își petrecuseră jumătate din viață în permanente bătălii cu indienii. După grupul lor urma prima unitate de linie, apoi ofițerii, sub protecția gărzii alcătuite din infanteriști ai marinei. Apoi din nou unități de linie, artileria și căruțele pentru muniții, răniți și provizii.

Coloana străbătea o cîmpie ierboasă, însorită, ținînd drum drept spre rîul Kissimi. Regiunea era un fel de țară a nimănui ; oameni se zăreau numai arareori pe acolo. Soldații dădeau cînd peste o turmă de mistreți peccari, cînd peste o căprioară pitică pornită în salturi grațioase către desișul din apropiere. Nici patrupedele, nici păsările nu manifestau vreo teamă față de om.

— Nu ne cunosc încă — constată, posac, caporalul Mac Gregor. Avea presentimente rele. Zadarnic era cerul senin, zadarnic peisajul feeric, iarba ca de smarald și florile ca focul : caporalul MacGregor ar fi preferat să se afle acasă, printre munții friguroși din statul Vermont unde nu crește decît orz și ovăz.

— Te-ai sculat cu stîngul, caporale — îi zise soldatul de lîngă el, cuprinzînd într-un singur gest împrejurimile. Uite, ce frumusețe ! Zău că-ți rîde inima în piept...

MacGregor nu-i răspunse ; nu voia să-i strice cheful. Las-că află tinerelul, la vreme, ce se ascunde după frumusețile acestea ! Află — dacă mai are timp să afle.

Disciplina interioară a trupei rămase intactă și mai tîrziu, deși pîlcurile de tufe erau din ce în ce mai dese, stricînd vizibilitatea.

— Au făcut treabă bună, flăcăii — zise comandantul suprem, arătîndu-le ofițerilor săi marcajul potecii.

Direcția de marș fusese stabilită de către cercetași, cu prețul unor recunoașteri îndelungate și anevoioase ; ei fixaseră traseul potecilor militare.

— Îndată ce sosim acasă, îi propun pentru decorare — continuă Saylor, privindu-i satisfăcut pe călăreții care se fandoseau pe lîngă coloană, în chip de acoperire pentru flancuri. Am să mai fac o plimbare două, cu băieții ăștia.

În gînd, colonelul Saylor isprăvise de mult războiul din Florida ; visele îl purtau de acum undeva pe la granița nordică a Mexicului, în campania meticulos plănuită. Bătrînul său prieten îi făgăduise comanda supremă. Trebuia să încheie însă mai întîi acțiunea din Florida, ca să-i astupe gura lui Calhoun cel veșnic nemulțumit.

Ajunseră la cursul sărăcăcios al rîului Kissimi după amiază. Rîul acesta poartă ape bogate spre lacul Okichobi numai cînd cad ploi multe. Întocmiră tabăra pe mal, aprinzînd un șir întreg de focuri ; trupa se așternu somnului ; numai strigătele santinelelor se auzeau în liniștea serii. Odată cu zorile, începură traversarea albiei. Începură să zboare primele săgeți... Pretutindeni auzeai blestemele răniților. Trecînd primii, cercetașii galopară în două direcții, scotocind tufișul — însă zadarnic, căci nu găsiră pe nimeni.

Saylor luă măsuri urgente, ordonînd punerea în bătaie a tunurilor.

— Ia să-i stropşim puţin pe nemernicii ăştia ! — hotărî el mînios.

În clipa cînd comandantul îşi dădea ordinele, Osceola — aflat pe una din insuliţele lacului Okichobi — ridică mîna. Văzînd semnalul, un curier porni în goană cu porunca de atac pentru războinicii lui Ce-Ho-Sei, Şarpele cu Ghimpi. Cei cinci sute de bărbaţi mikasuki îşi dezbrăcară straiul vărgat, rămînînd goi pînă la brîu. Împodobiţi cu însemnele războiului, ei se strecurau şerpeşte prin desiş, către inamic ; la urmă, mai străbătură şi o albie secundară, secată, ajungînd pînă la vreo sută de metri de tabăra soldaţilor.

Tunurile mai apucară să bubuie o dată ; ghiulelele trecură vuind pe deasupra războinicilor pitulaţi între maluri, sfărîmînd cîţiva copaci şi arbuşti. În clipa următoare, indienii săriră din ascunzătoare, atacînd năvalnic, cu securile de război în mîini.

Nu se auzi nici un strigăt de luptă ; oamenii se băteau pentru viaţă, îndîrjiţi şi muţi. Tăcerea lor era cu atît mai înspăimîntătoare, cu cît se auzeau mai multe gemete ale răniţilor, mai multe horcăituri ale muribunzilor.

În jurul tunurilor se dădea o bătălie tăcută, dar disperată. Indienii mikasuki cunoşteau monştrii care scuipă foc şi se străduiau să scoată din luptă artileria.

Numai cercetaşii îşi păstraseră calmul, trăgînd cît se poate de liniştit ; gloanţele lor culcau la pămînt tot mai mulţi seminoli — şi nici securile nu se lăsau mai prejos, în mîna acestor luptători încercaţi.

Osceola se afla în apropierea cîmpului de bătaie. Îşi cunoştea adversarul şi ştia că cercetaşii reprezintă primejdia cea mare. Erau bărbaţi obişnuiţi cu Vestul îndepărtat şi se lămuriseră cu toate obiceiurile, cu toate slăbiciunile pieilor roşii. Dar Osceola se pregătise să-i întîmpine cum trebuie. Îşi trimise deci în luptă pîlcul întocmit din războinicii de elită : o mînă de seminoli okoni. Împuţinaţi de luptele unei generaţii întregi, alungaţi din patria lor, aceştia erau setoşi de răzbunare pentru poporul lor nimicit.

Porunca lui Osceola făcu să răsune înspăimîntătorul strigăt de război care — de cincizeci de ani încoace — vîra groaza morţii în noii locuitori ai Floridei.

— Hiuuuuu !.... Hiuuuuu !

Războinicii okoni se năpustiră asupra cercetaşilor călări. Caii se prăbuşeau nechezînd dureros ; ajunşi faţă în faţă, cei doi inamici necruţători se încleştară într-o luptă pe viaţă şi pe moarte.

Strigăte sălbatice se învîrtoşau pe deasupra cîmpului de bătaie ; de-acum, nici cei din tribul mikasuki nu tăceau ; izbucniri brutale de ură, toată patima dezlănţuită din mînie şi răzbunare răsuna deasupra crîncenei bătălii a trupurilor încleştate.

— Hiuuuuu !... Ce-Ho-Sei îşi învîrti securea într-un cerc larg, năpustindu-se unde vedea mai multă rezistenţă din partea soldaţilor. Cei atinşi de groaznicele sale lovituri, se prăbuşeau fără suflare. Abia acum se vedea cîtă putere se zbuciumă în braţul descărnat al indianului.

Totuşi, războinicii mikasuki nu i-ar fi putut înfrînge pe duşmanii prea numeroşi, dacă — tîrziu, după amiază — Osceola nu i-ar fi spus lui Joaquim :

— E rîndul vostru...

Negrii şi metişii, alcătuind o unitate de luptă aparte, aşteptau la adăpostul unei pădurici de cedri. Joaquim avusese mult de furcă pentru a-i ţine în frîu ; toţi ochii ardeau de febră : oamenii născuţi în sclavie voiau cu orice preţ să răzbune suferinţele seculare ale neamului lor.

— Hooo !... Huuu ! — Urletul lor răsună înfiorător, cînd se năpustiră printre luptători. Pînă atunci, lumea îi cunoscuse doar încovoiaţi sub bici. Colonelul Saylor şi ofiţerii săi aveau acum prilejul să vadă ceva ce nici n-ar fi visat ; ceva ce îi azvîrli în ghiarele unei iremediabile disperări. Înarmaţi cu suliţe, puşti, ghioage, securi, robii aceştia fugari — sclavii cumpăraţi şi vînduţi pînă atunci ca vitele, la piaţă — atacară cu un curaj nestăvilit armata federală, fără să le pese de vreo regulă a războiului şi neglijînd orice logică a strategiei sau tacticii.

— Hooo !... Huuuu ! Din cînd în cînd, Saylor îşi acoperea ochii cu palmele. Soldaţii săi alergau încoace şi încolo, neputincioşi, zbătîndu-se asemeni unor şobolani prinşi în cursă. Singurul lor gînd era să evite muruele acelea negre şi înfiorătoare în dezlănţuirea lor. Preferau indienii : nimeni nu voia să dea piept cu sclavii răsculaţi. Nici măcar caporalul MacGregor, acest oştean vechi şi încercat, nu putea suporta

privirile negrilor. Avea impresia că ele iradiază o groaznică acuză și o înspăimîntătoare sentință.

— Haidem ! Haidem, frate, la comandant ! — strigă MacGregor înghețat de spaimă, vorbind cu un glas care nu mai era al său. Omul înțelesese, simțise că nu-i chip să dea piept cu noul dușman.

Tunicile albastre se străduiau să se adune în jurul unității de gardă : încercau să salveze ce se mai putea salva.

Joaquim, uriașul mulatru, făcuse morișcă dintr-o ghioagă, doborînd șiruri întregi de soldați. Fața lui sumbră exprima setea de răzbunare izvorîtă dintr-o soartă seculară : din sclavie.

— Ooohh ! — răcnea Joaquim — și fiecare răcnet însemna o lovitură și fiecare lovitură însemna un mort.

Nici căpetenia nu rămase departe de cîmpul de luptă. Aruncase în bătălie toate trupele de care dispunea : ciocnirea era la apogeu. Totuși, în unele puncte, rezultatul rămăsese îndoielnic. Atunci, brusc, răsună peste întinderi glasul metalic al lui Osceola :

— Ikanusàlgi ! Fii ai Peninsulei ! După mine !

Își chemase războinicii pe numele strămoșesc al seminolilor. Le vorbea deopotrivă indienilor și negrilor ; toți erau fiii peninsulei ; toți își vărsau sîngele pentru patria lor comună.

Osceola se azvîrli în vîrtejul luptei, cu securea ridicată deasupra capului ; sub loviturile sale, șirurile de dușmani se deschideau cuprinse de groază.

— Osceola ! Osceola ! — răcneau soldații — iar numele acesta înfricoșător le paraliza ultimele rămășițe ale rezistenței.

Saylor asista neputincios la deruta veteranilor săi, descumpăniți de loviturile indienilor și ale negrilor.

— Groaznic ! Groaznic ! — îngăima el fără încetare, dînd noi ordine aproape din minut în minut. Sunetul ascuțit al goarnelor — înnebunit și rugător parcă — se auzea fără încetare ; totuși, trupele lui Saylor nu reușeau să se rupă de inamic, pentru a-i face față în formație militară, disciplinată.

Se lăsa amurgul. În aerul călduț al Sudului, parfumul florilor fusese acoperit de mirosul sîngelui și al sudorii omenești. Pretutindeni se zvîrcoleau răniți. Oamenii oftau și priveau cerul cu ochi febrili, implorînd să li se dea apă. Bătălia

se transformase în măcel. Osceola nu-şi retrase războinicii decît odată cu căderea nopţii.

Caporalul MacGregor i se înfăţişă colonelului Saylor, brobonit de sudoare :

— Domnule colonel, să fugim !

— Cum îndrăzneşti ?! — se răsti comandantul ; însă, fără să-i pese de regulament, subalternul repeta într-una, rugător :

— Iertaţi-mă, domnule colonel... Am luptat şi eu sub Old Hickory... Ştiu ce sînt seminolii... Dacă nu ne folosim de întuneric, pierim pînă la unul.

Ofiţerii îl alungară de acolo pe caporal — dar în fond erau de părerea lui.

Comandantul făcuse o scurtă trecere în revistă, care avu darul să-l convingă că bătrînul oştean spusese adevărul. Efectivul trupelor scăzuse la jumătate. Campania nu mai putea fi continuată. Plutea în aer primejdia distrugerii complete.

Protejaţi de întuneric, porniră ruşinaţi înapoi, către fort, părăsind tunurile şi căruţele. Soldaţii răniţi mai uşor, şontîcăiau la coada coloanei, folosindu-se de cîrji improvizate din crengi ; cei grav răniţi rămaseră locului, abandonaţi de ai lor.... Chiar după un marş de o milă, trupa în retragere avea impresia că mai aude vaierele camarazilor părăsiţi.

— N-auzi, caporale ? Ne blestemă... Ai să vezi că blestemele lor vor prinde — şuşotea aproape înnebunit un soldat pe care îl chema Simon ; era rănit şi mergea alături de MacGregor, privindu-l ţintă cu ochii aprinşi de febră.

Caporalul încuviinţă din cap, abătut şi trist.

— Cîmpul de bătaie a rămas în stăpînirea lor. Da, Simon, în stăpînirea lor. A morţilor şi a muribunzilor....

Încordîndu-şi ultimele rămăşiţe de puteri, soldaţii mărşăluiră muţi, noaptea întreagă. Parcurseseră o mare parte a drumului întoarcerii şi mai aveau poate vreo douăzeci de mile pînă la fort, cînd îi întîmpină o ploaie de gloanţe şi săgeţi venite din desişul apropiat.

— Ne-au urmărit toată noaptea — constată colonelul, uluit. Comandă asalt împotriva inamicului nevăzut, dar asaltul se lovi de duşmanul care îi ataca din toate direcţiile.

Peste cîteva ore, abia infanteriştii marinei, buluciţi în jurul lui Saylor, precum şi cei cîţiva soldaţi de sub comanda caporalului MacGregor mai păstrau un simulacru de disci-

plină. Rafalele lor reuşeau să îndepărteze mereu indienii. O mînă de oameni, o rămăşiţă jalnică, se retrăgea spre fort, apărîndu-se necontenit ; în urma lor şi prin preajma micii coloane se tîrau ostaşi extenuaţi, dornici să-şi salveze viaţa — dar mulţi dintr-înşii cădeau doborîţi de un glonte sau o săgeată.

Epava aceasta a unei foste armate sosi în apropierea fortului, ceva înainte de căderea serii ; tunicile albastre nădăjduiau ajutor din partea garnizoanei. La ordinul lui Saylor, trompetele dădură glas îndelung.

Însă fortăreaţa tăcea.

35

În privinţa neliniştirii şi hîrţuirii unităţii de sub comanda căpitanului Biggins, războinicii mikasuki îşi îndepliniseră magistral sarcinile. Trupa lui Biggins se împotmoli în mlaştini. În fiecare seară, umbre întunecate forfoteau prin preajma taberei ; focurile însemnau ţinte pentru săgeţile lor— dar soldaţii nu puteau sta pe întuneric. Numărul răniţilor creştea mereu ; rafalele trase în noapte rămîneau zadarnice : umbrele dispăreau fără urmă. Dimineaţa, soldaţii nu puteau înregistra decît pierderi proprii. Osceola nu avea de gînd decît să neliniştească unitatea lui Biggins, în scopul de a o împinge cît mai departe de grosul trupelor federale. Restul avea să-l împlinească mlaştina. Căpetenia retrase deci o mare parte din războinicii Şarpelui cu Ghimpi, căci avea nevoie de cît mai mulţi oameni pentru bătălia cu coloana principală.

În fort nu rămăsese decît garnizoana strict necesară unei apărări. Veterani cunoscători ai primejdiilor războiului din Florida, soldaţii rămaşi după îngrăditură nu pronosticau nimic bun pentru aventura colonelului. Tocmai din cauza aceasta, a rămîne în garnizoană li se păruse un noroc nemaipomenit. În afară de orele cînd se aflau în post, soldaţii

aceştia de sub comanda căpitanului Phillys — căzut în disgraţie — îşi petreceau vremea jucînd zaruri şi cărţi sau bînd.

Cu toate că ar fi fost bine să ia lucrurile mai în serios, deoarece jaguarii Cerbului Sprinten se apropiau tot mai mult de fort. Ziua stăteau ascunşi, iar noaptea coborau cursul apei, cu canoele. Posturile avansate habar n-aveau de ei. De altfel, indienii le evitau, ţinta lor fiind fortăreaţa.

Un curier aduse vestea bătăliei decisive ; Cerbul Sprinten pricepu că a sosit ceasul intrării în acţiune. Războinicii săi aşteptară căderea serii, se înarmară cu arcurile şi securile de război — şi porniră asaltul împotriva fortăreţei. Pînă să se sune înlăuntru alarma, ei începuseră să escaladeze îngrăditura exterioară. Armele bubuiau des, împroşcînd gloanţe în jaguarii pitiţi după uluci.

Fortul răsuna de comenzi pripite ; şuierături şi trompete mobilizau trupa. Drept răspuns, sosi din adîncuri, strigătul de război al tribului maskogi.

Jimmy Seymore, rămas în garnizoană, se afla în post. Auzind strigătul, ciuli urechea :

— Naiba mai pricepe. Aia de jos sînt indieni kri... nu seminoli.

— Faci pe deşteptul, Jimmy — îşi dădu părerea blîndul său prieten, Lucas Cranch.

— Nici gînd. Doar îi cunosc bine. Tribul a fost trimis în Vest dar pesemne au mai rămas de sămînţă şi pe-aici. Dar, pînă la urmă, ce importanţă are — lua-o-ar naiba — de mîna cui mori ?! Nu-i aşa, Lucas ?

— Nu te mai recunosc, Jimmy. Te sperii de cîţiva pîrliţi de indieni ?

Seymore clătină din cap, bănuitor.

— Măi băieţi, am presimţiri rele. Cred că grosul a păţit ceva. Altminteri n-ar îndrăzni ăştia să vină pînă sub ziduri. Dar... Atenţie ! Parcă aud focuri de armă.

Ascultă. Într-adevăr, cînd era linişte, se auzea un zgomot asemănător celui al ploii în frunziş. Sunetele erau uneori mai dense, alteori mai rare. Apoi încetară cu totul. În curtea exterioară, larma de adineaori se înnecă şi ea în tăcere. Apărătorii şi inamicul stăteau faţă-n faţă, în noaptea de smoală.

— Au să aştepte ivirea zorilor. Jimmy Seymore se duse întins la căpitan.

— Nu departe de noi se dă o bătălie. De fapt, a încetat odată cu căderea întunericului... Cred că ai noştri sînt la ananghie.

Căpitanul Phillys nu mai era cîtuşi de puţin omul jovial de odinioară. Grijile îi brăzdaseră fruntea cu o sumedenie de cute.

— Ştii bine, Seymore, că sîntem neputincioşi. La ce bun să facem pe grozavii? Vrei să pierdem prosteşte şi restul de soldaţi care ne-a mai rămas? Nici mîine dimineaţă nu-i sigur că îi putem ajuta; picile roşii s-a pitulat pe după îngrăditură.

Cînd se lumină de ziuă, căpitanul voi să ia măsuri — dar jaguarii provocară o luptă îndîrjită. Războinicii Cerbului Sprinten îşi jertfeau viaţa, numai ca să distrugă garnizoana. N-aveau tunuri de asediu; nici măcar cîteva arme de foc nu aveau, căci le cedaseră celor angajaţi în lupta cu oamenii lui Saylor. Totuşi, capetele de indieni, împodobite cu pene, apăreau iar şi iar pe muchia împrejmuirii — spre a recădea în adînc, lovite de glonţ sau patul puştii. Cîţiva reuşeau să se caţere pînă sus. Atunci începea lupta corp la corp, durînd înverşunată pînă ce îndrăzneţii erau doborîţi. Uneori, situaţia devenea critică: indienii ajungeau aproape pînă la coridoare şi nu puteau fi înfrînţi decît prin concentrare de forţe, cu preţul unor sacrificii grele.

Phillys scrîşnea din dinţi. Aproape toată ziua trecuse cu încăierările acestea. O treime din cei trei sute de jaguari căzuse — dar şi garnizoana avea pierderi. Nenorocirea cea mai mare consta în faptul că federalii erau siliţi să asculte cu mîinile-n sîn zgomotul luptelor din preajmă. De-acum auzeau limpede nu numai vaierul răniţilor, ci chiar strigătul de război al învingătorilor; observatorii vedeau parcă aievea oastea rămasă abia un pîlcuşor, tîrîndu-se către fort în timp ce se apăra cu îndîrjire împotriva pericolului de moarte.

După amiază, căpitanul Phillys îşi dădu seama că era vorba de viaţa tuturor. Ordonă deci deschiderea porţii principale şi ieşi în iureş, cu oamenii săi. Din două părţi, tunurile bubuiau mereu, asigurînd flancurile. Cele două grupuri — fugarii şi garnizoana — reuşiră să facă joncţiunea şi să se retragă în fort.

Poarta se închise după ultimul rănit; liniştea cuprinse totul într-un fel de spaimă. Tăcerea aceasta era poate mai sinistră decît zgomotul luptei de adineauri.

Cerbul Sprinten își făcuse datoria.

Ocoli fortul și își reuni trupele cu ale lui Osceola.

— Iată-ne deci aranjați. Nu v-am spus eu? — Jimmy Seymore și Lucas Cranch îl sprijineau pe caporal de cîte un umăr. Fața sa roșcovană era albă ca varul. Pierduse mult sînge.

Prietenii săi încercară să-l învioreze cu o bună porție de rom. Încetul cu încetul, trăsăturile extenuate ale lui MacGregor începură să-și recîștige vechea expresie.

— Putem să ne luăm catrafusele, flăcăi — declară el amărît, după ce își reveni întrucîtva. Orice să fiu, dacă n-au să ne scoată de-aici piciorușii roșii. Mare noroc, dacă putem da bir cu fugiții pe rîu.

Avea dreptate și de data aceasta. MacGregor, simplul soldat fără carte, învățase în Florida mai multe decît superiorii săi. Își dădea seama că de data aceasta nu era vorba de obișnuitele lupte cu indienii; cele văzute la Kissimi îl convinseseră că fortul nu avea să-i oprească pe seminoli.

De cum coborî înserarea, săgețile aprinse începură să lovească grinzile. Doi ani nu plouase mai îmbelșugat; totul era ca iasca.

Vestea îl făcu pe Saylor să pălească.

— Osceola! — Repetă de cîteva ori numele. Își făcea reproșuri amare pentru că nu-l scosese din luptă, la vreme, pe primejdiosul indian. Firește, nu fățiș... Cine-i nebun să facă una ca asta? Ar fi fost suficient un salvconduct. Indienii cred în așa ceva...

În clipa aceea încolți în mintea lui Saylor planul „salvconductului". Îl păstră pentru momentul potrivit.

Tunurile și puștile dădură din nou glas, dar se luptau doar cu întunericul. În schimb, săgețile seminolilor loveau pretutindeni grinzi crăpate de atîta uscăciune. Pe alocuri, grinzile erau din brad de terebentină: adevărate făclii. Dar cine să se fi gîndit, cînd a construit fortul, că odată și odată, el va fi asediat de către seminolii „exterminați", „alungați", „lichidați"?! De la Tekumseh încoace s-a mai pomenit oare ca piei roșii să aibă inițiativa unui atac?

Privit de sus sau din afară, totul părea un ciudat foc de artificii. Fîșiile de flacără străpungeau întunericul, statornicindu-se pe alocuri în peretele fortului și înmulțindu-se cu mare iuțeală. Micile limbi de foc se mișcau stîngace ca niște

noi-născuți ; apoi se prelingeau în sus pe cîte o spărtură. Oamenii încercau să le stingă, dar ele vîrau rădăcini adînci în inima grinzilor, uscată și rășinoasă — așa că nu mai puteau fi ucise.

Văzduhul, plin de răpăitul armelor, se învîrtoșase în pîcla fumului. Se auzea limpede pîrîitul bușteni lor în flăcări. Limbile de foc se nășteau, creșteau, se îmbinau și îmbrățișau totul în incandescență. Zgomotul sîsîit, ciudat, sacadat, se statornici, dominînd bubuitul tot mai rapsodic și mai fără rost al armelor.

Noroc că garnizoana dispunea de bărci. Evacuarea se făcu sub comanda personală a colonelului.

Ce rușine ! Calhoun are să scrie un articol în Washington Herald ; un articol împotriva protecționismului...

Saylor era preocupat primordial de problema aceasta. Morții, răniții, oamenii abandonați lîngă Kissimi — urmau numai după aceasta.

Luntrile porniră la drum. Ultima era nava comandantului, cu ofițerii.

Fortul incendiat ardea asemenea unei gigantice făclii, luminînd rîul, fugarii și cîmpul dimprejur. În noaptea strălucită ca de ivirea zilei, izbucni brusc strigătul de victorie al seminolilor.

Osceola își atinsese scopul.

Nici o fortăreață, nici un soldat nu se mai găsea, pînă la nivelul capului Canaveral.

36

În noapte se aprinseră focurile bucuriei. Seminolii își serbau victoria asupra cotropitorilor.

Numai căpetenia nu lua parte la sărbătoare. Se gîndea la lipsa de perspectivă a situației. Pierduse trei sute de războinici. Ce-i drept, inamicul avusese pierderi duble, ba chiar mai

mari — dar unde rămînea proporția reală ? Chiar dacă, pentru un timp, jumătatea de miazăzi a peninsulei nu mai geme sub cotropitori, lipsurile din oaste nu pot fi recuperate. Osceola nu se poate considera învingător, deoarece luptă izolat ; izolat de triburile indiene din Vest. Conștiința acestui adevăr îl îndurera nespus de mult.

Ca întotdeauna în astfel de împrejurări, îl căută și de data aceasta pe Cerbul Sprinten, Tînărul Jaguar de odinioară.

Jaguarii își duraseră sat aparte ; mulți dintr-înșii aveau de-acum familie. Cerbul Sprinten se căsătorise cu văduva unui războinic seminol ; copii săi se zbenguiau în grădina din spatele colibei.

Capul familiei ședea de unul singur, fumîndu-și luleaua ; îl întîmpină politicos pe Osceola care veni să se așeze alături de el. Cei doi prieteni stătură așa o bucată de vreme, fără să schimbe o vorbă. Cerbul Sprinten ajunsese un bărbat în floarea vîrstei ; grijile și luptele lăsaseră urme adînci, îmbătrînindu-l. Cu toate acestea, rămăsese vechiul om inteligent și binevoitor. Acum, după obicei, se interesă întîi de familia lui Osceola. Tinerețea sa fusese legată de cea a căpeteniei ; asistase chiar la întîlnirea sa cu Floare de Nufăr. Întrebă deci de Ruth.

— E sănătoasă — îi răspunse căpetenia, scurt.

Cerbul Sprinten oftă.

— Ca norii primăverii trece tinerețea... Trece și nu mai rămîne nici urmă de ea.

— Cerbul Sprinten are dreptate. Împreună am fost tineri ; acum, curgerea vieții către capătul ei, tot împreună ne stîrnește gînduri dureroase. Căci Osceola e chinuit de griji amarnice.

Tăcu puțin, adăugînd apoi :

— Poporul seminol piere în lupte victorioase.

Cerbul Sprinten se posomorî.

— De trei ori douăzecișicinci războinici maskegi au căzut în bătălie. Am avut pierderi mari în atacul dinspre rîu.

Căpetenia știa că jaguarii — aceiași care distruseseră odinioară canoniera „Franklin" — s-au cățărat și acum, disprețuind moartea, pe zidurile fortăreței. S-au sacrificat, pentru ca ei, venind din urmă, să poată înainta pînă la împrejmuire.

— Jaguarii sînt demni de numele lor — zise Osceola. Curajul lor l-ar umple de mîndrie pe Bizonul Sălbatic, marea căpetenie a tribului maskogi.

Cuvintele de laudă îl bucurară pe Cerbul Sprinten, dar faţa lui avu o tresărire dureroasă. Osceola regreta că rostise numele.

...Cerbul Sprinten şi-a amintit de poporul său — îşi zise el, luîndu-şi rămas bun. Cerbul Sprinten şi jaguarii săi sînt încă tot războinici maskogi.

Nu se nelinişti însă, fiind sigur că poate conta pe jaguari atîta timp cît nu le dă el dezlegare de sub făgăduinţa făcută lui.

Trecu şi pe la Joaquim, mulatrul cu făptură de uriaş. Joaquim doborîse zece soldaţi. Avea braţele şi umerii bandajaţi — dar zîmbea satisfăcut, arătîndu-şi toţi dinţii.

— Îi scărmănarăm bine, ce zici !?... Oooh... Ohoho... A fost o încăierare pe cinste. Au şters-o. Bine ar fi să atacăm acum San Agostino.

Atîta încredere de sine îi stîrni lui Osceola zîmbetul.

— Ai făcut treabă bună, Joaquim ; şi tu, şi negrii tăi. Aţi avut pierderi mari ?

— Cîţiva băieţi de treabă au pierit pe-acolo...

— Vezi ? De aceea trebuie să cumpănim bine orice atac.

Vorbeau spaniola. Joaquim era băştinaş din Florida, urmaş al unei sclave negre şi al unui conchistador întîrziat. Poate că tocmai de la tatăl său moştenise îndrăzneala şi spiritul de aventură. Giganticul mulatru trecuse prin multe, înainte de a deveni comandant în oastea lui Osceola.

— Arme avem destule — declară el, mulţumit. Ficare are o puşcă militară nouă-nouţă. Moş Lazaro a adus şi un tun. Un tun întreg ; l-au ajutat şi cei doi feciori. E acolo, în faţa casei lor ; umblă oamenii să-l vadă, ca la minune.

Copii — îşi zise Osceola, ascultînd lăudăroseniile mulatrului. A fost o vreme cînd îi disprețuia pe „fiii întunericului" — pe negri. Apoi, şi-a dat seama că veselia lor copilărească e îmbinată cu onestitate şi cu o inimă de aur. A înţeles că negri erau cinstiţi şi demni de încredere. Că nu dădeau dovadă de laşitate, cînd se punea problema libertăţii sau a vieţii lor. Ce-i drept, nimeni nu le făcuse vreodată educaţia de războinici — aşa cum se întîmpla cu seminolii — şi totuşi, deunăzi atacaseră cu dîrzenie vestoanele albastre.

Osceola stătu cît stătu în coliba lui Joaquim ; copiii se zbenguiau cînd pe afară, cînd înlăuntru ; ochii lor întunecoşi străluceau de curiozitate şi de bucuria vieţii.

Căpetenia se gîndea la fiul său Osweya. Un mic adult... Deosebirea îi pricinuia aproape durere... De ce nu ştie şi Osweya să fie vesel cum sînt copiii lui Joaquim ? Poate numai din pricină că este fiul lui, al căpeteniei Osceola ?

Îl sfătui pe Joaquim să-şi ţină oamenii la odihnă ; să-şi vindece cu toţii rănile. Deocamdată, nici vorbă de alte lupte. Joaquim să nu-şi întărîte tribul ; dimpotrivă, să-l facă să înţeleagă că nu e de ajuns să cucereşti victoria : trebuie să şi ştii să te foloseşti de ea.

Partea mai grea urma abia de-acum încolo : trebuia să le vorbească propriilor săi războinici. Să-i convingă că pacea era ceva necesar. Încă de cînd le interzisese urmărirea fugarilor, simţise privirea nemulţumită a lui Ce-Ho-Sei.

— Războinicii vor pradă... Pradă şi scalpurile victoriei... — îi spusese el, în dialectul hichiti.

— Osceola nu este numai căpetenia războinicilor, ci a întregului popor — îi răspunsese atunci seminolul şi, pentru a-şi sublinia poziţia superioară, vorbi limba maskogi : limba seminolilor din Nord. Căpetenia indienilor mikasuki înţelegea perfect că Osceola înseamnă tribul okoni, temuţii jaguari ai lui Cerb Sprinten şi „fiii întunericului". Coborî în pămînt privirile ca de jăratic — şi zise doar atît :

— Băutură Neagră este căpetenia de război a tuturor triburilor seminole... Poporul mikasuki i-a făgăduit deasemenea supunere.

Aşa s-a încheiat primul lor conflict. Dar Şarpele cu Ghimpi e dornic de lauri şi de popularitate printre războinicii săi : Osceola îşi dă seama că stîndu-i în cale îşi va atrage ura sa.

Coliba încăpătoare a Şarpelui cu Ghimpi se află tocmai în mijlocul satului. Se vede că stăpînul aşteptase vizita, căci e îmbrăcat în straie de sărbătoare.

Oaspetele are numai cuvinte de laudă pentru amfitrion. Războinicii mikasuki au luptat cu mult meşteşug împotriva detaşamentului condus de Biggins. Cît despre bătălia de la Kissimi — acolo au avut partea leului. Şarpele cu Ghimpi este un adevărat erou. Osceola accentuiază în repetate rînduri lauda şi îl îmbrăţişează pe amfitrion, cu multă prietenie şi stimă.

Celălalt îi răspunde însă cu oarecare răceală și rezervă. Ce-Ho-Sei, Șarpele cu Ghimpi, e un vanitos : recunoașterea curajului său îi face plăcere — însă e și destul de inteligent pentru a-și da seama că „fiii întunericului" sînt aceia care l-au salvat de înfrîngere. Gîndul acesta îl chinuie și-l umple de mînie. Are impresia că aliații săi l-au păgubit de gloria personală. Ce-Ho-Sei nu poate să priceapă — așa cum pricepe Osceola — că interesele lor sînt comune și neapărat utile : Șarpele cu Ghimpi judecă îngust, după criterii tribale.

Totuși, îi răspunde politicos lui Osceola ; apoi începe să vorbească despre ceea ce crede el a fi jignirea ce i s-a adus. Războinicii tribului său — zice el — au crezut că victoria aceasta va avea drept rezultat cucerirea vechilor posesiuni. Să-și amintească Osceola de puterea vechilor seminoli. Acum, după ce oastea tunicilor albastre a fost împrăștiată, ar putea urma răzbunarea. Fețele palide tremură ; războinicii mikasuki vor să atace plantațiile ; se așteaptă la prăzi bogate — iar el, căpetenia pe care și-a ales-o tribul, nu-l poate lipsi de cîștigul dorit.

Osceola îl ascultă tăcut, însă îi răspunde mai puțin prietenos. El nu are la dispoziție, în apărarea punctului său de vedere, decît propriul prestigiu. Recunoaște cu dragă inimă că fețele palide au primit o grea lovitură — dar ce crede Șarpele cu Ghimpi, ce consecințe poate avea un atac asupra plantațiilor ? O nouă armată de tunici albastre — mai mare decît cea dinainte — pe cînd poporul seminol se împuținează mereu. Tribul mikasuki știe preabine că numai împreună cu poporul okoni a putut cuceri victoria ; ba au avut nevoie și de „fiii întunericului". E ușor să incendiezi o plantație, dar e greu să lupți cu dușmanul bine înarmat.

Ochii lui Ce-Ho-Sei scăpărau de mînie. Osceola uită că „fiii întunericului" au găsit azil pe pămînturile tribului mikasuki. Le datorează sau nu, recunoștință, pentru asta ?

...Recunoștință datorez și eu — gîndi Osceola. Simțea, plin de amărăciune, că Șarpele cu Ghimpi vorbește despre „fiii întunericului", dar în realitate se gîndește și la el, la războinicii săi, ca și la jaguari. Nu putea să treacă cu vederea ; nu putea înghiți asemenea insultă.

— Ce-Ho-Sei greșește. Pămîntul acesta nu este al tribului mikasuki ; este al fiilor peninsulei. Nu putem împărți fiecare lac și fiecare rîu — declară el, sec. Ikanusalgi : așa se numește

orice seminol. Strămoşii noştri stăpîneau în comun rîurile, în mare uniune a maskogilor. Duşmanii rîdeau numai cînd se întîmpla vreo dezbinare... Pe semne Şarpele cu Ghimpi se gîndeşte să secere unde a semănat Osceola... Nu, victoria lui Osceola nu ţintea prăzi ; Osceola a învins pentru ca ikanusalgii, fiii peninsulei, să nu trebuiască să ia drumul pribegiei.

Căpetenia mikasuki îşi dădu seama că a întins prea mult coarda. Îi era teamă de Osceola ; de aceea, făcu în faţa lui o plecăciune plină de făţărnicie.

— Toţi războinicii seminoli îl stimează pe Osceola. Ce-Ho-Sei va convoca sfatul bătrînilor. Să decidă ei, dacă războiul trebuie continuat sau nu.

— Asemenea hotărîre nu poate lua nici măcar sfatul bătrînilor. — Vocea lui Osceola suna rece, tăios, sever. Se va vedea dacă ei pot să încheie pacea cu feţele palide : o pace care să le îngăduie traiul pe meleagurile unde s-au născut. Poate că datorită victoriei, va fi cu putinţă. Iar aceasta ar fi o pradă mai mare decît cîteva plantaţii incendiate.

Osceola se întoarse la coliba lui, cu inima grea. Ruth îi împărtăşea toate grijile lui, judecînd viaţa prin simţămintele femeii şi ale mamei.

— Osceola are dreptate. Să încercăm încheierea păcii. Dar aici, în pădure, nu-i chip. Căpetenia are prieteni şi cunoştinţe la San Agostino şi aiurea. Cu ei ar trebui să se sfătuiască.

Floare de Nufăr vorbise bine. E nevoie de pace.

Brusc, Osceola se simţi cuprins de o presimţire neagră. Cu el nu vor încheia pacea ! Feţele palide nu-l pot uita pe Thompson, pe Hunter ; nu pot uita canoniera şi victoriile. Feţele palide îl urăsc, pentru că le-a umilit.

Oricum ar fi, trebuie să încerce, chiar dacă ar fi să se umilească şi el. Sau, mai bine să renunţe la comandă. Să încheie altul pacea. Treburile îl mai reţinură timp de o săptămînă ; pe urmă, porni la drum.

Merse călare pînă la rîul St. Johns, continuîndu-şi călătoria în canoe. Observă că tot ţinutul era pustiu. Victoria sa îndepărtase posturile de pază şi picheteie înaintate ; oamenii de pe plantaţii fugiseră în lumea largă. Pe sute şi sute de mile împrejur, locuitorii se tem de ceva sau nădăjduiesc ceva. Privelişiea armatei puse pe goană a stîrnit panică.

...Le e teamă de mine — își zise Osceola. În tinerețe s-ar fi simțit mîndru, la asemenea gînd. Acum, răspunderea pentru soarta poporului său îi îngreuia inima și mai mult, sporindu-i îndoielile.

Ajunse la San Agostino fără să întîmpine vreo piedică. Se duse drept la mănăstire, căutîndu-l pe stareț. Îl știa om inteligent, cu bune relații la Washington.

Părintele egumen îmbătrînise mult ; numai expresia energică a feței era cea de demult. Intrînd în arhondaric și văzîndu-l pe Osceola acolo, păru că înlemnește, timp de o frîntură de clipă. Apoi înaintă spre fostul său învățăcel, prefăcîndu-se că îl recunoaște doar acum.

— Osceola — zise el, bătrînește — dar nu-i întinse mîna, căci nu mai vedea într-însul pe fostul elev. Privirea sa avea ceva ciudat și scrutător : o îndoială, parcă.

Îi e teamă de mine — gîndi Osceola, și — fără să vrea — zîmbi.

— Mio padre ! Nu mă recunoașteți ? — Voi să ia mîna bătrînului preot, pentru a i-o săruta conform prescripțiilor religiei — dar starețul se feri.

— Nu mă atinge ! Ai mîinile mînjite cu sînge ! — strigă el, în melodioasa limbă spaniolă.

În sufletul lui Osceola se stîrni o furtună de imagini. Căpetenia vedea o armată de tunici albastre, ofițeri cu fierturi strălucitoare, comandanții oștilor spaniole — oameni pe care starețul îi binecuvîntase de multe ori, probabil.

Ridică ochii la crucifixul de pe perete ; avea uimire și dîrzenie în ochi.

— Părinte, războinicii lui Osceola își apără viața, pămîntul, neamul. O bucățică de pămînt mlăștinos apără. Ce au greșit dar ?

— La plantații nu te gîndești ? ! — strigă starețul. În glasul său vibrează ură, repros și amenințare. Apoi preotul se apropie un pas.

— Poate nu știi că peste tot, la sud-vest de rîu, plantațiile sînt o mare de flăcări ? ! Tu ai făcut asta !

Osceola avea impresia că a fost lovit pe la spate, drept în moalele capului. Era lovitura plină de viclenie a lui Ce-Hlo-Sci. Căpetenia mikasuki trădase cauza.

— Nu știam... Nu știam nimic...

Glasul — ca și privirea — era șters și tulbure. Toate se învălmășeau dinaintea lui. Fața neîndurătoare a stareţului, crucifixul din perete, masa așezată în mijlocul încăperii.

Ieși grăbit, fără să mai spună un cuvînt, fără să-și ia măcar bun rămas.

Stareţul rămase îngîndurat ; se întreba dacă n-ar fi bine să-l cheme înapoi. Poate că într-adevăr nu știuse despre incendierea plantațiilor.

Preotul clătină capul ; pe urmă se întoarse în chilia lui, umblînd încet, bătrînește...

SALVCONDUCTUL

37

Pendula îmbrăcată în lemn de mahon zurui puternic, ca pentru a-şi face curaj ; apoi, cei doi omuleţi încremeniţi în poziţia de drepţi tocmai sub cadran îşi clintiră ciocanele, bătînd talerul de alamă. Operaţiunea se repetă încă de vreo zece ori.

Era ora unsprezece. Alice îi aminti negresei Dinah, că trebuie să-i pună compresă proaspătă bătrînului Gort. Dinah ştia să facă acest lucru cu multă artă, strecurînd feşele pe sub trupul bolnavului fără să-l clintească din loc. Bătrînul avea pneumonie. Încă de cînd sosise Alice din Florida, tatăl ei presimţea că mai curînd sau mai tîrziu are să-l doboare ceva ; îşi luă deci toate măsurile. Ce-i drept, mai „amînă" boala, trebăluind timp de o săptămînă, două, dar tuşea mereu şi — pînă la urmă — boala îl culcă în pat, cu febră mare.

Alice îl veghe nopţi la rînd. Acum, văzînd că bolnavul respiră ceva mai uşor, trecu în salon, să se odihnească puţin într-un fotoliu. Voia să rămînă singură cu gîndurile ei. Medicul chemat de la Nashville îi mărturisise că Gort nu putea fi salvat decît de puterea de rezistenţă a propriului său organism. Vestea aceasta paralizase toată activitatea tinerei femei. Rămasă orfană de mamă din fragedă copilărie fusese crescută de tatăl, ei care se purta cu ea ca un adevărat şi bun prieten. Alice se obişnuise să-i împărtăşească toate gîndurile, dorinţele, ideile, îndoielile. O îndurera perspectiva de a-l pierde pe acest prieten, cu idei mult mai apropiate de ale ei, decît le-ar fi putut avea vreodată colonelul Saylor.

Încercă să aţipească, dar gîndurile nu-i dădeau răgaz. Înviaseră în mintea ei o seamă de amintiri ale copilăriei.

De afară se auzea tropot de cai : sosea colonelul cu suita. De o lună şi jumătate, Alice nu-şi văzuse soţul. Îl întîmpină totuşi cu multă bucurie. Saylor o sărută, interesîndu-se de

starea bolnavului — însă pe un ton atît de insensibil și de indiferent, încît Alice se sperie deabinelea.

— Ce s-a întîmplat, Jerome ?

— Vestea n-a ajuns încă pînă la voi ? Mă mir㠖 Vorbea repede, enervat. Am avut un eșec înfiorător.

— Osceola ? — rosti Alice, fără să vrea.

Ochii lui Saylor scăpărau scîntei.

— Să mă facă de rușine, în halul acesta, un nemernic de indian ! Cum am să pot da seamă de armata care mi s-a încredințat ?

Alice porunci masa pentru colonel. Nu putu renunța însă la îndemnul lăuntric de a face cîteva observații binevoitoare dar obiective.

— Vezi, Jerome, l-ai disprețuit pe indianul acela. Ca vechi vînător, ai putea să știi, din experiență, că vînatul rănit poate fi nespus de primejdios.

— Eh ! Sentimentalism femeiesc ! Colonelul se apropie de oglinda din perete, studiindu-se îndelung, ca pentru a constata dacă nu poartă vreun semn vizibil al rușinii sale. Voi, femeile, căutați mereu și pretutindeni numai romantism. Dar ăsta nu e romantism, draga mea ; e politică.

Se așeză la masă și, contrar stării sale sufletești, începu să mănînce cu poftă. Alice se așeză în fața lui, urmărindu-l atentă. Ciudat om : nici eșecul, nici rușinea nu-i taie pofta de mîncare.

La a doua înghițitură, ochii lui Saylor sclipiră sub impulsul unui gînd strașnic.

— Mîine plec la Washington. Vreau să vorbesc cu Jackson încă înainte de a începe intrigile.

— Ei, vezi ? Nu trebuie să-ți pierzi curajul. Președintele nu-și lasă prietenii la ananghie — îl încuraja Alice. Saylor nu simți nuanța de ironie din cuvintele ei. Plecă a doua zi în zori, iar Alice continuă să-și îngrijească părintele. Monotonia acelor zile nu fu întreruptă decît de scrisoarea lui Cooper, bătrînul ei prieten. Scriitorul aflase de înfrîngerea din Florida și-i scria că ziarele se ocupă pe larg de ea, căutînd însă numai senzaționalul.

...Cîndva nădăjduiam că ziarele noastre au să joace un rol de seamă în răspîndirea ideilor nobile ale omenirii. Din păcate,

trebuie să constat contrarul ; să văd cu ochii mei, că ele propagă principii de băcan, oferindu-ne drept pildă de cultură un prototip negustoresc — îi scria Cooper. Acum, de pildă, se face tevatură pentru incendierea cîtorva plantații. Nu știu în ce scop — dar teamă-mi este că atunci cînd va bate ceasul răfuielii cu stăpînii Sudului (căci multă vreme nu mai putem tolera rușinea sclavajului) vor fi date pradă flăcărilor mult mai multe plantații. Într-un cuvînt, Osceola a pus pe fugă armata noastră. Regret că nu sînt mai tînăr, ca să pot scrie o carte despre toate acestea..."

Cooper mai scria multe altele, despre viața din Nord și despre propria-i viață, foarte retrasă de la o vreme. Alice își aminti de el cu dragoste și tandrețe.

În timp ce ea pîndea sosirea zilei în care avea să se declanșeze criza în pneumonia lui Gort, colonelul Saylor se prezenta în audiență la Jackson.

Președintele îmbătrînise ; fața lui ovală era și mai aspră, din pricina brazdelor înmulțite. Lupta dintre interesele diferitelor grupuri îl extenuase — căci această luptă era mult mai complicată acum, decît în tinerețea lui. N-o mai putea înțelege deloc. Atunci, „în vremea lui", omul — dacă era puternic — își lua pur și simplu tot ce dorea (fără să uite, firește, nici de ortaci). Acum existau societăți pe acțiuni ; se înmulțiseră, ca și ciupercile după ploaie. Jaful devenise anonim și luase proporții necunoscute pînă atunci.

Războiul din Florida îl interesa neîncetat pe Jackson. Studia fiecare raport în parte, discutîndu-l în amănunte și clătina capul, văzînd neîndemînarea prietenului său Jerome. Căci neîndemînatic trebuie să fii, ca să te bați singur cu capul de perete.

— Minte îți trebuie, Jerome — îi explica el colonelului oprit în fața lui cu bărbia în piept, asemeni unui școlar dojenit. Îi cunosc bine pe seminoli. Să știi că ei nu mai contează mult ; cît despre individul care l-a ucis pe prietenul meu Thompson și ne-a făcut atîtea pocinoage, avem să-l punem cu botul pe labe.

— Da, dar cum ? Mi-am zis că l-am putea scoate dintre mlaștinile lui, ademenindu-l cu un salvconduct...

— Nu-i nicio grabă — zise Jackson, cu un gest plictisit. — Deocamdată bulucim acolo armată mai multă.

— Dar opinia publică ?

Jackson rîse.

— Opinia publică ? Îţi mărturisesc că, la început, mi-a fost şi mie teamă ; nu tocmai de opinia publică, ci de vicepreşedinte. Mare noroc că lumea a făcut din seminoli o problemă naţională. Tocmai deunăzi au plecat cinci ziarişti să vadă plantaţiile pîrjolite... Ai să devii un erou, Jerome. Cu o mînă de oşteni, ai încercat să-i înfrînezi pe diavolii de piei roşii. Ai să vezi ce pot face ziarele noastre. Cît despre sudici, ei fac cu adevărat tevatură mare ; dacă ar depinde de ei... Aşa că, pînă şi domnul Calhoun s-a îmbunat, în ce te priveşte... Deşi nu te avea la inimă...

Saylor începea să se consoleze.

— Atunci, Andrew, eşti de părere că...

— Sînt de părere că în curînd te pot felicita pentru tresele de general. Predă comanda din Florida, Jerome ; avem planuri mai mari, în privinţa ta. Uite.

Scoase din sertar o hartă.

— Texasul vrea independenţă. Santa Ana face jocul nostru. Asta e o afacere de mai mare anvergură.

Da, e de mai mare anvergură. Texasul e un teritoriu imens. Tipicar ca întotdeauna, colonelul Saylor întrebă :

— Spune-mi, Andrew, o să avem oameni, acolo ?

Jackson începea să se înfurie.

— Lasă asta în grija politicienilor. Soldat eşti, soldat rămîi ! Ascultă-l pe Calhoun, sau citeşte-i vreun articol — şi îţi vei da seama că avem dreptul la orice. Ţi-am mai spus : Santa Ana face jocul nostru.

Colonelul Saylor îşi reveni pe de-a-ntregul. Peste o săptămînă, cînd sosea la moşie, era din nou vechiul bărbat calculat şi calm. Îi destăinui soţiei sale că va fi scutit de obligaţiile din Florida, încredinţîndu-i-se o sarcină mai de seamă. Îi spuse şi că va fi avansat.

Alice zîmbea în sinea ei. Cîtă dreptate avusese ! Într-adevăr, Jackson nu-şi lasă prietenii.

Bătrînul Gort intrase în convalescenţă. Citea ziarele şi îşi formase o părere asupra învăţămintelor oferite de Florida.

— S-a rentat să te laşi bătut, dragă Jerome. Pe semne, aici toată lumea are cîte ceva de cîştigat, în afară de cele cîteva mii de oameni pieriţi prin mlaştini. Ei singuri au pierdut...

Osceola stă rezemat de trunchiul unui palmier tînăr, pe ţărmul lacului Okichobi. Statura sa nemişcată şi înaltă pare un al doilea trunchi al copacului, o mlădiţă geamănă crescută din pămînt pentru a se uni cu fratele mai vîrstnic.

Căpetenia stă nemişcată, cu privirile pierdute pe întinderile apei contopite cu amurgul. Gînduri i se învolburează în minte, ca un stol de păsări sumbre.

De cînd a fost pe la triburile indiene din Vest, şi-a dat seama că a rămas singur ; că nu se poate aştepta la ajutor din partea lor. Ce-i drept, un simţămînt adînc îi şopteşte că lupta nu e niciodecum încheiată şi că ultima sentinţă nu e încă, poate, rostită. Poate că lupta dusă de micul său popor este o epopee prematură. Da, este o vagă speranţă în acest gînd.

Uneori îşi zice, neliniştit, că ar fi fost mai bine să-şi fi urmat fraţii spre Vest ; acolo ar fi putut înmănunchia triburile dezbinate de veşnicele conflicte ; le-ar fi unit, aşa cum a făcut odinioară Tekumseh ; li s-ar fi împotrivit cuceritorilor cu o adevărată armată. Una este însă ideea — şi alta, sentimentul. Cînd Osceola priveşte peisajul floridan, verde ca smaraldul şi plin de viaţă, cînd aude din văzduh strigătul vulturului pescar, sau simte parfumul florilor deschise într-amurg — atunci ştie că lucrurile nu s-ar fi putut petrece altminteri. Nici el, nici poporul său n-ar fi putut părăsi vetrele străbune.

De mai bine de zece ani e însîngerată apa lacurilor. Multe cadavre au înghiţit caimanii : sînt graşi şi mulţumiţi. Numai omul varsă lacrimi amare. Seminolul îşi plînge patria ; negrul îşi teme libertatea.

Inima eroului se umple de mîndrie, cînd se gîndeşte la luptele din trecut. În anul din urmă a avut parte numai de victorii ; a nimicit o armată întreagă ; posturile înaintate ale federalilor nu îndrăznesc nici astăzi să se încumete pînă la ţărmul lacului. Osceola poate privi liber, toată oglinda lacului Okichobi ; poate pescui neturburat pe oricare din ţărmurile lui. Cerbul Sprinten şi războinicii săi, Joaquim şi negrii au grijă să-l hărţuiască mereu pe inamic.

Întunericul s-a prăbușit peste peisaj, de la o clipă la alta, învăluind totul asemeni unei plase dese, negre. În curînd se vor aprinde stelele. Atingerea ușoară a unei mîini îl trezește pe Osceola din gînditoarea sa visare. A venit Ruth, credincioasa tovarășă de viață. Copilul doarme. Soții mănîncă pește prăjit în ulei și turte din făină de manioca. Aproape niciodată nu se hrănesc cu altceva. Laptele singurei lor vaci — o comoară scumpă și puțină — i se cuvine copilului. Au avut mai multe vaci, dar au pierit fie de mușcătura șerpilor, fie de ghiara leoparzilor. De altfel, animalele acestea suportă cu greu atmosfera umedă și îmbibată de miasme. Nu se dezvoltă de loc, în ciuda ierbii grase. Respiră greu, tînjesc, pier văzînd cu ochii. Poate că asta de acum va scăpa teafără — nădăjduiește Ruth. E mărunțică și nepretențioasă, însă, pentru moment, pare a se simți bine. Poate că e din Georgia, de pe litoral.

Lui Ruth îi e dragă văcuța, nu numai pentru că îi dăruiește fiului ei laptele de fiecare zi, ci și pentru că îi amintește de meleagurile natale. Ciudată făptură mai e și omul ! Ruth s-a născut în sclavie ; a cunoscut nenumărate suferințe și umiliri ; totuși, se gîndește cu dragoste la vechiul peisaj.

După mîncare, soții se așează în fața colibei. Vorbesc puțin ; noaptea floridană, împodobită cu diamantele a mii de stele, te face să uiți grijile zilei. Ești parcă din nou tînăr ; vîntul acesta aromitor este poate un mesaj de demult : mesaj din Valea Teilor Aurii...

Pe neașteptate, Osceola dă glas :

— Calul de foc va trece de bună seamă prin vale.

A rostit o frază legată de un gînd comun al lor. Ruth își culcă creștetul în poala lui Osceola, ridicînd privirile spre el :

— Acum sîntem din nou tineri. Îți mai amintește Osceola ce visam eu în Valea Teilor Aurii ? Visam un băiețel ; un războinic seminol. Și iată că visul meu s-a împlinit. Osweya are să-i semene tatălui său : va fi puternic, inteligent și curajos.

Femeia aruncă o privire îngrijorată spre colibă, unde băiatul doarme dus, după osteneala unei zile de joacă.

Osceola ar vrea să stea multă vreme așa, gustînd tihna fără de griji a serii. Acestea sînt clipele cînd i se pare că noaptea tivită cu stele și așternută peste pămînt ca un clopot străveziu, este o lume aparte și nu are nimic de a face cu ziua înlăcrimată și plină de sînge. O frîntură de clipă, Osceola

dorește să pună viața a lor săi sub scutul acestui clopot negru, cuprinzător de liniști.

Pe neașteptate, de după colibă se aude mieunat mînios, bătaie de aripă și strigăt păsăresc. Osceola sare în picioare.

— Puma !

Îl mai zărește pe hoț, strecurîndu-și blana cafenie și prada din bot, printre florile albe ale tufișurilor de campêche — și-i trimite un glonț, deși știe că animalul a scăpat teafăr, luîndu-le găina de stuf, pe care au prins-o ca s-o pună la îngrășat. Osceola se întoarce supărat. O săptămînă încheiată i-au dat de mîncare.

Se așează la loc, lîngă Ruth, străduindu-se să reia firul viselor. Boarea de vînt pare însă a nu mai fi cea de adineaori : acum e rece ca un avertisment ; poate că vine dinspre mările îndepărtate. După cîtăva vreme, Osceola vorbește din nou, ca pentru a răspunde cuvintelor rostite adineaori de Ruth :

— Ar fi bine ca Osweya să poată învăța carte. Să meargă la școala fețelor palide... Să nu crească asemeni sălbăticiunilor pădurii...

Își dă seama că pe Ruth o doare ; totuși, nu înăbușă gîndul iscat din adîncuri.

— Osceola a învățat multe, la școala din San Agostino ; de aceea poate înțelege realitatea ; de aceea s-a putut măsura cu armatele fețelor palide. Se spune că în școlile yankeilor, copiii învață multe lucruri folositoare.

Glasul lui se înalță aproape ca un țipăt de durere și de mînie în noapte :

— Osceola coboară din căpetenii : fiul său asemenea ! Trebuie oare sacrificată viața lui Osweya pe cărările veșnicei lupte ?

Da, întrebarea aceasta chinuitoare i-a dat și mamei destulă strîngere de inimă ; destule lacrimi tăinuite au izvorît din ea.

— Își amintește Osceola ce am vorbit noi în Valea Teilor Aurii ? Ziceam atunci că fețele palide cunosc multe lucruri folositoare pe care ar trebui să le învețe și popoarele pieilor roșii.

— Și ce a răspuns Osceola ? A răspuns că Floare de Nufăr are dreptate, dar fețele palide nu îngăduie ca fiii poporului nostru să le pătrundă tainele. Ei ne alungă de pe

propriile noastre pămînturi... Aşa s-a întîmplat cu o mulţime de popoare. Ele rătăcesc acum dincolo de Marele Fluviu, flămînde şi dezrădăcinate. Aceeaşi soartă i s-a hărăzit şi poporului seminol.

Ruth ştie că aşa este — şi nu are ce să răspundă. De cînd a devenit tovarăşa de viaţă a eroului, ea are la inimă nu numai soarta lui Osceola, ci a tuturor seminolilor : a înţeles că cele două lucruri sînt de nedespărţit. Iar odată cu naşterea lui Osweya, mama îngrijorată de soarta copilului, se identifică cu poporul condamnat la distrugere.

Strălucitoarele stele ale Sudului scînteiază deasupra capetelor lor ; vremea curge spre adîncurile nopţii ; a început să bată vînt rece. Este momentul cînd noaptea încetează de a mai fi prietenoasă şi toată lumea se retrage prin colibe. Aşa fac şi Ruth şi Osceola.

Osweya doarme somnul drepţilor ; totuşi, e neliniştit : în răstimpuri ţipă fără să se trezească. Ruth se apleacă deasupră-i, cu temătoare grijă ; ar vrea să-i ghicească visul. Cine ştie ? Poate că îl preocupă o aventură trăită în timpul zilei, prin pădure. Sau doar aerul umed al nopţii îi stîrneşte vedenii de coşmar ?

Mama se culcă lîngă copil ; Osceola, pe blana de jaguar întinsă pe duşumea. De mic copil s-a obişnuit să nu doarmă pe moale — şi nu se va mai dezvăţa niciodată.

39

Domnul T. Connolly, regele bumbacului nu avea răbdare să aştepte sfîrşitul războiului. Pentru a fi mai aproape de noua pradă, plecă la San Agostino, ocupînd acolo o jumătate de hotel, pentru el şi pentru suită.

Ştirile despre victorie întîrziau ; în schimb, într-o bună zi sosi micuţul şi destoinicul avocat Lefort, îmbogăţit binişor în umbra domnului Dupres du Cotentin. Cel puţin, aşa se părea după îmbrăcăminte, după inelul cu piatră, după caleaşcă şi

după slugile negre. Dar cel ce a primit mult, își dorește și mai mult ; domnul Connolly hotărî în taină să-l scoată pe avocat din actualele sale poziții, considerînd că ar fi mai plăcut și mai folositor, în calitate de aliat. Ca adversar, Lefort îi făcuse multe zile fripte. Uite, chiar acum, ce-i spune, în holul hotelului :

— Vă amintiți, mister Connolly, cînd v-am spus că rîul Ogochi nu curge pretutindeni ? Era un avertisment și voia să însemne că nu vom fi de acord cu hotărîrea adusă de statul Georgia. Noi am prevăzut că pămînturile pentru bumbac vor fi repartizate neproporțional. De fapt, tocmai pentru asta am venit.

Regele bumbacului se tolănește în jeț, cîntărindu-l din ochi pe avocat. Întîi și-ntîi îl apreciază sub aspect biologic. Poftim : sfrijiții ăștia mărunței, rezistă mai bine timpului. El, domnul Connolly, a încărunțit de tot și uneori are amețeli. Lefort arată exact ca la Nashville, acum unsprezece ani. E același omuleț subțire, brunet ; nici măcar căldura nu-l supără : n-a transpirat de loc. El, domnul Connolly bea whisky după whisky — și e silit să răcnească la negrul cu evantai :

— Mai tare, vită încălțată ! — Apoi, cu un gest încurajator, spre avocat : Continuă, prietene.

Nu s-ar da înapoi de la o ceartă în toată regula ; are chef să țipe nițeluș : atunci spui tot ce ai pe inimă. Dar cu creolul acesta francez poți doar să discuți ; cearta nu se prinde !

Să nu anticipăm.

— Vorbeam despre Ogochi. Da, mister Connolly, în principiu vă înțeleg procedeul. Eu însumi am pășit pe drumul îmbogățirii ; chiar dacă — în comparație cu dumneavoastră — nu trec decît un modest începător, avem totuși concepții înrudite. Omenește, regret chiar că ne întîlnim mereu în chip de adversari ; accentuez însă că toate acestea nu păgubesc cu nimic stima sinceră și profundă pe care o resimt față de dumneavoastră.

Connolly îi făgăduiește palme omului cu evantai și poruncește un nou whisky.

— Mă mir că apreciezi mai mult Curacao decît Whisky. Nu există pe lume un reconfortant mai bun, prietene dragă. Liqueururile pricinuiesc congestii ; mie îmi răscolesc și stomacul.

Nu ești grăbit ? Las-că nu sînt nici eu ! — își zice domnul Connolly. Ciocnesc paharele. Dar e tot mai curios să-și pătrundă omul. Ce s-o fi ascunzînd după respectul acesta exagerat ?

— Ogochi curge prin Georgia, prietene, să nu uităm ! Se știe și la Atlanta, și la Savannah — zice regele bumbacului, zîmbind amical, cu toată fața brăzdată de vinișoare roșii.

— Dar se va ști oare și la Washington ? Asta este întrebarea. (Avocatul a înțeles intenția adversarului și a făcut un pas înainte).

— Va să zică vă duceți la Tribunalul Federal... — mormăie moșierul. Acum nu mai zîmbește. Înfățișarea lui se aseamănă cu a unui rechin. Mîna strînge paharul. Omul se preface că vorbește doar pentru sine : Nici domnii aceia n-au să lungească rîul Ogochi. Cred că îți dai seama, amice, ce o să iasă de aici. Tergiversări fără sfîrșit... Sentință, recurs, specialiști, acțiuni... Nu, Ogochi nu va putea fi lungit. În schimb, iată Florida.

Știam eu că o să zică de Florida — gîndește avocatul. Vulpe bătrînă cum este, ar fi capabil să ia de la capăt comedia. Pe urmă n-am decît să bat iarăși pe la ușile Tribunalului Federal. Totuși, domnul Lefort răspunde surprinzător :

— Pentru asta am venit. Sau insistăm la Washington, sau obținem despăgubiri aici. La discreția dumneavoastră, domnule Connolly.

Regelui bumbacului începe să i se zbată tîmpla. A băut cam multă răcoritoare, de astă dimineață și pînă acum. În schimb, băutura îl determină să ia mai ușor o hotărîre rapidă. Îi vine ideea să aducă vorba despre chestiunile avocatului.

— Ca să fiu sincer, eu aș prefera să te despăgubesc pe dumneata personal, domnule Lefort.

Avocatul se mai preface a nu înțelege.

— Da, da, prietene. Simpatia noastră este reciprocă. Imaginează-ți cîte am putea înfăptui noi doi. În fond, pentru dumneata, caraghiosul ăla nu mai e decît o povară...

A început să vorbească alcoolul din el — își zice avocatul, constatînd că totul merge după cum dorise el.

— Continuăm mîine, dacă nu ai nimic împotrivă — și, fără să răspundă ofertei primite, urcă în odaia lui.

A înghițit nada — gîndește Connolly, satisfăcut. Capul îi vuiește însă îngrozitor. Închide ochii. Negrul cu evantai se roagă lui dumnezeu să fi adormit stăpînul, ca să-și mai poată odihni puțin brațul amorțit.

A doua zi dimineață Lefort coboară primul în hol.

Trebuie să bată fierul pînă e cald. Pe de altă parte s-a speriat de propriu-i comportament. Dacă nu obține rezultatul sperat, dacă domnul Connolly i-a făcut festa, îi va fi cam greu să se explice în fața compatriotului și patronului său. Domnul Dupres du Cotentin nu e atît de prostănac pe cît pare după exterior și după felul de viață. Numai el știe cîți mandatari și agenți are la Washington. Dacă îl trădezi pe Cotentin, ai nevoie de acoperire corespunzătoare ; altminteri s-a zis cu cariera.

Așa se frămîntă așteptîndu-și adversarul și eventualul tovarăș de arme. Domnul Connolly își face apariția doar peste o oră și jumătate, însoțit de data aceasta de doi servitori negri. Capul îi e înfășurat într-o compresă rece.

— Infernală căldură ! — geme el. Mă ierți, prietene, pentru întîrziere...

Lefort știe că în Georgia căldura e mai apăsătoare decît aici, pe litoral. Durerea de cap e de la mult lăudatele reconfortante.

— Nu face nimic, domnule Connolly — zise el, banal. Într-o anumită măsură, așteptarea e partea noastră.

— Ai dreptate. Acum putem pune la punct totul, fără grabă. Răsuflînd zgomotos, regele bumbacului se instalează în jilț. Băutura cu gheață îl așteaptă lîngă măsuță, în frapieră. Pentru divertisment, azi are de fiecare parte cîte un negru cu evantai.

— Deci, pînă să facă ordine prin ținut prietenul nostru Saylor, trebuie să ne punem și noi la punct treburile — zice, ridicînd paharul ca să ia o gură de răcoritor.

— Fii binevenit printre noi, doctore Lefort, ca proaspăt moșier floridan, iubit prieten al meu și diriguitor al treburilor noastre comune.

Avocatul e ușor emoționat ; de vreme ce însă Connolly a mers în felul acesta drept la țintă, de ce n-ar preciza amănuntele ?

— Se spune că regiunea rîului Kissimi e bună pentru bumbac. Scoate din buzunar harta Floridei și o întinde pe masă.

Amîndoi se apleacă asupra ei. Ochii bulbucaţi ai domnului Connolly au şi început să soarbă comorile noului pămînt.

— Uite Kissimi. Ce mai nume dau şi indienii ăştia: Ogochi, Kissimi... Ei, lasă, că tot nu rămîn decît denumirile... Aşadar, am aici asigurări pentru cincizeci de mii de hectare. Cincizeci de mii de hectare de teren înregistrat. Ce i-am putea da lui Cotentin, din asta? În schimb, dumneata — prietene, avocat şi jurisconsult al meu — vei fi stăpîn peste viaţă şi moarte, pe douăsprezece mii de hectare. Aranjezi formalităţile şi tot ce mai trebuie, la stăpînire. Ne-am înţeles?

— Mă gîndeam la cincisprezece mii, în cotul dintre rîu şi lac. Avocatul priveşte harta, visător. Ceea ce nu este încă azi decît hîrtie, poate deveni mîine o nouă bogăţie, o nouă forţă.

— Da, da, cotul acela... Te înţeleg, prietene... Eventual zece mii aici şi două mii — bucata asta frumoasă, bine rotunjită — uite lîngă fîşia aceea de pădure. Connolly e violet de mînie. Derbedeul vrea tocmai bucata visată de el. N-ar fi mai bine să se alieze cu Cotentin? Hiena asta trecută prin ciur şi prin dîrmon trage şapte piei de pe om!

Lefort ţine însă morţiş la cifra de cincisprezece mii şi la locul indicat. Regele bumbacului răcneşte tot mai mînios.

— Ceri prea mult, amice! Pricepe o dată! Despăgubirea stăpînului dumitale m-ar costa mai puţin.

Acum îl face din nou „stăpîn" pe Cotentin. Dar avocatul e hotărît să lupte pînă la capăt. Dacă, întîlnindu-se cu Cotentin, acesta îl va scuipa drept în ochi, măcar să aibă cu ce se consola, în gînd, în timp ce se şterge pe faţă.

— N-aş crede să vă coste mai puţin. Pe semne nu cunoaşteţi întregul material din dosarul înaintat Tribunalului Federal, domnule Connolly.

— Pretenţii... E ridicol... Dacă aş întocmi eu un asemenea dosar, cred că aş pune şi Capitoliul... Hahahaha!! — Moşierul rîde gros, dar forţat. Interlocutorul ştie însă că a pus degetul pe rană, căci domnul Connolly nu e bucuros să-şi amintească de materialul procesului. Multe ar ieşi la iveală din documentele acelea: mituiri, falsuri, amănunte murdare ale afacerii încheiate cu societatea feroviară. Nu, domnul Connolly n-ar vrea să audă despre toate acestea. Ar prefera să lase naibii tot procesul.

Cei doi adversari s-au înțeles reciproc. Nici unul nu mai dă drumul celuilalt din strînsoare, căci fiecare se teme de consecințe. Trec zile în șir, cu întrevederi, dispute, făgăduințe, promisiuni și amenințări: mezat cu niște pămînturi care încă nici nu le aparțin. Trec zilele, una după alta. Domnului Connolly i se pare că avocatul va ceda, acceptînd pămînt mai puțin. Să-i dea cotul de lîngă Kissimi? Să i-l dea — să nu i-l dea? ?...

Într-o dimineață, așteptîndu-l pe Lefort, frămîntă iarăși această întrebare. Într-un tîrziu, avocatul — plecat nu se știe unde — sosește totuși, ocupîndu-și locul obișnuit. E tăcut ca niciodată. Connolly îl tratează cît se poate de jovial:

— Ce te preocupă, prietene? Știi că niciodată nu vei primi o ofertă mai avantajoasă.

Lefort rămîne îngîndurat. Apoi îl privește drept în ochi pe regele bumbacului — și declară:

— Știi ce, mult stimate domnule Connolly? Deocamdată să rămînem la proces. Să vedem ce zic judecătorii federali.

De uimire, Connolly rămîne cu gura căscată. Paharul cu whisky începe să-i tremure între degete.

— Ce naiba?

— Da, da. Să rămînem la proces. Nu vreau să fiu moșier floridan.

— Dar din ce cauză, dragă domnule Lefort? — (Connolly îl lua iarăși cu „domnule").

— Din cauză că seminolii au făcut praf armata lui Saylor, domnule.

40

Ferma Thorssen se afla departe în Nord, printre munții din Vermont într-o regiune împădurită, plină de lacuri.

— Bunicul a ales ținutul acesta, pentru că îi amintea de vechea patrie.

Urcau călări poteca îngustă ; Thorssen nu se mai sătura de priveliște. Pe meleagurile acestea își petrecuse copilăria. Se desprimăvăra : pretutindeni vedeai numai muguri și boboci. În înaltul cerului, treceau spre miazănoapte stoluri gureșe de păsări.

Ezechiel nu cunoștea felul acesta de oameni. În Tennessee, la ei, predomina prestigiul social ; aici, întîietatea era întotdeauna a familiei. Deși aproape de cincizeci de ani, vînătorul de blănuri i se înfățișă tatălui său așezat la căldură, lîngă sobă — așa cum ar fi făcut-o un pușlan mucos, după cine știe ce năzdrăvănie. De altfel, tot ca pe un pușlan mușcos îl trata și moșneagul.

— Ce-i Sigurd, fătul meu ?! Ți s-a urît cu hoinăreala ? Adus-ai bani ? Adusu-ți-ai nevastă ?

— Nevastă n-am adus, tată — și nici bani prea mulți. Thorssen vorbea încet, aproape rușinat.

Ochii bătrînului scăpărau mînioși deasupra obrajilor nerași.

— Treabă-i asta, băiete ?! Cumnată-ta Siglinde a născut al optulea copil ; așa să știi.

Apoi îl descusu în continuare.

— Se spune că ai colindat ținuturi îndepărtate ; vei fi văzut multe... Fratele tău vrea și el să se ducă în Vest. Sîntem mulți, nu ne ajunge pămîntul... Plecați împreună, nu-i așa, Sigurd ? Plecați după ce eu voi trece în sfîrșit la odihnă... — Abia acum îl zări pe Ezechiel.

— Cine-i flăcăul ăsta ?... E bine legat ; poate să rămînă la noi. Te însori cu nepoată-mea.

Ezechiel roși pînă-n albul ochilor. A doua zi, urcă muntele în tovărășia trapperului. Stătură de vorbă. Era un fel de bun-rămas.

— Ai văzut, frățîne... Eu rămîn locului. Au nevoie de mine. Frate-meu e un băiat cumsecade și harnic, dar în Vest n-ar ști să se descurce, împovărat de o familie numeroasă ca a lui.

Vînătorul de blănuri făcu un gest de lehamite, cuprinzînd în el tot ce simțea : renunțarea la viața liberă și independență, la nădejdea oricărei fericiri... Avea să fie sprijinul familiei sale ; trebuia să se mulțumească cu atît.

— Tu să te duci cu Holkins la fată... Pete te așteaptă la Rhodeport... Pe mine mă mai neliniștește încă un lucru :

ceea ce a zis seminolul, despre pace... Îl cunosc pe Old Hickory încă de cînd eram un tinerel. Cred că ar trebui să-i vorbesc. Poate că Florida ar avea pace, atunci...

A doua zi, Ezechiel porni mai departe. Peste o săptămînă, vînătorul de blănuri era la Washington. Prezidenția lui Jackson intrase în ultimul an. Copacul hickory îmbătrînise. Cînd trapperul intră la el, președintele era nervos, aproape înfuriat.

Își amintea de Thorssen. Îi oferi un scaun.

— Ascultă, plutonier, de ce nu ești dumneata în Florida? — îl întrebă el, agresiv.

— Am fost — răspunse Thorssen, prudent.

— Sper că ai cucerit multe scalpuri seminole.

Vînătorul de blănuri se foia neliniștit în jețul străin.

— Ca să fiu sincer: am cucerit un singur scalp; cel al unui bandit care se chema Gît-Crestat, trimis acolo de sclavagiști, să vîneze negri fugari.

Președintele miji ochii.

— Soldații noștri fac politică? Asta se cheamă disciplină?

— De mult nu mai sînt soldat, domnule general. Dacă statul nostru federal va fi amenințat de vreo primejdie, îmbrac din nou uniforma. În Florida însă, primejdia nu amenință patria, ci plantațiile de bumbac.

Jackson îi făcu cu ochiul, cît se poate de cinic.

— Uiți de Osceola, indianul răsculat și incendiator... Așa îl știe opinia publică. Ce-i drept, ca fost ostaș, eu nu sînt întru totul de acord cu această opinie publică. Dar vezi că individul a făcut treabă, nu glumă: l-a aranjat pe Thompson, l-a ucis pe Hunter — un moșier cu vază, nepot al lui Connolly — apoi a înghițit o armată de-a noastră.

— Cunoașteți cazul Hunter, domnule general?

— Poate că de moartea lui Hunter nu e vinovat. Dar ce te faci cu plantațiile date pradă flăcărilor? Ziarele au umflat mult afacerea asta... Și-apoi, mai e războiul, pe care Osceola vrea să-l continue ca un descreerat, pînă la ultimul om!

— Tocmai despre asta voiam să vă vorbesc, domnule președinte... L-am întîlnit întîmplător pe Osceola... E dornic de pace...

— Ai vorbit cu Osceola?... Ohooo, asta e ceva interesant... — Președintele urmări cu încordare ciudata istorie a acelei întîlniri.

În aceeași după-amiază trimise după generalul Saylor, aflat în capitală.

— A venit vremea să lichidăm povestea din Florida, Jerome.

Eșecul din Florida — vechea rană a lui Saylor — se deschidea din nou. Omul dorea cu orice preț să se răzbune pe Osceola.

— Ai vreo idee, Andrew ?

— Am. Președintele își măsura cu oarecare ironie prietenul din tinerețe ; îi făcea plăcere să-l vadă pîndindu-i fiecare cuvînt, canonindu-se lăuntric și manifestînd fără să vrea izbucniri de vanitate rănită, îndată ce era vorba de Florida. Pînă la urmă, fiindu-i milă de el, îl izbăvi :

— Indianul vrea pace...

— Vrea pace ?

— Da. Am o dovadă sigură. Cu o jumătate de an în urmă, a venit la mine nu-mai-știu ce ziarist, încercînd să mă convingă să închei pacea cu seminolii. Nu i-am luat în serios palavrele. Acum, am auzit același lucru din gura unui vechi plutonier al meu.

— Ei și ?...

— Și ?... Poate mai vrei explicații suplimentare ? Îi dăm salvconductul... Individul iese dintre mlaștinile lui... Începem tratativele.

Jackson se plimba nervos prin încăpere. Problema îl pasiona.

— Nu vreau să las prezidența înainte de a realiza pacea în Florida... Întocmai, Jerome... Salvconductul acesta este unul din ultimele gesturi din guvernămîntul președintelui Jackson.

Își sună imediat secretarul, spre a dicta documentul în prezența lui Saylor.

„Subsemnatul Andrew Jackson, Old Hickory, președinte al Statelor Federale din America de Nord, îi garantez dreptul de ospitalitate lui O-Se-He-Ho-Lar, Băutura Neagră, căpetenia seminolilor, spre a putea duce tratative de pace cu delegații armatei federale. El se va bucura de securitate în timpul tratativelor și poate pleca liber, indiferent de felul în care se încheie tratativele. Andrew Jackson, președinte."

Din parte-i, mistress Trillingmore a nutrit şi nutreşte dintotdeauna bunăvoinţa şi dragostea grijulie a unei surori mai vîrstnice, faţă de miss Perkins, iar dacă miss Perkins înţelege semnificaţia acestei iubiri protectoare, atunci va înţelege fără îndoială că şi sfaturile doamnei Trillingmore sînt generate de acest sentiment. Consistoriul — în calitatea sa de for tutelar superior — şi-a exprimat din nou desăvîrşita mulţumire ; de altfel, niciodată nu a survenit vreo critică la adresa activităţii personale a domnişoarei Perkins. Totuşi, mistress Trillingmore îşi dă seama că, în afară de manifestările oficiale ale autorităţilor tutelare, ea trebuie să urmărească cu multă vigilenţă şi cele mai mărunte manifestări particulare ale persoanelor ce compun autoritatea tutelară, precum şi ale anturajului lor — adică ale tuturor notabilităţilor din Rhodeport. Dacă, de pildă, mai deunăzi mistress Bellingtone a făcut observaţia că violetul manteluţei de catifea a domnişoarei Perkins este cu o nuanţă mai deschis decît ar trebui să fie, deoarece miss Perkins e mult prea tînără şi frumoasă pentru a avea dreptul să atragă atenţia bărbaţilor o dată în plus, purtînd asemenea culori — apoi observaţia acestuia nu poate fi considerată drept o manifestare a părerii particulare a doamnei Bellingtone. Soţul dumneaei este ajutorul de primar al oraşului ; cuvîntul său are deci greutate — iar o observaţie din acestea, în aparenţă întîmplătoare, ar putea avea eventual consecinţe dezavantajoase asupra şcolii.

Năsoiul cît toate zilele şi mustăcioara care adumbrea buza de sus, îi dădeau doamnei Trillingmore un aer cît se poate de viril, deşi cocul dumneaei ascuţit purta podoaba unei pălării ornate cu cireşe. La fiecare frază mai accentuată, cireşele acestea pendulau ritmic. Anne urmărea mişcarea lor, foarte distractivă. În răstimpuri, fata se uita pe fereastră, la dunele de nisip de pe ţărmul mării şi la pescăruşii care roteau deasupra lor. În depărtare se zăreau vapoare englezeşti : ţineau portul sub blocadă.

De la manteluţa violetă, mistress Trillingmore trecu la chestiunea micului Bucher şi a colegului său Samson. Dumneaei speră că miss Perkins înţelege situaţia şcolii ; şcoala tre-

buie să fie atentă la cele mai mărunte manifestări ale protipendadei. Mister Bucher e antreprenor în navigație, unul din cei mai de vază cetățeni ai orașului. Fără îndoială, peste un an sau doi își va trimite fiul la colegiu ; însuși faptul că acest copil își cîștigă primele noțiuni aici, în eminentul nostru institut, este un cîștig moral pentru școală. Miss Perkins a comis neîndămînarea — neîndemînare, pentru că doamna Trillingmore nu dorește să utilizeze o expresie mai tare, spunînd pe șleau : „lipsă de tact" — de a-l așeza în aceeași bancă cu Bucher junior, pe micul Samson despre care se știe că e metis, deci un „colonred". A fost o mare greșeală. Da, mistress Trillingmore știe că cei doi băieți nu stau nemijlocit alături, dar se află în aceeași bancă, ceea ce, la urma urmii, înseamnă același lucru. Noi, copiii Nordului, disprețuim sclavagismul ; negrii sînt cetățeni cu drepturi egale dar — doamna Trillingmore speră că miss Perkins îi dă dreptate — asta nu înseamnă că de-aici și pînă la a sta în aceeași bancă cu Bucher junior, mai va. Asemenea fapte dăunează prestigiului școlii ; s-ar putea ca tocmai acele cercuri a căror simpatie și sprijin sînt atît de importante pentru noi, să se sfiască a-și mai trimite copiii la școală în atari condiții.

Anne observă că doamna Trillingmore știe de bunăseamă cît de slab progresează Bucher junior ; cît despre Samson, acesta este un elev eminent. Nu vede așadar nici un motiv să-l așeze în fundul clasei. Cireșele prinseră a pendula mînioase. Miss Perkins știe că nu putem neglija cerințele sociale. E adevărat că tînărul Bucher nu excelează nici la matematică și nici la istorie — dar nu poate fi așezat într-o bancă din fund, tot așa cum nu poate fi așezat copilul unuia din membrii consistoriului. Mistress Trillingmore speră că miss Perkins va soluționa problema cu tactul necesar. Mutarea micului Samson nu poate pricinui vreun neajuns.

...Nici un neajuns, în afară de o rană a sufletului ; una care nu se mai vindecă niciodată în viață — își zise Anne Perkins.

Pescărușii roteau deasupra dunelor, părînd niște fulgi argintii în bătaia soarelui coborît spre orizont. În sfîrșit, mistress Trillingmore — „sora iubitoare" și paznica „moravurilor" — își încheie predica, declarînd că are să convoace pentru a doua zi consiliul școlar întru rezolvarea „cazului Bucher". Apoi, mai scuturîndu-și o dată cireșele atîrnate de creștet, ieși ca o

furtună din cancelarie. Anne Perkins nu avu însă nici măcar răgazul să se dezmeticească de-a binelea, cînd paznica moravurilor ei se și reînființă în ușă, anunțînd cu voce tare de stentor :

— Miss Perkins, te caută un bărbat străin...

Felul în care rostise „bărbat străin", sublinia întregul protest al doamnei Trillingmore împotriva sexului masculin. Cu alte cuvinte, venise doar să o anunțe pe învățătoare ; pe de o parte pentru că, probabil, era prima care-l întîlnise pe străin — iar pe de altă parte, pentru ca Anne să ia act că dumneaei are cunoștință despre vizitatorul străin — ooo, e informată ! — și își va împlini rolul de Argus... După aceasta plecă definitiv. În prag apăru un tînăr înalt, îmbrăcat pe jumătate orășenește, pe jumătate ca în vest. Deși era vară, omul purta căciulă de blană. Deoarece Anne era singură în odaie, omul i se adresă direct :

— Mă numesc Ezechiel Morrill...

Anne Perkins îl privi întrebătoare. Nu știa dacă nu se comisese vreo eroare : nu-l mai văzuse niciciînd pe tînăr și nu se dumirea ce voia acesta de la ea.

Ezechiel o privea atent. Fata avea tenul alb și purta haine sobre. Părul negru-corb era pieptănat strîns ; ochii băteau în vioriu. O apariție nespus de fină și fragilă.

— Sînt prietenul lui Pete Holkins... — Vorbea greu, tărăgănat.

— Al lui Pete ?... I s-a întîmplat ceva ? — întrebă Anne ; curiozitatea întipărită pe trăsăturile ei se transformase aproape în durere.

— Nu i s-a întîmplat nimic — se grăbi s-o liniștească Ezechiel. Numai, după cum știți, a fost rănit la obraz și...

— Știu. Mi-a scris. Din cauza aceasta n-a îndrăznit să vină încoace ? Doar i-am scris că îl aștept.

Ezechiel zîmbi.

— E aici. Aici, în oraș. Dar...

— Am priceput. Te-a trimis pe dumneata în recunoaștere. Ca să afli dacă nu m-am răzgîndit între timp... Doamne, ce copil e Pete ăsta ! — Ochii Annei licăreau a voioșie. La urma urmii, ce i s-a întîmplat ?... Îi lipsește un ochi sau un picior ? Știu că acum are obrazul urît.

Uitase de directoare, de neplăceri, de toate. Făcu o piruetă.

— Nu mai discut cu dumneata, decît dacă îi eşti cu adevărat prieten lui Pete. Dar ca poştaş amator nu-mi placi. Spune-i lui Pete că s-a frămîntat destul. La urma urmii n-am să-l rog eu, pe un bărbat !

Ezechiel dădu fuga înapoi la hotel. Holkins îl aştepta febril.

— Ei ? V-aţi întîlnit ?

— Da. E o fată minunată. Dacă pînă mîine nu te duci s-o vezi, zău că ţi-o suflu. Pe cuvîntul meu că n-o meriţi !

Holkins încuviinţă din cap.

— Ştiu eu bine că n-o merit.

42

Consiliul şcolar al oraşului Rhodeport o cită în faţa înaltului său for pe învăţătoarea Anne Perkins. Mistress Trillingmore, directoarea, expuse cazul care, după părerea dumisale, putea dăuna prestigiului şcolii.

— Domnişoara Perkins a aşezat în aceeaşi bancă pe fiul respectabilului Isaac Bucher, unul din stîlpii oraşului nostru, cu un copil de culoare ; feciorul cizmarului cîrpaci Samson. Pe deasupra, cînd i-am atras atenţia asupra lipsei sale de tact, n-a fost dispusă să recunoască greşeala, opunînd argumentelor mele sociale, nişte simple argumente pedagogice.

Membrii consiliului şcolar — rotofeiul reverend Person, slăbănogul Felician Grant judecător pensionar, Samuel Bucher rentier şi frate al antreprenorului naval, surorile Dorkins (două fete bătrîne care se ocupau de spiritism) — toată onorabila adunare savura dinainte clipa cînd miss Perkins, cunoscută ca spirit mult prea liberal, se va umili cerînd iertare.

Pastorul bătea darabana în tăblia mesei, cu degetele sale grăsulii.

— E un caz cu adevărat regretabil — declară el, cu patos oratoricesc. Nu tocmai din cauză că este vorba de un om de culoare şi un alb, căci în faţa Domnului sîntem cu toţii la fel. Condamn însă dăunătorul liberalism în corpul nostru didactic ; tot mai multă lume crede că poate neglija ordinea socială hotărîtă de dumnezeu ; că libertăţile noastre implică anarhia socială.

Judecătorul Grant încuviinţă din cap şi adăugă, cu glasul lui asemănător unui behăit căpresc :

— Cazul acesta mă ruşinează, doamnelor şi domnilor. Bucher este un vechi şi drag prieten al meu — dar de la o vreme aproape că evit să-i mai trec pragul. Nu, aşa ceva nu era îngăduit să se întîmple, stimată doamnă Trillingmore.

Cireşele atîrnau întristate ; directoarea puse ochii în pămînt, cu un vădit sentiment de culpă. Anne ştia că judecătorul îi dă de multă vreme tîrcoale directoarei. De fapt, ultima sa frază nu era lipsită de oarecare tandreţe.

Luă cuvîntul şi domnişoara Clementina Dorkins, cea mai vîrstnică dintre surori, criticînd îmbrăcămintea bătătoare la la ochi a învăţătoarei şi preocupările ei mult prea lumeşti.

— Domnişoara Perkins pare a uita uneori că i s-au încredinţat nişte suflete nevinovate — ciripi miss Dorkins. Diavolul ne îndeamnă să ne împopoţonăm — iar dacă nu veghem îndeajuns, necuratul poate pune uşor stăpînire pe şcoala noastră.

Bucher senior nu zise nimic. Anne îi plăcea. Gîndul că poate odată fata are să-i ceară sprijin, îl determina să tacă.

Anne nu-i băga în seamă. Şcoala din Rhodeport o plictisea nespus de mult, împreună cu tutela şi calomniile doamnei Trillingmore. Fie ce-o fi — îşi zise. N-avea rost să facă concesii.

— Nu pot să vă spun nici acum altceva decît ce i-am spus doamnei Trillingmore. Fiul domnului Isaac e un flăcăiaş tare slăbuţ.

Cele două fecioare bătrîne tresăriră sîsîind ; judecătorul Grant încrunta sprîncenele, mînios — dar domnişoara Perkins nu le dădea atenţie, cum nu dădea privirilor fulgerătoare ale directoarei.

— Băiatul lui Samson e unul dintre cei mai buni elevi ai clasei. Metoda mea este aceea de a-i aşeza pe cei mai slabi într-o bancă cu elevii buni. Procedeul dă de obicei rezultate.

N-am ce regreta. Aici, între zidurile şcolii, noi nu ne putem ghida după alte criterii decît cele pedagogice.

Roti în jur o privire întrebătoare ; cum toată lumea se cufundase într-o tăcere glaciară, fata salută şi părăsi încăperea.

...Au să mă dea afară. Am procedat oare bine ?... Nu era preferabil să mă prefac, să mă umilesc ?...

Ieşi îngîndurată pe poarta şcolii. Simţea noduri în gît ; o îneca plînsul. Iată deci recunoştinţa şi mulţumirea, după opt ani de muncă. Nici o vorbă despre rezultate ; numai acuza idioată, întemeiată pe un stupid argument social.

Păşea încet ; îi şiroiau lacrimi pe faţă. Unde să se ducă ? Cui să i se adreseze ?... În şcolile din Noua Anglie are să existe pretutindeni cîte o doamnă Trillingmore şi mulţi alţii, obişnuiţi să calce în picioare adevărul şi dreptatea, confundînd demnitatea de om cu demnitatea banului.

— Anne !... Draga mea !...

În faţa ei se oprise un bărbat înalt ; ea îi căzu la piept.

— Pete !...

Bărbatul întoarse capul într-o parte. Vanitatea sa îşi dădea prima bătălie cu dorinţa de fericire. Iar fata, îndemnată de un miraculos instinct, găsi tocmai cuvintele trebuincioase clipei acesteia :

— E atît de rău să fii singur, Pete !

Ridică ochii la el, rugătoare şi întrebătoare. Holkins îi văzu faţa iubită, plină de lacrimi.

— Ce s-a întîmplat, Anne ?

— Nu mai suport şcoala asta... Oamenii sînt răi şi egoişti...

Lacrimile o podidiră din nou.

Holkins văzu că Ezechiel spusese adevărul : Anne îl aşteptase — şi, de data aceasta nu el era cel ce avea nevoie de consolare, ci fata, pe seama căreia trebuia să găsească un cuvînt de alinare. Îndoielile şi îngrijorarea se risipiră din el ca prin farmec : era din nou bărbatul hotărît, de odinioară. O îmbrăţişă strîns pe Anne.

— Nu te necăji, draga mea... Părăsim Rhodeportul, părăsim totul... Urcăm spre Nord, la noii colonişti... O să-mi placă şi mie mai mult, acolo. Ne ducem în Michigan ; ai să vezi ce

şcoală vom construi acolo... Ne aşteaptă o viaţă frumoasă... Viaţa deschizătorilor de drumuri...

Se plimbară pe ţărmul mării pînă seara tîrziu. Se ţineau strîns îmbrăţişaţi, încurajîndu-se reciproc.

43

După vechiul lor obicei, ziariştii forfoteau şi adulmecau printre plantaţiile Floridei de Nord, asemeni unor ogari eliberaţi din lesă. Îi interesa totul; stăteau de vorbă cu toată lumea. Stricăciunile fuseseră înlăturate în mare parte, dar se mai găsea cîte o clădire care purta urmele incendiilor. Bun prilej pentru istorioare lacrimogene. Nu mai trebuiau decît cîtiva „martori oculari" cu imaginaţie bogată — şi reportajul era gata! Se scria despre „noaptea sfîntului Bartolomeu" din Florida — firește, cu obișnuita lipsă de cultură. Se scria în scopul de a stîrni patimi atît în Nord cît şi în Sud. Campionul era un individ pistruiat şi guraliv, pe nume Jack Roscoe. Umbla cu şevaletul după el, desenînd totul în culori cît se poate de dramatice: plantaţii părăsite, copii înlăcrimaţi, femei speriate. Întîi, „subiectele" îl evitau ţipînd; dar asta n-a durat decît pînă cînd reuşi să eternizeze pisica doamnei Tennison. De atunci încolo, avu cîştig de cauză. Toată lumea voia să fie „eternizată". Lui Jack i se făcuse lehamite de atîta popularitate: îl păşteau alte gînduri. Reportajul nu-i complet, aşa cum este... Ar trebui să stea de vorbă cu un indian... Tii, ce s-ar mai bucura domnul Drummons, proprietarul ziarului Cleveland Mercur.

Jack auzise chiar destul numele lui Osceola. Ce-ar fi să-l viziteze pe indianul care a furat o sclavă, omorîndu-l pe bogatul plantator? Excelent reportaj! Curat romantism!

Se şi vedea punînd întrebarea: „Mister Osceola, iubirea dumneavoastră pătimaşă face cît o Floridă încendiată?" Tii, ce mai întrebare! Nimeni, în afară de el, n-ar fi scornit-o!

Planul acesta îl electrizase cu totul. Se dăduseră dispoziții să nu se scrie nimic despre armată — dar cine îl putea împiedica să se ocupe de o poveste de dragoste ?

Da — dar unde e Osceola ? Cînd pomenea de el, colegii îl făceau smintit.

— Pară-ți bine, Jack, că scapi cu pielea negăurită. O armată întreagă nu i-a putut veni de hac ; tocmai tu ai s-o scoți la capăt cu el ?

Jack nu se lăsă intimidat. Afacerile sînt afaceri. Își făcu bagajele și urcă rîul Sf. Johns cu un vapor. Primele spaime trecuseră. Existau noi posturi de pază ; unitățile militare înaintaseră din nou spre interior. Ziaristul călători — pînă unde se putea — cu un vapor pentru transporturi militare. Undeva pe la nivelul Mosquito Inlet fu debarcat : nava nu mergea mai departe. Un pahar de grog, la cîrciuma portului, dezlegă limba plutonierului comandant. Jack află că totuși, semioficial, vaporul își continuă drumul ceva mai în amonte, întrucît transportă alimente pentru trupă. Ziaristul se împrieteni la catarama cu plutonierul, însoțindu-l pînă la ultima escală, unde postul de pază era instalat jumătate pe uscat, jumătate pe apă și dispunea de două tunuri mici. Turnul de observație permitea o vizibilitate bună, căci copacii și tufișurile fuseseră stîrpite pînă departe.

Jack se sui în turn, privi cît privi ținutul pîrjolit de soare, apoi se plictisi, coborî în baraca postului, plină de fum de tutun — și găsi acolo o seamă de oameni angajați într-o partidă de cărți. Fu acceptat cu multă plăcere. Destul de prudent, el nu suflă o vorbă despre planurile sale, interesîndu-se doar în termeni generali despre noutățile locale.

— Plictiseală, domnule... Nimic altceva decît plictiseală — îi răspunse caporalul. S-au plictisit și seminolii... Ori au pierit cu toții... Mai știi ?...

Jack află că rîul e pustiu ; doar cîte un negru vine să pescuiască, uneori. A doua zi pescui și el, apoi trecu pe insula din mijlocul curentului. Soarele dogorea tot mai tare. Ziaristul își puse pălăria cu bor larg și se dezbrăcă pînă la brîu. Ar fi vrut să facă o baie, dar soldații îl avertizară că mai există caimani prin împrejurimi, deși împușcaseră destui. Așadar, domnul Jack se mulțumi să aștepte un eveniment norocos, șezînd pe mal cu mîinile-n sîn.

Spre amiază, apăru o barcă ponosită, cu un negru bătrîn. Îi făcu semn. Omul se apropie.

— Nu vrei să mă duci în sus pe rîu ? — și-i arătă o monedă de jumătate dolar. Bătrînul acostă.

— Unde vrei să mergi, domnule ? — Vorbea în jargonul amestecat al sudicilor, pronunțînd cuvintele cîntat, ca toți negrii.

— Ce-ți pasă ? E destul dacă mă duci pînă-n sat — îl îndemna Jack.

Negrul mormăi ceva, îi făcu semn ziaristului, iar acesta își așeză bagajele în barcă. Bătrînul nu mai zise nimic, pînă ce postul militar nu rămase în urma lor. Atunci începu din nou :

— Cauți pe cineva, domnule ? Căci poate știi și dumneata: pe aici a fost război și locurile sînt cu primejdie.

— Ascultă bătrîne — făcu Jack, tot foindu-se. Vezi astalaltă jumătate de dolar ? E a ta și asta, dacă ajung pînă la căpetenia seminolilor.

Negrul era cît pe-aci să scape vîsla din mînă.

— La căpetenia seminolilor ? Pe toți sfinții, domnule, ești un om îndrăzneț !

Jack începu să-i explice că el este ziarist și ar avea un succes extraordinar dacă ar reuși să vorbească cu căpetenia. Nu se știe însă cît pricepu negrul, din toate acestea.

— Dumneata știi, domnule... Eu nu sînt decît un biet negru ; nu mă pricep la astea. Dar dacă îmi dai și cealaltă monedă, te duc la cineva care se pricepe mai bine.

Jack îi dădu și a doua jumătate de dolar. Ce contează banii ? Istoria asta face aur.

Rîul curgea parcă printr-o lume preistorică. Totul era atît de rigid și de lipsit de viață ! Pînă și boturile noduroase ale caimanilor tolăniți la odihnă pe bancurile de mîl păreau mai degrabă niște bușteni opriți de vreo piedică de pe fundul albiei. Mai tîrziu, pluti pe deasupra lor o pasăre ciudată, cu cioc mare și aripi largi, revenind ca să-i privească pe drumeți.

— Triooo !... Triooo !... — strigă ea, intonînd cu rezonanțe de trompetă.

Căzu brusc spre apă, continîndu-și apoi zborul cu un pește gras în cioc.

Pe țărm creșteau flori purpurii ; o păsăruică minusculă scotocea cu ciocul prin corolele lor, căutînd nectar. Avea pene verzi și roșii — o bijuterie vie.

Bătrînul negru vîslea fără vorbă, dar cu atîta rîvnă, încît nădușise tot. Jack voia să-l ajute, însă moșneagul refuză : se vedea cît de colo că dorește să muncească pentru banii primiți, neavînd încredere în cîștigurile ușoare. În răstimpuri deschidea pleoapele grele, scrutîndu-l bănuitor pe străinul zănatec. E tare greu să-ți închipui că un om cu mintea întreagă azvîrle așa, cu una cu două, jumătățile de dolar...

Bătrînul nu se liniști decît cînd acostă într-un cot al rîului. După o jumătate de oră ajunseră la o așezare de negri, urmînd cărarea sinuoasă din desiș. Bătrînul îl pofti în coliba sa, acoperită cu paie ; înlăuntru nu se găsea nimic, în afară de cîteva cîrpe colorate și un fel de etajeră. O droaie de copii — mai mari și mai mărunței — îl împresurară pe ziarist, fără să manifeste nici urmă de teamă. Domnea o sărăcie cruntă, în satul acela ; totuși, din ochi lipsea expresia tristeței și a umilinții.

...N-au ochi de sclav... — Jack Roscoe cutreierase Georgia și Alabama, văzînd destule așezări de sclavi. Aici domnea o altfel de viață. Își dădu seama de deosebire : acum se afla într-un sat de negri liberi. De aceea era ascunsă așezarea în desiș. Las-că le aducem noi sclavia... Ptiu, ce afacere murdară...

Reporterul scuipă. Planul său nu mai părea atît de ademenitor. Firește : blestematul acela de acord cu sudicii ; acordul pune în mișcare totul, pe aici.

N-avu răgaz să-și depene mai departe gîndurile. Moșneagul chemă un băiețel mai răsărit :

— Roberto... Îl însoțești pe dumnealui pînă la Joaquim...

— La Joaquim ? — Trăsăturile copilului exprimau uimire ; de emoție, făcu ochii mari. Și... Ce să-i spun ?

— La Eduardo îl duci, prostule... Încolo, are el de grijă... Hai, fuga !

Porniră ; Roberto în față, Jack după el. Dar nu era de loc ușor, mai ales că trebuia să care șevaletul, încurcîndu-l mereu printre liane. La un moment dat, desișul îl prinse din amîndouă părțile ; Jack Roscoe, mîndria redacției Cleveland Mercur, se pomeni în aer și fu silit să ceară ajutor, bălăbănindu-se ca un caraghios.

...Dacă m-ar vedea domnul Drummonds, poate mi-ar majora salarul — își zise el. Pălăria de pai și hainele i se împănaseră cu spini.

Roberto purta un cuțit lung, foarte tăios ; din cîteva lovituri destoinice, înlătură lianele și-l eliberă pe ziarist. După întîmplarea aceasta, domnul Jack se ținu strîns pe urmele băiatului.

Tîrziu după amiază, Roberto se opri puțin, pentru a se orienta.

— În curînd sîntem la Eduardo — declară el.

Eduardo era un omuleț negru ca smoala și locuia la cealaltă margine a junglei. Ocupația lui stătea în a pune capcane pentru animale mărunte. În toată înfățișarea sa nu existau decît două puncte luminoase : ochii — dar acești ochi erau prietenoși și binevoitori.

— Eduardo, condu-l pe domnul la Joaquim...

Băiatul își văzu de drum.

...M-a predat ca pe un pachet — își zise Jack, amărît, dorind din tot sufletul să nu mai existe astfel de halte în călătoria sa.

Eduardo hotărî continuarea drumului doar pentru a doua zi.

— E tîrziu — zise, în limba spaniolă, arătîndu-i soarele care era de-acum în scăpătat.

Îl pofti pe Jack în colibă — de fapt nu o colibă, ci un simplu acoperiș larg, cu un culcuș dedesubt.

Ziaristul se tolăni, doborît de oboseală ; amfitrionul trebăluia cu cina. Îi oferi oaspetelui carne de porc peccari ; acesta începu să înfulece, fără a sta mult pe gînduri. Habar n-avea ce mănîncă ; nici informația primită de la Eduardo nu-l lămuri, căci nu mai văzuse niciodată un peccari. Mîncă însă cu poftă ; apoi adormi buștean.

A doua zi în zori, gazda reveni din desiș cu două patrupede urechiate și foarte simpatice. Încălecă pe unul din ele, poftindu-l pe Jack să suie în spinarea celuilalt. Ziaristul n-avu încotro — deși nu călărise vreodată pe un măgar. Animalul nu-i opuse nici o împotrivire, pînă cînd Jack — vorbind cu accentul său specific din Connecticut — nu făcu încercarea de a-l convinge să grăbească pasul. În clipa aceea, asinul se opri, țeapăn ca o stană de piatră și nu fu dispus să se urnească în ciuda tuturor rugăminților, îndemnurilor și amenințărilor proferate de ziarist. Eduardo se apropie de animal, îi cuprinse capul greoi și-i mîngîie urechile. Atunci, măgărușul porni din nou, și continuă să meargă domol atîta timp cît nu auzi glasul lui Jack. Dar în clipa cînd acesta deschidea gura, animalul refuza să se

mai supună. Eduardo fu silit să descalece din nou, repetînd tandra îmbrăţişare. Scena se repetă de cîteva ori la rînd. Reporterul era guraliv din fire, iar prospeţimea dimineţii îi mai şi făcea poftă de vorbă : ar fi vrut să-i pună multe întrebări lui Eduardo — dar nu se putea. Altminteri, ar fi însemnat să se oprească din minut în minut.

Aşadar, călătorul nostru se resemnă să-l urmeze mutește pe negru. Cît despre Eduardo, ochii săi exprimau compătimire. Nu-şi putea da seama ce i se întîmplase Perseponei, cea mai blîndă şi mai docilă dintre făpturi... Nu putea crede altceva decît că Persepona se simţea stînjenită, deoarece nu mai avusese prilejul să care în spinare asemenea boier. Persepona era un biet măgăruş simplu şi prostuţ ; nu cunoştea alt ţinut în afară de acesta — şi nici nu văzuse vreodată om alb.

Aşadar, Eduardo vorbea fără încetare ; pe de o parte, ca să repare greşeala Perseponei ; pe de alta, ca să nu-i dea răgaz oaspetelui, să vorbească el.

Curînd se invederă că nu numai din pricina distanţei fuseseră siliţi să încalece pe măgăruşi ; locul era tare mlăştinos, plin de tinoave. Spre amiază, întîlniră în drum tot mai multe lacuri şi mlaştini, cu malurile împodobite de chiparoşi şi palmieri. Cele două animale găseau, cu o admirabilă siguranţă, trecătorile înguste, ocolind locurile primejdioase. La amiază, călătorii făcură popas, gustînd din merinde.

— Nu mai e departe nici marele lac Okichobi. Eduardo pronunţă numele aproape cu evlavie.

Jack ştia că regiunea aceea era centrul rezistenţei seminolilor.

— Spune-mi, Eduardo, voi sînteţi cu toţii de partea lui Osceola ? — întrebă el pe neaşteptate, fără să-şi cumpănească vorbele.

Figura neagră a lui Eduardo se făcu pămîntie.

— Ai venit din Nord, señor... Se vede cît de colo... Poate că nu cunoşti viaţa pe care o duc bieţii negri, pe plantaţii. Altminteri n-ai fi întrebat aşa ceva.

Ziaristul se dojeni în gînd.

...Eu sînt măgarul, nu Persepona... O să mă lase omul singur în sălbăticiunea asta — şi-apoi n-am decît să-l caut pe Osceola al meu...

Se mulţumi deci să caute prietenia Perseponei, încercînd s-o obişnuiască cu glasul său.

După prînz, nu mai făcură decît o oră pînă la ţinta călătoriei lor. Dădură peste un lac mai mare — sau poate un colţ din Okichobi. Un bărbat bine legat stătea în iarba înaltă ; avea în mînă undiţa, iar pe umăr o puşcă.

Eduardo descăleică, apropiindu-se de gigant.

— Buen tardes, señor Joaquim...

Mulatrul mormăi ceva, drept răspuns şi-i aruncă o privire întrebătoare lui Jack, care se apropia.

— Dumnealui ar vrea să stea de vorbă cu căpetenia... — Eduardo mulţumi pentru dolarul primit şi se trase la o parte, aşteptînd explicaţiile străinului.

În cursul zbuciumatei sale vieţi, Joaquim avusese prilejul să cunoască şi ziarişti. Îi spuse deci lui Eduardo să revină peste două zile ; dădu mîna cu Jack şi-l pofti să-l urmeze.

Întorcîndu-se din San Agostino, Osceola îi judecă pe nemulţumiţi şi nesupuşi.

Şarpele cu Ghimpi îşi pierdu rangul de căpetenie.

Osceola era foarte amărît pentru că fusese silit să-şi judece proprii războinici. Dar nu avea încotro : disciplina trebuia menţinută. Ştia însă că severitatea sa era zadarnică ; faptele răzvrătiţilor aveau să-i slujească duşmanului drept armă, drept nou pretext pentru alungarea şi distrugerea rămăşiţelor poporului seminol.

Căpetenia fu cuprinsă de un fel de toropeală ; şedea zile în şir în faţa colibei, însingurîndu-se într-atît, încît abia dacă vorbea cîte ceva pînă şi cu soţia sa. Ruth nu se supără, simţind că nu ei i se adresează acest fel de a fi. Îi era milă de Osceola ; uneori se simţea îndemnată să se apropie de el, cuibărindu-se la pieptul său, ca odinioară. Apoi îşi zicea că tristeţea aceasta fusese stîrnită de ceva ce nu poate fi risipit cu mîngîieri sau cuvinte tandre.

Tot ceea ce căpetenia şi conducătorul de oşti nu simţise, tot ceea ce uitase datorită luptelor şi pregătirilor de război, apăsa acum conştiinţa omului, prinzînd-o într-o nesfîrşită şi apăsătoare plasă de gînduri şi frămîntări. Zadarnic i se raporta că inamicul începe să-şi revină ; că se construiesc noi forturi lîngă rîu St. Johns — Osceola tăcea impasibil, fără să ia cea mai vagă măsură pentru înlăturarea primejdiei.

— Las-să vină — era singurul răspuns pe care îl dădea tuturor insistenţelor. Războinicii săi se mulţumeau cu el.

Parcă în trecut nu-i atrăsese Osceola pe dușmani într-o capcană bine ticluită ? De bună seamă va face la fel și de data aceasta.

Dar Osceola nu se gîndea la război. Nu plănuia bătălii, ci pacea. Da, trebuie să încheie pacea. Îl chinuia însă gîndul că nimeni — nici fețele palide, nici poporul său — nu va împărtăși părerea sa. Fețele palide vor să se răfuiască cu el odată și pentru totdeauna, mai ales că și-au dat seama de talentul său strategic. Cît despre războinici — pe ei, succesele i-au făcut prea încrezători.

În aceste zile de indiferență și oboseală morală sosi la el Joaquim, anunțîndu-l că un ziarist yankeu dorește să-i vorbească.

— Să vină — zise căpetenia. O palidă rază de speranță îl făcea să creadă că omul fusese trimis poate în vederea tratativelor de pace.

Jack i se înfățișă cu oarecare sfială. Era cît se poate de uimit. Acesta era așadar eroul vechii povești de dragoste ? Acest bărbat grav, îmbrăcat simplu, a distrus armata din Florida ! Ziaristul era dezamăgit. Nu va putea descrie nici măcar podoabele de pene, vampumul și insemnele totemice. Reportaj se mai cheamă ăsta ?!

Încercă să fie degajat și jovial.

— Hello, căpetenie ! — Ridică brațul în chip de salut roman. Îmi pare bine de cunoștință.

Osceola îl pofti să șadă.

— Ce dorești să afli, señor ? — Vorbea engleza ; cuvîntul „señor" era o reminiscență a educației spaniole.

Jack rînji prietenos.

— Știi, căpetenie, că mi-a plăcut nespus de mult cum ai răpit-o pe fata aceea ? La noi ai fi devenit un adevărat erou ; juriații te-ar fi achitat : e sigur cum e sigur că stau aici, cu dumneata.

Osceola își cîntări omul ceva mai atent : e superficial însă de bună credință. N-a avut intenția să jignească. Așa e mentalitatea yankeilor ; trebuie să-i accepți cum sunt. Zîmbi :

— Pe vremea aceea eram tînăr. Acum aș vrea să știu însă care ar fi verdictul în problema seminolilor.

— Cum ? — Ziaristul își scoase din buzunar carnețelul și începu să noteze febril. Verdictul ? Seminolii ? Hahaha !... Splendid !... Ce vrei să spui cu asta, căpetenie ?

— Noi dorim pacea. Trăsăturile grave ale lui Osceola exprimau îngrijorare. — Crede-mă, señor, că vorbesc serios. În general, învinşii fac oferta de pace. Noi nu sîntem învinşi. Dar Osceola doreşte totuşi pacea. O pace cinstită. Nu vrem să fim alungaţi de pe pămîntul strămoşilor noştri ; este loc de ajuns aici şi pentru feţele palide şi pentru seminoli.

Jack nota fără încetare. Din cînd în cînd se uita la căpetenie. Nu mai rînjea însă cîtuşi de puţin ; jovialitatea de adineaori dispăruse cu totul.

— Mi-e teamă că nu se alege nimic din planul dumitale — observă el, aprinzîndu-şi luleaua. Trebuie să plecaţi de aici. Aşa vor stăpînii Sudului — căci acesta este un stat sudic ; un stat sclavagist. Pricepi, señor ? Ei nu vă pot tolera aici, căci în cazul acesta... ar avea mereu necazuri cu negrii... Ori, în momentul de faţă, Jackson mai este încă preşedinte. Old Hickory... Ai auzit de el, nu ? Sudicii l-au ales. Nu ştiu dacă mă înţelegi, mister Osceola...

Indianul încuviinţă din cap.

— Old Hickory... Îl cunoaştem. Este duşmanul seminolilor...

Jack nu mai nota. Reportajul „de dragoste", istoria romantică eşuase cu desăvîrşire. Hai să încercăm să fim cinstiţi. Omul acesta nu e indian în sensul curent al cuvîntului : poţi vorbi cu el despre orice. Nu-i din cei ce se vînd pentru mărgele de sticlă sau rachiu. Cîndva, s-au cumpărat sate întregi, pe rachiu, pe cîteva cuţite, pe nişte podoabe ieftine... Indianul acesta de aici vrea să-şi apere pînă ultima suflare, mlaştinile lui puturoase. Asta e croit din altă stofă.

Gîndurile acestea îi trecură prin minte lui Jack, asemeni unei fulgerări. La urma urmii, ce să-l întrebe ? Îşi aminti că, oricum, vine din tabăra adversă.

— Spune-mi, mister Osceola, de ce a fost nevoie să incendiaţi plantaţiile ? Să ucideţi oameni nevinovaţi, femei şi copii ? Ai noştri s-au supărat foc şi vor trimite încoace de două ori mai mulţi soldaţi...

Osceola se întoarse către el, răspunzîndu-i calm şi obiectiv :

— Plantaţiile au fost incendiate împotriva ordinului meu. Şi, adăugă, văzînd îndoiala din ochii lui Jack, la întoarcere, întreabă-l pe Joaquim ce s-a întîmplat cu trădătorii care au

încălcat legile tribului. Are să-ţi arate lacul caimanilor ; în acela i-am azvîrlit...

— Crede-mă señor, că au pierit mult mai multe femei şi copii, cînd feţele palide i-au alungat pe indieni dincolo de Marele Fluviu.

Înainte de a-şi lua bun rămas, ziaristul ar fi vrut să facă portretul căpeteniei, dar Osceola refuză. Joaquim veni să-l conducă ; traversînd lacul, Jack Roscoe se înfioră, privind forfota caimanilor din mlaştină.

Reportajul său floridan nu fu dat niciodată publicităţii.

44

Bătrînul Cyrus Gort murise. Toată grija domeniului îi revenea acum Alicei. Generalul nici nu se pricepea, nici nu stătea mult pe acasă. Ori cît ar fi fost însă de ocupată, Alice nu-şi uita vechii prieteni şi mai ales pe Cooper, scriitorul care continua să-i trimită cu regularitate toate cărţile sale.

„Scumpe şi bătrîne prieten ! Ai să mă ierţi — dar nu cred că epitetul „bătrîn" te supără. Ştiu că un scriitor rămîne veşnic tînăr, renăscînd în eroii săi ; cît despre bătrîneţe, întrebuinţez noţiunea în sensul trăiniciei de care dă dovadă prietenia noastră. Nu de mult am citit unul din romanele dumitale mai vechi — „Iscoada" — şi am deplîns soarta eroului principal, silit să-şi trăiască viaţa fără cea mai vagă speranţă a satisfacţiei. Trebuie să recunosc totuşi că ai pus mult umor în cartea dumitale ; este un aspect pe care nu ţi-l cunoşteam încă. Figura chirurgului guraliv m-a amuzat. Cartea dumitale este cît se poate de instructivă ; un moment plin de învăţăminte, din istoria patriei noastre. Ceea ce m-a impresionat mai mult, a fost optimismul dumitale de nestrămutat, cu care prezici totala egalitate în drepturi. Pentru asemenea încredere în viitor trebuie să ai credinţa şi forţa de vizionar a scriitorului, dragă prietene — căci nu văd, în jurul

meu, nici urmă de egalitate. Domnii de aici din Tennessee perorează adesea despre libertate, citînd cu predilecție din Jefferson și Franklin, dar cînd e vorba de negri te pomenești că s-au dat de partea sudicilor. Negrii nu sînt egali cu albii : pînă și scriptura face deosebire între fiii lui Ham și Iafet — și-apoi, ce s-ar alege de plantații dacă negrii ar fi eliberați ? Cred că tocmai acesta este principalul argument : problema mîinii de lucru — și nicidecum Ham sau Iafet. În Georgia se strigă sus și tare că decît concesii în problema negrilor, mai bine separația.

Aștept și mai nerăbdătoare ca pînă acum, alte cărți din partea dumitale. După cum știi, bietul tata a fost un adevărat nordic, iar eu am primit aceeași educație. Disprețuiesc mizerabilul de sclavaj. Am deci foarte mare nevoie de mesajul Nordului. Dacă soțul meu nu ar fi omul sudicilor și prietenul lui Jackson, nu m-aș simți în siguranță. „Old Hickory" s-a retras la moșia sa ; la Washington domină din nou oamenii din Nord și nu știu dacă soțul meu va dovedi suficientă măiestrie în echilibristică. Îi înțeleg greutățile..."

Față de nimeni, Alice nu putea da dovadă de atîta sinceritate ca față de Cooper. Nici măcar bărbatul ei nu-i inspira atîta încredere pentru a se putea identifica intereselor lui. În societate, Alice nu se ferea să se manifeste în continuare ca o adevărată fiică a lui Gyrus Gort — deci ca o nordică : nu-i păsa cîtuși de puțin cine anume ocupa momentan scaunul prezidențial. Acum, cînd nu mai putea conta pe sprijinul lui Jackson, Saylor crezuse întîi că va avea ajutorul soției sale. Se gîndea la roluri paralele. Alice — un fel de legătură spre nordici ; el însuși, prieten pe mai departe cu sudicii. Se înșelase însă și trebui să constate că nici vorbă nu putea fi despre așa ceva. Alice rămase ceea ce era ; pe vremea lui Jackson, ea nu-și tăinuise ideile — în schimb acum nu încerca să-și creeze capital politic din acest lucru.

Zilele se scurgeau monoton, la conac. Apoi, pe neașteptate, începu o perioadă de mare animație : calești, trăsuri, docare soseau, unele după altele, la moșie. Într-o bună zi apăru pînă și binecunoscuta caretă a lui R. T. Connolly, cu obișnuita suită de negri. Regele bumbacului apăru din caretă, cam frînt, cam îmbătrînit, dar la fel de congestionat și de sangvinic, ca odinioară. Aflîndu-se acasă, generalul se grăbi să-l întîmpine personal.

— Uf, domnule Saylor, scuturătura asta nu mai e pentru oasele mele ! Nici nu mai scot nasul din casă decît cînd n-am încotro... Grozav m-a hurducat ! Trenul ? Nu vreau tren : face prea mult fum... Şi-apoi, ce să fac cu negrii mei ? Să le cumpăr bilete ? Prea scump. Negrii sînt făcuţi ca să ieftinească viaţa, nu ca s-o scumpească !

Sărută zgomotos mîna Alicei, dar nu se răbdă să nu facă o remarcă amară :

— Dacă nu-l refuzai pe nepotu-meu, poate că mai trăia încă şi azi...

...Dar poate că n-aş mai trăi eu însumi — îşi zise Alice. Apoi porunci mîncare pentru suita oaspetelui.

S-au schimbat vremile — gîndea amfitrionul. Dacă Connolly îl vizita personal, era semn că are nevoie de el. Deocamdată nu puse întrebări şi nu aduse vorba, aşa că înainte de amiază trecu în tihna paharelor şi-a încercării de a găsi subiecte neutre. Masa de prînz îl găsi pe Connolly animat de tăria vinului ; regele bumbacului rîdea uimit de îmbrăcămintea bună a personalului.

— Negrii ăştia parcă nici nu sînt sclavi... Hehehe... La ce bun să-i împopoţonezi aşa ?

— Nu sînt sclavi. Tata i-a eliberat, pe cînd era încă în viaţă.

— Aşa... — Domnul Connolly făcu ochii mari. Să fi ştiut, nu-i luam cu mine pe negrii mei. Dar nu e bine aşa cuconiţă. De ce să strici vechile rînduieli ?

— Negrii aceştia şi-ar pune oricînd viaţa în joc pentru mine — continuă Alice cu glas tare, fără a se sinchisi de cuvintele interlocutorului ei.

Mesenii se cufundară în tăcere. Generalul îşi mustra nevasta, din priviri. Oricum : domnul Connolly este un potentat.

Dar regele bumbacului se şi apucase să laude friptura de fazan.

— Fazanii de aici sînt cu totul altfel... Mai graşi. Ai noştri sînt cam degeneraţi. Poate din cauza căldurii — mai ştii ? Ei, dar şi felul în care sînt gătiţi ! Omagiile mele, doamnă !

Oaspetele găsise un nou pretext de a închina paharul. Iar după ce mai repetă gestul de cîteva ori, abordă totuşi adevăratul scop al vizitei sale.

— Știi foarte bine, dragă Saylor, că noi plantatorii de bumbac am împărțit între noi pămînturile indienilor alungați. Ne-am înțeles, în principiu, încă din bună vreme. Numai că nu toate pămînturile au fost la fel de bune. Din cauza aceasta, am hotărît să oferim despăgubiri.

— Cu alte cuvinte, Connolly, te numeri și dumneata printre cei ce urmează să primească despăgubiri? — întrebă generalul, făcînd o mutră cît se poate de nevinovată.

Fața lată a oaspetului strălucea în tonuri purpurii.

— Ehe-hee... nu-i chiar așa. Știi, e o chestiune ceva mai complicată. Cotentin, creolul ăla cu perucă, ne-a dat în judecata Tribunalului Federal, numai pentru că guvernul Georgiei ne-a repartizat nouă pămînturile mai bune. Ehe-heee... Nu poate fi toată bucățica de pămînt lîngă un rîu... E caraghios! Doar știusem dinainte asta... Știe și măgarul ăla cu perucă; totuși ne sîcîie cu tribunalul. Avocatul lui mi-a pus condiția: sau le obținem despăgubirile în Florida, sau pornesc procesul.

— Ei și?

— Dragul meu, Jackson nu mai șade în scaunul prezidențial. A venit lume nouă... Nu prididesc să-i plătesc pe toți... Piratii englezi au blocat litoralul; banul a devenit pasăre rară pe la noi.

Saylor tot nu înțelegea încă, ce anume ar putea face el. Mai vioaie la minte, Alice întrezări dedesubturile și, pusă pe glume, interveni:

— Păi, dați-le pămînturile din Florida. Ce vă costă, domnule Connolly? Cred că nu prea mult.

Plantatorul îi aruncă amfitrioanei o căutătură strîmbă. Pricepuse unde bătea gluma doamnei Saylor.

— Am da noi; cu cea mai mare plăcere am da. Însă blestematul de război din Florida tot nu s-a încheiat încă!

Oaspetele își goli paharul de cristal; ochii injectați îi trimiteau generalului reproșuri amare.

— Niciodată nu se mai sfîrșește? Ucigașul lui Thompson, asasinul nepotului meu, nemernicul de indian e încă tot în libertate. Se poate una ca asta, domnule general?

Acum nu-i mai zicea „dragul meu", ci „domnule general".

— Am rămas singur. După mine, moșia Connolly se va înneca în nisip. Rude îndepărtate așteaptă să închid ochii, spre a putea risipi totul... Numai blestematul de arămiu e de

vină : ucigașul lui Vincent... Ce băiat frumos era ! Ce mlădiță mîndră !

Expresia feței lui Connolly se schimbase cu totul, poate din cauza abuzului de băutură. Privirea îi era îndobitocită, iar glasul gros, obișnuit să răcnească porunci, îți amintea de scîncetul chinuit al unui animal.

— Nu îngădui, dragul meu, să rămînă nerăzbunat... Nu îngădui ! L-ai cunoscut pe Vincent ; nu-i așa că l-ai cunoscut ?

Alice își dăduse seama că, de la o vreme, soțul ei voia să spună ceva. Ceva important — poate ceva liniștitor — dar stătea în cumpănă. Cine știe dacă nu chiar ea era pricina ? O fi știind ceva ce nu vrea să-i mărturisească și ei. Alice veghea. Ce-o să-i spună Saylor, boșorogului ăsturia cîinos ? Cu ce se va descotorosi de el ?

Generalul se plecă spre oaspete, rugîndu-l :

— Liniștește-te, domnule Connolly. Te rog foarte mult, liniștește-te. Totul se va întîmpla precum dorești.

Plantatorul se rezemă de speteaza jilțului, iscodind fața lui Saylor.

— Adevărat, dragul meu ?

— Adevărul adevărat, — întări amfitrionul. Războiul din Florida se va termina curînd. Vă veți putea încheia socotelile.

Connolly dorea să știe mai multe.

— Spune-mi cînd și cum are să se termine !? De fapt, ce știi ?

Saylor se mulțumi însă doar să repete :

— Războiul din Florida se va termina curînd. Poți fi sigur, domnule Connolly. Mai mult nu știu nici eu — dar pentru asta pot pune mîna în foc.

Probabil, oaspetele ar mai fi insistat, dar băutura îi adormise și ultimele rămășițe de limpezime. Slugile îl duseră în camera rezervată pentru el — și nu mai dădu semn de viață, pînă a doua zi. Atunci porunci trăsura, luîndu-și rămas bun ca omul care a aflat tot ce voia : calm, bine dispus, vorbăreț.

— Exemplara dumneavoastră ospitalitate mă umple de recunoștință, scumpă doamnă. Dacă veniți în Sud, vă rog să nu-mi ocoliți casa. M-ar durea... La dumneavoastră sînt mai grași fazanii ; la noi, țestoasele. Într-un cuvînt, puteți învăța cîte ceva și de la noi, sudicii.

Generalul aşteptă să vadă careta ieşită pe poartă.

Vreo două zile, Alice îşi bătu mereu capul, căutînd să ghicească ce anume îi ascundea soţul ei. Bănuia numai, că e vorba de ceva ce ar stîrni dezaprobarea ei. Apoi, taina se dezlegă neaşteptat. A treia zi se înfiinţă Jessup, generalul cel guraliv. Dumnealui n-avea de gînd să facă pe misteriosul. Vorbi deschis, îndată ce se aşezară la masă.

— Ei, Jerome, o leacă de îndemînare, acum — şi isprăvim războiul din Florida.

— Da, da... — Saylor mormăia stingherit, însă Jessup continuă fără să se sinchisească, încurajat fiind de privirea întrebătoare a Alicei :

— Închipuie-ţi, doamnă ! I-am făcut rost indianului de un salvconduct semnat de Jackson. Încă pe cînd era preşedinte, Old Hickory a aflat nu ştiu de la cine că Osceola vrea pace. Se zice că i-ar fi spus unui fost plutonier al lui Jackson, pe care l-a întîlnit întîmplător. Fireşte, îţi poţi imagina că de mult doreşte Jackson să pună capăt războiului din Florida. Tocmai de aceea, a fost de acord să-i dea salvconduct arămiului în vederea tratativelor. Bineînţeles, din tratative nu se va alege nimic ; dar numele lui Old Hickory are prestigiu în Sud ; indianul nu va putea rezista...

— Cu alte cuvinte, îi întindeţi o cursă ?!

Jessup se uită la Saylor — însă amfitrionul nu se amestecă. Avusese cîteva discuţii cu nevastă-sa, pe teme asemănătoare ; prefera să lase răspunsul în grija amicului său.

— Mă rog... Se poate interpreta şi aşa... — Oaspetele încerca să rămînă jovial. Războiul cu seminolii s-ar fi prelungit la nesfîrşit ; nu prea ne putem permite să fim pretenţioşi în privinţa mijloacelor.

— N-aş putea spune că e o faptă din cale afară de glorioasă. Ochii albaştri ai Alicei se adumbriră, mînioşi.

Jessup dădu din umeri:

— De mult nu se mai pune problema gloriei, în acest război. Aşa e, Jerome ? Problema care se pune e bumbacul. Plantatorii sînt grăbiţi. Unde mai pui ruşinea ?! Toată puterea statului federal să nu-i vină de hac unei adunături de cîteva mii de indieni şi de negri fugari ?...

— Într-adevăr ruşine — zise Alice, apăsat. Nu lămuri ce anume i se părea ruşinos — dar Jessup simţea că nu era vorbă de acelaş lucru. Preferă deci să schimbe vorba, pălăvrăgind

despre modă şi despre intrigi amoroase din lumea nevestelor de maior şi colonel... Avea un debit verbal de-a dreptul formidabil.

După plecarea lui Jessup, Alice se străduí să uite cele aflate cu totul întîmplător. Osceola, căpetenia indiană imbatabilă, urmează să fie prinsă în cursă cu ajutorul unui salvconduct.

În ultimă analiză, o priveşte oare pe ea, problema aceasta ? În nici un caz. Totuşi, un simţămînt rău, de nelinişte, se născu într-însa, ca întotdeauna cînd descoperea manevre dubioase. Poate însă că ar fi reuşit să-şi adoarmă remuşcările, cu gîndul că este vorba de o chestiune prea străină ei, de ceva în ce nu se poate amesteca fiindcă nu cunoaşte îndeajuns dedesubturile. Numai că, tocmai în zilele acelea primi răspunsul lui Cooper, care îi atrăgea atenţia tocmai asupra salvconductului păstrat şi scos acum la iveală în scopuri veroase.

...Imaginează-ţi, dragă Alice : la Washington se vorbeşte deschis despre cursa întinsă, cu nu ştiu ce salvconduct, lui Osceola — căruia eu îi zic numai „marele seminol". Documentul a fost semnat încă de către Jackson. Eu îl cunosc bine pe fostul preşedinte ; îmi era adversar politic, însă nu-l cred capabil de asemenea mîrşăvie. E drept că lui Old Hickory îi plăceau luptele cu indienii, dar ştia să-şi preţuiască adversarul, ca orice bun oştean. Dacă a semnat salvconductul, l-a semnat de bună seamă în vederea tratativelor şi nu pentru a creea un mijloc de atragere în cursă a indianului. Aici, la noi, toţi cei lămuriţi asupra esenţei războiului bumbacului, toţi cei ce ştiu că Florida înseamnă un stat sclavagist în plus, condamnă din toată inima această maşinaţie şi — trebuie să ţi-o spun — oprobiul societăţii nu-l scuteşte nici pe soţul dumitale, dragă Alice. Pe aici se spune că generalul Saylor li s-a subordonat total stăpînilor Sudului , se vorbeşte chiar de interese materiale. Îmi pare rău că îţi pricinuiesc durere, spunîndu-ţi astfel de lucruri, scumpa mea prietenă — dar eu nu-ţi pot scrie niciodată altceva decît adevărul. Bătrînul dumitale prieten."

Citind scrisoarea, Alice simţi din nou, cu şi mai multă acuitate, repulsia pricinuită de vicleşugul ce se pregătea. Răzvrătirea aceasta rămînea vie într-însa nu numai pe temeiuri de judecată, ci şi datorită firelor unei vechi prietenii. Alice se gîndea la Ruth, micuţa ei protejată. Niciodată n-ar

fi putut uita, că ea, la rîndul ei, o căutase în ajunul prăbuşirii armatei federale, spre a o avertiza — poate cu riscul libertăţii şi chiar al vieţii. Încă de pe atunci, Alice avusese impresia că vizita avea îngăduinţa căpeteniei — căci indianul îi era recunoscător pentru că, odinioară, îi oferise adăpost soţiei sale. Osceola nu e duşmanul tuturor albilor... El cunoaşte sentimentul recunoştinţei...

Alice o revedea acum pe Ruth în floarea tinereţii, venind să-i ceară protecţie şi scut la domeniul Gort. O ţinuse ascunsă, cît timp a fost cu putinţă. Dar din ziua aceea, ele două sînt legate prin nişte fire invizibile : firele recunoştinţei şi ale dorinţei de a o manifesta. Ruth a salvat-o de momentele îngrozitoare ale dezmembrării armatei şi ale căderii fortului incendiat ; de minutele acelea înfiorătoare, cînd fiecare caută să-şi salveze viaţa şi atît. Aşadar, Ruth se revanşase pentru ospitalitate ; plătise iubirea cu iubire, viaţa cu viaţă. Cine ştie unde trăieşte acum, în care colţ al Floridei, fericită şi fără să bănuiască nimic despre atentatul împotriva vieţii ei. De bună seamă va fi avînd şi copii de-acum...

Alice — lipsită de copii — le invidia pe toate mamele. Totuşi, presupusa fericire a mulatrei nu-i stîrnea invidie, ci un cald sentiment de prietenie.

Printre sclavii eliberaţi exista o fetiţă — Dinah — care o adora pe stăpînă. Era o făptură mărunţică, îndesată, inteligentă. Alice trimise după ea.

— Dinah, îţi pare bine că eşti liberă ?

Fetiţa se străduia să-şi ilustreze fericirea cu un zîmbet.

— Vezi, în Florida trăieşte cineva — o mulatră — a cărei libertate depinde acum de noi. Ai vrea să pleci pînă la dînsa ?

— Vai de mine, stăpînă !... Au să mă prindă... Au să mă azvîrle din nou în robie.

— Iei cu tine actul de eliberare. Atunci au să te aducă înapoi — iar noi vom adeveri că eşti liberă. Ştii să spui că ai venit de pe domeniul Gort, din Tennessee şi mergi la o mătuşă, în Jacksonville... Pricepi ?... Firesc, dincolo de Jacksonville trebuie să fii mai atentă. Să nu stai de vorbă decît cu negri. Ai înţeles, Dinah ?

Fata o urmărea cu încordare.

— Vei duce cu tine o scrisoare. Dacă e nevoie, o înghiţi, sau o arunci — dar nu i-o arăţi nimănui înainte de a ajunge la ţinta călătoriei tale. Mai bine mori, decît s-o arăţi cuiva.

Pricepi, Dinah ?... Te duci tot mai spre sud, în Florida. Sînt mulţi soldaţi pe acolo, dar lor nu le pasă de o negresă : au să te lase să-ţi vezi de drum... Trebuie să ajungi pînă la rîul Kissimi. Nu uiţi ?

— Rîul Kissimi — repetă Dinah.

— Acolo spui că vrei să vorbeşti cu nevasta căpeteniei indienilor. O cheamă Ruth. Cu cine vrei să vorbeşti ?

— Cu nevasta căpeteniei. O cheamă Ruth.

— Aşa este. Îi dai ei scrisoarea.

Scrisoarea conţinea doar cîteva cuvinte :

„Ruth, scumpa mea, soţul tău să nu dea crezare salvconductului ; este o capcană."

Dinah porni la drum : un neînsemnat firicel de praf în lumea mare. Mai mult urîţică decît frumoasă ; nimeni nu punea ochii pe ea. Cînd întîlnea sclavi pe cîmp, se apropia de ei şi primea de mîncare. Dinah vorbea pretutindeni despre mătuşa din Jacksonville şi despre moşia Gort, unde negrii sînt liberi. Dacă venea vreun zbir, vreun supraveghetor, fata amuţea, trebăluind în rînd cu ceilalţi printre tufele de bumbac. Apoi îşi continua călătoria pînă la plantaţia vecină.

Oceanul de bumbac era aproape nesfîrşit. Leală şi consecventă, Dinah răzbătea mereu spre ţinta misiunii sale tainice. Trecuse graniţa Georgiei şi făcuse o bună bucată de drum cu ajutorul pescarilor de pe St. Johns ; odată cu sfîrşitul verii, sosi la rîul Kissimi.

Însă Dinah n-a întîlnit-o pe Ruth şi deci nu i-a putut preda scrisoarea. Ruth se afla departe, pe ţărmul mării, cu copilaşul ei bolnav.

45

Osweya se îmbolnăvise în vara aceea. Băieţelul tuşea, chinuit de febră.

— Mă înnăbuş, mamă — se plîngea el. Ruth îi vorbi cu lacrimi în ochi, lui Osceola :

— Ne moare copilaşul. Îl ucide mlaştina.

Obrazul lui Osceola era brăzdat de aşteptare, de inactivitate, de nehotărîre. De luni întregi nu se putuse decide pentru vreo operaţiune militară mai amplă ; aştepta ceva, spera ceva — fără să ştie nici el ce anume. Îl neliniştea şi gîndul că poate tocmai el este piedica din calea vieţii paşnice a poporului său. Presupunerea aceasta îl făcu să se teamă de orice vărsare de sînge. Adesea avea impresia că oamenii mor cu totul inutil, din pricina lui.

Ştirea primită de la Ruth îi stoarse un horcăit de durere. În sufletul său trăia un profund sentiment patern, ce crescuse odată cu fiul său.

— Nu trebuie să moară.

Stătu pe gînduri un timp.

— Osweya trebuie dus pe ţărmul mării. Aerul blînd al mării îl va vindeca. Floare de Nufăr are să plece cu el şi rămîne acolo pînă cînd copilul se vindecă.

Ruth s-ar mai fi împotrivit întrucîtva, căci nu voia să se despartă de Osceola — însă, în problema aceasta, căpetenia nu admise să fie contrazis.

— Lîngă capul Romano, pescarii noştrii trăiesc printre mii de recifuri de coral. Acolo, fiul lui Osceola va fi primit cu braţele deschise.

În aceeaşi seară — parcă presimţind că niciodată nu o va mai întîlni pe Ruth sub cerul liber al Floridei — Osceola stătu multă vreme de vorbă cu ea.

— Osceola e războinic. Poate fi lovit de un glonte ; poate cădea prizonier. Orice s-ar întîmpla, Floare de Nufăr să-l crească pe copil, să-l dea la şcoală şi să nu-i destăinuiască nimănui al cui fiu este. Atunci, Osweya şi Floare de Nufăr vor trăi în pace.

Ruth îl întrebă, alipindu-se de el :

— Regretă Osceola că, odinioară, m-a ridicat din praf ?

Lumina lunii îi arginta faţa, ştergîndu-i ridurile ; bărbatul care o îmbrăţişa, îi vedea numai ochii — ochii ei catifelaţi, dintotdeauna :

— Nici astăzi nu pot să-ţi spun decît ceea ce spuneam, tînăr fiind, în Valea Teilor Aurii... Ruth m-a învăţat ce este fericirea ; ea mi-a dăruit comoara rîsului şi tot de la ea îl am pe Osweya.

Apoi tăcură, şezînd alături pînă ce luna, străbătîndu-şi drumul de pe cer, coborî sub geana zării, ca să-i lase nopţii stăpînire deplină peste lume.

A doua zi, Ruth porni la drum cu copilul, însoţită de doi războinici ai Cerbului Sprinten. Osceola se lăsă în voia descurajării. Poate tocmai din cauza aceasta, sosirea roşcovanului căpitan Phillys avu darul de a-l înviora. Căpitanul sosi cu o canoe, pe Kissimi ; aninase într-un băţ o cîrpă albă : semn de pace. Sărind din barcă şi lăsîndu-se condus la Osceola, zîmbea. Păşi în colibă oarecum emoţionat. La un semn al lui Osceola, se aşeză şi — în stilul său specific — trecu îndată la subiect.

— Cred că şi căpetenia seminolilor va înţelege că a sosit timpul să punem capăt acestui război fără rost. De aceea, căpetenia tunicilor albastre m-a trimis la Osceola, a cărui vitejie — ştim — e însoţită de înţelepciune. Ori, omul înţelept îşi dă seama cînd a sosit ceasul cutărui sau cutărui lucru. O căpetenie înţeleaptă înţelege cînd face să te baţi şi cînd trebuie să închei pacea.

Osceola îl urmărea cu încordare pe ofiţer. Acesta conversa degajat, cu oarecare superioritate, aşa cum fac yankeii, despre care nu ştii niciodată cîtă greutate are cuvîntul lor. El, Osceola, deşi fracventase şcoala misionarilor din San Agostino, rămăsese un seminol şi în privinţa importanţei deosebite pe care o acorda întotdeauna cuvîntului rostit. Numai copiii şi babele pălăvrăgesc — aşa gîndea căpetenia. Iar acum, se afla în faţa sa un ofiţer care pălăvrăgea deasemenea, deşi se simţea că sub noianul lui de vorbe se ascunde ceva important. Nu-l întrerupse, lăsîndu-l să spună tot ce vrea ; într-un tîrziu, căpitanul îşi dădu seama că vorbeşte de unul singur : celălalt tace şi ascultă.

— Ei, căpetenie ? — Phillys îşi privi adversarul cu insistenţă, aşteptînd răspuns.

— Oare tunicile albastre vor într-adevăr pacea ? — Osceola se aplecă spre oaspete, încercînd să-i prindă căutătura. Poporul seminol ar fi putut trăi în pace, dacă se învoia să fie mînat ca o turmă, dincolo de Marele Fluviu ; dacă tolera să i se ia pămîntul strămoşesc. Dacă feţele palide vor o astfel de pace, atunci căpitanul a venit degeaba. Atunci, mlaştinile rămîn aliaţii noştri credincioşi.

Ultimele cuvinte aveau o rezonanță deosebit de amară. Căpitanul își pipăia centura și buzunarele, unde își păstra notele zilnice ; făcea aceste gesturi numai pentru a nu fi silit să facă față privirii scrutătoare a indianului.

— În privința amănuntelor nu mi s-au dat instrucțiuni. Tot ce am de făcut, este să poftesc pe căpetenia seminolilor la Jacksonville, pentru tratative.

Jacksonville... Un oraș îndepărtat și străin. Osceola avu un presentiment sumbru, care îl îndemna la prudență.

— Jacksonville e foarte departe. Poate Fort Saylor ar fi mai potrivit. E aproape. Aproape de poporul seminol...

Remarca și propunerea îl uimiră pe căpitan. Nu știa ce să răspundă. Stătu puțin în cumpănă.

— Am să-i întreb pe superiorii mei...

Osceola stătu cîtva pe gînduri, apoi zise :

— La Washington au multă importanță hîrtiile scrise. După cîte știu, inamicului i se dă o astfel de hîrtie, pentru a garanta bunele intenții.

Căpetenia vorbea de un salvconduct. Phillys era mai bine pregătit în această privință.

— Un salvconduct semnat de Old Hickory va fi corespunzător ? — întrebă el, cu totală nepăsare.

— Da. Old Hickory a fost dușman — însă un dușman respectat — declară Osceola, fără a bănui nimic.

Căpitanul se ridică, aranjîndu-și uniforma.

— Peste trei zile sînt înapoi, cu răspunsul.

Se înclină rigid și ieși din colibă. Osceola îl conduse pînă la vărsarea rîului.

A doua zi îi convocă pe cei mai de seamă războinici ai seminolilor, pe Cerbul Sprinten și pe Joaquim, informîndu-i că inamicul le făcuse propuneri de pace. Nu era curios atît să le afle părerea, ci mai mult să-și dea seama ce efect face știrea asupra lor. La seminoli e mai greu de urmărit așa ceva. Oamenii primiră vestea cu fețe impasibile, dar ochiul ager al lui Osceola descoperi interesul manifest chiar sub masca indiferenței. Cît despre Joaquim, el întrebă fățiș :

— Dar de noi ce se alege ? Florida este un stat sclavagist. Osceola știe ce înseamnă aceasta, pentru oamenii negri. Am luptat cu credință alături de seminoli. Nu vrem să fim din nou sclavi.

Întrebarea nu îl surprinse. În zbuciumul și frămîntarea atîtor săptămîni și luni de zile, îl preocupase și soarta tovarășilor de arme negri.

— Nu încheiem pacea decît dacă poporul seminol poate rămîne netulburat pe pămîntul strămoșilor săi. Atunci, nu vor fi stînjeniți în tihna lor nici războinicii negri. Dacă ei nu vor să rămînă, sau se tem de răzbunarea sclavagiștilor, pot să plece cu corăbiile la Mosquito Inlet sau în alt ținut unde oamenii cu pielea cafenie și neagră mai trăiesc încă în deplină libertate.

Coasta Țînțarilor, o parte din republica Nicaragua, era în acea vreme un teritoriu necontrolat, un refugiu pentru pirați. Acolo trăiau (și mai trăiesc poate și azi) „caraibii negri", descendenți din caraibi și negri.

Războinicii adunați la sfat își asigurară căpetenia victorioasă că îi sînt credincioși și supuși.

Declarațiile nu avură darul să-l liniștească pe Osceola; dincolo de cuvinte, el simțea privirile mute care destăinuiau dorința de pace.

Căpitanul Phillys reveni a treia zi, precum făgăduise.

— Am comunicat propunerile dumitale, căpetenie. Superiorii mei sînt de acord. Consfătuirea va avea loc la Fort Saylor; sîntem așteptați acolo — informă căpitanul, vesel, cu mîinile vîrîte în buzunare. Am adus și salvconductul lui Old Hickory.

Osceola îl citi, cercetînd atent semnătura lui Jackson.

O privi tăcut. Știa că fețele palide sînt mari meșteri în asemenea hîrtii scrise și că mintea lor vicleană poate să le răstălmăcească după bunul ei plac. Buna dispoziție a căpitanului îi întărea bănuiala sinistră din adîncul sufletului, care îi spunea că toate acestea sînt doar prefăcătorie; tunicile albastre se pricep de minune la așa ceva. Totuși, Osceola nu refuză invitația; un alt glas lăuntric — poate al strămoșilor indieni, atît de cinstiți în respectarea adevărului și a cuvîntului dat — îi șoptea că nu se poate să existe atîta prefăcătorie.

Îl rugă pe căpitan să se odihnească. El se retrase în colibă, frămîntat de îndoieli. Nici măcar Ruth nu era alături de el. Floarea de Nufăr, cu instinctul ei, de atîtea ori călăuză sigură, pînă acum!

Pe neașteptate, apăru Cerbul Sprinten. Osceola fu mirat; doar abia trecuseră cîteva zile de cînd s-au văzut — și deobicei nu se întîlneau des. Își zise că probabil omul regretă investirea lui cu puteri nelimitate și va căuta să-l îndemne din nou la luptă. Dar nu; Cerbul Sprinten avea fața luminată de o bucurie neobișnuită. Vorbea emoționat și grav.

— Am venit să-ți spun, Osceola, că nevasta i-a dăruit ieri Cerbului Sprinten un fecior. Marele popor maskogi numără un războinic în plus. Un războinic tînăr și sănătos.

Osceola îi răspunse cu o privire bucuroasă, plină de dragoste. Vechiul său tovarăș de luptă, tînărul jaguar de odinioară, războinicul încă aproape copil, de acum cîțiva ani, devenise deci tată și cap de familie. Iată că viața își impune legile pînă și aici, printre mlaștinile stropite cu sînge.

Timp de o clipă, fața Cerbului Sprinten se adumbri de îngrijorare.

— Cerbul Sprinten se teme că miasmele mlaștinilor au să primejduiască tînăra mlădiță. Ar fi bine să se poată întoarce în miazănoapte, la poporul său. Acolo e sărăcie, însă văzduhul rămîne curat.

La așa ceva nu se așteptase Osceola. Cerbul Sprinten i se alăturase aproape din adolescență, jurînd să lupte — și, dimpreună cu tovarășii săi, săvîrșise fapte eroice. Pe tinerii jaguari s-a putut conta întotdeauna.

Pe semne însă, o vietate mărunță, așezată în leagăn, îl îmblînzește chiar pe cel mai războinic dintre oameni.

Întrebă:

— Tinerii Jaguari sînt de aceeași părere cu căpetenia lor?

Cerbul Sprinten puse bărbia în piept. Acum vorbea mai încet, mai cumpătat.

— Tinerii Jaguari nu mai sînt tineri. Mulți dintr-înșii nici n-au apucat adevărata vîrstă de războinic; nu le-a fost dat să se bucure de rodul luptei. În locul lor au intrat în rîndurile noastre alți tineri, născuți din mame seminole; ei au copilărit aici și sînt încă aproape niște copii. Adesea, mă întreabă unde trăiește acum poporul părinților lor — și cînd au să poată ajunge și ei acolo. — Cerbul Sprinten oftă. Sînt clipe cînd se trezește și în inima Cerbului Sprinten dorința de a-și vedea din nou părinții; de a-i vedea pe bătrînii războinici și pe copiii femeilor...

Osceola tăcu cîteva clipe, luînd fulgerător hotărîrea de a pleca să trateze pacea ; așa îi impunea dragostea față de popor. Da, va pleca, fie chiar cu riscul vieții !

Se apropie de războinic, îi puse mîna pe umăr și-l privi drept în ochi.

— Cerbul Sprinten nu m-a dezamăgit niciodată. El merită să se poată întoarce în sînul tribului, dimpreună cu războinicii săi. Osceola va face tot ce-i stă în putință, pentru ca această dorință să se împlinească și pentru ca fiul tău să scape de miasmele mlaștinii.

Rostind aceste cuvinte, fu cuprins de o durere sfîșietoare. Își aminti de Osweya. Îl va mai revedea oare ?

Cerbul Sprinten era emoționat. Își îmbrățișă vechiul prieten și șef.

— Marea Căpetenie să facă ceea ce crede de cuviință. Ca și în trecut, Cerbul Sprinten și războinicii săi îi vor urma întotdeauna sfatul. Dacă trebuie să luptăm, vom lupta.

Plecă.

Osceola nu mai stătu în cumpănă. Războiul durase aproape un deceniu și jumătate : viața avea nevoie de pace, iar cerința aceasta se dovedea a fi mai puternică decît toate celelalte porunci lăuntrice ale sufletului. Osceola luă în pripă măsuri în privința substituirii sale și le dădu oamenilor sfaturi pentru eventualitatea că el nu avea să se mai întoarcă. Își luă bun-rămas de la războinicii mai de seamă, ca și de la uriașul Joaquim ; apoi se urcă în luntre, întovărășit de căpitanul Phillys.

ROSTUL LUPTEI

46

În jurul fortului fusese stîrpită orice urmă de viaţă. Pădurea de pe ţărmurile rîului dispăru brusc ; preţ de o milă, apa gălbuie şi mîloasă, şerpuia în faţa lor asemeni unei omizi golaşe, murdare, de mii de ori mai trupeşă decît aievea.

...Aşa va arăta totul, după ce floarea albă are să năpădească Florida. Rîul se va transforma în simplu canal, iar pe ţărmurile sale îşi vor îngîna cîntecele îndurerate fiii nopţii, aşa cum o fac azi în Georgia şi în Carolina. Din poporul seminol — ca şi din pădurea de aici — nu va mai rămîne decît amintirea... Simţăminte de felul acesta îl încercau pe Osceola, în timp ce clădirile dreptunghiulare şi turnurile de pază din Fort Saylor începeau să-şi desfăşoare conturul în faţa ochilor săi. Nu vorbise nimic, în tot timpul călătoriei ; căpitanul făcuse repetate încercări, dar se văzu silit să se mulţumească cu propriu-i glas, căci omul din faţa lui răspundea monosilabic.

Păşiră pe micul debarcader, traversară ţărmul pietruit şi intrară pe poartă. Căpitanul făcea pe călăuza.

Se vedea cît de colo că totul fusese dinainte pregătit ; toate posturile îi lăsară să treacă, fără un cuvînt. Osceola observă că fortul părea cu desăvîrşire pustiu şi tăcut. Poate le era teamă că nu-i vor putea ţine în frîu pe soldaţi, cînd aveau să dea ochii cu înspăimîntătorul lor duşman. Ai fi zis că lipsesc chiar obişnuitele santinele. Coridorul de la etaj suna a gol, sub paşii căpitanului Phillys. Apoi, brusc, acesta se opri în faţa unei uşi. Stătu locului o frîntură de clipă şi intră fără a mai bate.

Se aflau într-o sală imensă ; aceasta însă nu era cîtuşi de puţin pustie. De amîndouă părţile uşii, se aflau sentinele înarmate ; în fund, la o masă lungă, stăteau ofiţeri. Locul de cinste îl ocupa generalul Saylor, flancat de subalterni ; în-

tr-un colţ se instalase un soi de secretar de şedinţă. La cele două capete ale mesei stăteau în picioare numeroşi ofiţeri din garnizoană, atraşi fie de curiozitate, fie de vre-un ordin discret.

Încăperea era plină de fum de tutun ; cei de faţă discutau cu aprindere, căci în clipa cînd se deschise uşa, locul liniştii de afară fu luat de zumzăitul frînturilor de glas — ca atunci cînd vorbesc mai mulţi deodată. Zgomotul vocilor dură însă foarte puţin. În clipa cînd statura impunătoare a lui Osceola apăru în prag, conversaţia se curmă ca prin minune ; toţi ochii se întoarseră spre indian. Privirile trădau mirare şi consternare, mînie abia stăpînită — dar şi o nemărturisită stimă. Nici acum, celor de faţă nu le venea să creadă că omul acesta, care le rezistase ani îndelungaţi, dînd dovadă de prudenţă şi iscusinţă, are curajul să se înfăţişeze neînarmat şi fără suită.

Saylor îl pofti pe Osceola să şadă.

— Salut pe marea căpetenie a seminolilor — zise el, politicos, însă privirile ochilor săi albaştri erau reci ca gheaţa. De altfel, generalul nu avea de gînd să tergiverseze mult lucrurile ; nu uitase încă înfrîngerea, eşecul, umilinţa ; ele i se păreau îndoit de grele, deoarece veniseră din partea unui indian. Iar indianul acesta se afla acum în mîinile sale.

— Sper că depunerea armelor nu mai întîmpină vreo dificultate. Murphy, dă-mi te rog documentul acela, — continuă el, glacial. Scribul sări slugarnic, aducîndu-i o hîrtie. Generalul o aşează pe masă, în faţa lui Osceola.

— Semnezi aici, în locul acesta. Mi se pare că cunoşti slovele. Puse degetul într-un anumit punct al colii, fără să ridice privirea la omul aşezat în faţa sa.

Osceola era lămurit. Bănuielile i se adevereau. Totuşi : nu se putea să nu fi venit.

Ridică documentul. Îl văzu împodobit cu sigilii şi semnături. Iscălitura lui l-ar mai înfrumuseţa încă mult, dîndu-i aparenţa legalităţii. Poate că în schimb î s-ar oferi graţierea ; îngăduinţa de a-şi depăna restul zilelor undeva în Vest, crescîndu-şi copilul. Hîrtia de aici e preţul.

În sală domnea o tăcere de mormînt. Cineva tuşi ; muşte mari, murdare, bîzîiau înfuriate printre firele cleioase ale pînzei de păianjen din colţul sălii. Încolo, simţeai că toţi cei de faţă au încremenit în încordarea aşteptării.

— Ei ? ! — Saylor înălță fruntea, privindu-l pe Osceola drept în față. Ochii săi nu mai păstraseră nimic din ura sumbră de adineaori ; exprimau superioritate și certitudinea că indianul avea să se mai zbată un minut sau două — întocmai ca muștele din plasă — după care va semna, cu scris primitiv, sau poate va pune numai degetul, ori poate are să mîzgălească o cruce. Atunci, el, generalul Saylor, nu va mai trebui să roșească în fața Alicei.

Osceola simți toată înfumurarea albului ; mînia începea să fiarbă într-însul. Se rezemă de speteaza scaunului, își așeză în față documentul, numai ca să nu vadă privirile provocatoare ale adversarului — și începu să silabisească textul englezesc.

„...Atîta vreme cît mai crește iarba și susură apele..." — citi el cu glas tare.

Nu continuă însă. Se opri la prima frază. Iată așadar obișnuita convenție : actul minciunii, care a distrus atîtea seminții și popoare. Cît crește iarba și susură apele... El, Osceola, știe că iarba crește și apele susură atîta timp cît vrea omul alb. Fețele palide sînt puternice. Puternice și neîndurătoare.

Generalul ținea să-l ajute.

— Da, așa începe... Murphy are să ți-l citească tot. Dacă nu pricepi ceva, n-ai decît să spui, mister Osceola.

Scribul scoase la iveală o copie și începu s-o citească cu intonație monotonă. Documentul le făgăduia seminolilor un nou teritoriu dincolo de Mississippi, acolo unde urmau să se creeze rezervații și pentru alți indieni. Guvernul se obliga să-i ajute pe pribegi, aprovizionîndu-i cu alimente.

...Ce pe maskogi... — Osceola revedea corturile zdrențăroase, în valea stearpă ; revedea copiii numai piele și os ; revedea fața îndurerată a bătrînilor și femeilor. Așteptă, cu bărbia în piept, să se termine lectura ; apoi îl privi pe Saylor în ochi, declarînd :

— Am fost dincolo de Marele Fluviu. Am văzut popoarele mutate acolo. Am stat de vorbă cu ele.

Nimeni nu se aștepta la asemenea răspuns. Șușotelile animate ale ofițerilor dovedeau că spusele indianului îi derutaseră. Într-adevăr, cei de față voiseră să confirme și verbal afirmațiile documentului, referitoare la bogăția ținuturilor de peste Mississippi și la dărnicia guvernului. Ce-i drept, Osceola

nu continuase, nu spusese ce anume a văzut și a auzit în Vest — dar nu încăpea îndoială în privința sensului și intenției cuvintelor sale. Numai generalul se încăpățîna să insiste asupra lor.

— Ei, la început nu merg toate de la sine... Uneori survin piedici. Firește, asta nu trebuie să-i dea de gîndit căpeteniei seminolilor. Garanțiile oferite de guvern sînt suficiente. Și-apoi — continuă el, nepăsător — nu sînteți atît de mulți încît problema aceasta să pricinuiască bătaie de cap.

Îl privea insistent pe Osceola ; acesta nu putu renunța la răspuns.

— Pe cîmpul de bătaie, fiecare războinic seminol are puteri înmulțite. Se cade așadar să fie considerați mulți și atunci cînd e vorba de tratative.

Jocul cu vorbele îl plictisea și se simțea stînjenit din cauză că trebuia să șadă pe scaun. Nu putuse pricepe nicicînd de ce anume fețele palide își construiesc asemenea turnulețe cu patru picioare, foarte incomode pentru că nu se potrivesc cu poziția firească și elastică în care corpul poate să se odihnească, ci dimpotrivă, îl silesc pe om să șadă gîrbov. De bună seamă, nu numai răceala manifestată de general, ci și împrejurarea aceasta îl sili pe indian să se ridice în picioare, rămînînd așa o bucată de vreme. Ascultă în poziția aceasta frazele tot mai energice și mai pornite ale omului din fața sa.

— Să nu vorbim acum despre cîmpul de bătaie, mister Osceola. Am pierdut mulți dintre bunii noștri ostași, din cauza voastră ; dacă azi sîntem dispuși să deschidem tratativele, înseamnă că dăm dovadă de mărinimie.

— Poporul seminol nu este învins nici astăzi.

— Încă nu ; dar înfrîngerea sa nu-i decît o chestiune de timp. Altminteri, căpetenia seminolilor nu ar fi venit încoace.

Venirea lui e considerată deci o slăbiciune. Într-adevăr, ce alt ar putea vedea oamenii aceștia în gestul său, de vreme ce — bine cunoscut pentru prudența de care dă dovadă — se dă totuși pe mîna lor, fără vreo suită sau garanție.

Saylor nu terminase încă :

— Numai de noi depinde dacă îi considerăm pe seminoli niște răzvrătiți, sau îi luăm drept supuși credincioși ?

Răzvrătiți sau supuși credincioși ? !... Seminolii sînt independenți ; pînă acum nu s-au supus nimănui. — Osceola

nu era jurist, însă își dădea seama că toată argumentația generalului șchioapătă. Se așeză din nou și zise încet, cu multă cumpătare :

— Împotriva guvernului Marelui Părinte Alb se pot răzvrăti numai supușii săi. Poporul seminol trăiește aici de mai multă vreme decît fețele palide... Și continuă să trăiască conform propriilor sale legi, sub propriile sale căpetenii.

— Te asigur că asta nu va mai dura mult, mister Osceola ! — răcni Saylor ; nu se mai putea stăpîni. Te asigur că nu va mai dura mult ! Drapelul guvernului federal poartă deacum și steaua Floridei. Toți cei ce trăiesc aici, sînt supușii noștri. După cum a declarat congresul, pe teritoriul Floridei nu pot trăi decît cetățeni americani.

Începu să tușească. Poate că înghițise prea mult din fum ; oricum însă, era și un semn de stinghereală, căci generalul își dăduse seama cît de puțină logică aveau cuvintele sale. Indienii nu sînt cetățeni americani cu drepturi egale. Îndrăcitul din fața lui, nu poate fi tratat ca un om alb... Dar nici ca și ceilalți indieni... Asta înțelege și lucrurile pe care un sălbatic n-ar trebui să le înțeleagă. Aici e buba !

Ce-i de făcut ?

Se oferi rachiu, în cupe enorme.

— Să bem pentru tomahawkul îngropat — propuse generalul, cu o jovialitate vădit forțată. Cei de la masă, ca și asistența rămasă în picioare, se executară. Osceola ridică paharul, dar abia atinse băutura cu vîrful buzelor. Știa că omul neobișnuit cu alcoolul își pierde repede mințile. De altfel, ura „apa de foc", această pierzanie a popoarelor de piei roșii.

Ceilalți își goliră cupele pînă la picătură, făcînd semn să li se mai toarne. Soldatul de serviciu dădu ocol mesei, însă paharul lui Osceola era neatins — așa că omul renunță să mai toarne. Saylor observă gestul de nehotărîre.

— Ce-i, căpetenie ? ! Doar nu ți-o fi fiind teamă de băutură ? Sper că vei goli paharul, măcar în sănătatea Marelui Părinte Alb ! — și-l ridică pe al său, deși era de-acum roșu la față, ca para focului. Băură din nou ; invitația fusese categorică : Osceola nu avu încotro și bău și el tot conținutul cupei. Avea impresia că înghițise flăcări. Simțea o fierbințeală lăuntrică și un fel de zbucium în creer ; nu mai vedea limpede fetele din jurul său ; totul vibra ca într-un miraj îndepărtat.

Apoi, primul efect al băuturii cedă ; trăsăturile generalului, licărul batjocoritor din ochii săi, erau din nou deslușite.

— Nu ești obișnuit cu băutura, mister Osceola... Interesant : piele roșii o suportă mai greu decît noi. Ei, ce are a face ? În felul acesta ai să semnezi mai ușor... Hai, iscălește odată — că pînă la urmă ajungi sub masă...

Izbucniră hohote de rîs. Saylor împinse documentul din nou în fața lui Osceola, cu gestul de superioritate ironică a omului sigur de sine.

Brusc, indianul își dădu seama de situație : sau se întoarce la poporul său, acoperit de rușine — sau îl vor îmbăta ăștia, ca pe o paiață nenorocită ; așa cum au mai făcut de atîtea ori, cu alte căpetenii, încît s-au trezit vînzîndu-și fără voia lor tribul și cinstea.

Osceola nu voia nici una, nici alta dintre alternative.

Dădu la o parte hîrtia întinsă spre el și răspunse privirilor ironice cu o căutătură fermă, tăioasă.

— Căpetenia tunicilor albastre e în măsură să știe mai bine decît oricine, că seminolii n-au fost niciciînd învinși ; ei nu pot fi deci siliți să plece în pribegie. Căpeteniile pieilor roșii au acceptat numai de nevoie noile teritorii pentru popoarele lor... Seminolii trăiesc și astăzi pe pămîntul strămoșesc ; ei sînt dispuși să îngroape securea de război, dacă li se garantează regiunea lacurilor.

Fața lui Saylor era congestionată ; glasul său, la început calm și măsurat, urcă acum pînă la țipătul diform al întărîtării.

— Nu discutăm aici despre ceea ce sînt dispuși să facă seminolii — ci despre ceea ce sîntem dispuși noi să acordăm... Dar, de fapt, nici măcar nu discutăm — căci nu avem ce discuta. Oameni mai deștepți decît noi au întocmit actul ; nu-ți rămîne decît să-l semnezi, mister Osceola. Zadarnic tot faci pe grozavul și dai argumente ; celelalte triburi sînt toate în Vest ; nu putem face excepție cu seminolii.

Generalul era furios ; își amintise de propria-i rușine și-acum ținea neapărat să fie brutal și ordinar. Voia să-l jignească pe indianul care îi distrusese armata și reputația de militar, avînd totuși curajul să vină încoace și să demonstreze — cu total calm — o nedreptate pentru care nu se vor găsi niciodată argumente. Celelalte popoare roșii s-au plecat numai sub pumn. De ce naiba s-a vîrît în discuția asta inutilă cu in-

dianul ? E aici, descreieratul ; s-a dat pe mîna lor ; nimic altceva nu are importanţă.

— Nu-ţi vei fi închipuind, mister Osceola, că de dragul cîtorva corturi zdrenţăroase şi a unei cete de sălbatici hoinari, avem să lăsăm nefolosit un pămînt binecuvîntat cum este al Floridei de Sud ?! Nu ştiu dacă ai apucat să vezi vreodată bumbac !? Ei, află că teritoriul acela e foarte potrivit pentru cultura bumbacului.

Osceola nu reacţionă nici la „corturile zdrenţăroase" şi nici la „sălbaticii hoinari", însă întreaga situaţie îl mînia nespus de mult. Era chinuit de o sete aprigă. Ridică paharul cu rachiu şi-l goli dintr-o înghiţitură. Acum nu mai simţi ameţeală, după băutură ; dimpotrivă, totul părea mai bine conturat în sala inundată de soarele după-amiezii. Nu numai oamenii din jurul său păreau coloraţi mai viu, ca într-o pictură, ci şi patimile învolburate deasupra mesei şi printre paharele cu băutură se învîrtoşaseră, apăsătoare şi dinamizante. Indianul roti privirea prin sală. Tunicile albastre erau posomorîte, privind undeva departe, sau în pămînt : păreau a nu înţelege pentru ce trebuia să se canoneacă astfel, în căldura ca de cuptor ; păreau că îl consideră singur răspunzător pentru tot ce se întîmpla. Osceola începu să priceapă că ei nu erau decît soldaţi : executori ai unei puteri brutale. El nu avea ce căuta printre dînşii.

— Semnezi sau nu semnezi !?

Vocea lui Saylor suna rece şi poruncitor. Mîna generalului îi flutura hîrtia pe sub nas. Osceola se ridică în picioare, calm şi dîrz.

— Osceola nu semnează ! — hotărî el, scurt. Vorbea la persoana a treia, ca întotdeauna în momentele decisive.

În sală se stîrni rumoare. Văzduhul se umplu de frînturi de cuvinte, exprimînd întărîtare. Generalul privea undeva, pe deasupra lui Osceola ; îi vorbea cuiva, fără ca ochii săi să trădeze ceva. Apoi, brusc, izbucni din el tot ceea ce încercase încă pînă atunci să înăbuşe. Urlă, cu faţa schimonosită de ură :

— Ai să semnezi, indian mizerabil ; ai să semnezi, căci altminteri în temniţă îmi putrezeşti !! O să facem obiecte de artizanat din pielea ta, ca din a lui Tekumseh !

Se aplecă spre Osceola, cu un gest ameninţător — dar căpetenia îl îmbrînci cît colo.

— Osceola nu se tocmeşte — declară el, ferm şi mîndru, fără să-i pese de vuietul din sală şi de înjurăturile lui Saylor,

sau de amenințările lui. Făcu o mișcare, pentru a se degaja de cei dimprejur și vîrî mîna sub cămașă, voind să scoată salvconductul. În clipa următoare primi o lovitură groaznică în creștet și căzu leșinat.

47.

Ce vuiet... Mereu vuietul acesta... Un vuiet surd, permanent; parcă toată lumea asta confuză și întunecoasă din jurul său ar vui atît de dureros. Pînă și gîndurile îl dor, cînd se silește să și le adune. Intenția de a gîndi se lovește de un zid opac și dur, pretutindeni prezent în umbra care îl apasă. Așa se scurge timpul ieșit din timp. Nimic nu oferă timpului vreun reper: nici obiectele, nici gîndurile. Numai vuietul acesta există; un vuiet dureros și deznădăjduit; sub îndemnul lui, trupul inert ca un cadavru începe să se zvîrcolească, dornic de a sfărîma închisoarea îngustă a leșinului. În clipele acelea, ceva orbitor și dureros spintecă întunericul plin de vuiet; uraganul zgomotelor de afară deveni mai puternic; un haos sălbatic urlă și se vînzolește, lovind harfa cu mii de corzi a durerii.

Apoi, din nimic, răsare însuși întunericul. Vuietul nu mai trăiește doar în durerea fizică, ci și într-un miez viu, ascuns undeva în cele mai tăinuite adîncuri ale lăuntrului, ale conștiinței. Vuietul există de acum în realitate, drept recepție greșită a creerului lezat; însăși durerea renunță la starea primară, nebuloasă, pentru a pătrunde în rețeaua nervilor în curs de trezire.

Vuietul descrește, durerea se întărîtă. Trupul simte mii de lovituri de tomahawk, pe creer, pe ochi. Suferința se înstăpînește asupră-i, uscîndu-i buzele și silindu-l să se zvîrcolească. Îl cuprinde febra, trezindu-l brusc la realitate. De-acum, simte că există — deși există într-o pestriță lume a febrei, multicoloră și fierbinte ca însuși peisajul floridan. Vrejuri încîlcite se întind spre trup; poate sînt șerpi, poate sînt liane. Pestrițe,

într-o lume verde și roșie ; apropierea lor incandescentă pricinuiește chinuri aproape insuportabile. Trupul e dornic să scape de coșmarul fierbinte ; printre buzele crăpate de febră se strecoară primul sunet : un geamăt în chinuitoarea lume de foc. Trupului i se pare că febra îi devorează toate măruntaiele.

Apoi i se dă de băut ; apă, apă din lumea de afară, încă necunoscută și insesizabilă. Sub șuvoiul lichidului rece, vrejurile de foc se retrag ; caleidoscopul de culori se contopește într-un cafeniu șters. Acum trupului i se pare că zace în mîl brun ; o sumedenie de caimani forfotesc în mîlul acesta, aproape nevăzuți printre nuanțele asemănătoare culorii lor. Caimanii clămpănesc din fălci, căscînd gîtlejuri spăimoase, cît o gură de peșteră. Poate că nici nu sînt caimani, ci monștri din basme ; monștrii despre care îi povestea, în copilărie, bătrînul vraci. Da, uite că au creastă pe spinare, iar capul răsare dintr-un munte de carne, mișcîndu-se într-un zbucium groaznic, în timp ce nările suflă foc.

Timpul și-a reluat locul în adîncurile conștiinței ; trupul simte scurgerea sa ; coșmarul începe să pălească. Încetul cu încetul, lumea mîlului cafeniu piere și ea ; muntele de carne cu creastă pe spinare e din ce în ce mai mic, mai străveziu, mai mizerabil. Intrarea prezentului în conștiință îl alungă acolo unde își are locul cuvenit : în trecut.

Imaginea se luminează. Iată un ținut plin de tufișuri și de copaci. Trupul e foarte tînăr : tocmai acum se supune crudelor încercări obligatorii pentru un viitor războinic. De trei zile rătăcește singuratic. Sfatul bătrînilor l-a alungat în pădure, unde trebuie să-și cîștige numele de războinic. Gîfîie ; extenuarea îl îmbracă aidoma unei platoșe de plumb. Se culcă sub o tufă, așteptînd docil împlinirea destinului. Și blestemă, cu buze uscate, anii petrecuți la San Agostino : pe semne ei i-au furat o parte din sprinteneală și din rezistență. Gîndul îi dă puteri noi ; se ridică iarăși în picioare. Uite, colo, aproape, cerbul — o pradă tocmai potrivită pentru a fi prezentată sfatului bătrînilor. În clipele acestea învață — pentru tot restul vieții — că forța fizică nu e de ajuns : puterea voinței e la fel de necesară, dacă vrei victoria.

Febra nu vrea să cedeze... Trupul prinde un glas molatic, bine cunoscut :

— Seminolul nu zîmbește niciodată ?
Ar vrea să strige :
— Floare de Nufăr, unde ești ?
Dar buzele se mișcă fără sunet.

48

— Ei, ce zici ?! Credeam că s-a curățat demult. Numai o căpățînă de indian rezistă la asemenea lovitură !

Vorbea un plutonier, avansat ad-hoc gardian de închisoare. Lîngă el stătea un caporal. Amîndoi se aflau într-un cotlon întunecos și mucegăit din subteranele fortului Moulder.

— Va să zică trăiește. Las-că se satură el de viață ! — zise din nou urîciunea îndesată și vînjoasă, înzestrată cu un nas borcănat. Îi plătesc eu înmiit, pentru piciorul care îmi lipsește — căci la ei l-am lăsat, în tinerețe, caporale Willys. N-o să uite cît o avea zile, mizerabilul de indian, că a făcut cunoștință cu plutonierul Torkins. Ei, ce se-aude ? Te-ai trezit ??

Osceola deschise ochii, dar îi închise imediat la loc. Voia doar să culeagă primele impresii ; să știe unde se află ; să-și vadă viitorul zbir, ale cărui cuvinte îl treziseră din leșin. Plutonierul se aplecă deasupra lui, vorbind întărîtat și răgușit de atîta rachiu :

— Nu vrei să mă recunoști, ai ?! Ce zici, caporale Willys ? Zice-se că domnia sa a fost nu-știu-ce faimos vînător de scalpuri. Pe al lui o să-l jupuim bucată cu bucată !... La ce naiba i-au mai pus bandajul ăsta ? Zău că și doctorul nostru s-ar putea ocupa de altceva ! I-auzi, să îngrijească el o tîrîtură de indian !

Caporalul se simți obligat să remarce că comandantul se interesase din nou de starea prizonierului.

— Exagerări de ale maiorului ! Știu eu, mai bine decît el, cum trebuie tratat unul ca ăsta ! O bucată de pîine și-un ciubăr de apă — ca să scapi cît mai curînd de el !

Plecară. Osceola deschise din nou ochii. Era conștient. Își amintea totul. Trecuse și febra ; doar capul îl mai durea, din cauza groaznicei lovituri. Știa că fusese doborît cu patul armei. Își zicea că ar fi fost poate mai bine dacă lovitura îl ucidea. De ce nu l-au lăsat fețele palide să moară ? Ca să-l poată chinui mai mult ! Sau tot mai speră că va semna, trădîndu-și poporul ?

Zidurile sînt din cărămidă nearsă ; pardoseala, din lut destul de afînat. Hruba nu are fereastră ; lumina intră doar prin grilajul deschizăturii aflate deasupra ușii. Aici domnește penumbra veșnică ; știi că e noapte, numai cînd cenușiul din jurul tău se înnecă în negru. Osceola habar n-are în care fort se află, sau în ce fel de închisoare ; e încredințat însă că nu la Fort Saylor. Acolo ar fi prea aproape de ai săi. Cînd și cum l-au scos, în taină, din fortăreață, tîrîndu-l în gropnița aceasta dezolantă ? Răspunsul s-a topit în tenebrele îndelungatei sale stări de inconștiență.

A doua zi apăru în celulă medicul — un căpitan — constatînd la rîndul său că indianul înviase din morți.

— Asta zic și eu performanță, căpetenie ! — zise satisfăcut omulețul mărunt și grăsuliu ; contrar gardianului și soldaților, el cunoștea identitatea misteriosului prizonier, fapt care îi impunea respect. Oricum ar fi, zece ani de rezistență față de armata federală înseamnă o veritabilă bravură, un record. Ca orice american pursînge, căpitanul cîntărea viața în recorduri. Auzise chiar niște zvonuri : se spunea că indianul fusese doborît prin vicleșug, nu în luptă.

— De-acum poate să mănînce cîte ceva — îl informă el pe plutonierul Torkins, aflat alături. Dă-i ceva ușor. Pricepi, plutonier ?

Plutonierul Torkins nu răspunse. Doar după plecarea medicului, se întoarse către învățăcelul său :

— O să-i dăm ceva ușor, ai, Willys ? Așa a zis doctorul. Va să zică : jumătate rație de pîine ; asta trebuie să fie neapărat mai ușoară decît porția întreagă ! Pînă și apa o putem înjumătăți — las-să-i fie mai ușoară !

Rîseră nechezat, amîndoi. Nu știau că pălăvrăgesc în fața unui indian care cunoaște bine engleza. La proxima vizită a medicului, Osceola îl întrebă :

— Fețele palide îl țin prizonier pe căpetenia seminolilor, ca să-l extermine prin înfometare ?

Glasul nu avea încă putere, însă cuvintele îşi făcură efectul. Mărunţelul medic militar îl făcu cu ou şi cu oţet pe plutonier.

— Execuţi imediat ordinul meu ; altminteri, te trimit tocmai în fundul iadului ! Ce crezi, plutonier Torkins, de ce ţinem aici un indian rănit ? Ca să-ţi dăm dumitale de lucru ? Nu te-ai gîndit că trebuie să existe un motiv mai serios ?

Gardianul fortăreţei rămasé cu gura căscată. Fir-ar să fie ! Păi bine-nţeles că blestematul ăsta de indian ar putrezi de mult sub pămînt, dacă n-ar avea stăpînirea alte gînduri cu el !

Scrîşnind din dinţi, de voie, de nevoie, îi îmbunătăţi alimentaţia aşa că, treptat, prizonierul îşi reveni. Medicul nu mai venea să-l vadă. În schimb, într-o bună zi, Osceola fu condus în biroul închisorii, unde îl aşteptau doi ofiţeri superiori. Un maior şi un căpitan — dar nu dintre cei de la Fort Saylor. Se aşteptau să vadă un om frînt de boală şi de suferinţă : un resemnat. Statura spătoasă, privirea sumbră sub bandajul imens şi tăcerea indiferentă cu care Osceola neglijă pălăvrăgeala lor jovială, îi ului.

— Ca oşteni, regretăm că trebuie să ne întîlnim în astfel de împrejurări cu vestita căpetenie a seminolilor — zise maiorul, dîndu-şi seama că însărcinarea acceptată nu avea să fie de fel lesnicioasă.

— Interese de stat superioare — nu ştiu dacă războinicul seminol înţelege acest cuvînt — raţiuni de stat superioare ne-au impus să punem capăt nefastului război din Florida — continuă el.

Maiorul era un bărbat cu adevărat frumos. Avea ochi focoşi, gură splendidă conturată, trăsături îndrăzneţe şi virile. Se trăgea de prin Noua Anglie şi de bună seamă participase la multe lupte cu englezii, spaniolii şi indienii. Tăcerea care urmă cuvintelor sale avu darul de a-l stingheri. Ar fi vrut să ţipe la indianul din faţa lui, să bată cu pumnul în masă ; ceva îl reţinu însă. Poate privirea căpeteniei, poate felul cum fusese făcut prizonier — procedeu pe care, în taină, îl dezaproba. Oricum, ar fi vrut să-l audă vorbind ; să-şi dea seama că fusese înţeles.

Osceola stătea însă pe scaun, privind în gol ; ochii dezvăţaţi de lumină, mijeau mereu în bătaia soarelui revărsat prin fereastră. După îndelungate săptămîni de întuneric şi frig, seninul acesta îi făcea bine. Indianul îi sorbea prin toţi porii, căldura şi lumina.

— Căpetenia seminolilor va înțelege de bună seamă că rezistența nu mai are nici un rost. Nu mă gîndesc doar la rezistența tribului, ci și la a căpeteniei însuși ; la rezistența pe care o opune încercărilor noastre de împăcare.

Acum prizonierul întoarse capul spre el :

— Pentru fețele palide, împăcare înseamnă a-ți lovi adversarul mișelește, pe la spate, pentru a-l putea întemnița ? — Vocea suna tot mai puternic, cu fiecare cuvînt rostit.

Maiorul și căpitanul schimbară o privire hoțească. Croit dintr-o stofă mai grosolană, căpitanul îi făcu semn superiorului său să nu se sinchisească de întrerupere. În schimb maiorul știa că slăbiciunea sa va fi imediat comentată pe larg — și că aceasta însemnă sfîrșitul carierei sale. Să fii slab față de un indian ? Dădu din umeri și zise cu o degajare forțată :

— Ce-a fost, a fost. Nu se mai poate schimba nimic. Ți-am spus : rațiuni de stat superioare... Dar tot lor le datorezi și viața, mister Osceola. Căci nu ne vine să credem că nu vei înțelege pînă la urmă necesitatea semnării armistițiului.

Scoase din buzunar documentul, așezîndu-l în fața prizonierului. Pe masă se aflau, gata pregătite, cerneala și condeiul.

Osceola constată că era același act ; nu armistițiu, ci convenție de colonizare.

Maiorul era nervos ca un școlar la examen.

— Din clipa în care ai semnat asta, ești liber și poți lua din nou conducerea tribului dumitale.

Atîta strădanie stîrni zîmbetul prizonierului.

— Te înșeli, domnule maior ! Osceola procedează în conformitate cu legile poporului seminol. Semnînd această hîrtie, el n-ar mai putea lua niciodată conducerea neamului său. Ar trebui să pribegească singur, sau să se supună judecății războinicilor. Iar la noi trădătorii de neam plătesc cu viața !

— Nu trebuie să-ți fie teamă de așa ceva — interveni căpitanul, rîzînd. Din momentul acela te afli sub scutul armatei federale. Iar noi vom ști să te apărăm și de o mie de diavoli.

— Nu de frică refuză Osceola să semneze, ci pentru că așa îi poruncesc îndatoririle de căpetenie.

—Să plecăm, domnule maior. Căpitanul se ridică de pe scaun, plictisit de disputa inutilă. După ce stătu o clipă în cumpănă, maiorul îl urmă. Trecură amîndoi, bățoși, printre soldații și subofițerii încremeniți în salutul reglementar.

Osceola fu recondus în celulă. Știa că aveau să urmeze zile grele. Totuși, nu putea face altceva ; alesese lupta : însemna că învinge sau piere. Pe cîmpul de bătălie fusese învingător ; trebuie să fie și aici, în războiul cu temnicerii săi

49

„Dragă prietenă,

Nu ți-am scris de mult și nu știu cîtă vreme am să-ți mai pot trimite știri ; mă caută tot mai des cei doi frați buni care sînt bătrînețea și boala. Zile în șir nu ies din bătrîna noastră casă : îmi orînduiesc hîrtiile și mă gîndesc la viața mea. Sînt prilejuri în care îți faci bilanțul, zicîndu-ți că poate totuși nu ai trăit în zadar. La fel fac și eu, încercînd să mă conving singur că poate chiar urmașii tîrzii au să răsfoiască uneori cîte una din cărțile mele. Cu atît mai îngrijorat sînt de soarta patriei, acest mare imperiu în plină desfășurare. Sudul, ținutul unde trăiești dumneata, nu ne trimite vești prea bune. Sînt serios îngrijorat pentru dumneata, dragă Alice, știind că tocmai statele dintre cele două zone vor avea mai mult de suferit. Dar, hai să alungăm spaimele. N-aș putea supraviețui unui război fratricid. Simt și știu că, în epoca noastră științifică, lumea sudicilor este un groaznic anacronism : el nu va mai putea fi tolerat și menținut mult timp. Firește, oamenii de afaceri de la noi îi înjură pe sudici — însă nu din pricina unor idei umanitare. Este vorba pur și simplu de combaterea vămilor de protecție și a economiei plantatorilor, pe care o consideră învechită, desuetă. Totuși, mă întreb adesea dacă nu tocmai interesele economice duc lumea înainte. Noi, cei ce îi urîm din toată inima pe sclavagiștii din Sud, putem jertfi

în această luptă cel mult viața — însă adevărata forță și superioritate stă în industria noastră, în fabricile noastre.

Ei, dar am filosofat deajuns : aud zarva copiilor, în odaia de alături. Trec imediat dincolo, să-i scutur puțintel. Nu există muzică mai frumoasă decît gălăgia copiilor ; singura mea bucurie este posibilitatea de a-mi petrece bătrînețea aici, în străvechiul cuib al familiei. Am un nepoțel — Bill — un veritabil Ochi de Șoim ; cred că ar avea nevoie de un chirurg numai pentru el singur... Ieri, de pildă, mi l-a adus — de ureche — un vecin. În astfel de ocazii, fac pe avocatul și, firește, mi se reproșează că dumnealor învață toate relele din cărțile mele. Un lucru este însă cert : niciodată nu vor învăța din ele nici fățărnicia, nici vicleșugul, nici filistinismul prostesc. Înseamnă și asta ceva, nu-i așa, dragă Alice ? Aș vrea să am vești mai amănunțite de la dumneata. Aud cîte ceva despre domnul general — însă asta nu mă satisface. Cred că nici pe dumneata nu te-ar mulțumi. Nu vreau să te mîhnesc ; de bună seamă îți cunoști îndeajuns soțul, ca să te poți împăca întrucîtva cu defectele sale. Oricum însă, a fi fata răposatului Cyrus Gort sau nevasta generalului Saylor, nu e același lucru. Cîtuși de puțin. Firește, nu trebuie să consideri că această remarcă e vreo încercare de imixtiune în viața dumitale. Este vorba doar de șicanele unui bătrîn și sîcîit, însă bun prieten ; te rog încă o dată, nu acorda mai multă importanță observației..."

Bătrîn și sîcîit, însă bun prieten. Alice lăsă scrisoarea. I se părea că îl vede aievea, cu statura lui frîntă de boală, stînd la masa de lucru, pentru a gîndi ; adevăratul scriitor vede întotdeauna mai departe în viitor decît omul de rînd. Da, are dreptate : ea, Alice, este fiica lui Cyrus Gort. Este primordial Alice Gort ; nu e nici măcar mama unor copii. Gîndul o duru și își dete seama, îndurerată, cît de puține fire o leagă de omul care i-a încătușat viața. Poate că prima furtună va fi de ajuns ca să rupă aceste legături.

Auzi uruitul unei trăsuri ; întoarse ochii spre fereastră. O caleașcă binecunoscută își făcea intrarea în curtea conacului, expectorîndu-l pe domnul Connolly, regele bumbacului. Ospetele îmbătrînise enorm. Bărbatul masiv și puternic de odinioară era un moșneag ramolit. Fața nu mai era roșie, ci violetă ; respirația aducea mai degrabă a căscat convulsiv de

ştiucă azvîrlită pe uscat. Oare ce l-o fi mînat încoace ? Care instinct rău sau patimă josnică ? — se întrebă Alice.

Călătoria îl extenuase pe oaspete. Pentru moment, îngăimă cîteva scuze şi dispăru în odaia sa, însoţit de toată ceata slugilor. Doar a doua zi îşi făcu apariţia, la micul dejun.

— Scumpă doamnă, din an în an eşti tot mai frumoasă. Nu ştiu ce fel de farmece te ajută — o complimentă el pe amfitrioană, adresîndu-i-se apoi lui Saylor, fără altă introducere.

— Mai deunăzi am aflat, doamnule general, că ucigaşul nepotului meu, blestematul de indian, se află în mîinile noastre. Am venit să vă văd, deoarece chestiunea mă interesează în mod direct.

Tuşind şi înnecîndu-se mereu, domnul Connolly expuse motivele vizitei sale.

— Nu mai trăiesc decît pentru răzbunare, domnule general. Ucigaşul iubitului meu nepot Vincent nu poate rămîne nepedepsit, domnule general. Trebuie aîrnat în streang.... Hă... hă... hă... mizerabilul... Dar mai întîi se cade să suporte chinuri înmiite. Las-să-nveţe din nou şleahta asta de coloraţi, ce va să zică omul alb !... Hă... hă... hă... Superioritatea omului alb... Iar la urmă, să răspundă în faţa tribunalului, pentru mîrşăvia sa... Hă... hă... hă...

Figura lui îi evoca Alicei imaginea unei gutui putrede.

— Scumpe domnule Connolly — zise Saylor — poate că nu mai e nevoie să vă asigur că înţeleg perfect sentimentele dumneavoastră faţă de asasinul nepotului... Oricît aş părea însă de meschin, trebuie să vă rog să fiţi mulţumit cu măsurile pe care autorităţile noastre şi le pot permite faţă de căpetenia seminolilor în prizonierat. Înainte de toate, vă voi mărturisi — poate nu ştiţi — că n-a fost prins într-o bătălie, ci... hm... l-am arestat, ca să zic aşa, în cursul tratativelor — şi îl ţinem prins în interesul păcii interne a statului.

— Ce are a face ? ! Fleacuri, domnule general. Important e că l-aţi pus cu botul pe labe... hă... hă... hă... dîndu-mi posibilitatea să cer satisfacţii.

— Cum să vă explic... Saylor părea a-şi cîntări cuvintele. Noi nu-l putem trimite în judecată pe indian, deoarece nu este cetăţean al Statelor. Mai bine zis : este şi nu este cetăţean. Dacă îl deferim justiţiei sub acuza de crimă, ne poate răspunde prin alte acuze ; prin afirmaţii grave, cîtuşi de puţin conve-

nabile. I-am pus pe indieni în afara legii, în propriul nostru interes — dar tocmai din cauza aceasta nu putem utiliza împotriva lor arma legalității.

Alice se temea că domnul Connolly va avea, acolo pe loc, un atac de apoplexie. Însuși generalul, observînd efectul cuvintelor sale, se străduia să-l atenueze.

— Nu vă necăjiți, domnule Connolly. Indianul e sub șapte lacăte, la Fort Moulder. După cîte cunosc închisoarea de acolo, plătește însutit moartea lui Hunter.

— Am să mai pun și eu o vorbă bună... hă... hă... hă... în interesul lui — hîrîi oaspetele.

— Vezi, draga mea, din cauza aceasta nu poate fi eliberat Osceola — îi spuse a doua zi generalul, nevestei sale.

— Ieftină răzbunare, Jerome, pentru eșecul suferit ; ieftină și crudă... Cine te crede că piedica reală este moșneagul ăsta apoplectic ? Impedimentul e mai degrabă meschinăria dumitale...

Alice îi întoarse spatele generalului ; nu avea chef să-i asculte interminabilele explicații.

50

Ca un fluture mare și negru ca noaptea, zboară vestea peste lacuri și păduri.

Osceola e prizonier ! — strigă păsările, sub cerul de azur al Floridei.

Osceola e prizonier... — șușotește vîntul, mîngîind cedrii.

Osceola e prizonier ! vuiesc valurile rîului Kissimi. Pe țărmurile lacului Okichobi, freamătul păpurișului amuțește pentru o clipă.

Numai pentru o clipă.

Apoi, dureros și instigator, începe să răsune glasul goarnelor. „Răzbunare pentru Osceola !...“

Totul se reunește sub steagul răzbunării : pădurea, rîul, oamenii.

Vizita lui Connolly, ca și noile încercări de a frînge rezistența prizonierului, se întîmplă din cauză că speranțele stăpînilor nu s-au împlinit. Prinderea în cursă a căpeteniei nu a pus capăt războiului. Comandamentul armatei federale crezuse că de-acum va străbate Florida în sunetul fanfarelor. În realitatea, cercetașii sînt întîmpinați cu o ploaie de săgeți și rafale de armă. Durerea și mînia, izbucnite în urma pierderii căpeteniei, înzecesc puterile rezistenței. Războinicii seminoli, jaguarii, Joaquim și negrii săi, sînt setoși de răzbunare. Zadarnic își trimite armata federală solii, somîndu-i pe „răzvrătiți“ să se predea ; solii nici măcar nu se mai întorc. Seminolii au învățat vicleșugul : nu se mai încred în nimeni. Cît timp îi comandase Osceola, mai respectau anumite reguli ; acum nu-i mai înfrînează nimic. O sălbatică dorință de distrugere îi călăuzește pe războinici. Se strecoară printre forturi ; sate incendiate, plantații în flăcări vestesc răzbunarea pentru Osceola. Numai concentrarea tuturor forțelor militare îi poate împinge pe agresori înapoi, la punctul de plecare al ofensivei.

„Răzbunare pentru Osceola !“ Printre mlaștini dispar patrule întregi ; în alte părți sînt găsite cadavre dezarmate, cu scalpul jupuit.

„Răzbunare pentru Osceola !“ Sub comanda Cerbului Sprinten, jaguarii ajung, noaptea, sub zidurile fortului Saylor. În ochii și gîndurile lor s-a încuibat moartea. În zori, războinicii exterminâ garnizoana și scufundă vasele.

Nimeni nu știe dacă Osceola mai este în viață sau a pierit, dar vestea pierderii sale reînvie focul rezistenței. Izbucnirea pornirilor pătimașe pare a compensa sîngele scurs în zece ani de lupte : albii siguri de victorie suferă înfrîngere după înfrîngere ; comandamentul forțelor armate este de-a dreptul disperat, neștiind dacă are în față o sută sau zece mii de dușmani...

— Moş Torkins, unde-i scîrba aia de indian? Vreau să-l văd...

— Ai să-l vezi dacă vreau şi eu. Toată ziua-bună-ziua vă plimbaţi. N-am să deschid uşa pentru fiecare în parte. Măcar cîte cinci adunaţi-vă! Un cent de cap, sau cîte un grog; atîta se plăteşte pentru spectacol. S-a înţeles?

— Bine, bine... Uite centul...

— Ţi-am mai spus că pentru unul singur nu deschid. Ăsta nu-i un indian oarecare. Două sute de scalpuri avea în cort. Da zău! Ei, dar lasă că acum plăteşte dumnealui pentru ele!

— Hello Jimmy, Rubby, îmi pare bine că veniraţi. Poftim, moşule, de-acu' sîntem destui. Mai plătiţi un grog.

Ţăcăne broasca; uşa scîrţîie plîngăreţ.

— Ptiu, ce mai hrubă infectă! Nici măcar o capră n-aş vîrî aici.

— Bună-i pentru el.

— Unde-i? Nu se vede nimic.

— Colo în colţ. Uitaţi-vă bine: zace pe nişte paie murdare, mizerabilul.

— Fă lumină, moşule.

Pivniţa neaerisită se umple de rîsete şi înjurături. Plutonierul-gardian luminează culcuşul; prizonierul suferă îngrozitor; se străduieşte să se tragă mai la o parte, să se ghemuiască şi mai strîns... În jurul lui se împleticesc soldaţi beţi: Osceola e o atracţie de circ, un mijloc de a-şi omorî plictiseala în inactivitatea garnizoanei. Zilnic coboară la el zece, douăzeci de inşi, sosind din aburii cîrciumei. Vor cu toţii să-l vadă pe indianul ţinut într-o pivniţă mucegăită şi hrănit cu pîine la fel de mucegăită.

— Ohooo!... Nici nu mişcă! Vrem să-l vedem. Am plătit! Vrem să-i vedem mutra mizerabilă!... Sîcîie-l, moşule... Zău că nu s-ar alege îmblînzitor de fiare din dumneata. Uite, să-şi arăt eu, cum se face treabă!

Mîini brutale îl înşfacă, zmulgîndu-i bandajul de pe cap. Ochi avizi îl privesc, dar nu văd altceva decît un obraz de bronz pălit şi o căutătură posacă, lipsită de expresie, ca de

orb. Brutele îl zgîlțîie pe indian, îl lovesc, îl întărîtă ca pe o sălbăticiune închisă în cușcă. Ar vrea să-l audă urlînd, să-l vadă suferind — dar îi așteaptă dezamăgirea. Cu o stăpînire de sine aproape supraomenească, prizonierul îi ignorează ; privirea sa oarbă, moartă, nesimțitoare pare a nu-i înregistra. E ațintită undeva departe, însoțind poate gînduri fugare spre mirajul peisajului verde al locurilor natale. Numai în felul acesta, seminolul e în stare să suporte clipele de oroare ale sufletului său chinuit.

Scena se repetă zi de zi. Uneori, suferința durează doar cîteva minute ; alteori, ceasuri întregi. Indianul suportă neputincios, însă demn. Soldații care l-au cunoscut pe cîmpul de bătaie, îi rostesc numele plini de respect. Numai lașii — cei care, doar auzindu-i numele, fugeau mîncînd pămîntul — își răzbună acum în mod meschin rușinea. Aici, Osceola nu mai e primejdios ; azvîrlit într-o hrubă infectă, poate fi văzut contra un cent, poate fi umilit pentru un gologan. Există oare plăcere mai mare decît aceea de a chinui un prizonier care nu se poate apăra decît cel mult prin tăcere, sau prin privirea misterioasă, pierdută în depărtări ?

— Ia te uită, frate ! Parcă-i lunatic !... Damned fool... Blestemat vînător de scalpuri. Moș Torkins, mai dau un grog, dacă îngădui să-l aranjez pe individ. Prizonier de stat, zici ? Nu-i voie ? Dracu să-l ia ! Nu mai înțeleg nimic. Ei, ce zici ? L-am tras de urechi pe dumnealui — pe prizonierul de stat. Pe semne că asta e îngăduit. Hahaha... Nici nu s-a clintit. Cine a mai văzut așa ceva ? Dar are niște ochi ! Văleu ! Multe scalpuri trebuie să aibă pe suflet. Nu-i așa, moșule ? Două sute, zici ?... Și-l mai ține aici, pe cheltuiala statului ! Mare prostie ! Parcă tu nu știi moșule ? „Indianul cel mai bun e indianul mort." Am dreptate, băieți ?

Pivnița răsună de ecoul zicalei favorite.

„Indianul cel mai bun e indianul mort".

Pînă la urmă, gardianul se satură de circ și-i poftește să plece. Hruba recade în liniște și întuneric ; Osceola se trîntește extenuat pe maldărul de paie mucegăite. Răsuflarea îi este un horcăit ; acum... acum suferința e îngăduită : n-o mai vede nimeni.

Gîndurile îl poartă spre meleagurile natale. Altminteri nu și-ar putea suporta soarta. Trupul și sufletul, obișnuite cu viața liberă, cu natura, n-ar putea rezista dementei în noap-

tea veşnică a temniţei. Cel ce este identic cu Osceola, războinicul seminol, nu s-ar putea conserva, dacă n-ar dura în jurul său o lume imaginară, încropită din amintirile vii ale trecutului. Trec luni în şir, fără prezenţa manifestă a vreunei alte realităţi decît lumina vagă de deasupra uşii celulei, lumina tulbure care nici măcar nu semnalează trecerea zilelor şi a anotimpurilor — sau înjurăturile ameninţătoare şi zgomotoase ale beţivanilor care intră împleticindu-se pe uşă ; „glumele" lor ordinare şi brutale, fără alt răspuns posibil în afară de tăcere.

Osceola ar dori să audă prin preajmă foiala şoarecilor sau a şobolanilor, căci ea ar însemna viaţă şi divertisment, ori măcar mişcare — dar pînă şi vieţăţile acestea evită frigul întunecos al hrubei : nimic nu-i atrage spre ea. Uneori, Osceola e încercat de năvala unei înfiorătoare îngrijorări : se întreabă dacă mai ştie să vorbească. De cînd a fost condus la etaj, spre a fi convins să semneze acordul, n-a mai vorbit cu nimeni. Trebuie să fi trecut multă vreme de atunci ; cel puţin, aşa se pare, dacă face numărătoarea zilelor cu ajutorul raţiilor de pîine şi de apă. Au trecut luni întregi în singurătatea ca de mormînt — şi propria-i muţenie îl apasă tot mai chinuitor. Încearcă să rostească cuvinte spaniole sau seminole, cu glas tare. Repetă frazele învăţate la San Agostino. Îşi aminteşte de şcoala mănăstirească. Era frig şi acolo ; chiliile erau neprietenoase — însă acum i se par vrednice de a rîvni la ele.

Repetă, cu glas tare, frazele, pînă ce începe să tuşească din pricina aerului umed şi infectat. Tuşeşte încet, chinuit, ca măcinat de o otravă lentă. Sufletul e neatins ; în trup însă par a se fi încuibat germenii morţii. A reuşit să respingă atacurile externe ale temniţei, dar de-acum lumea întunericului muced a pornit împotriva sa dinlăuntru, spre a-l distruge, spre a-l acapara definitiv — căci, de fapt, ce caută un om viu într-un mormînt ?

În timp ce Osceola luptă în felul acesta, cu astfel de mijloace, împotriva ucigătoarelor fantome ale îngrozitoarei singurătăţi, se repetă zi de zi năvala provocatoare şi zgomotoasă a lumii exterioare în celula sa. Grupuri de beţivani îi fac vizite curioase şi ameninţătoare, întru îmbogăţirea rezer-

velor de rachiu ale gardianului veşnic băut. Într-o zi, teatrul groazei subterane devine deosebit de furtunos ; poate s-a plătit solda, căci oamenii sosesc cu zecile, dornici să se distreze în felul lor, cu obişnuitul spectacol, pe pielea indianului. Cineva a adus o ploscă de rachiu, încercînd să-l silească pe Osceola să bea dintrînsa : un gest de brutalitate gratuită.

— Bea, arămiule !... Bea, fir-ai al dracului ! Ai să vezi cum te înveseleşti... Îi zici şi-un cîntec, măi — că rachiul ăsta e o băuturică pe cinste ! Hai, bea, că nu-i otravă. Îţi dau bucuros... Moş Torkins, zi-i să cînte, ori mai bine să danseze. I-am mai văzut dansînd pe sălbatici. Vreau un dans de război. Fă lumină, moşule ; noi o să batem toba... Uite-aşa ! Ei, hai, dă-i drumul.

Vreo trei, patru oameni bat ritmic peretele hrubei. Se stîrneşte o gălăgie infernală ; nimeni nu mai are habar ce se întîmplă dincolo de uşă. Numai cînd o voce energică, de femeie, pătrunde în celulă, însoţită de ecoul paşilor coborînd vechile scări de piatră, numai atunci încetează tămbălăul, într-o clipită. Toată lumea încremeneşte în poziţia de drepţi.

— Asta se cheamă garnizoană, domnule maior ? ! Eu i-aş zice mai degrabă cîrciumă. Mi se pare ciudat că, spre ruşinea forţelor armate federale, aşa ceva se poate petrece în subterana unui fort. Ce-i hruba asta ?

O voce de bărbat, stingherită, mormăie scuze. Uluiţi, eroii tămbălăului recunosc glasul atotputernicului comandant al garnizoanei.

— V-am spus, scumpă doamnă, că nu e nimic interesant aici. Avem doar un prizonier indian.

— Un indian ? Bărbatu-meu nu mi-a spus niciodată că indienii sînt ţinuţi prizonieri în subteranele garnizoanelor.

— În general nu. Dar acesta este Osceola, faimoasa căpetenie a seminolilor.

— Osceola ? Am auzit că ne-a pus multe beţe în roate. Trebuie să fie un adevărat bărbat. Noi, femeile, îi stimăm pe adevăraţii bărbaţi.

— Un indian, doamnă Saylor. Să nu uităm !

— Ai dreptate. Un indian. Mulţi dintre strămoşii noştri au fost indieni. Oricum, domnule maior, pe un astfel de om

nu l-aş ţine în hruba asta nenorocită. Nu e demn de un soldat să-şi trateze în felul acesta inamicul învins.

Răspunsul maiorului nu se mai auzi. Vizitatorii se îndepărtaseră. Soldaţii ieşiră din pivniţă, strecurîndu-se speriaţi ; plutonierul se bătea cu pumnii în cap.

— Nevasta generalului Saylor... A venit cu bărbatu-său, că el e în inspecţie... Cui să-i fi dat prin cap că o să coboare încoace drăcoaica asta ?

N-avu răgaz să filosofeze prea mult. Peste o oră era chemat la comandant. Prizonierul n-avea să-l mai revadă pe Torkins. În aceeaşi zi, Osceola fu mutat un etaj mai sus, într-o încăpere luminoasă ; numai gratiile de la fereastră îţi destăinuiau că este tot o închisoare. În colţ, un pat de campanie ; în mijloc o masă ; dimineaţa, cînd te trezeşti, vezi prin fereastră cerul începutului de vară. Plutesc nori albi pe boltă.

Poate spre Florida...

52

Încet, se scurge un an. De după gratiile ferestrei, se iveşte faţa tristă a toamnei.

Păsăruica aciuită într-unul din copacii de lîngă fort, plînge cu ţipăt trist, trecerea verii. Prizonierul nu vede pasărea, dar ştie că penele ei verzi-albăstrii sînt gulerate cu alb, la gît. Seminolii îi zic „şuh-şuh-gah" ; e o zburătoare drăgălaşă, însă în Florida are glas mai puţin ascuţit şi pătrunzător — poate pentru că acolo nu trebuie să se teamă de iarnă.

În fiecare noapte, Osceola ascultă strigătul gîştelor sălbatice ; la vremea aceasta, ele se duc în patria lui, în ţara verii veşnice. Îşi imaginează zborul lor înalt, străbătînd singurătatea de ghiaţă a nopţii. Aşa călătoresc — sub porunca

unui gînsac mare și vînjos — generații și generații, din vremi străvechi, de cînd legile Pămîntului le-au impus peregrinajul. Tot ce e viu se mișcă acum înspre Sud. Noaptea e plină de toate nuanțele sunetului ; milioanele de glasuri de păsări îi sună în ureche prizonierului, aidoma unei chemări a libertății ; auzul său fin îi aduce, din crucea văzduhurilor, cuvîntul înaripatelor de prin smîrcuri și păduri. Atunci, inima îi bate mai tare decît de obicei, de parcă ar vrea să irumpă de după gratiile coastelor, dornică și ea de libertate.

Poate că ar obține flori sau alte plante, să le țină în odaie — dar nu cere nimic, precum n-a cerut să fie adus aici. Presimte că la cea mai mărunță rugăminte, ar fi inundat de înlesniri — pentru ca mai apoi să i se pună din nou în față convenția. S-a mai făcut o încercare ; zbirii crezuseră că tratamentul lui Torkins, acolo în hrubă, îl înmuiase. I se trimisese chiar niște vin : voiau să-l amețească ușor, să-i dea senzația tuturor băutorilor ; să-i dea sentimentul că nimic nu merită să fie luat în serios. El însă nu s-a atins de băutură. Văzuse destui indieni beți ; îi văzuse pierzîndu-și toată demnitatea de om ; îi văzuse ajunși să se dedea la orice josnicie.

„Apa de foc e cel mai mare dușman al piciorului roșii. În urma ei, vine furiș trădarea..." — spusese cîndva, cu amărăciune în glas, Marele Urs, iar Osceola nu uitase niciodată aceste cuvinte.

Cîteva zile nu-i dădură apă de loc, ci doar vin — dar el preferă setea.

Acum trăiește aici, în odaia asta ; de cînd a venit toamna, ziua trece mai greu decît noaptea. Păsările sînt călătoare pe întuneric ; numai sub stele poartă veștile, prin telegraful fără fir al glasului.

Chinuit de tuse, Osceola doarme puțin. Tușește mult și greu, mai ales cînd stă culcat. E o boală adusă de jos, din hrubă ; o boală care nu vrea să se tămăduiască. Odată, a venit să-l vadă medicul căpitan ; i-a ascultat respirația, a mormăit ceva, însă n-a dat nici o lămurire. Abia după ce a ajuns sus, la comandant, a zis :

— Domnule maior, comunicați-le celor în drept să se grăbească, dacă au de orînduit vreo treabă cu indianul acesta...

— Floare de Nufăr... — Osceola îi zîmbește soției sale, îmbrățișînd-o. Nu întreabă pentru ce n-a venit pînă acum. Știe și fără să întrebe. N-a putut veni. Soții se așează, privindu-se tăcuți.

Ruth e lovită pînă în adîncul inimii de ceea ce îi e dat să vadă. Copacul vajnic e ros de viermi ; Osceola a slăbit, trupul său drept odinioară e acum gîrbov, fața și-a pierdut culoarea. Căpetenia tușește după fiecare frază rostită.

Prizonierul o privește pe femeia iubită ; îi privește părul des, negru cîndva, plin de fire albe astăzi. Ele îi deslușesc totul : suferințele, durerea, miile de încercări, așteptarea descurajatoare.

Osweya a crescut ; răspunde grav și inteligent, la întrebările tatălui său. Cîtă durere și cîtă tristețe se citește și în ochii lui ! Să-l vezi prizonier și bolnav pe tatăl adorat, pe mîndra căpetenie, pe războinicul viteaz ! Sufletul copilului e ca o rană vie ; i se strînge inima — dar nu-i îngăduit să-și dea pe față simțămintele ; așa ceva nu e demn de un bărbat, iar Osweya se consideră bărbat de-acum.

Au la dispoziție o jumătate de oră ; atîta li s-a îngăduit. Minutele se scurg cu o repeziciune fără seamăn. Bolnavul abia poate pune cîteva întrebări din cele multe care îl neliniștesc.

— Ce s-a întîmplat cu poporul seminol ? A pribegit departe ?

Ruth zîmbește senin.

— Poporul seminol trăiește și acum pe pămîntul strămoșesc. El l-a răzbunat pe Osceola, lovind mereu dușmanul. Acum e liniște. Se spune că lupta lui Osceola n-a fost zadarnică. Marele Părinte Alb a poruncit ca seminolii să nu mai fie hărțuiți.

O fulgerare de gînd îi spune eroului că poate așa e bine. A luptat pentru ai săi ; n-a luptat degeaba ; trebuie să plătească cu viața.

Nu le mărturisește însă alor săi, presimțirea. Preferă să le pună noi întrebări. Ruth îi povestește totul : mînia războinicilor, faptele jaguarilor, încercările ei de a-i da de urmă. Îi spune cum, la început, n-a avut parte decît de ură și dispreț ; de la o vreme însă se bucură de un oarecare

respect din partea celor ce știu despre eroica rezistență a lui Osceola.

— Osceola să nu urască fețele palide. Există și printre ele oameni cu suflet nobil. Doamna Saylor m-a ajutat să ajung pînă aici și tot ea a intervenit pentru căpetenie. De ce oare s-a dus căpetenia, atunci, la Fort Saylor ?

Fața lui Osceola e posomorîtă.

— Mi-am dat seama că războinicii sînt dornici de pace. Pînă și Cerbul Sprinten vorbea despre poporul părinților săi. Am găsit de cuviință să plec la tunicile albastre.

— Dar te-au atras în cursă ! — exclamă Ruth îndurerată.

— A trebuit să mă duc — repetă căpetenia, cu dîrzenie. Ar mai vrea să adauge ceva, însă un acces de tuse îl împiedecă. Poate că amintirile l-au zguduit prea adînc ; tusea nu-l slăbește de fel. Ruth îl culcă pe patul de campanie, îi șterge de pe buze spuma de sînge și rămîne aplecată deasupra suferindului.

Jumătatea de ceas a trecut ; vine gardianul, dar nu zice nimic, văzînd că s-a întîmplat ceva grav.

Osceola își revine încet ; privirile lui le întîlnesc pe ale lui Ruth, priviri de tovarășă iubitoare și îndurerată.

— Așa, Floare de Nufăr... — murmură căpetenia, cu glas ostenit. — Osceola nu mai este războinic. Temnița l-a ucis pe războinic.

Nu poate continua, căci Ruth îl oprește, ca să nu aibă un nou acces de tuse. După ce își iau rămas bun, femeia urcă la comandant, rugîndu-l zguduită pînă în adîncul făpturii ei :

— Domnule maior, îngăduiți-mi să rămîn cu el. E foarte grav bolnav.

— Nu pot. Regulamentul interior al fortului nu permite.

Maiorul e stingherit. Începe să studieze harta întinsă pe masă. Nu vrea să vadă ochii femeii : prea multă durere, prea multă acuză, prea multă rugăminte. La urma urmii, el a fost acela care a tolerat ca prizonierul să fie ținut într-o hrubă insalubră — și știa că plutonierul Tomkins e o brută bețivă. Acum, toate acestea îl neliniștesc, în chip de amintiri chinuitoare, dar în același timp conștiința propriilor greșeli îi stîrnesc încăpățînarea și mînia.

— Nu pot, doamnă ; înțelegeți-mă, nu pot. Vom face totul în interesul bolnavului, dar nu ne este îngăduit să încălcăm regulamentul militar.

Ruth a fost cîndva o fetiță blîndă și sfioasă ; acum pare că și-a însușit tot curajul lui Osceola.

— Vă rog, domnule maior, arătați-mi sentința pe baza căreia Osceola e ținut prizonier... Ce fel de act, ce fel de ordin îl asasinează lent, în detențiune ?

Întrebarea i-a sugerat-o Alice — căci nici măcar președintele din Washington n-ar putea da un răspuns corect. Maiorul roșește pînă-n albul ochilor.

— Chiar dacă aș deține un astfel de ordin, nu i l-aș arăta soției lui Osceola. Dar un astfel de ordin nu există. Osceola nu e reținut pe bază de condamnare, ci se află aici în calitate de prizonier de război. Un inamic luat prizonier.

— După cîte știu eu, beligeranții schimbă între ei prizonierii de război ; nu îi țin prin temnițe.

— N-are rost să discutăm, doamnă — o întrerupe maiorul, dur. Am spus ce am avut de spus — și așa rămîne. Îi punem la dispoziție orice medicament, dar nu putem tolera prezența dumitale.

Îi întoarce spatele, în semn că încheiase discuția. Iar după ce Ruth și copilul părăsesc încăperea, maiorul izbucnește în înjurături și blesteme ; e dornic să scape odată de prizonierul acesta incomod care, pe semne, inspiră teamă pînă și pe patul de moarte.

Iar prizonierul se încăpățînează să trăiască mai mult decît se crezuse. Mai e încă în viața și în vara următoare, neliniștind prin simpla-i existență cercurile de conducere ale plantatorilor și ale armatei. Le neliniștește, deoarece unii americani — oameni cinstiți și drepți nu se sfiesc să-și repete insistențele. Tot mai multă lume intervine pentru Osceola.

Către mijlocul verii, fostul plutonier Sigurd Thorssen află că Osceola e prizonier.

A venit în Sud, însoțindu-l pe Ezechiel Morrill, vînătorul de blănuri. Cei doi tovarăși vizitează litoralul și urcă pe rîul St. Johns, spre teatrul vechilor lupte ; se duc la ascunzătoarea unde s-au răfuit cu Gît-Crestat și unde își doarme somnul de

veci moș Hiram, bătrînul quaker. Atunci, demult, așezaseră un bolovan pe mormînt ; acum fixează deasupra lui o cruce de lemn, frumos lucrată. Se gîndesc la viață și la moarte...

Vechii tovarăși de luptă și de oaste îi fac pretutindeni o bună primire lui Thorssen. La Ford Moulder, îl salută zgomotos caporalul MacGregor. Adică : fostul caporal, căci de atunci l-au avansat plutonier.

— Constat cu plăcere că ai trecut în rîndul cetățenilor respectabili, prietene Thorssen. De altfel, se pare că tînărul acesta ți-a urmat exemplul. Aveți noroc că n-ați participat la războiul din Florida. Osceola ne-a dat mult de furcă... Nici pînă astăzi n-am reușit să-i alungăm pe seminoli. În schimb căpetenia se află sub lacăt ; am auzit că e bolnav rău.

— Omul acela voia pace ! — exclamă trapperul, pătimaș.

— Pace ? De unde ți se năzări ? — Plutonierul e cît se poate de curios.

— El însuși ne-a spus — intervine Ezechiel.

— Unde ? Eu cred că ați visat, frații lor !

— Ce contează unde ? ! Destul că e adevărat — întărește și trapperul. M-a rugat să intervin pentru încheierea păcii. M-am dus la președinte — mai era încă Jackson, Old Hickory...

— Va să zică : bătrînul.

— Bătrînul. Mare lucru n-am făcut, dar nici nu m-am gîndit că lucrurile se vor încheia astfel.

MacGregor e uluit. Nu se aștepta la asemenea izbucnire din partea prietenului său.

— Zice-se că l-au chemat la tratative și l-au arestat.

— Mă duc pînă la guvernator, dacă e nevoie. Pînă la urmă, se cheamă că din pricina mea a căzut în capcană.

Thorssen e alb ca varul.

— O jumătate din viață mi-am petrecut-o punînd capcane. Dar niciodată pentru oameni.

— Eh... Un indian — zice disprețuitor, plutonierul.

— Mă crezi, sau nu mă crezi : nu-i un indian de rînd, cumetre !

MacGregor își dă seama că prietenul său se încăpățînează.

— Poți să te duci la guvernator. Deși... Asta e o chestiune de-a armatei. Indianul e pe moarte. Iar asupra morții n-ai putere nici măcar tu, prietene Sigurd !

Guvernatorul cunoaşte „cazul Osceola". Un indian căruia nu-i poţi veni de hac cu una cu două. În schimb, nici nu e cazul să-l pui în libertate. E adevărat că Thorssen nu e primul care intervine pentru el, dar guvernatorul n-a uitat încă nici străvechea caleaşcă georgiană a cărei călător i-a pretins cu atîta insistenţă executarea indianului. De altfel, demnitarul a fost informat că domnul Connolly este cel mai puternic dintre stîlpii fracţiunii sudice a Partidului Democrat şi că un bobîrnac de-al domniei sale este suficient pentru ca el, guvernatorul, să zboare cît colo din fotoliul de catifea. Pe de altă parte, Washingtonul nu vede lucrurile în acelaşi fel ; de aici, guvernatorul trage concluzia că atitudinea cea mai potrivită este indiferenţa totală.

— Scumpe domnule Thorssen, să lăsăm cazul în grija autorităţilor militare... La urma urmii, n-o să ne certăm de dragul unui indian !... Cunoşti vechea zicală, nu ?

Şi-i face cu ochiul, fără să rostească zicala — căci, oricum, unui guvernator nu i se cuvine să rostească asemenea maxime...

Thorssen roşeşte la gîndul că a fost atît de greşit interpretat. Pentru guvernator, el nu e altceva decît un veteran al armatei.

— Domnule guvernator — zice, cu glasul tremurat din pricina întărîtării înăbuşite. Cîndva, demult, am crezut poate şi eu însumi că „indianul mort e cel mai bun indian". De atunci, viaţa m-a învăţat că omul alb poate fi un nemernic tot atît de înrăit ca şi cel de culoare. Indianul acesta, ţinut prizonier fără vreo sentinţă, a luptat pentru libertatea poporului său... Iată marele său păcat ; vă repet : e ruşinos să nu-i redăm libertatea.

Guvernatorul îşi dă seama că ar fi bine să pretexteze ceva.

— Crede-mă, scumpe domnule Thorssen, că menţinerea în arest a lui Osceola contrazice simţul meu de dreptate. Însă cercurile superioare îl consideră un inamic mult prea primejdios, aşa că nu pot face nimic în interesul lui.

Ezechiel îl aşteaptă pe Thorssen în vestibul.

— Ei ? — îl întreabă, deşi expresia feţei lui Thorssen îi destăinuieşte totul.

— Hai să plecăm de-aici. Să plecăm, Ezechiel, căci simt un gust tare amar în gură. Cred că nepoții noștri se vor rușina de ceeace au comis bunicii lor.

53

E iarnă. Albul zăpezii luminează interiorul închisorii. Răsuflarea înghețată a lumii dimprejur naște frig. Bolnavul stă întins pe pat, toată ziua, înfășurat în pătură. Numai cînd tusea îl chinuie rău de tot, se ridică pentru a măsura în lung și-n lat încăperea neîncălzită.

În Florida nu există zăpadă, dar seminolii i-au păstrat amintirea din vremurile cînd, împreună cu poporul kri, aveau sălașuri mult mai spre Nord. Osceola a trăit multă vreme departe de poporul său, pe meleagurile triburilor kri și cherokee, unde oamenii cunosc iarna. Aerul rece îi face bine, stîmpărîndu-i fierbințeala lăuntrică ; nici tusea nu mai e atît de necruțătoare, de cînd au contenit ploile de toamnă. Medicul căpitan se minunează de cîte ori îl mai găsește în viață.

— Are o rezistență supraomenească — zice el. Îi pronosticase moartea pentru toamna trecută — și, poftim : indianul tot mai vegetează..

Prizonierul nu știe că pentru ceilalți viața lui e un miracol. La fel cu toți bolnavii de plămîni, nu crede nici el în moarte. Simte că i se apropie ceasul, însă își economisește energiile în mod corespunzător. Oare pentru ce ? O fi sperînd în eliberare ? Nu prea. Dar știe, își dă seama, că ar fi o crimă să-și scurteze singur zilele. Iată pentru ce stă pe pat o bună parte din zi.

Unde a mai văzut el asemenea zăpadă, cîndva ? Și-a adus aminte : pe pămînturile tribului cherokee, atunci cînd poporul Marelui Urs nu fusese încă alungat spre Sud, pînă în Georgia.

Acolo, în pădurile din munții Alleghany a văzut el iarna. Plozi mărunței alergau goi prin zăpadă, făcîndu-și antrenamentul de viitori războinici.

Tot la vreme de iarnă avea loc marea întrecere de tragere cu arcul, a tinerilor. Mai multe sute, dintre cei mai buni țintași, făceau începutul ; pînă la urmă nu rămîneau mai mult de zece : flăcăii cu cel mai ager ochi și cea mai sigură mînă. Ținta era un brad uriaș de sub Piscul Cerbului — sau, mai bine zis, un con însingurat pe ramura din vîrf. Dimpreună cu tineri de prin alte triburi, fusese și el oaspete la întrecere. Își amintește că era acolo un războinic seneca, un flăcău muschiulos, cu priviri grave. Purta pantaloni din piele de cerb, împodobiți cu cusături și avea pe piept discul solar. S-au împrietenit repede. Războinicul seneca făcea parte din Uniunea Irokezilor, marea alianță de triburi din Nord ; de altfel, tribul cherokee era considerat printre rudele mai îndepărtate ale irokezilor. Numai Osceola reprezenta de unul singur poporul maskogi ; totuși i se făcuse o primire bună. Războinicul seneca îi spuse :

— Uniunea Irokezilor a cucerit și a supus triburile de lîngă lacuri și le rezistă fețelor palide. Osceola este un războinic viteaz ; ar fi bine venit în satele irokezilor.

În vara următoare se dusese să le facă o vizită. Atunci a văzut, pentru prima dată, case de locuit, mari și lungi — locuințe comune — în orașul mare al irokezilor. O casă din acestea arăta ca o corabie ; familiile erau instalate pe ambele laturi și tot acolo se aflau cămările — iar în capăt, hambarul de cereale. Prin mijlocul casei forfoteau mereu bărbați, femei și copii ; stăteau de vorbă și își făceau vizite.

Războinicul seneca îl prezentă bătrînilor : „Osceola, viteazul războinic maskogi."

Pe vremea aceea, seminolii își mai ziceau încă „maskogi", la fel cu întregul popor kri.

Bătrînii îl salutară prietenoși, oferindu-i ospitalitatea tribului. Pe urmă n-a mai fost la ei ; cu un an mai tîrziu, în marele război cu englezii, orașul irokezilor a fost distrus de tunuri.

De la întrecerea arcașilor, gîndurile îi fugiseră la satul irokez, pentru a reveni apoi la marele eveniment de sub Pis-

cul Cerbului. N-au mai rămas decît opt concurenți, apoi șase, iar pînă la urmă în fața țintei nu se mai aflau decît doi: Inimă Vitează, tînărul cherokee, fiul Marelui Urs — și el, Osceola. Erau prieteni buni; în taină, seminolul dorea ca inimă Vitează să iasă învingător. Îi venise rîndul; întinse arcul și ochi conul de brad. Acum, aici în temniță, retrăia clipa în care simțise, știuse chiar, că va nimeri, căci vedea ținta bine conturată. Totuși, fără ca el însuși să se fi așteptat, ținti puțin alături. Săgeata atinse ușor conul, fără a-l doborî. Amfitronii cherokee zîmbeau politicos. Apoi, Inimă Vitează păși înainte, ochind cu grijă; Osceola îi urmărea mișcările cu un fel de strîngere de inimă. Îi părea rău că nu ochise conul. Și, iată, săgeata tînărului cherokee zbură tot pe alături. Repetară amîndoi. Osceola ținti din nou greșit, cu bună știință — dar nici Inimă Vitează nu lovi conul singuratic. Abia atunci schimbară o privire, zîmbind. Își dăduseră seama, aproape deodată, că amîndoi aveau același gînd prietenesc; că amîndoi se străduiesc să facă același lucru. Inimă Vitează dorea să cedeze gloria oaspetelui, iar el o voia pentru amfitrion. Se îmbrățișară. Iar ceilalți înțeleseră ce s-a întîmplat; dovada de prietenie reciprocă a celor doi tineri fu pe larg comentată de întregul trib.

Inimă Vitează era cu adevărat inimă vitează. Peste doi ani căzu în marele război purtat de poporul cherokee împotriva fețelor palide. De atunci, Marele Urs l-a iubit pe Osceola ca pe un fiu, învățîndu-l toată înțelepciunea pe care un indian și-o putuse însuși de-a lungul unei vieți de lupte — lucruri pe care niciodată nu și le-ar fi putut însuși la școala misionarilor.

Marele Urs... Mai trăiește oare — și dacă trăiește, știe că el e prizonier? Bătrînul a fost un prieten înțelept. Și-a salvat poporul; i-a dăruit viața. Dar el, Osceola? Oare el nu i-ar fi putut conduce pe seminoli și în timpuri de pace? Nu i-ar fi putut învăța, la rîndul său? Lui Osceola nu-i rămăsese decît lupta...

Iarna a închegat o gigantică orgă de țurțuri pe malul rîului Fergusson. Apa de sub sloiuri trăiește în încremenire. Trăiește, respiră, așteaptă primăvara care va sfărîma lacătele

închisorii sale, cu prima ei răsuflare caldă. Deocamdată însă viscolul aleargă peste întinderi, aidoma unui călăreț nebunatic, storcînd uneori sunete din orga de ghiață.

....Huiii... Huiii... —șuieră vîntul, amenințînd tot ce are în față. Totuși, el nu reușește să sperie pe toată lumea ; de pildă, nu se teme de el nici bătrînul înfășurat într-o haină de blană. A ieșit să-și facă plimbarea de dimineață, călare. Chiar așa gîrbov cum este, se vede cît de colo că odinioară a fost oștean și că odată încălecat, nu se mai teme nici de diavol — necum de furtuna iernii. Calul ține trap cumpătat, iar călărețul îi opune viscolului voința sa, greu încercată de bătrînețe. În răstimpuri, furtuna îi taie respirația, silindu-l să se încovoaie și mai mult — dar dacă secretarul care îl urmează ar veni să se intereseze cum se simte, bătrînul l-ar face cu ou și cu oțet, poruncindu-i să rămînă în urmă. În ceasurile acestea, moșneagul nu tolerează pe nimeni prin preajmă ; vrea să savureze lumea munților de unul singur — poate pentru ultima dată. Plimbările acestea călare sînt ca un adio spus vieții. Bătrînul se oprește din cînd în cînd, cu privirea pierdută la cine știe ce amănunt al peisajului. Țesătura de riduri de pe obrazul său, întotdeauna mînioasă, se îmbună tocmai cînd priveliștea iernii e mai aspră ; unde petele mari, de albastru, ale ținutului înghețat nu se mai pot deosebi pe de-a-ntregul de cenușiul spălăcit al cerului. Stă locului și în cotul rîului, deși calul începe să se neliniștească sub mușcătura întărîtată a vîntului rătăcit printre orgile de ghiață.

— Oho, Cherub... dragul meu... Liniștește-te... Hai, liniștește-te. Ai mai văzut tu de-al-de astea, — îl alină el pe animalul deasemenea vîrstnic.

Apoi face cale întoarsă, spre marea satisfacție a suitei rămase să-l urmeze nevăzută și cu anevoință.

Bătrînul trece din nou în lungul țărmului, taie un brădet și ține drum spre moșie. Au trecut pe lîngă el o seamă de călăreți ; se văd și pietoni destui : tăietori de lemne și hoinari singuratici. Moșneagul nu-i bagă în seamă : de sub sprîncenele stufoase și albe, ochii ațintesc depărtarea nedefinită. Calul știe să se descurce singur ; au făcut cel puțin de o mie de ori drumul acesta, de cînd stăpînul a renunțat la viață pentru

a se retrage în bătrîneţe. Nu l-ar observa nici pe călăreţul care îi iasă acum în cale ; dar un glas sonor, de copil, îi strigă :

— Old Hickory !... Old Hickory !...

Bărbatul îl caută din ochi. Vede un copilandru de doisprezece-treisprezece ani, călare pe un tretin.

— Ce vrei, puştiule ? — mîrîie Old Hickory.

— Old Hickory ! Dă-mi-l înapoi pe tata !

Bătrînul îşi opreşte calul.

— Al cui eşti ? — îi place şi privirea deschisă a băiatului, şi felul de a şedea pe cal.

— Sînt Osweya. Fiul lui Osceola. Nepot de căpetenii.

Fostul preşedinte e încercat de sentimente contradictorii. În sufletul lui alternează rapid, mînia sălbatică şi ura. Osceola... Va să zică seminolul, duşmanul din tinereţe. Tot seminolii i-au amărît şi anii prezidenţiei, prin rezistenţa lor dîrză şi lipsită de rost. Osceola ăsta e un om imposibil. Nici tu pipa păcii, nici tu cîteva glume, nici tu semnătură pe actul de evacuare, obţinută contra cîtorva daruri. Indian — şi totuşi nu.

— Ce-i cu taică-tău ? — întreabă, încruntînd sprînceana.

— E ţinut în temniţă — şi bolnav. Pe moarte.

— În temniţă ?

— Da. De aproape doi ani.

— Mmmm... — Vestea nu-i place bătrînului. Meseria oşteanului e războiul cu indienii. El crezuse că l-au dat gata de mult. Chiar asta şi voise. Dar să întemniţezi pe cineva care a trăit în veşnică libertate ? E o cruzime fără rost. Cui i-o fi dat prin cap una ca asta ? Adevărat : l-a ucis pe Thompson, dar — zică cine ce o vrea — Osceola a fost totuşi o căpetenie vitează. N-au reuşit să-l ucidă. Nici să-l învingă. Nişte molîi şi nişte laşi ! Aşa se poartă bărbaţii ? ?

— Zici că e bolnav ?

— Da. Şi are să moară, dacă nu i se dă drumul.

Două şiroaie de lacrimi se scurg pe obrajii băiatului.

Old Hickory se uită în jurul lui, să vadă dacă suita nu s-a apropiat cumva. Timp de o clipă stau parcă faţă în faţă doi copii. Fostul preşedinte ar vrea să-i spună băiatului ceva liniştitor. Apoi observă că nu departe s-a oprit stingheră, o

femeie. Maică-sa, de bună seamă. Fără veste, Old Hickory revine la realitate ; își amintește că e bătrîn.

— Nu pot face nimic. N-am putere.

Vocea lui sună ca roata pe o osie neunsă. Pornește agale mai departe, îndemnîndu-și calul bătrîn. Conștiința propriei sale neputințe îl dezolează. În răstimpuri, se oprește îngînînd copilărește :

— N-am putere...

Apoi, marea febră lăuntrică atacă gheţurile și zăpada ; troienii gălbejiți și lăcrimoși își oferă făptura, apelor primăverii ; ţurţurii se schimbă în gîrlișoare verticale, urmînd cu toate moleculele porunca gravitației pămîntului. S-a născut împărăția susururilor. Este o mișcare revoluționară a picăturilor de apă, în năzuința lor spre ținta renașterii și a rodniciei. Nimic nu se poate eschiva învierii apelor. Muzica lor fluidă umple pădurea, cîmpul, locuințele omenești. Mesajul lor de neliniști urnește viața adormită în germenii din pămînt. În adîncuri și în văzduh, totul freamătă, ascultă, așteaptă — cu gînd înmugurit.

Prizonierul simte și el primăvara. Aude năzuința mare a lumii dinafară, spre viață. Dar dinlăuntrul său, el simte mesajul spăimos al morții. Germenii distrugerii își încep atacul tot în primăvară, descătușați de porunca și opreliștile iernii. Starea lui Osceola se înrăutățește, tusea izbucnește mai violent, medicul militar mormăie dezorientat : nici nu mai știe cu ce o fi respirînd bolnavul acesta. Căci plămînii... Poate puterea voinței...

Forțele exterioare, dornice pînă acum de a-l vedea mort, ar vrea acum să încetinească procesul de distrugere. Domnul Connolly și cu plantatorii săi constată uluiți că muribundul le pune bețe în roate chiar și de după gratii. Întîi, duşul prieinuit de agresivitatea reînviată a seminolilor ; acum, încăpățînarea de neînțeles a unor personalități de la Washington ; „atîta vreme cît căpetenia seminolilor nu semnează acordul de evacuare, stăm pe loc. „La urma urmii, pînă acum căpeteniile tuturor semințiilor indiene alungate de pe pămînturile lor, au fumat pipa păcii ; sacrosanctele „principii democratice" impun respectarea acestui ritual și pentru viitor. Vestea a făcut o încurcătură nemaipomenită. Ce înseamnă asta, dacă

nu provocare fățișă, aruncată în obrazul Sudului ! ? Seminolii au și n-au căpetenie. Dacă îi întrebi pe ei, căpetenia lor e tot Osceola ; n-au ales — și nici nu pot să aleagă — alta. Așadar, ținînd în mînă atuul, domnii plantatori — numai cît nu știu cum să se folosească de el. Ce s-ar putea face ? Trebuie pus în mișcare orice om capabil să determine o schimbare în atitudinea căpeteniei. Seminoli nu găsești, pentru treaba asta. Nici nevastă-sa nu s-a dovedit a fi un instrument docil. Dar, de fapt, cine ar putea frînge cerbicia muribundului ?

Într-o bună zi ușa celulei se deschise spre a-l lăsa să intre pe starețul mînăstirii din San Agostino. A îmbătrînit mult ; timpul i-a încovoiat spinarea, dar glasul e puternic, acolo, lîngă patul prizonierului. Puternic și solemn.

— Osceola, fiule, cîndva te-ai încreștinat. Sfînta maică biserică te-a primit în rîndul fiilor săi. Acum vin la tine pentru a-ți ușura robia și viitoarea plecare din robia pămînteasă.

Prizonierul îl privește tăcut pe moșneag, zicîndu-și :

...Ciudați mai sînt preoții fețelor palide ! Oare de ce a venit starețul ; același, care era cît pe aci să mă blesteme data trecută.

Nu trebuie să aștepte mult pînă să afle. Oaspetele neașteptat se apropie de culcușul său și continuă să peroreze :

— Fii supus, Osceola, fiule... Supune-te puterilor pămînteșt ; Marelui Părinte Alb, care este stăpîn și peste poporul tău.

Bolnavul mai tace o vreme ; apoi îi adresează o întrebare neașteptată :

— Afară e primăvară, nu-i așa ?

— Primăvară, fiule — răspunde preotul, oarecum consternat.

— Vezi, părinte — continuă Osceola, ridicîndu-se într-un cot, — primăvara a sosit după iarnă. Iar după primăvară va veni vara. Așa e legea, și toată lumea trebuie să i se supună. La fel face și Osceola, acum cînd — trecut de vara vieții — pleacă. Altă supunere însă nu cunoaște Osceola.

— Ești păgîn deci, un blestemat de păgîn ! Ca la exorcizare, starețul iese făcîndu-și mereu cruce. Iar prizonierul continuă să asculte îndepărtatul glas al primăverii.

Munţii din împrejurimi sînt înveşmîntaţi în verde viu. E vară. De pe patul său, prizonierul n-ar putea vedea mult dacă în ultima vreme nu i s-ar fi îngăduit să-şi petreacă zilele, tolănit în faţa ferestrei. De cînd a plecat stareţul, toată lumea îi dă pace. Nu mai are vizitatori. Cei de la putere s-au săturat : nu mai vor să audă de un Osceola viu. Aşa, prizonierul rămîne singur.

Frunzişul copacilor îi face semn din depărtare, de dincolo de gratii, trimiţîndu-i cuvîntul de adio al vieţii. Osceola ştie că stejarul înmugureşte pretutindeni la fel ; că păsările cîntă acelaşi imn în Nord, ca şi spre miazăzi, în patria lui. Şi mai ştie că Oweissa, pasărea albastră, continuă să trăiască în sufletul popoarelor.

Oweissa, pasărea albastră... „Cel ce a văzut Moartea", vraciul assedj, spunea că Oveissa este o pasăre pestriţă şi vicleană, a basmelor. Uneori, lui Osceola i se pare că o vede netezindu-şi penele mătăsoase... Apoi Oweissa îşi ia zborul, pierind printre pîclele munţilor.

Bolnavul respiră greu şi repede. E bine să stai aşa, aplecat înainte, privind îndepărtata libertate. Eşti prizonier, dar uiţi de tine însuţi, uiţi că te destrami.

Mîncarea stă neatinsă, lîngă pat. Osceola nu mai vrea nimic, decît să şadă şi să-şi ia rămas bun. Ştie că acum ar trebui să-şi intoneze propriul cîntec de moarte. Ar trebui să-şi cînte faptele eroice, aşa cum i se cuvine unui războinic muribund. Boala ucigătoare i-a curmat însă puterea glasului ; cîntecul morţilor trăieşte în adîncul inimii sale, dar va rămîne veşnic mut. Şi poate că e mai bine aşa — căci în cîntecul acela nu trăiesc numai bătăliile cîştigate, ci şi chipul Florii de Nufăr şi marea iubire pe care el i-a dăruit-o micuţei sclave. O revede acum, tînără şi frumoasă, în faţa lui, pe şea : ai zice că e o păsăruică speriată. Îl priveşte cu ochii ei negri ca noaptea şi-l întreabă :

— Seminolul nu zîmbeşte niciodată ?

Ca odinioară, în Valea Teilor Aurii, simte iarăşi marea, cuprinzătoarea fericire a iubirii.

S-au scurs zilele acelea fericite şi au urmat ani de luptă ; veşnica prudenţă, calculele înţelepte, bătăliile sîngeroase. Vremurile l-au oţelit pe Osceola, făcîndu-l statornic şi neîndurător.

Dar iată că se deschide uşa. A venit Ruth. Parcă i-a ghicit gîndul. Faţa îi e aurită de un zîmbet — dar ce zîmbet ciudat ! Oare din pricina lui s-a ivit lacrima aceea, în colţul genelor ?

Ruth îi aranjează jeţul, trebăluind în jurul lui cu gesturi materne. Apoi se aşează, privindu-l tăcută. Unde e băiatul ? Ar vrea să-l vadă. Ruth prinde tîlcul privirii ; iese afară şi se întoarce cu Osweya. Copilul e speriat şi foarte trist. Ar vrea să-i spună cuvinte de îmbărbătare — dar nu poate ; de aici, de unde e el, nu se mai poate da glas.

S-a înserat. Osceola se înfioară de întunericul rece. Acum străbate o pădure ciudată, de ghiaţă. Ce fel de pasăre o fi înaripata aceea ciudată de colo ? Poate Oweissa ?... Nu. Nu e Oweissa... E o pasăre neagră... Pasărea spaimei...

55

Vara a pîrjolit pămîntul. Numai cîinii de prerie şedeau satisfăcuţi în vîrful muşuroaielor lor, fără să aibă habar că peste două luni, puhoaiele născute din ploi au să le aducă judecata din urmă. Dincolo de colină scînceau dureros cîţiva lupi de prerie. În văzduh, un vultur scria pe cer rotiri largi, leneşe, pîndind o căprioară sau un iepure extenuat de zăpuşeală. În coasta unei albii seci, piuiau abia auzit, printre tufe, cîteva găini de prerie.

Peisajul era cenuşiu ca gresia ; aerul vibra ; fascicolele de lumină căzute pe aceste pături de văzduh mişcător dădeau naştere unor imagini încîntătoare. Vedenia înfăţişa pajişti de un

verde proaspăt și pîraie curgînd repezi printre stînci ; altădată, copiii și femeile din tribul kri admirau îndelung aceste priveliști ; acum însă, nimeni nu se sinchisea de ele. Vînătorii sosiseră din munți abia în ajun, aducînd șase bizoni : cinci vaci și un taur. Leșurile uriașe zăceau în marginea satului, jupuite și tăiate hălci. Mîinile harnice ale femeilor croiau șuvițe lungi de carne, punîndu-le la uscat. Se făcea pemmikan — conserva indiană — pentru zilele de foamete din iarnă. Era cea de a treia vînătoare asupra marii turme de bizoni fugită spre munți — iar Șoim Alb nu permitea nimănui să se atingă de carne. Tribul trebui să se mulțumească deocamdată cu cei cîțiva cerbi și iepuri sau căprioare — pradă ușoară, de prin împrejurimi, precum și cu făina și porumbul de la stăpînire, provizii sosite de altfel pe jumătate alterate. Căpetenia trăsese învățăminte din iarna trecută, cînd foametea își făcuse sălaș printre wigwamuri, încît fără ajutorul Marelui Urs, căpetenia cherokee, poate că întregul trib kri ar fi pierit de foame. Astfel însă, poporul maskogi alungat pe meleaguri străine scăpă cumva din primele și grelele încercări ; chiar dacă mulți copii și bătrîni se prăpădiseră în decursul acestor ultimi ani neîndurători, marea majoritate a războinicilor nu-și pierduse încă încrederea și puterea de muncă. Firește, speranța a putut supraviețui în sufletele lor numai cu ajutorul popoarelor învecinate. De dincolo de Marele Fluviu pornise către ei o adevărată năvală de vagabonzi, vînători de scalpuri și aventurieri. Drumul lor era marcat de sate incendiate și de leșuri de femei și copii. Marele Urs îi lovise însă, cu ceata lui de războinici, rărindu-le considerabil rîndurile. De-atunci, nemernicii ocoleau pe departe granițele teritorului indian. Ținutul era liniștit de-acum ; tribul se pregătea pentru iarnă, din bună vreme. Femeile reparară corturile, cusură haine și încălțăminte din piei de sălbăticiuni ; războinicii umblau după alimente.

În ziua aceea, toată lumea munci pînă seara tîrziu, la uscatul cărnii de bizon ; printre wigwamuri se auzeau frînturi de conversație și risete vesele. Șoim Alb ședea în fața cortului său, împreună cu doi războinici mai bătrîni. Tustrei trăgeau din lulele. Zăpușeala îngăduise puțin ; un vînticel răcoros se strecurase în sat, alinînd oamenii așternuți odihnei și aducînd gînduri mai senine.

— Cînd va cădea zăpada, poporul maskogi poate închide liniştit intrările wigwamurilor, căci nu va suferi de foame în timpul marilor viscole — zise unul din bătrîni, care îşi înfipsese în părul rar o agrafă femeiască, procurată la Fort Laredo.

— Da. De cînd au secat apele, iar vîntul s-a adunat prin poienile din munţi, Manitou e îndurător faţă de fiii săi. Vînătorii au noroc ; tihna serii nu e tulburată de plînsul femeilor şi al copiilor — adăugă celălalt bătrîn. Pometii săi proeminenţi, fruntea joasă şi nările înguste îi justificau pe deplin numele, căci se chema Vulpea.

Şoim Alb tăcea, ştiind că vînatul s-a împuţinat, silindu-i pe vînători să cutreiere întinderi tot mai mari. Marele Urs le explicase că feţele palide i-au înşelat amarnic, alungîndu-i pe plaiurile de vînătoare ale unor triburi care trăiau de mult pe aici. Aşadar, popoarele kri şi cherokee n-aveau o ţară a lor...

Căpetenia îşi dădea seama că, chiar dacă aveau să iasă cu bine din iarnă, nici Vulpea, cu cei şaptezeci de ani ai săi, şi nici bătrînul cu agrafă — care era tatăl soţiei sale — n-au să supravieţuiască, fiind secătuiţi de puteri. Dar, de ce să spună asemenea lucruri, cînd fumul de pipă şi vîntul serii îi alină atît de plăcut grijile ? Şoim Alb se mulţumi să răspundă atît :

— Să nu uite fraţii mei mai vîrstnici că dacă pe la sfîrşitul iernii căpetenia cherokee nu ne-ar fi dat rodul pămîntului şi rodul de aur (voia să spună : cartofi şi porumb), atunci poporul maskogi ar fi simţit plutind deasupră-i pe Gaşkevan, duhul întunericului.

Vorbind căpetenia duse palma streaşină la ochi, ridicîndu-se în picioare.

— Se apropie nişte călăreţi. Mulţi călăreţi.

Cei doi moşnegi priviră în direcţia semnalată, dar ochii lor slăbiţi nu văzură mai nimic.

La ordinul căpeteniei, cîţiva cercetaşi ieşiră întru întîmpinarea oaspeţilor. Încetul cu încetul, figurile acestora începură a se contura mai bine. Era un şir lung de călăreţi indieni. Cercetaşii raportară că toţi poartă insemnele poporului kri. În urma războinicilor veneau femei tot călare, purtîndu-şi pruncii pe oblînc.

— Uff, s-au întors jaguarii — se bucura Vulpea.

Erau într-adevăr jaguarii, fiii de mult pierduți ai tribului. Veneau acasă. Și nu veneau în chip de hoinari zdrențăroși și fără căpătîi. Vulpea observă imediat că au cai de rezervă, destul de mulți — și că toți sînt încărcați cu blănuri, pături și alte lucruri scumpe. Cît despre călăreți, păreau cît se poate de vînjoși.

Satul se umplu de vuiet ; femeile și copiii strigau de zor. Tribul nu-i uitate pe jaguari ; oamenii se adunau în fața corturilor, scrutînd trăsăturile călăreților. Exclamații de bucurie dovedeau că mulți recunoșteau în războinicul de astăzi pe cîte o rudă care, la despărțire fusese doar un copilandru.

Tinerii deveniseră bărbați maturi. Căpetenie le era Cerbul Sprinten. Flăcăul devenise un războinic vînjos și lat în spete ; obrazul și pieptul său purtau urmele multor lupte, iar el era mîndru de aceste dovezi ale vitejiei și curajului său.

Șoim Alb îi ieși înainte, călare, conducîndu-l pînă la cortul său ; în urma lor vuia satul întreg.

Sosirea războinicilor în plină putere aducea noi speranțe locuitorilor din wigwamuri. Părea că pînă și fumul urca mai vesel în văzduh ; pălăvăgeala se înviora și ea. Gîndurile tuturor erau duse departe, spre ținuturile vechii și fertilei patrii de odinioară, din răsărit — și mai departe, spre însorita Floridă, unde Osceola își dăduse bătăliile victorioase. Aceste victorii păreau a da acum spicul plin al speranței. Jaguarii aduceau cu ei nu numai experiența unor lupte îndelungate, ci și încrederea neștirbită într-un viitor mai bun. Același lucru reieșea și din cuvintele celor așezați în fața cortului celui mare. Șoim Alb îi oferi lui Cerb Sprinten demnitatea de căpetenie.

— Fratele meu să preia conducerea poporului maskogi, căci este cel mai îndrituit. Mîine, sfatul bătrînilor va hotărî.

Pornind la drum, Cerbul Sprinten știa că își asumă o grea răspundere. Învățase multe, așa că ai săi aveau să-l vrea de căpetenie. Vorbiră încă un timp ; noul venit se interesă de Marele Urs și auzi bucuros că bătrînul și înțeleptul șef al tribului cherokee mai era încă în viață. Apoi, Șoim Alb întrebă, la rîndul său, abia ascunzîndu-și emoția :

— Fratele meu să-mi povestească ce s-a întîmplat cu poporul seminol. Încotro a fost alungat tribul care este sînge din sîngele nostru ?

Cerbul Sprinten răspunse mîndru :

— Poporul seminol trăiește încă și azi pe pămîntul strămoșilor săi... Osceola a fost o mare căpetenie.

Tăcură mult timp, gîndindu-se la eroul care nu mai era. Spre a lămuri sensul mai adînc al cuvintelor sale, Cerbul Sprinten mai adăugă doar atît :

— Au luptat.

— Au luptat — repetă Șoim Alb, aproape cu evlavie. Știa, simțea, că lupta înseamnă viață și libertate.

EPILOG

O parte a poporului seminol trăieşte în teritoriul indian înfiinţat în mijlocul Statelor Unite. Cealaltă parte sînt şi azi locuitori ai Floridei — iar acest fapt i se datoreşte acţiunii lui Osceola. Este interesant de menţionat că reprezentanţii poporului seminol şi ai guvernului american au semnat armistiţiul abia cu cîţiva ani în urmă, în 1959.

Redactor : VIORICA MĂRII
Tehnoredactor : CONSTANȚA VULCĂNESCU

Apărut 1969. Comanda nr. 9503. Hîrtie ziar de 50 g/m². 540×840/16. Coli de tipar 13,5. A. 27 113. C.Z. pentru bibliotecile mici 3R—31

Tiparul executat sub comanda nr. 90 269 la Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii, Piața Scînteii nr. 1, București — Republica Socialistă România

Lei 6,75